

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

ANDOVER-HARVARD LIBRARY

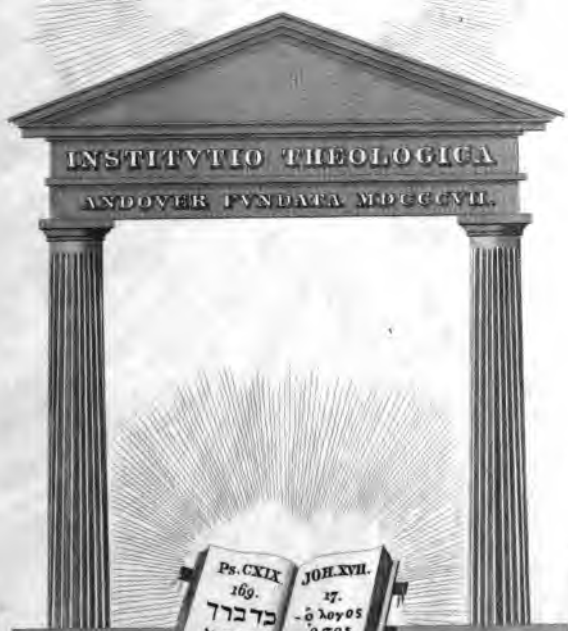

AH 5CMI +

**HARVARD DEPOSITORY
SPECIAL COLLECTION
CIRCULATION RESTRICTED**

816-9
Turk., Armenia
1843

יהוה

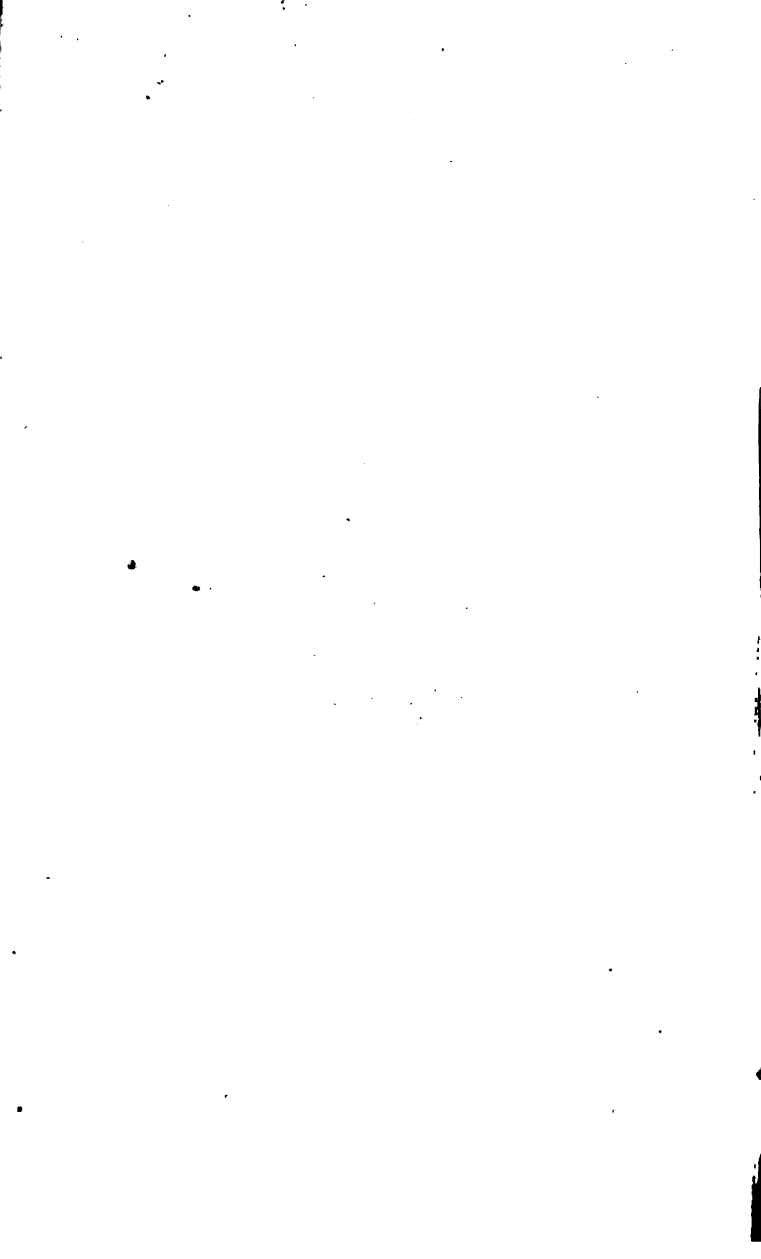

ΑΚΡΟΓΩΝΙΣ

ΛΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Natural Therapy

By J. H. Gallaudet
[Gallaudet]

(in German and French)

ԲՆԱԿԱՆ

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ե. Բ. Բ.

ԵՄԵՏՐԱՂՆԵՐՆ ՎԵՐԱԲՈՂՆԵ
ՄԵԼՈՂՈՒԳԵԹՏԵՆ ԻՍՊԵԹՎԵՐ :

Հարկ-Փօրորոս ձագի՝ սաղար ձէ Կելեղէր Դեմեդէնի
սաղար ձէ Կելեղէրէն Կաշ Խոճասը

Թ. : Հ. : Կաշտէթին Թէլիֆի :

“Իշէրէն նէ ա՛յնի Կիւ Եւ Բաղա՝ ճիւղէնի Ե՛ւ
Եւ Գըլըն” : (Սաղ. ԺԴ. 24.)

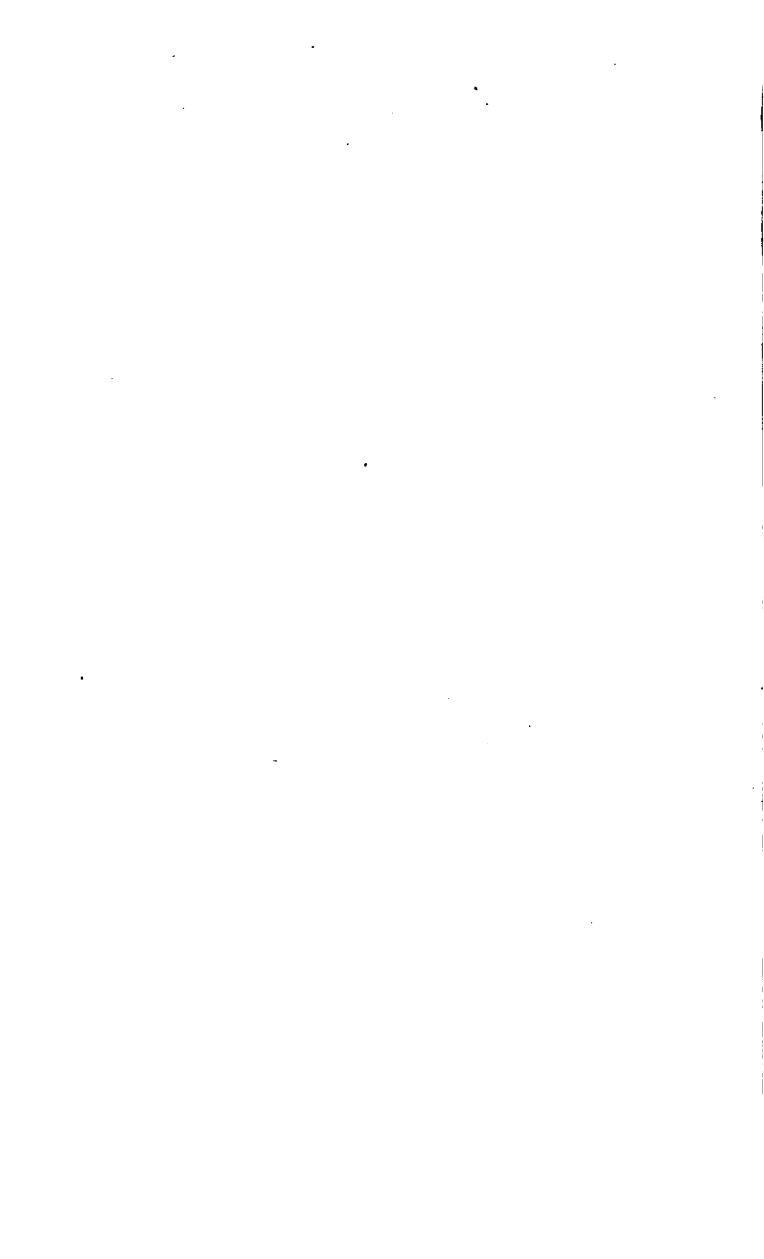
Singra
ԻԶՄԻՐՏԵ

ԿՈՒԼԵԼՄՈՍ ԿԻՅԻԹԻՆ ԳԵՄՄԱԵԿԱՍԻՆԻ

ԹԵՂ ՕԼՈՒՄՈՒՇՏՈՒՐ :

1843

ՖԻԼՈՍՈՒ

Սահիֆէ

- Սոստանէմք,** ն :
- Պոքիթապը օգոյան կենճէրէ պիր քէլամ :** 7 :
- Սիւքեալիմէ :** 1 . Զի-նէր՝ լեհալիւր վէ Դե-
բաբնէ օլտոուղու պէյան : Եւաթիլօս վէ չարք
կէմիսի : 1
- Սիւքեա :** 2 . Ե՛ղիմ միւրատ էտիճի վէ
թէտպիր էտիճի Ելլահ տըր : Ելլահ քէնտինի
պիզէ նիճէ կէօսթերիր : 13
- Սիւքեա :** 3 . Զագը : Գօլ վէ էլ : Գօլուն
քէմիքլէրինին վէ ջնագլարընըն թա՛րիֆի :
Ենաստուածուծիւն : Բասթ կէլէ նէ տէմէք
տիր : 23
- Սիւքեա :** 4 . Ումուզ պաշընտաքի ջնագ :
Սինկիրլի էթլէր վէ սինկիրլէր : Տիրսէքտէքի
ջնագ : 35
- Սիւքեա :** 5 . Սէքիք քէմիյի : Գէրա՛ քէ-
միյի : Տիւյմէ պաշը : (Ճնագ եաղը : Կէյրէք :
Պէնտ : Ելլահըն իլմի վէ էյլիյի : . . . 44
- Սիւքեա :** 6 . Ելլահըն թէտպիր վէ միւրատ

էթմէսի պիղիմքի կիպի տէյիլ : Լ՛լահըն թէտ-
պիրինին թա՛րիֆի : Պիլէք վէ էլ :. 55

Ս՛իւքեա : 7 . Վէմիքլէրի եախօտ օյնագլա-
րը օյնատան նէ տիր : Սինկիրլի էթլէր նէ տիր :
Սինկիրլէր նէ տիր : Սինկիրլի էթլէրին պիւ-
ղիւլմէսի : 66

Ս՛իւքեա : 8 . Օլթլաշան սինկիրլի էթլէր :
Լ՛սապլէր : Լ՛տէմին եիւզիւնտէ օլան թա՛պիր
ա՛սապլարը : ( )նլարըն խըզմէթի : Պիր միւ-
տէվվէր սինկիրլի էթ : . . . . .

Ս՛իւքեա : 9 . Պիր միւտէվվէր սինկիրլի էթ
տահա : Վիրփիքլէր : Կէօզեաշը տէօքմէք :
Ս իւճիւտիւն դարաֆլարը սաղ սէլիմ Գաւ-
րը Գաւրը : Լ՛իւզիւն ա՛սապլարը : Լ՛իւզիւն
թա՛պիրի պիր թատլիրին թա՛պիրի իլէ րիւպար
օլմասը : 90

Ս՛իւքեա : 10 . Տէֆա՛ եիւզիւն թա՛պիրի
խոսոսուտա : Լ՛լահըն էյլիյի վէ իլմի : Լ՛-
տէթտէն հասիլ օլան թա՛պիր : 105

Ս՛իւքեա : 11 . Ֆիլ : Լ՛թտէր սինէյինին
կէօզիւ : Ֆիլին խօրդուսու : Հաւանըն աղըր-
լըղը : 115

Ս՛իւքեա : 12 . Հօյվանլարըն աղըր , վէ օն-
լարըն եափըմալարընըն մախսուս միւրատը :
Լ՛ղաճ տէլէն գուշու : Խաչվարի իպիքլի գուշ :

Լօրտէքէրին վէ գազարըն իպէյի : Աթրիտ-
եաճը գուշու : Աինէք վուրան պալըղը : Բասթ
կէլէ : Լնաստուածութիւն : 127

Ա՛իւքեա : 13 . Լչէքթրիգա երւան պալը-
ղը : Լըտըրըմ : Լչէքթրիգա : Տօգթօր Ֆը-
րանգլին : 141

Ա՛իւքեա : 14 . Լըրնըն տիքէնի : Պէօճէք-
էրին աղըզլարը : Վէփէնէքլէր վէ Լիւվէլէր :
( )նլարըն տիլէրի : Խտւումպա : Վէփէնէք-
էրին եումուրդալարը : Վըրթըլ : Լփէքճին :
Վէփէնէք : Լօլիւլէրին տիրիմէսի : 151

Ա՛իւքեա : 15 . Տիւրլիւ տիւրլիւ պէօճէքլէր
նէ դարզ իլէ եումուրդլար : Վէփէնէք : Լիւ-
վէ : Լթ սինէյի : Վարընճա : Վարընճալար :
Լշճի գարընճալար : Վարընճալարըն եավ-
րուլարը : Վօզագլար : Վուշ եուվալարը : Լըր
գօվանլարը : 164

Ա՛իւքեա : 16 . Վապիա՛թ հարաքէթլէրի :
Թօխուումուն պիթմէսի : Աինէք Կուղը տէնի-
լէն ֆիտան : Վապիա՛թ հարաքէթի նէ օլտու-
ղունուն թա՛րիֆի : Լըահըն միւրատըր վէ իլմի
վէ էյլիյի : Ֆիքրին դապիա՛թ հարաքէթին-
տէն ֆարգլը : 176

Ա՛իւքեա : 17 . Թէվաֆըգ՝ միւրատըն պիր
իս՝պաթը օլտուղու : Ա իւճիւտլէրիմիզ իլէ՝

էղրաֆըմըդտա օլան շէյլէրին թէվաֆըզը՝
 եանի ույղունլուղու : Հայվանլար իլէ ֆի-
 տանլարըն թէվաֆըզը՝ եանի ույղունլուղու :
 Հայվանլար իլէ օնլարըն մէսքեանլարընըն
 թէվաֆըզը : Պիր փուլթ : Սուրբ Պետրոսուն
 քիլիսասը : 193

Սիւքեա : 18. Հավա իլէ ագ ճիյեր : Լիւ-
 րէք՝ շահ տամարլար վէ տամարլար պիրի պի-
 րինէ միւդապըգ : Վիւրրէի հավա : Լշիթմէք :
 Վուլագ : Վուլաղըն դարաֆլարը : Լշիթմէ-
 նին թա՛րիֆի : Վանըն վիւճիւտտէ տէվրի :
 Խադպըգ՝ միւրատըն իսպաթը օլմասը : Հա-
 վա : Բշըղըն թա՛րիֆի : Հավանըն կէօզէ
 թադպըգ օլմասը : Բշըգ : Բշըղըն կէօզէ թա-
 պըգ օլմասը : Բլահըն ա՛ճայըպ գուվվէթի՝ իւ-
 մի վէ էյլիյի : 204

Լյաթիմէ : Էէնճլէրին խըղճմտանքընա պիր
 քէլամ : 217

ՄՈՒԳԱՏԻՄԻ:

Պա՛ղը քիմսէլէր՝ էջրէնմէյէ մէշղուլ օլան չօ-
ճուգլարա վէ կէնճլէրէ տին թա՛լիմի տէրալէրինտէ
Լ.լլահ Թաա՛լանըն վարլըզընը պուրհանլար իլէ
իս՛պաթ էտէրէք թա՛լիմ վէրմէսինի իգթիզալը
օլմայան ումոհւտէն սայա պիլիւրլէր . չիւնքի պու
հագիգաթը՝ եա՛նի Լ.լլահ Թաալանըն վարլըզընը՝
պուրհանլար ինանլարմագ պիլ շէ՛յ Ռեգաթը նպոս գո-
թարլար . վէ տին թա՛լիմինին եալընըզ իպթիտա-
սընտա տէյիլ՝ իլա էվվէլինտէն սօնուանտէք՝ պու
իթիգատէ կէօրէ ա՛մէլ վէ հարաքէթ էտէրլէր :
Լպքին օնլարըն պու մա՛գուլէ հարաքէթինին տօղ-
րու օլմանընա չօգ շիւպհէ վար :

Տինին հէփ ֆարզլարը վէ թա՛լիմլէրի՝ պու հա-
գիգաթըն իւզէրինտէ պինա օլունուր . վէ ատէմին
պու հագիգաթէ օլան իմանը՝ հէր նէ գատար զայ՝-
իֆ եախօտ գարանլըգ օլուրսա , հէմանն օ գատար՝
տինին պագի հագիգաթլէրի՝ տախի օնուն եիւրէ-
յինին վէ էօմրիւնիւն իւզէրինէ լազըմ՝ օլան թէ-
ա՛իրի վէրէմէյէճէքլէրի աշիքեար տըր :

Պու տախի՝ զայրի հագիգաթ կիպի՝ իս՛պաթըն
իւզէրինտէ՝ Լեհլէլէնիլ . իմտի պու իս՛պաթ՝նէ գա-
տար թէքմիլ վէ իլզամ էտիճի օլուրսա , հէր նէ
գատար տիգգաթ վէ տէվամ իլէ թէֆթիշ օլու-
նուրսա , օնուն իւզէրինէ հէր նէ գատար միւլհազա
օլունուր տա ա՛գըլա վէ իտրաքէ թագպըգ օլու-
նուրսա , վէ ա՛գըլ օնա հէր նէ գատար էյիճէ վէ
աշիքեար անկլարսա , օ գատար տախի պու իս՛պա-
թըն ս՛ապիթ էթտիյի հագիգաթըն ինանըմաթը
գայիմ վէ ա՛մէլի օլաճագ տըր : Ե կէօրիւրիւզ
քի , հէր պիլ ա՛գըլը ատէմտէն իքրար օլունան՝ ա-

լէսսէվի օլան հէր հագիգաթ տախի՝ էջլէ տիր :
 ‘Չիւնքի’ հագիգաթըն ա՛մէլի ինանըմասը՝ դա-
 պիա՛թըն պիլկիսինտէն վէ իս՛պաթըն սահիհ-
 յինտէն վէ օլ իս՛պաթէ տէվամ էթմէքտէն հա-
 սիլ օլուր :

Պիրատէմ՝ կերէք քէնտիմիզտէ կերէք եզրա-
 ֆըմըզտա օլան շէյլէրտէ պէյան օլան միւրատըն վէ
 թէտպիրին վէ հիւնէրին տիւրլիւ տիւրլիւ ա՛ծայըպ
 վէ ղարայըպ իս՛պաթլէրինի թէֆթիշ էտինճէ՝
 Լ՛լլահըն վարըզընը վէ օնուն ա՛մէլ էթտիյինի
 քէնտի եիւրէյինտէ վէ ա՛գլընտա թազէ գուվ-
 վէթ իլէ րէսմ օլունմուշ պուլմամաղա գատիր օ-
 լուրմու :

Իմտի պու իս՛պաթլար՝ չօճուգլարըն վէ կէնճ-
 լէրին տիւշիւնմէլէրի վէ միւհազարը իլէ՝ հէման
 իպթիտատէն պէնտ օլունսուն, վէ ատէմին ա՛գլը-
 նըն մա՛լիւմ օլան գանունլարը՝ իւզըէ՝ պու իս՛պաթ-
 լէրին ս՛ապիթ էթտիյի ա՛ղիմ հագիգաթ՝ օնլարըն
 ճանլարընըն դապիա՛թինէ շէյլէ թէսիր էտէճէք
 քի, Լ՛լլահ՝ խէնպինին հէր պիր ա՛մէլինտէ օնլարա
 կէօրիւնէճէք՝ վէ կէօզլէրիմիզին էօնիւնտէ տայիմա
 իճրա էթմէտէ օլտուղու՝ գուտրէթինին վէ իլմի-
 նին վէ էյլիյինին ալլամէթլէրինտէ օնլարա աշի-
 քիար օլաճագ տըր :

Պունտան գաղը՝ նազար իմանսըզըզ (անաստ-
 ուաճութիւն) ույանըգ տուրուպ՝ քէնտի զէհիրլի
 էս՛երլէրինի եայմաղա ճէհտ էտէր. վէ քէնտինէ
 էդպա՝ էտինմէյէ չալըջըր : Հա՛նկը փէտէր՝ քէնտի
 էվլատընըն պու գօրգուլու տիվանէլիյին թէհի-
 քէսինէ նէ գատար եագըն օլտուղունու պիլմէյէ
 գատիր տիր : Լ՛տէմին եիւրէյինին քէօթիւլիյէ մա-
 յիլ օլտուղունու՝ իլվալէր վէ իմթիհանլէրին գուվ-
 վէթինի՝ վէ կիւնահըն դաթլը զէհիր օլտուղունու

պիլէն՝ վէ տինսիզէրին տինի զէվգէ վէ մէզագէ ալ-
մալարընտան՝ վէ ֆասըգ սիւալէրտէն վէ շիւպհէ-
լէրտէն վէ վէսվէսէլէրտէն զամիրէ ազար ազար՝ վէ
պոխոստ՝ Գոտպոխոստ օնոս Ետրալտար զէ զէման զա-
միրին Ետրալտար Իլտճ տրապը զէնպոս՝ Էքս՝ էրի օնուն
ալթ օլտուղունու էյիճէ պիլէն վէ միւլհազա էտէն
քիմնէ՝ Էվլատլարըմըզա պու մուրտարլայըճը տին-
սիզլիյին վէ իմանսըզըզըն եօլու աչըգ օլտուղուն-
տան՝ ճահիլէրէ վէ սատէ տիլէրէ օլան թէհլիքէյի
կէօրտիւյիւնտէ տիթրէմէ՞վմի :

Պու տիւլմէն՝ չօգ քերրէ ալթալարըն էն էյի իւ-
միտլէրինի պօզուպ հէլաք էթտի . վէ էյեր կէնճլէ-
րին իմանը գավի օլուպ՝ տինսիզլիյին հիւճիւմլէ-
րինտէն պիր գօրգաճագ եերի օլմասա պիլէ , չօգ
տէֆա՝ հէման պու իման՝ զայրիլէրինի տինսիզլիք-
տէն խէլաս էթմէյիլէ՝ նէ՞ գատար էյիլք էթմէյէ
վէսիլէ օլա պիլիր : Պէջլէ գավի պիր իման էյեր իս՝-
պաթլարա վէ պուրհանլարա վէ տէլիլէրէ պիր է-
յիճէ աշնա օլուրսա , օնուն կերէք թէնհատէ վէ
կերէք աշիքեարէտէ օլան միւքեալիմէլէրտէ զալիպ
օլուպ զաֆէր պուլմասը պա՛ղէն՝ Մլահըն վէ պէնի
ատէմին պու տիւլմէնինին էլինտէն պիր էօլիւմալիզ
ճանը խէլաս էտէճէք , վէ օլ տիւլմէնին երգըմա-
սընըն թէզ վագի՞ օլմասընա սէպէպ օլաճագ տըր :

Պու սէպէպտէն՝ պու քիթապըն մոսանիֆի տիւ-
շիւնիւր քի , չօճուգլարըն վէ կէնճլէրին տին թա՝-
լիմլէրինինտէրսլէրինտէ՝ Մլահըն վարըզընա իս՝-
պաթլէր տէրսլէրի վէրիլմէսինէ շիմոյէ գատար
լազըմ՝ օլտուղու կիպի տիգգաթ օլունմամըշտըր :

Պու թա՛լիմ՝ զայելլէ Կող իւրէճէ պիր մատտէ
օլա պիլիր : Պունա տայիր օլան Էքս՝ էր կերէքլիք-
լէրինին թաֆսիլի՝ չօճուգլարըն պիր չօգ օգուտու-
ղու Կին Զագլիլլէրինիւն լէղիզ վէ խօշ տուր .

հէմ տախի օնլարտան փէք չօգ ֆայիտալը՝ տրը , չիւնքի օգույանա՝ օնլարտան զիյատէ շէյ էջրէ-տիր , հէմ տախի ֆայիտէլէ ի՛նչ պիր հավէս վէ իշ-թահ հասիլ էտէր , քի էյէր պու հավէս վէ իշթահ չօճուգլուգտա ս՛ապիթ օլուպ՝ ատէթ օլո՛ւրսա , օնտան հասիլ օլան ֆայիտէ ա՛գըլտան խարիճտիր :

Պու քիթապ քէնճլէր իչիւն թէլիֆ օլունմաղիլէ , անտէ թաֆսիլ օլունան շէյլէր աչըգ պէյան օլուն-մաղա՝ վէ հէր սէյլէնէնի շէրհ վէ հալլ էտէրէք սէյլէմէյէ ճէհտ օլունտու : Օ՛իրա միւճէրէպ տիր քի՝ իլմտէ միւպթէտի օլանլէրէ՝ էն ֆայիտալը ու-սուլ պո՛ւտուր :

ՊՈՒ ՎԻԹԵՊՐՆ ՕԳՈՒՅԸՆ ԿԷՆՈՂ-ԼԵՐԻ :

Տէյէ պիլիրիմ քի , սիզին չօլունուզ՝ պու քի-թապը անկլամազա գատիր օլաճագսընը : Խու-սուսա՝ էյէր օնու փէք տիգգաթլը օգուրսանը , վէ էյէր օնտա օլան պա՛զը շէյլէրի պիրտէն անկլայա-մատըղընըղ ղէմանտէ՝ օնլարը սիզէ պէյան էթմէք իչիւն՝ տայիմա սիզտէն պիր օգումոնշ քիմսէյէ սիւ-ալ էտէրսէնիզ , օնու անկլայաճաղընըզա շիւպհէ եօգ տուր :

Պիրազ օգումոնշ օլանլար՝ զանն էտէրիմ քի , օնու էյի անկլայաճագլար :

Լ՛սպու-աթաֆանու-իլէն՝ իքի լուղէթտէն եափըլ-մըշ պիր սէօզ տիւր : Լ՛ուղէթին պիրի՝ Լ՛սպու-աթ տրը , քի Լ՛լլահ՝ վէ օ պիրի ֆան տրը՝ քի սէօզ տէ-մէք տիր : Լ՛լլահըն խուսուսունտա հէփ մալիւմ օ-լան շէյլէրին՝ աչըգ վէ անկլաշըլաճագ վէճհ իւզըէ

էջրէտիւմէք իչիւն թերթիպէ գօնմասընա՝ Լսար-
ոսածաբանութիւն տէնիր :

Լլաճ թաալլա Լստուածաշունչտա ատէմլերէ
քէնտիսի խուսուսունտա պիր չօգ շէյ պէյան էթ-
տի, քի օնտան էվվէլ ատէմլեր օ շէյլերի պիլմէզ-
լերիտի, վէ օնլարը հիչ պիր զայրի դարիգտէ էջ-
րէնէմէզլերիտի : Լախօտ զայրի սէսզլեր իլէ՝ Լլաճ
հէնպիին խոսուսունտա պիլմէնի տարիլերէ՝ Լսար-
ոսածաբանութիւն իլաճ էթիլլա Լստուածաշունչ
Լլաճտան պիր իլճամ (եանի յայտնութիւն) տըր .
վէ պիր Լլաճըն խուսուսունտա պիլմէյի՝ Լստուա-
ծաշունչուն պիզէ Լլաճըն խուսուսունտա էջ-
րէթտիյի շէյլերտէն քէսպ էտերիզ : Խմտի Լստ-
ուածաշունչտան պու էջրէնտիյիմիզ շէյլերին ա-
չըգ վէ անկլաշըլաճագ վէճճ իւզրէ թերթիպէ գօն-
մասընա՝ Եայրանոս Լսարոսածաբանութիւն տէ-
նիր :

Ընտկան Լստուածաբանութիւն Լստուածա-
շունչտան էջրէնիլմէզ : Պա՝ Եայտնուած Լստուա-
ծաբանութիւնտան էջրէնտիյիմիզ շէյլերի պու-
նա հիչ գարըլթըրմազտան՝ Լլաճըն խոսուսուն-
տա էթիլլա օնտան էտարլարը վէ էյլէպիյի զալ-
լարը վէ շէյլերի լէֆլէլ էթիլլա հէփ էջրէնէ պիլ-
լարիլիլ տիր :

Լլաճ թաալլանըն եարաթտըղ՝ վէ մէվճիւտ
օլմաղա էթտիյի զաթլարա վէ շէյլերէ՝ ատէմին
էթտիյի վէ եափտըղը շէյլերտէն ֆերգ էթմէք ի-
չիւն՝ դապի՝ եանի դապիաթի շէյլեր տէնիր : Լ-
տէմլերին եափտըղլարը շէյլերէ սանտա՝ լաճիլլա
տէնիր : Դապիաթըն ա՛մէլլերինի թէֆթիլլա վէ
տիգգաթ էթմէմիզ իլէ՝ անկլար վէ կէօրիւրիւզ քի,
հէր շէյի եարատան վէ հէփ զաթլարը վէ շէյլերի
եափան վէ հըֆզ էտէն պիր Լլաճ օլմաղա վէ պու

շէյլէրին թէֆթիշինտէն՝ Լ՛լլահըն խուսուսունտա պիր չօգ շէյլէր էջրէնէ պիւլիւրիզ , քի օլ շէյլէր պի-
զէ՝ Լ՛լլահըն ա՛զիմ գուտրէթինի վէ իլմինի վէ
էյլէյինի պէյան էտէրլէր :

Պու դարիգտէ հէփ թահսիլ էտէ պիւտիյիմիզ
պիլիլիյէ՝ Բնաւան Լ՛սպուսթաթանու-լի-ն տէնիր :
Խմտի պու քիթապը թէլիֆ էթմէտէն մուրատ՝
կէնճլէրէ վէ ազ օգումուշ օլանլարա՝ պու պիլիլինին
պիր ճիւզլինի պէյան էթմէք տիր . վէ մէմիւլ տիր
քի , կէնճլէր օգումագտա վէ իլմտէ իլէրի վարըպ՝
անկլամաղա գատիր օլտուգլարը զէման՝ պու իլմէ
տայիր եազըլմըշ զայրի տահա՝ պէյիւք քիթապլար
օգույաճագլար :

Խմտի տուա՛մըզ պո՛ւ տուր քի՝ ճիւմէ կէնճլէր
վէ հէփ չօճուգլար ֆայիտալի իլմտէն՝ վէ խուսու-
սա Լ՛լլահըն պիլիլիսինտէն պիր չօգ էջրէնիպ՝ Լ՛լ-
լահա վէ ատէմէ պօրճլարընը էյիճէ պիլէլէր , վէ
էյլիք էթմէսինտէ՝ հէմ քէնտիլէրի էյի օլմագտէ
մահիւր օլալէր :

Պագի

հալիս տօսթունուզ

ՄՈՒՄԱՆԻՓ : Թ . 8 . ԿԱԼԼՈՏԵԹ

Ե ԱՆԻ

ԵԼՐԵՏԸՇԴՆՆԸՆ ՎԵՐԱԸԳԸՆԵ

ՄԵԽԻՈՒԳԵԹՏԸՆ ԻՍԳԵԹՎԸՐ

17

սըճըմը պաղլատըգտան սօնկրա , ուշմաղա հազըր պիր ուշուրմա՝ օլտու :

Ա : ( ) նու թէքմիլ եափմաղա՝ նէ՞ Գաթալ զէնն սարֆ էթտին :

( ) : Անն էտերիմ , իքի սաա՛թա եազըն չալըշտըմ . լաքին օնու թէքմիլ եափանատէք՝ պիր իքիսինի պօղտում . զանն էտերիմ քի՛ շիմտի պիր ուշուրմա տահա եափաճագ օլսամ , տահա չօգ չափուք եափարըմ :

Ա : Կէչէն պահար էյամընտա՝ մէքթէպին էօնինտէ չօճուգլարըն ուշուրտուղու օլ պէօյիւք վէ կիւզէլ ուշուրմա խաղրընտա՞մը :

( ) : Պէլի . ուղունլուղու պիր ատամ պօյու գատար իտի՝ հաժատա ուշափքէն , օնու՝ պիր քաչ չօճուգ կիւճիւլէ զապդ էտէպիլիլէրիտի :

Ա : ( ) նու՛ , քի՛մ եափտըղընը պիլի՛րմիսին :

( ) : Օտնն էտէրիմ քի՛ , օնու չօճուգլարըն պիլի՛ եափտը՛ եա՛ վալիտէմ . լաքին քի՛մ . օլտուղունու պիլի՛մ :

Ա : ( ) նու՛ , չօճուղուն պիլի՛ եափտըղընը սահի՛ճ պիլի՛րմիսին :

( ) : Այլէ՛ զանն էտէրիմ , լաքին օնու՛ , պէլքի պիլ տատէ՛մ եափտը . չիւն օ գատար պէյիւք՝ վէ օ գատար գապիլ իտի :

Ա : ( ) նու՛ , պիլ ինէ՛ եափտըղընը՝ սահի՛ճ պիլի՛րմիսին :

( ) : Պէլի՛ եա՛ վալիտէմ . պունտան էվվէլճէ սէյլէշտիյիմիզ օլ քիւչիւք ուչուրմայը պէ՛ն խա՛դալ չէ՛ն քա՛տար սահի՛ճ պիլիլսէմ , քէզալիք պունո՛ւ տալի պիլատէ՛մ եափտըղընը հէման օ գատար սահի՛ճ պիլիլրիմ . չիւն էյեր պիլ քիմնէ քեաղըտը պիլիմիստէ քէսիպ չուպուգլարը ույտո՛ւրմա՛ սայտը , վէ էդրաֆընա սըճըմը պաղլայրպ դուլթգալ իլէ եափըլ թըրմա՛սայտը , էլպէթթէ օնուն կիպի պիլ ուչուրմա լօլմանղըտը :

Ա : Պէյլէ՛ տիլը՛ եա օղլում . գույրուղո՛ւ տա՛ տ՛յնէն հէման լապլ՝ օլտուղուն գատար տպէք վէ սալան եափըմըլ օլմալը իտի . եօղուսա ուչուրմա ուլճանղըտը :

( ) : Այա՛ վալիտէմ՝ խադրմտա՛ տըր քի՛ , պէն գույրուղու իպթիտա գըսա՛ եափմըլըտըմ . պունուն իչիւն ուչուրմամ պիլաղ հապայա չըգտըղը կիպի՛ ֆըրըլտագ կիպի տէօնմէյէ պաշատը , անտէն եէրէ տիւշտիւ . վէ պէն գույրուղունու ուզաթմա՛տըգա , ուլճաղա միւմքիւն տէյիլիտի :

Ա : ( ) ղլում՝ զանն էտէրիմ քի՛ , պո՛ղը չօճուգլար օ գատար չօգ քէրրէ ուչուրմա եափտըլար քի՛ ,

շիմտի օնլար պիր ուչուրմա եափաճագ օլսալար ,
հիչ պիր եանղըըլըգ էթմէքսիղին՝ պիրտէն եա-
փա պիրիրլէր :

( ) : Պէջլէ տիր՝ եա վալիտէմ , փէք էյի պիրի-
րիմ քի՝ քէնտիմ եափա պիրիրիմ :

Ա : Այէր սէն՝ եա էվլատըմ՝ ուչուրմայը թէզ
եափար տա տօղրու տօղրույա թէքմիլ էտէրսէն ,
վէ եափարղըն փէք էյի ուչարսա , սանա՝ ուչուրմա
եափամագտա հի-նէրլէ՝ Գէնիլլէր , վէ հավատա կիւ-
ղէլ ուչտուղունտա՝ սէնին ուչուրմա եափամագտա
օլան հի-նէրլէն՝ կէօսթէրիր :

( ) : Ան վալիտէմ՝ ուչուրմանըն գույրուղունու
ուչտուրմաղա հայլիճէ հիւնէր լաղըմ :

Ա : Պէն տէ էջլէ զանն էտէրիմ . ամմա սէն՝
իպթիտա՝ ուչուրմայը նէ պիշիմտէ եափաճաղընը՝
անտէն նէ գատար քեաղըտ հէմ գաչ չուպուգ լա-
ղըմ օլտուղունու՝ վէ օնլարը նիճէ պաղպաճաղընը
էվէլէլ Գի-շէ-նիլլէն , էօյլէ տէյիլմի , շէջլէ քի
ուչուրմայը՝ ա՛յնը իլէ իսթէտիյին պիշիմտէ վէ
պէօյիւքլիւքտէ եափասըն :

( ) : Պէրի եա վալիտէմ . պէն հէփ պունուն իշին
տիւշիւնմէլլիմ . զիրա պիրիրսին քի՝ տիւրլիւ տիւր-
լիւ պիշիմէրտէ՝ վէ պէօյիւքլիւքտէ ուչուրմալար
եափուլա պիրիր . օլ չօճուգլարըն պէօյիւք ուչուր-
մասը կիպի պիր ուչուրմա եափաճագ օլսամ , էվ-
լէլա պիր չօգ Գի-շէ-նիլլէն՝ կէրէյիմ :

Ա : Այվէթ . հէմ պու խուսուստա սէնին իլէ
պէրապէր Գի-շէ-նիլլէն՝ Գի-շէ-նիլլէն՝ պէլքի ա՛մուճանը տա-
խի չաղըրմալըսըն :

( ) : Ահթիմալ քի՝ էջլէ էտէյիմ՝ եա վալիտէմ :

Ա : Փէք էյի . Այէր իպթիտա՝ ուչուրմանըն նիճէ
էտթըլաճաղըն ա՛մուճան տիւշիւնսէ , վէ նիճէ եա-

փրլաճաղընը սանա ա՛յնի ա՛յնինճէ թա՛րիֆ էթ-
սէ, ուչուրմայր օ լեփալիւ էթմիշ օլուր. իմտի սէն
օնու թէքմիլ էթտիյինտէ, օնու եափմագտա օլան
սէնին հի-նէրինի՝ կէօսթէրէճէք, վէ նա՛սըլ եա-
փրլաճաղընը էվվէլ տիւշիւնմէքտէ օնու-ն լեփալի-
րինի՝ կէօսթէրէճէք :

( ) : Լա՛ վալիտէմ՝ պէն պիր քիւշիւք ուչուրմա
եափմասընը թէտպիր էտէպիլիրիմ . պանա իղին
վէրի՛րմիսին քի՛ պու կիւն էջլէնտէն սօնկրա պիր
տանէ եափայլմ :

Վ : Լվվէթ, տէրսինի էջրէնտիքտէն սօնկրա,
պիր տանէ եափ. ուչուրմայր նէ՞ իլ-ն եափաճագ-
սըն :

( ) : ( )նու ուչուրմագ իչիւն եափաճաղմ՝ եա՛
վալիտէմ, ուչուրմա ղայրի նէ՞ իչիւն եափըլըր. հէ-
ման եալընըղ իւսթիւնէ պագմագ իչիւն պիր ու-
չուրմա եափաճաղմը՝ էլպէթթէ ա՛գըն քէսմէզ
եա վալիտէմ :

Վ : Լօլու՛մ՝ պիլմէմ ամմա, պէլքի սէն՝ եա-
լընըղ պիր ուչուրմա եափմասընը լեփալիւ էտէ-
պիլտիյինի հէմ հիւնէրին օլտուղունու՝ պանա
կէօսթէրմէք իչիւն եափարսըն :

( ) : Լաքին էյեր ուչուրմա էյի ուչա՛լա, պու
տէտիյինի նասըլ կէօսթէրէ պիլիրիմ . հայրը, օնու
ուչմագ նիյէլիլ իլէ եափարմ . վէ հագիգաթ՝ լեփ-
ալիլի եա հի-նէրիլի սանա կէօսթէրմէք իչիւն ու-
չուրմա եափմասընը՝ հիչ ասլա տիւշիւնմէմիշի-
տիմ :

Վ : Լօյլէ իսէ, ուչուրմայր եափմաստան՝ նիյէ-
թին եա ղի-թապըն օնուն էյի ուչա՛լա օլմուշ օլուր :
կէչէն կիւն՝ օլ քիւշիւք գայրղը եափմաստան ղի-թա-
պըն նէ՞ իտի . օնու նէ՞ իչիւն եափմըշտըն :

( ) : Սխալաբան պոռ իտի քի՛ պաղչէնին արտըն-
տա օլան հալուղտա եիւղսին :

Ս : ( ) նու ուչուրմայր եափտըղը՛ն կիպի մի եափ-
տըն :

( ) : Իսայրը՛ եա՛ վալիտէմ . պիլիւսինիզ քի , պիր
գայրգ սոսոս եիւղէր , ամմա ուչուրմա՛ հալապո՛ ու-
չար :

Ս : Սանա հանկըսը իչիւն տաՀա չօգ թէտպիր
լաղըմ՝ օլտու , գայրղը՛նմը՝ եօթսա ուչուրմանը՛ն
եափմասընտամը :

( ) : Օլանն էտէրիմ , ուչուրմանը՛ն եափմասըն-
տա՛ եա՛ վալիտէմ . զիրա գույրուղու տօղրու տօղ-
րույա եափանատէք՝ պիր չօգ սըգընթը՛ չէքտիմ :

Ս : Եկեր ա՛մուճան՝ սէնի կէօթիւրէճէք գատար
պէջիւք պիր գայրգ եափոս , վէ օնտան սօնկրա օ-
նուն պաշընա՛ հալատա ուչարքէն՝ պիր ուչուրմա-
նըն իփինի պաղլասա , վէ պէջլէճէ օլ ուչուրմա սէ-
նի՛ հալուղուն պիր գըյըսընտան՝ գարշոտաքի գը-
յըսընա կէչիւսէ , օլ գայրղըլա նէ՛ կիւղէլ կիտեր
իտին :

( ) : Պէջլէ տիր՝ եա՛ վալիտէմ . ամմա օ ուչուրմա
փէք պէջիւք օլմալը , վէ ա՛մուճամ՝ օնու եափմաղա
լեհապիլ էթմէսինտէ պիր չօգ տիւշիւնմէլի , վէ պու-
նու իճրա էթմէյէ՛ հէր շէյի տօղրու տօղրույա
եափմագ իչիւն ղայէթ հիւնհըլէ՛ օլմալը :

Ս : Պիր քիւչիւք պալը՛գ վար քի՛ օ գայրգ իլէ
ուչուրմատան չօգ ա՛ճայըպ տըր :

( ) : ( ) նուն նէ օլտուղունու պանա նա՛գլ էյլէ՛
եա՛ վալիտէմ . օնուն ատը նէ՛ տիր :

Ս : ( ) նուն ատընա Վա-Լիլա տէնիր՝ . նաւթի-
լոս Ռունանի պիր լուղէթտիր , քի թիւրքճէ կէմթճի
տէմէք տիր :

( ) : Լսող նի՞չին պէտքէ գօնտու . պու քիւչիւք պալըգ պիր գայըղըլամը երւրիւր :

Ա : Լ՝վէթ' եմ օղլում . վէ հէման պիւթին էօմըրիւնիւ՝ օլ երւրիւմէյէ վէ երւզմէյէ գուլան-տըղը գայըղըն իչինտէ կէչիրիր :

( ) : Գայըղը նէտէ՞ն եափըմըշտըր :

Ա : Գայըղը՝ պիր եուվարլագ վէ իչե չուգուր ինճէ՝ գապուգ տուր . օ՝ քեաղըտ կիպի ինճէ՝ վէ փէք հաֆիֆ տիր , շէտքէ քի՝ հէման սէնին կիւչիւք գայըղըն կիպի՝ սույուն երւզիւնտէ երւզէր . օ գա-պուգ՝ օլ պալըղըն պիր դարաֆը՝ տըր , վէ օնուն ճանլա՝ օլան պագըր դարաֆըր գապուղուն իչ եա-նընտա օլուր . քի պու դարաֆըր սիւմիւքիւ պէօճէ-յին իչի կիպի եումշագ տըր . իսթրիթեա իչինտէն չօգ եումշագ տըր :

Պու քիւչիւք հայվան՝ տէնիզին երւզիւնտէ երւզ-մէյէ իսթէտիյի զէման , քէնտինին իքի գօլունու եօգարըր գալտըրըր , վէ պու իքի գօլուն արասընտա՝ կերիւմիշ եէլքէն կիպի պիր ինճէ շէյի վար , քի րիւզկեար օնա տէյտիքտէ հայվանը իլէրի սիւրէր , վէ պու մինվալ իւզըէ սուլարըն երւզիւնտէ երւ-զէր :

Պունտան մա՛տա՝ իքի գօլու տահա՛ վար , քի օն-լարըր գապուղունուն իքի եանընտան սույուն իչինէ սարգըտըր , վէ օնլար իլէ քիւրէք չէքիպ՝ տահա չափուք կիտէր . հէմ օնլար իլէ քէնտինի տէօնտէ-րիպ՝ իսթէտիյի եանա տօղըու կիտէր :

Ան պիլիրսին քի՝ էյէր քիւչիւք գայըղընը սու իլէ տօլտուրուրսան , պաթար , պունճիլէյին պու սանա տէտիյիմ՝ Լ՝աւթիլոս տախի՝ սուտա աշաղա տօղըու տալմաղա իսթէտիյի զէման , էվվէլա օլ եէլքէնի կերիւմիշ օլան իքի գօլունու՝ հէմ քիւրէք

չէքտիյի իբի գօլունու գապուղուն իչինէ չէքեր .
անտէն սույու գապուղուն իչինէ չէքմէյէ՝ քէնտի-
նէ մախսուս պիր ուսուլմալ վար . պէօյլէճէ գա-
պուղուն իչինի սու իլէ տօլտուրուպ՝ քէնտինի ա-
ղըր էտեր , վէ դաշ կիպի սույուն տիպինէ պա-
թար :

Հապա կիւղէլ վէ տէնիզ լիմանլըգ օլտուղու զէ-
ման . տիշ տէնիզտէ պուլունան կէմիլէրտէ օլան ա-
տէմլէր՝ չօգ տէֆա՝ պու՝ իէֆլէրի իլնտէ իէֆիճիլէր
իլալ օլան քիւչիւք հայվանլարըն՝ եէլքէնլէրինի
գալտըմըշ քէյֆլէրինէ կէօրէ տէնիզին իւզիւնտէ
այլայ ալայ եիւրիւտիւքլէրինի կէօրիւրլէր . լաքին
րիւզկեար սէրթլէշիրսէ , եաթօտ օնլարա ափան-
սըզ պիր շէյ գօրգու վէրիրսէ , եէլքէնլէրինի ի-
չէրի ալըրլար , վէ քիւրէքլէրինի իչէքիյէ չէքեր-
լէր , հէմ գապուղլարընը սու իլէ տօլտուրուպ՝ էն-
կին տէնիզին տիպինէ պաթարլար , վէ պիր վազըթ
կէօրինմէզլէր :

( ) : Եւ վալիտէմ , պունտան էվվէլ՝ պէօյլէ պիր
աճայրպ շէյ իշթիմէմիշիտիմ . հագիգաթ՝ պէմի
հափուղուն պիր գըյըսընտան օպիր գըյըսընա կէ-
չիւրէճէք գատար պէօյիւք՝ պիր պէօյիւք ուչուրմա-
տան չէքիլէճէք գայրգտան չօգ աճայրպ տըր . Վալ-
թիլոս նէ՝ գատար պէօյիւք տիւր եա՝ վալիտէմ :

II : ( ) նու կէօրէն ատէմլէրին պիրի պանա տէտի
քի՝ պիր համամ թասը գատար տըր :

Եւթէ պուրատա՝ օնուն սուրէթինին թասվիրի
եազըլմըշտըր . կէրչի տէնիզին եիւզիւնտէ եիւզտիւ-
յիւ կիպի տուրուր , ամմա եէլքէնի վէ քիւրէքլէրի
իչէրի չէքիլմիշտիր . տէնիզտէ եիւզտիւյիւնտէ կէօ-
րիւնտիւյիւ սուրէթտէ՝ պիր էյի թասվիրինի պու-
լամատըմ :

( ) : Վ՝ ակնտեմ՝ նօլայտը , պէնիմ պիր քիւչիւք
Վաւթիլոսում օլայտը .

Վ : Մէս՝էլա՝ ամուճանա սէջլէսէք , սանա պիր
Վաւթիլոս եափապիլիւր մի . օ՝ չօգ տիւրլիւ ամա-
յըպ՝ շէյլէր եափա պիլիւր :

( ) : ( )՝ եափամաղ՝ եա՛ վալիտեմ . չիւն օ՝ Գո-
պո-պո- նէտէն եափաճաղընր պիլմէզ :

Վ : Տէյէլիմ քի՝ օնա պիր քիմնէ պիր նաւթի-
լոս գապուղու վէրսէ , օ՝ Գո-սո-ր Գո-թափլալընը եա-
փըպ . իչինէ գօյամազմը :

( ) : Պէլքի օ՝ եա՛ վալիտեմ՝ էւլէն կիպի պիր
շէյ օնա գաթա պիլիւր . լաքին եէլքէնի գալտըրա-
ճագ իքի քիւչիւք գօլու վէ քիւրէք չէքէճէք իքի
գօլու նանըր եափա պիլիւր , շէյլէ քի օնլար քէնտի
քէնտիլէրինի տիշարըյա ուզատալար , վէ իչէրիյէ
չէքէլէր . պուշտան մա՛տա քիւչիւք Վաւթիլոս
ճանը՝ հայձառը . ամուճամ՝ Վաւթիլոսա ա՛յնի
ա՛յնինճէ պէնկզէր պիր շէյ եափսա պիլիւ՝ օնո ճան
ձէրէ՛հը , շէյլէ քի օ տէփրէնէ , վէ իսթէտիյի
կիպի սույուն տիպինէ պաթա , եա եիւղիւնէ չըգա :

Վ : Տէյէլիմ քի ամուճան՝ էօմրիւնտէ պիր
Վաւթիլոս կէօրմէմիշ՝ վէ իշիթմէմիշ իքէն , թագ-
րիպէն Վաւթիլոսա ա՛յնէն պէնկզէր պիր շէյ եափ-

սա . վէ օնուկն իջինէ՝ սաա՛թըն իջինտէ օլան չարք-
լար կիպի՝ չարգլար վէ զէնպերէք ույտուրսա , քի
օ շէյ՝ չարքլարը իշլէտէ . վէ անտէն սօնկրա օնու
պիր անաթթար իլէ գուրսա , վէ սույուն իւթիւնէ
գօսա , օ տախի եէլքէնինի գալտըրսա , վէ քիւրէք-
լէրինի իշլէթսէ , վէ 'Նաւթիլոսուն էթտիյի կիպի՝
սույուն եիւզիւնտէ վաֆիր եիւզսէ , սէն ա՛մու-
ճանըն լէրպիլիինէ վէ հիւնէրինէ թա՛ճիւպ էթ-
մէ զմի իտին :

( ) : Նլպէթթէ էտէրիմ՝ եա՛ վալիտէմ . լաքին
ա՛գըն քէսէ՛րմի քի՝ պէօյլէ պիր 'Նաւթիլոս եափ-
մաղա՝ պիր ատէմտէ օ գաթաթ լէրպիլի վէ հիւնէ՛ր
պուլունուր :

Մ : Սէն չարք կէմիսինտէ իքէն՝ օղլում , սէն
պէօյլէ 'Նաւթիլոս կիպի պիր շէյին իջինտէ իտին .
ֆիքրինտէ տէյիլմի քի՝ օնտա նէ գատար չօգ
չարքլար վէ տէմիր ալէթլէր վարուր , քի օնլար ա-
չաղա եօգարը էնիպ չոգարլարուր , վէ ղայրի չօգ
տիւրլիւ հարաքէթ էտէրլէրիտի : Պէն սանա՛ սու-
յուն իջինտէ տէօնէն կէմինին իքի դարաֆընտա
քիւրէքլէր կիպի իշլէյէն աղաճ չարքլարը կէօս-
թէրտիմ , վէ սանա տէտիմ քի՝ կէմինին իջինտէ
օլան օ պիր չարքլարը տէօնտէրէն վէ կէմիյի եիւ-
րիւտէն պոնիւլա՛ր րըր : Պիր չարք կէմիսի եափ-
մաղա՝ չօգ լէրպիլի վէ հիւնէր լազըմ տըր . վէ չաթ
լէրպիլի եափմաղա թէտպիր էտէն ատէմ՝ պէլքի
պիր իւլիւ 'Նաւթիլոս տախի եափմաղա թէտպիր
էտէ պիլիւ , քի օնուկն իջինտէ չարքլար օլուպ՝ օնու
սուտա եիւրիւտէլէր :

( ) : Սէն օնութտուն եա՛ վալիտէմ , քի չարք
կէմիսի 'Նաւթիլոս կիպի եէլքէն ալմաղ . զանն է-
տէրիմ քի՝ 'Նաւթիլոսուն պու շէյինի եափմաղա

Լեւոպէր Էթնէսի փէք կիւճ օլմայը . պոլնտան մանտա՝
զանն էտերիմ քի՝ հիչ պիր քիմնէտէ օ՝ Գաթաթը
Լեւոպէր վէ հի-նէր պօւլունմազ քի , օնու՝ եէլքէ-
նինի վէ քիւրէքլէրինի իչէրի ալմաղա՝ վէ քէն-
տինի սու իլէ աօլտուրուպ պաթըրմաղա վէ եինէ
եօգարը չըգարմաղա էթտիրէ : Պո-նո- եափմասը՝
ամուճամըն հէմ հէր ատէմին՝ չարք կէմիսինի
եափան ատէմին պիլէ ագլընը շաշըրտըր :

Ա : Փէք էյի . զանն էտերիմ էյլէ տիր՝ եա՛
( ) զլում : Լամտի պիր ճանլը՝ Լա-թիլու եափմասը՝
պիլքիսին քի հիչ պիր ատէմէ Ռե-թի-ն Գէյիլ Գիր :

( ) : Լյոյլէ տիր՝ եա՛ վալիտէմ , վէ պէն՝ Լա-թի-
լուտ-ն Էաթըլմասը նոս Էթրաթի-թի-զ՝ ա՛գըլտան
խարիճ օլան Լեւոպէրէ վէ հի-նէրէ շաշա՛րը :

Ա : Պէն տէ էյոյլէ եա՛ օլլում . պէն օնու տիւ-
շիւնտիւքէ՝ հէյրան գալըրըմ : Լյէր սէն պին
եքլ եաշասան , վէ հէրնէ գատար իլմ էյրէնսէն ,
վէ հէզարան պին աճայրպ շէյլէր եափսան , պիր
ճանլը Լա-թիլու տէրէճէսինտէ աճայրպ պիր շէյ
եափմաղա թէտպիրէ վէ հիւնէրէ մայլիք օլմայա-
ճագսըն :

( ) : Լա՛ վալիտէմ , չենթիլէյինթէն Էթի-թի-թ պիր
ճանլու շէյ Էաթմաղա հիչ թիսէ Գաթիթ Գէյիլ Գիր :

Ա : Պու կերչէքտիր՝ եա՛ օլլում . լաքին պիզէ
սէյլէշմէյի պիթիրմէյէ վագըթ տըր . ամմա էվ-
վէլասանադիր իքի շէյ սիւալ էթմէյէ իսթէրիմ :

Ա) Էն տէտին քի ուչմագ նիյէթի իլէ պիր ուչուր-
մա եափաճագսըն . վէ պէն սանա տէտիմ քի
սէնին օնու եափմագտա Ռե-թաթըն ուչուրմագ ի-
չիւն օլաճագ :

Լյէր սէն էվվէլտէն կէօրմէզտէն վէ հագըրնա
պիր շէյ իշթիմէզտէն սուտան տիշարը պիր Լա-

Թիլոս կէօրսէն, օնուն հէր պիր ազասը նէ՞ Դարաս
իչէն եափըլտըղընը անկլայա պիլընմի իտին :

( ) : Օլանն էտէթիմ, անկլարըտըմ՝ եա վալիտէմ.
գապուղու ա՛յնէն պիր գայըգ կիպի օլուպ՝ եէլքէ-
նէ՝ վէ իքի եանընտան քիւրէքլէրէ պէնկզէր շէյ-
լէրի օլտուղունտան՝ էլպէթթէ սուտա՝ Թէփրէն-
մէյէ վէ եիւրիւմէյէ եափըլտըղընը Թաճմին էտէ-
րիտիմ . չինքի հավատա ուչմաղա եախօտ եէրտէ
եիւրիւմէյէ օլմատըղընը պիլէճէյիտիմ :

Ս : Լմմա էյէր օնու՝ Էէլէնիիի ալա քիւչիւք
գօլլարընը իւրէլլէր ինի Էէփրէլիլլիի կէօրսէն
իտի , սահիհ պիլիրիտին քի Էտիւլլընըն Դարասը՝
սույուն եիւզիւնտէ կէզմէք օլմալը տըր , էօյլէ տէ-
յիլմի :

( ) : Լօյլէ տիր՝ եա վալիտէմ :

Ս : Փէք էյի . կէօրիւյօրսուն էյ օղլում քի՝
Վալթիլոսուն հէր պիր դարաֆընըն եափըլմասըն-
տա՝ տէյիլ եալընըզ ա՛ճայըպ Էէրպիլլ Վէ հիւնէր՝
իլլա օնլարը ույտուրուպ հէման էթտիքլէրի կիպի
պիրի պիրինէ եարտըմ էթտիրմէքտէ՝ ա՛ճայըպ
Դարաս վար : Լէյեր Վալթիլոսուն՝ գապուղունտան
սույու պօշատըպ եիւզէ չըգմաղա պիր ուսուլու օլ-
մասա , սույուն եիւզիւնտէ եիւզէմէզիտի . վէ դա-
րաֆըլլընիւն հիւլ պիրինէ՝ եիւզմէք իչին եա-
փըլմասը ֆայիտէ էթմէզիտի : Լէյեր գապուղու
եալարըգ վէ ինճէ վէ իչի չուգուր օլմասայըտը ,
սույուն իւզիւնէ գալտըրըլսայըտը պիլէ՝ եիւզէմէզ-
իտի : Վօլլարընը գալտըրըպ կէրմէսի տախի էյեր
օնլարըն արասընտա ըիւզկեարա գարշը՝ տուրաճագ
եէլքէն կիպի կէրիլմիշ ինճէ պէզ կիպի պիր շէյ
օլմասա , պօշ օլուրուտու : Ս է օ իքի քիւչիւք
քիւրէքլէրի օլմայըպ հանկը դարաֆա վարաճա-

ղընա նիյէթ եթտիքտէ՝ քէնտինի օրացյա տօղրու գուլաղուզլայամազ օլսա իտի , եէլքէնինի տիքիպ՝ ըիւզլեարտան էօթէ պերի չալգանտըղընըն՝ քէնտինէ ֆաիտէսի ազ օլուր : Ա է էյէր մուխադարա զուհուր եթտիքտէ , քէնտինի սուլյա պաթըրթմաղա գատիր օլթաղա պիր ուսուլի օլմասա իտի , եօգարըյա չըգըպ սուլուն եիւզիւնտէ եիւզմէքտէն՝ հիւ չըգմաղա գատիր օլմամասը՝ քէնտինէ տահա էյի տիր :

ԻԲԻՆՈՒ ՄԻԻԲԵԼԼԻՍՆ :

( ) ԴԷԼ : Լա՛մ վալիտէմ՝ ‘Լաւթիլոսուն խուսուսունտա չօգ տիւշիւնտիւմ . պիր տանէսինի կէօրմէյէ չօգ արզում վար :

Ա լալիքէ : Լէյէր պիր վազըթ՝ կէմի իլէ տիշ տէնիգէ կիտէրսէն , իհթիմալ տըր քի՝ օնլարտան չօգ կէօրիւսիւն : Լաքին հէր կիւն կէօրտիւլիւն չօգ շէյլէր վար քի՝ ‘Լաւթիլոս գատար ա՛ճայըպտըրլար :

( ) : Լա՛մ վալիտէմ՝ փիլէճ՝ պիր ա՛ճայըպ քիւչիւք հայվան տըր :

Ա : Պէլի՛ եա՛ օղլում՝ էյլէ տիր . վէ սէն էյէր պիր փիլիճին իլէնէ՛ պագա պիլսէն , կէօրէճէքսին քի՝ օնուն տախի ‘Լաւթիլոս կիպի ա՛ճայըպ չօգ դարաֆլարըր վար . վէ պու դարաֆլարըն պիրի պիրի իլէ իմթիզաճընտա վէ օնլարըն եափըլտըղը սէպէպտէ տախի օնուն կիպի փէք ա՛ճայըպ Դեւապ կէօրէճէքսին : Պիր փիլիճին տիշ եանընա պագ . ինճէ դիւլէրինի օխշա , օնլար նէ՞ գատար եումշագ վէ հաֆիֆ վէ սըճադտըր . օնլար օլ քիւչիւք հայվանա նէ՞ կիւզէլ լէպա տըր . հէփիսի պիր

եանա տօղորու եաթմըն՝ նէ՛ գատար չօգ դիւլէրի վար, վէ դիւլիւն հէր պիրի ղայէթ ա՛ծայըպ տըր :

Փիլիճին ապւը՝ քէօփէյին աղգընտան չօգ ֆարգը տըր . փիլիճին՝ սիվրի եափըմըն պիր ու զուն իպիյի վար քի՛ արփայը վէ ղայրի խու պուպաթը փէք գօլայ տէվէրմէք իչին՝ պիր քիւչիւք ճըմպըզ կիպի աչըլըր : Լօրի գաղըպ եւ յէճէք արամագ իչին՝ վէ պէջիւտիւյիւ վագըթ կէճէ գօնմաղա աղաճա չըգտըղընտա տալլարա եափըմագ իչին՝ փէք միւնասիպ դըրնագլարըր վար : Պանա կէլիր քի՛ փիլիճին տախի՛ Լաւթիլոս գատար չօգ ա՛ծայըպ ա՛գլարըր վար :

( ) : Պիլմէ՛մ ամմա՛ ղնո՛ւն տախի օլմալը՝ եա՛ վալիտէմ . վէ զանն էտէրիմ քի՛ եիւրիւմէյէ վէ եէրի գաղմաղա վէ արփա դօփլամաղա գաաիր օլմաղա՛ իչի չարգլար իլէ պիր փիլիճի եափմասը՝ պիր քիմնէյէ սուտա եիւրիւմէյէ պիր՝ Լաւթիլոս եափմասընտան փէք կիւճտիր :

Մ : Պէջլէ տիր՝ եա՛ օղլում . ամմա շիմոխ՝ սա՛ նա՛ պէնիմ՝ Լաւթիլոս վէ փիլիճ խուսուսունտա շիմոխյէ գատար սէջլէտիյիմ շէյլէրտէն՝ ա՛ծայըպ պիր շէյ սէջլէմէյէ իսթէրիմ : Տէյէլիմ քի՛ ա՛մոճան պիր՝ Լաւթիլոս եափսա , վէ ղնուն իչինտէ պիր դադըմ եէնի վէ ա՛ծայըպ չարգլար՝ վէ պիր մա՛րիֆէթ եափսա՛ քի , օ չարգլար իշլէյէլէր . վէ պիր ազտէն սօնկրա՛ ա՛յնէն օնո՛ւն կիպի պիր՝ Լաւթիլոս տաճա՛ եափսա . վէ տէյէլիմ քի՛ պու՛նո՛ւն տախի իչինտէ չարքլար օլսա , վէ օպիրի կիպի եիւրիւսէ . անտէն պիր տաճա՛ վէ պիր տաճա՛ վէ պու ուսլուպ իւզըն եիւզ՝ Լաւթիլոս եափսա , սանա նանըլ կէօրիւնիր :

( ) : Լա՛ վալիտէմ՝ պիլիրսին քի եալընըզ ա՛

մոռամ տէյիլ իլլա հիչ քիմնէ պիր ճանլու շէյ
 եսփամազ :

Ա : Աքին եւ օղլում՝ էջլէ ֆարզ էտէլիմ
 քի եսփաւր, տիւշիւնմէ զմի իտին քի՝ օնուն թէտ-
 պիրի վէ հիւնէրի պոլ խոսուստա՝ էւլլանլա պիր
 'Լա-Էիլա՝ եսփամագտան պին գաթ զիյատէ տիր :

( ) : Լա վալիտէմ՝ էլպէթթէ էջլէ տիւշիւ-
 նիւրիւտիւմ :

Ա : Փէք էյի՝ եւ օղլում . իմտի փիլիճին խու-
 սուսունտա՝ պո-նա պէնիլլէ պիր մատտէ վար :
 Պիլիւսին քի՝ դաուգ եռմուրդա՝ եռմուրդլար .
 օ՝ օնլարըն իւզէրինտէ պիր միգտար կիւն օթուրուպ
 գըզտըրըր , վէ եռմուրդալարըն իչինտէն փիլիճ-
 լէր չըգար : Փիլիճլէր պէշիւտիւքտէ , օնլաբ պոթի
 եռմուրդա եռմուրդլայրպ օնլարըն իւզէրինտէ օ-
 թուրուրլար , վէ փիլիճլէր չըգարըրլար . վէ երւ-
 տան երլա պոլ մինվալ իւզըն էտէրլէր :

( ) : Իլք դաուգ տիւնեպա կէլտիյինտէն պէ-
 րու՝ գաչ երլ օլտու եւ վալիտէմ :

Ա : ( ) Նտան պէրու շիմտիյէտէք՝ պիր գաչ պին
 երլ կէլտի . իլք պո-պո-նա եսփիւմասընտա աճա-
 յրպ թէտպիր վէ միւրատ վէ հիւնէր պէյան օլուն-
 տուղու աշիքեար տէյիլմի :

( ) : Պէջլէ տիր՝ եւ վալիտէմ . զիրա օլ իլք
 դաուգ եռմուրդա՝ եռմուրդլատըր , վէ օնլարտան
 փիլիճլէր չըգար . անտէն օլ իլլիճլէր պէշիւսիւպ՝
 օնլար տախի եռմուրդլատըրլար , վէ տահա չօգ
 փիլիճ հասիլ օլտու . վէ պոլ ուլուպ իւզէրէ
 տիւնեատա փէք չօգ փիլիճլէր մէվճիւտ օլտու :

Ա : Պէջլէ տիր՝ էյ օղլում . իմտի կէօրիւրսիւն
 քի՝ պիր քիւլիւք փիլիճին եսփիւմասընտա աճիմ
 Է-պպիր վէ հիւնէր՝ վէ օնուն դարաֆլարընըն պիրի

պիրինէ ուշտուրուլմասընտա չօգ Բիւրա՛յ պէյան՝ օլունտու. հէմ կէօրիւյօրսուն քի՛ պու թէտպիր վէ հիւնէր վէ միւրատ՝ իլ Գառ-Գառ Կառա՛ տ՝ ճայը պ Գաղ իլէ պէյան օլունտու : Սէն պիր ուշուրմա կէօրտիւյիւնտէ , նէ նիյէթէ եափըլտըղընը պիւրիսին , վէ օնուն հէր պիր դարաֆընըն ուշտուրմասընտա օլան թէտպիրի վէ հիւնէրի կէօրիւրսին , վէ անկլաւսըն քի՛ օնո- պիլ Բիւնէ Եաթիլըլ օլմալ Կըր , վէ օլ Բիւնէ՝ օնո- նիճէ Եաթիլտալընը Էմէլ Կիւլէ-նիլ-շիւր , Եօղլաէ՝ ուշուրմա Բիւնիլ Բիւնիլ Եաթիլտալընը :

Պու մինվալ իւզըն՝ աճայրպ քիւլիք փիլիճէ եա աճայրպ քիւլիք 'Սալթիլոսա պագըպ՝ օնուն եափըլմասընտա օլան աճայրպ նիյէթի վէ հիւնէրի վէ թէտպիրի կէօրսէն , պիլիլսին Բիւնէ Եաթիլըլ օլմալ , վէ իլք դաուղու հէմ իլք 'Սալթիլոսու եափմըլ օլմալ . վէ օնլարը եափմազտան՝ նիճէ եափաճաղընը Էմէլ տիւլիւնմիւլ օլմալ տըր :

Սէն պիր ուշուրմա եափաճագ օլան , օնու եափմազտան Էմէլ տիւլիւնէն վէ նիյէթ Էտէն վէ թէտպիր Էտէն վէ սէնին Էլլէրինէ հիւնէրը- օլմալա գուտրէթ վէրէն Գառ-ն՝ սէնին ագ՝ըն տըր :

Տիւնէտաթ պուլունան հէր պիլ Բիւնէ վէ հէր պիլ 'Սալթիլոսա՝ հէմ իլք Բիւնէ վէ իլք 'Սալթիլոսա՝ վէ պուլունան հէր շէյն վէ վէ-ճիւր-ն իլքնի՝ հէմ հէր շէյն վէ վէ-ճիւր-ն Եաթիլտալան Էմէլ Կիւլէ-նիլ վէ Եաթիլ Էտէն վէ նիյէթ Էտէն վէ Եաթիլտալան՝ օլ ՊԻՇՅԻԿ ԲՈՒՆ ՎԼԻՆՊԻՏԻ ԵՂԻՆ օլան ԵԼԼԵՆ Կըր :

Սէն եա օղլում՝ սէնին Էդրաֆընտա օլան հէգարան պին շէյլէրին եափըլմասընտա վէ օնլարըն հէփ թարաֆլարընըն ուշտուրուլմասընտա օլան աճ-

ճայրպ հիւնէրի վէ թէտպիրի կէօրտիւյիւնտէ , պի-
լիւսին քի՝ օնլարը ետօնս ուր ԼԼԼԼ՝ լար . վէ
պունու՝ հէման օլ կէօրտիւյիւն չօճուգլարըն ու-
չուրտուղու ուչուրմանըն պիր քիմսէտէն եափը-
մըշ օլտուղունու պիլտիւյին կիպի պիլիւսին :

Լլլա՛հ չէնտինի սանա կէօլէրիյօր . օ սանա՛ չէն-
տինին ա՛ճայրպ է՛լինի վէ լէօպլիւնի վէ գո-պը-
լինի վէ հէնէրիինի վէ մե-րապընը՝ չէնտինին ետ-
րալե-րը չէնտի լէնինպէ վէ ճանընպա՛՝ վէ սէ-
նին երբափընա օլտն ծի-լէ շէյլէրպէ վէ վէ-ճի-պ-
լէրպէ՛ կէօլէրիյ :

( ) : Լլլա՛հ պանա քէնտինի նի՛ճէ կէօլթերիը՝
եա՛ վալիտէմ , պէն օնա՝ կէ՛օրթիյօրում :

Վ : Պէնի կէօրթիյօրմուտուն՝ եա՛ օղլում :

( ) : Լլվվէթ եա՛ վալիտէմ . սէնի շիմտի կէօ-
րիյօրում , քի էօնիւմտէ օթուրուրսուն :

Վ : Պէն ո-յո-պո-ղո՛ւմ զէման՝ պէնի կէօրէ պի-
լի՛րմիսին :

( ) : Պէլի՛ եա՛ վալիտէմ , տիւն ախշամ սէն եօ-
րուլմուշ օղլապ օթուրտուղուն եէրտէ ույգույա վար-
տըղընտա՛ սէնի կէօրտիւմ :

Վ : Տէյէլիմ քի՛ պէն եօլէ՛ , պէնի օ զէման
կէօրէ պիլի՛րմիսին :

( ) : ( ) Լ վազըթ սէնին էօլմիւշ թէնինի կէօ-
րիւրիւմ :

Վ : Լաքին էօլմիւշ լէն՝ պէն չէնտին տէյիլտիր .
սէնին կէօրտիւյիւն վէ սանա սէյլէյէն լալէպէն
տէյիլ . չիւն ճանըմ թէնտէն պորըմըշ օլաճափ ,
վէ էյէր սանա պիրի՛ Վ վալիտէն նէրէտէտիր տէյիւ
սօրաճափ օլուրսա , սէն՝ լլամարըմ քի՛ օ կէյէ
կիթտի տէյէճէքսին : Լէօզլիւքլէրիմէ՛ պագ . օն-
լարը կէօրտիւյիւն զէման՝ պէնի կէօրթի՛րմիւսին :

( ) : Խախտե՛մ , Լաքին սէնին Լեօղ-
լէ՛ս , Ելէ պագտըղընը կէօրիւրիւմ :

Ս : Լեօղլէրի՛ն պագտըղըն՝ զէման , պէնի կէօ-
րիւրիւրիւմ :

( ) : Սէնի կէօրիւրիւմ՝ եա՛ վալիտէմ , քի Լեօղ-
լէ՛սին արտընտան պագարսըն :

Ս : Պո՛ւնճիլէյին սէն տուտագլարըմըն վէ տի-
լիմին թէփրէնտիյինի կէօրտիյիւն զէման , պէնի
կէօրիւրսիւն քի՛ սանա սէյլէրիւմ . վէ թէնիմին
հէր հանկը թարաֆընը թէփրէնտիյինի կէօրտիւ-
յիւն զէման , պէնի՛ օնու թէփրէթտիյիմի կէօ-
րիւրսիւն : Պէն ույանըգ օլտուղումտա , սէն պէնիւմ
ոյանըգ օլտա լէնի՛նի կէօրիւրսիւն . ույուճուշ օլ-
տուղում զէման՝ պէնիւմ ոյոյան լէնի՛նի կէօրիւր-
սիւն . վէ էյեր էօլէճէք օլուրսամ , պէնիւմ Էօլ-
Է՛ն լէնի՛նի կէօրէճէքսին , ահա սէն ճանը իւ Լեօ-
րէ՛նիւն :

Թէնիմին Լեօղլէրի՛ աբալնաան՝ շիմտի սէնի
կէօրէն ճանըմ տըր . սանա շիմտի թէնիմին ա-
ապալալը վէ Խիլ Ելէ սէյլէյէն ճանըմ տըր . պէն
գալգըպ եիւրիւտիյիւմ՝ եա էլլէրիւմ իլէ պիր շէյ
էթտիյիւմ զէման՝ օնու թէնիմին ապալալը վէ Էլ-
լէրի՛ իլէ էտէն ճանըմ տըր : Թէնիւմ՝ հէր պիր դա-
րաֆը իլէ՛ պու գատար ա՛ ճալըպ վէ զարալըպ դարգ
իլէ եափըլմըշիսէ տէ՛ պիլ Լեօնէ Դանճընըգ՝ եախօտ
պիր դագըմ ալէթլէրտէն ի պարէթ պիր շէյ տիր ,
քի ճանըմ օնու՛ եափմաղա միւրատ էթտիյիւմ
կէօնա կէօն շէյլէրի՛ կէօնա կէօն դարիգտէ եափ-
մաղա ալէթլէր տէյու գուլանըր :

( ) : Խաղըրմտա տըր՝ եա՛ վալիտէմ , քի պիր
տէֆա՛ կէօղլիւքլէրին հագգընա սէյլէտին քի՛
պիլ շէֆլէ Լեօղ աահա՛ Լիլի Խիլլէր :

Ո՛ր : Պէ՛լի է՛յ օղլում , կէօզլիւքլէրիմ պիր ա-
լէթտիր քի՛ օնու՛ պանա տա՛հա էյի կէօրմէյէ
եարտըմ էթմէք իչին գուլանըրըմ . վէ օնլարը
պիր առեմ եափմըտըր . վէ օնլար ա՛ծայըպ եա-
փըմըտըր : Պոռնճիլէյին՝ կէօզլէրիմ տախի կէօր-
մէյէ վէ տիլիմ սեյլէմէյէ վէ էլլէրիմ չօգ տիւր-
լիւ շէյլէր եափմաղա գուլանտըղըմ ալէթլէրտիր :
Պէնիմ կէօզլէրիմի վէ տիլիմի վէ էլլէրիմի [Ն]՝
[Ն]՝՝ եափտը , վէ օնլար՝ առեմին եափա պիլտի-
յինտէն հիսապսըզ զիյատէ ա՛ծայըպ ալէթլէր
տիր :

( ) : ( ) նլար էյլէ՛ տիր՝ եա՛ վալիտէմ . վէ պոռն-
տան մա՛տա՛ օնլար չօգ տա՛հա էյի տիր . զիրա օն-
լար դայրի ալէթլէր կիպի պօզուլուպ նիզամա գօն-
մաղա մոհճթաճ տէյիլլէր , վէ օնլարը սըզընթը-
սըզ պերապերիմի՛զճէ թաշըրըզ :

Ո՛ր : [Ն]՝ օղլում՝ կէչէն կին փամպուգ քեարխա-
նէսինտէ՛ սէնի կէօրմէյէ կէօթիւրտիւյիւմ օլ ա՛-
ծայըպ մանճընըզ խադըրնտամը :

( ) : Պէ՛լի՛ խադըրմտատըր . օնուն նէ ա՛ծայըպ
չօգ չարքլարը վէ դայրի ալէթլէրի վարըտը , քի
օնլար տիւրլիւ տիւրլիւ հարաքէթլէրլէ իշլէրիտի :

Ո՛ր : ( ) լ մանճընըղը իշլէտէն նէ օլտուղունու
կէօրտի՛նմիւ :

( ) : [Ն]՝ յըր եինէ օրայա կիտէրսէն , մանճընըղըն
իշլէտիյինի կէօրտիւյիւնտէ՛ օնու իշլէտէն նէ տիր
զանն էտէճէքսին :

Ո՛ր : [Ն]՝ էր եինէ օրայա կիտէրսէն , մանճընըղըն
իշլէտիյինի կէօրտիւյիւնտէ՛ օնու իշլէտէն նէ տիր
զանն էտէճէքսին :

( ) : Պիլէճէյի՛ քի՛ օպիր օտատա պիր չօճուգ
վար , վէ օնու օ՛ իշլէտիյօր :

զիւմիւ աչըպ՝ սանա եյի իւօլ իւլէ պոգաբը զէ՛ դէմն , սէն տէրսին քի՛ սէն պոնա եյի իւօլ իւլէ պոգաբըն . վէ սէն պէնի սէվէրսին , վէ պանա՝ ճանըմ վալի-տէմ տէրսին : Լիւնէշ կիւնտօղուսու . Թէփէլէրի իւզէրինտէ վէ սէնին՝ հէմ եղրաֆընտա օլուն հէր շէյին իւզէրինէ փարլագ նուրունու տէօքտիւյիւ զէման , խաղընա կէթիւր քի՛ օնա պոլ գատար կիւ-զէլ ըշըգ վէրտիրէն Լ.Լ.Լ.՝ շտըր . հէմ տիւշին քի՛ սէն օնա՝ սոնա եյի իւօլ իւլէ պոգաբը իւօլ իւօլ-թիւշ օլա-յօրսու-ն , վէ օնու սէվ , վէ օնա՝ Լէօքտէքի Պապամտէ :

( ) : Պէլի եմ վալիտէմ . պէն պէրրաբ կիւզէլ այա վէ փարլագ երլտըզլարա տախի պագտըղմ տա , տիւշինմէլլիմ քի՛ օնլարըն վասիդասի իւլէ Լ.Լ.Լ.՝ շտէր , կէօրիւյօրում , քի՛ փաք կէօքտէն պանս պագայօր :

Լ : Պէն եմ օղլում՝ սանա սէօյլէթէյիթէ , սէն պէնիմ սէսիմի իշիթմէքտէն հազը էտէրսին , վէ տէրսին քի՛ պէնի սոնա՝ սէօյլէթէյիթէ իշիթիւթի : Լէն պա՛ղը տէֆա՝ աղաճլարըն արասընտան եա-վաշճա էսիպ՝ եափրագլարըն արասընտա խօշճա սէտա վէրէն ըիւզկեարը իշիտիրսին . օ՛ Լ.Լ.Լ.՝ շտէր , սէսի տէյիլմի : Լէն օնու՝ սոնա եյի՝ սէօյլէթ իշիթիւթէ իւօլ օլա-յօրսու-ն . վէ օնու սէվմէլիսին :

( ) : Պա՛ղը քէրրէ իւօյի-ն իւրլէթէյիթէ՝ իշիթիւթի-ւթի , վէ գօրգարում . օլէմն պոնա Լ.Լ.Լ.՝ շտէր՝ սէօյլէթ :

Լ : Լիւշին էյլլէ զանն էթմէյէսին՝ եմ օղլում , վէնիւշին գօրգասըն . փարլագ շիմէյի վէ շէտիտ կիւրիւլթիւյիւ եափան վէ օնլարը իսթէտիյինէ կէօրէ գուլլանան Լ.Լ.Լ.՝ շտըր , վէ օ սէնի օ զէ-մանտա՝ հափա աչըգ վէ պուլլութսուզ օլտուղու

զէմանտա՛ կիպի՛ սաղ սէլիմ՝ սազլամաղա՛ գատիր տիր : Լեօյիւն կիւրէմէսինտէ իշիթտիյին օնուն սեւի՛ տիր : Ենն օնու՛ սանա Գարա պաւլաւաբառն սեօյլէր իշիթի՛ իտի՛ օլաւառն : ( ) սանա տէր քի՛ կեօքլէրտէ կիւրէյէն օ՛ տուր , վէ օ՛ Ղիւմլէյէ գատիր տիր , վէ սէն օնուն րազի օլմատըղը շէյի էթմէքտէն գօրգմալըսըն , վէ օ Ղիւմլէյէ Գարաի՛ օլաւա՛ հէր իսթէտիյինի էտէ պիլիր , վէ սէն օնուն էլլէրնի սաղ սէլիմ՝ գալա պիլիրսին , վէ էյէր օնու սէվէր իսէն , վէ օնա իդաամթ էտէրիսէն՝ օլ շիմ շէքլէրին կէլտիյի եէր օլան գարա պուլուլթլարտան եօգարը օլան կիւզէլ՝ վէ միւնէվվէր կեօքտէ՛ սէնի օնուն պիլէսինճէ էպէտէն սաամէթլու էտէճէք տիր :

( ) : Եւ վալիտէմ՝ պանա նէ՞ գատար պիլմէտիյիմ ա՛ճայրպ շէյլէր սեօյլէտին : Եւ Եւ նէ՞ գատար ա՛ղիմ վէ ա՛ճայրպտըր : Պանա օնուն հագգընա՛ վէ էտիպը պէ շէյլէրին ժապիտաի էլ օնուն պանա յէնիսին նի՛ճէ Եւսթիպիյի՛ հագգընա եինէ նէ՞ զէման սեօյլէյէճէքսին :

Եւ Եւ օզլում՝ չօղա վարմազ՝ պէն սանա օնուն հագգընա տահա՛ էօյրէտէճէյիմ . լաքին արալըգտա՛ սանա շիմտիյէ գատար էօյրէթտիյիմի ֆիքրինտէ սազլա . վէ սէն Եւլահըն հագգընա էօյրէնտիքէ , օնու տահա՛ զիյատէ սէվմէյէ արզու շէքմէլիսին , վէ օնտան էթիւրիւ տահա զիյատէ տիւշիւնմէյէ վէ սեօյլէմէյէ վէ օնա տահա՛ զիյատէ իդաամթ էթմէյէ ճէհտ էթմէլիսին :

ԻՎԻԴՆԱԴԻՄՈՒՄԻ ՄԻԻԲԵԼՆՆՈՒՄԻ :

Վ : Ե՛ր օղտում ըհապիբ նէ՞ տիբ :

[illegible]

11 : Երախտաբանական պիր չօգ թէտպիր լազմ
օլան պիր շէյ պանա գիքր էտէ պիլիմիսին :

( ) : Պէլի ե՛ն վալիտեմ . մէս'էլա շու սէնին չա-
գրն :

Ո՛ր : Երբեք տիր օղլում . պագ օնուն տէօրտ քիւ-
չիւք քէսքին տէմիրի վար , վէ հէր պիրինին պիր
պաշգա սուրէթի վար , վէ պիր մախսուա իշ իչին
եապրւտը . վէ հէր տէմիրին արտընտա պիր զէն-
պերէք վար , շէջլէ քի տէմիր աչըլտըգտա՝ եա
գափանտըգտա օլ զէնպերէք օնու դութար , վէ
չագըյը գուլլանան քիմնէնին միւրատընճա տուրուր :
Պիր չագը եափմասընը իպթիտա տիւշինէն ա-
տէմին չօթ լէփպլիլի՝ օլալլէ իփ : (Իմաիէյ օղլում՝
հիւնէր նէ՞ տիր պանա սէջյլէ :

( ) : Խաղաղամտանք տրո՛ւ եմ վալիտեմ , քի տիւն պաննա տէտին քի պիր քիմնէ պիր շէյի եափմաղաթէտպիր էթտիքտէն սօնկրա՛ լազըմ օլան հէր շէյի հազըր էտիպ օնուան հէր պիր դարաֆըրնը օ շէյ էյի եափըրմը օլմագ իշիւն կէրէյի կիպի եագըշթըրմագ՝ վէ հէր շէյինի հիշ պիր եանղըրըգ էթմէքսիզին գօլպըգ իլէ եափմագ տրը : Դանն էտէրիմ քի սէնին չագըրնն եափըրմասընտա վէ օնուան հէր պիր դարաֆըրնն եէրլի եէրինէ եագըշթըրմասընտա՝ պիր չօգ հիւնէր կէօսթէրիլմիշտիր :

Ս : Ս'իբրաիմ տէմէքտէն նէ՞ անկլարսըն :

( ) : Սենին չափուն կիպի իւք չափունն ետփմա-
սննր թէտպիր վէ իծրա՛ էտէն առէմ՝ օնու նէ՞ ի-

չէն Եօփաճաղընը տիւշիւնտիւ՝ ե՛մ վալիտէմ . օնուն Դ-րոպը՝ քայէմ վէ դըրնագ վէ պոււնուէն կիպի շէյլէր քէսմէյէ եարար՝ վէ օնու գուլանանա սըգընթը վէրմէյէրէք գօլայլը՝ իլէ իշ կէօրէն պիր չագըր եափմագ իտի . Դ-րոպ վէ նէյէլէ՝ պէր շէյի նէ՝ իլէն Եօփաճաղընը կ'ըլէլ Կիւշէն-նէ՝ Կիւշ :

Ա : Եփերին օղլում . փէք շագըմ քի՝ սանա էյրէթտիյիմ շէյլէրի պու գատար էյի անկլայլպ ֆիքերինտէ սագլարսըն : Ե իմտի սանա պիր շէյ սօրաճաղըմ . պիր քիմնէ էվվէլա Դ-րոպ էթմէտիքչէ վէ Լեփպիլէ էթմէտիքչէ՝ մախսուս պիր շէյին եափմասընա եարար պիր ֆայիտալը վէ աճայրպ ալէթ եափըլա պիլնիմի , շէյլէ քի օլ ալէթ հի-նէր իլէ եափըլըն վէ ա՛յնէն օլ մախսուս շէյին եափմասընա եարար օլա :

( ) : Ե իւպհէսիզ եափըլմազ՝ ե՛մ վալիտէմ :

Ա : ( ) ղլում էյէր սէն մախսուս պիր շէյին եափմասընա եարար՝ ղայէթլէ միւնտսիպ վէ էյի՝ հէմ գօլայլըք իլէ գուլանըլմաղա հէր պիր դարաֆըր տօղըու տօղըույա՝ լագըմ օլտուղունա կէօրէ եափըլըն պէյլէ պիր աճայրպ ալէթ կէօրէն , օնուն Լեփպիլէ իլէ եափըլըրընը վէ՝ օնու եափան քիմնէ՝ ղայէլէ՝ հի-նէրլա՝ օլտուղունու վէ օլ քիմ սէնին մախսուս պիր միւրատըր օլտուղունու անկլամազմըյըտըն :

( ) : Ե իւպհէսիզ անկլարըտըմ ե՛մ վալիտէմ :

Ա : Փէք էյի օղլում , պէն սանա պէյլէ պիր ալէթ կէօթերէճէյիմ . քի օ՝ պու գատար աճայրպ վէ ղարպըլպ դարզ իլէ վէ միւրատ հէմ թէտպիր վէ հիւնէր իլէ եափըլտը , վէ պու գատար աճայրպ վէ ղարպըլպտըր քի՝ օնու եափմաղա աւտէմին գուտրէթի եէթմէզ . սէն օ շէյտէ՝ օնու եափմաղա

միւրատ էտէն լ՛, լ՛, լ՛, լ՛ կէօրէճէքսին , քի սա-
նա՝ քէնտինին ազլմ իլ՛մինի վէ գուտրէթինի վէ
էյլէյինի կէօսթէրիր : Լալընըզ պու ալէթ՝ պիղէ
Լալաճըն վարըղընը իս՛պաթ էթմէյէ գատիր տիր :

( ) : Լալ վալիտէմ՝ պանա պու ալէթի կէօսթէր .
զիրա օնու կէօրմէյէ չօգ իսթէրիմ :

Ս : Լ՛, յօղու՛մ՝ գօլունու պու սօֆրանըն իւզէ-
քինէ գօյուպ՝ տիրսէյինի գըմըլտաթմա : Շ իմտի
էլինի չէվիր : ( ) նու եինէ կէրի տէօնտէր : ( ) նու
պիր չօգ քերրէ չափուք չափուք չէվիրիպ կէրի
տէօնտէր : Շ իմտի տիրսէյինի էյ , վէ էլինի եօ-
գարըյա՝ գալորը , չէյլէ քի՝ սէնին ումուզունա
տօգունա : ( ) նու եինէ աշաղա՝ գօ : ( ) նու փէք չա-
փուք պիր գաչ տէֆա՝ գալորըրպ աշաղա՝ էնտիր :
Շ իմտի պաշ փարմաղընը վէ օ պիր փարմագլա-
րընը՝ հէր նէ եանա գըմըլտատա պիլիրսէն գը-
մըլտաթ : Շ իմտի գօլունու ուզատա պիլտիյին
գատար ուզաթ : ( ) նու ասլա էյմէ : ( ) նու ֆըր
տօլայը չէվիր , անտէն օնու աշաղա եօգարը՝ վէ
սաղա հէմ սօլա՝ տօղրու՝ ուզատա պիլտիյին գա-
տար ումտարաթ՝ էտէ պիլտիյին գատար չափուք
չափուք չէվիր :

Լ՛, յօղու՛մ՝ սանա կէօսթէրէճէք իտիյիմ ալէթ
սէնին քէնտի էլին վէ գօլուն տուր : Փէք ա՛ճայըպ
եափըմըզ պիր չէյ օլմալը տէյիլմի քի՝ սէն օնուն
իլէ պու գատար տիւրլիւ հարաքէթ էտէ պիլիրսին :

( ) : Սահիհան պէյլէ տիր՝ եալ վալիտէմ . քէ-
րէմ էյլէ , օնուն խուսուսունտա պանա տահա
սէյլէ :

Ս : Փէք էյի յօղու՛մ՝ սէյլէյիմ , վէ պա՛գ քի՝
Լ՛, լ՛, լ՛, լ՛ սանա պէյլէ՝ պիր ալէթ իհսան էթ-
մէյիլէ՝ նէ գատարլադիֆ տիր , քի սէն օ ալէթ իլէ

չօգ տիւրլիւ շէյլէր էտէ պիլիւսին : Լչլէրիմիզ իլէ վէ գօլարըմըզ իլէ գաչ տիւրլիւ շէյլէր էտէ պիլ-տիյիմիզը՝ հիչ տիւշիւնտիւյիւն վաճմը :

( ) : Էիչ տիւշիւնտիւյիւմ եօգտուր՝ եւ վալի-տէմ . ամմա շիմտի օնուէն խուսուսուէնտա տիւ-շիւնմէյէ պաշլայօրում , վէ օնա հէյրան գալըյօ-րում :

Ա : Պիզ էլլէրիմիզ վէ գօլարըմըզ իլէ պու գա-տար չօգ շէյլէր էտէ պիլիւսին քի՝ օնլարն հէր պիլիսի խուսուսուէնտա սանա սէջլէմէյէ վագթըմ եօգտուր : Էէման կէօզլէրինի գալտըրըպ՝ էգրա-ֆընտա օլան քէնտի իշլէրինտէ մէշղուլ ատէմլէրէ պագ . օնլար էլլէրի վէ գօլարը իլէ՝ գաչ քէրրէ հէ-զարան պին տիւրլիւ շէյլէր եափա պիլիւրլէր : Լ-տէմլէր՝ էլլէրի վէ գօլարը իլէ՝ իշլէրինտէ սաքին օլմաղա էվլէր եափարլար , կիյէճէք էս՝ վապլար աօգուրլար , չիֆթ սիւրէրլէր , թօխում էքէրլէր , պիչին պիչէրլէր , խարման տէյէրլէր , պուզտայը վէ զայրի հուպուպաթը վէ սէպզէվաթը տէվշի-րիլլէր , եէմէք իշիւն տիւրլիւ տիւրլիւ դաւամ եա-փարլար , էյիրիլլէր , աօգուրլար , պայարլար , եօ-նարլար , գազարլար , պասմա պասարլար , եաղը՝ եազարլար . ամմա պու տէտիյիմ շէյլէր՝ ատէմլէ-րին էլլէրի վէ գօլարը իլէ եափա պիլտիքլէրի շէյ-լէրին պին փայլնն պիւր փայը պիլէ տէյիլ տիւր : Լչլէր էլլէրիմիզ վէ գօլարըմըզ օլմասայըտը՝ եա-խօտ էլլէրիմիզ վէ գօլարըմըզ քէօփէյին եա ա-թըն պաճաղը վէ պազը՝ եա գուշուն պազը՝ կիպի օլսայըտը , նէ գատար պիչարէ վէ զավալը օլու-րուտուգ :

( ) : Պանա հէփ պու սէյլէտիքլէրին՝ կէրչէքտէն չաշըլաճագ շէյլէր տիւր՝ եւ վալիտէմ : Այնն է-

տերիմ քի տտեմէր Ալահա՝ օնլարա վերտիյի ել-
լէր վէ գօլար իչին՝ լազըմ օլտուղու գատար շիւքը
էթմէզէր :

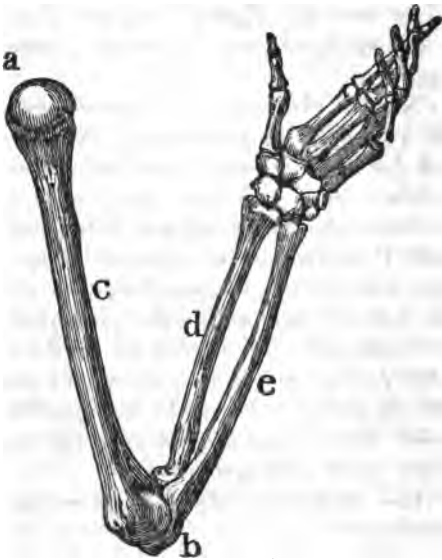
Ա : Տօղրու սէջլէտին՝ էյ օղլում . իմտի սանա
էլին վէ գօլուն պա՛ղը գարաֆլարը՝ վէ օնլարն պի-
րի պիրի իլէ նիճէ ույտուրուլաուղու՝ վէ սէնին օն-
լարը հէմն Գըյըլաթլի-ձադա պի-շէ-նիէն իլէ նիճէ
գըմըլտատա պիլտիյինի պէյան էթտիքտէն սօնկ-
րա , սէն Ալահա տահա՛ գիյատէ շիւքը էթմէյէ
պօրճլու օլտուղունու անկլայաճագսըն , չին սանա
պէջլէ պիր ա՛ծայրազ վէ ֆայիտէլու ալէթ վերտի ,
քի օնուն իլէ քէնտիրահաթըն վէ մէնֆաաթըն ի-
չին իգթիզալը օլան պու գատար շէյ եափա պի-
լիրսին . վէ շիմտի սանա պունուն իւզէրինէ սէջլէ-
տիյիմտէ՝ փէք տիգգաթլը վէ սապըրը՝ օլմալսըն ,
եօղլաա՝ պէնի անկլայամագսըն :

( ) : Լա՛ վալիտէմ՝ տիգգաթ վէ սապը էթմէյէ
չալըշաճաղըմ :

Ա : Աէն՝ պա՛ղը հայվանլարն քէմիքլէրինի կէօր-
միւշին՝ էյ օղլում , էջլէ տէյիլմի :

( ) : Պէլի վալիտէմ , սօֆրատա գօյուն եա սը-
ղըր էթի՝ եա գաուգ՝ հինտի վէ պունուն կիպի գուշ
էթի օլտուղու գէման՝ օնլարն քէմիքլէրինի չօգ
քէրրէ կէօրմիւշիւմ . պիլիրսին քի՝ պանա չօգ տէ-
ֆա՝ պիր դաուգ պուտու վէրիրսին , քի օնա տա-
ուլ չօմաղը տէրսին , լաքին տաուլ չօմաղընա փէք
ազ պէնկզէր :

Ա : Փէք էյի . սէնին էլինտէ վէ գօլունտա պիր
չօգ քէմիքլէր վար , վէ էյէր փարմաղընը եա գօ-
լունու դութաճագ օլսան , եումազ էթին ալթըն-
տա գաթը քէմիք օլտուղունու տույարսըն : Իշթէ
պուրատա՝ սէնին էլինին վէ գօլունուն պիր թաս-
վիրի վար :

Լէօրիւյօրսուն քի՛ (a) ումուզտան (b) տիրսէյէ գատար՝ նալընըղ պի՛ւ իւնի լալ, ամմա տիրսէքտէն պիլէյէ գատար իքի՛ քէմիք վար : Խմտի (c) քէմիյինէ ունու իւնի տէրլէր , վէ պաշ փարմագտան եանա պիլէյէ պիթիշէն (d) քէմիյինէ իւնի տէրլէր , վէ քիւչիւք փարմագտան եանա պիլէյէ պիթիշէն (e) քէմիյինէ ղէր՝ եանի արշը՛ն տէրլէր : ( ) ղլում՝ պու իսիմլէրի ֆիքրինտէ սագլամալըսըն :

( ) : Լճ վալիտէմ՝ էօլէ էթմէյէ ճէ՛տ էտէ՛ ճէյիմ . ունու իւնի իւնի՛ ղէր՝ :

Վ : Սանսիպիթիտա եա՛ օղլում՝ Գօլումն ունու պաշընպա օլան օյնաղընը՛ պէյան էտէյիմ :

( ) : ( ) յնագ նէ՞ տիր՝ եմ վալիտէմ : ( ) յնագ-
լարըն նէրէտէ օլտուղունու պիլիւրիմ . զիրա պէ-
նիմ պաշ փարմաղըմտա վէ փարմագլարըմտա ցյ-
նագլարըմ վար , վէ օնլարը չօգ տիւրլիւ ցյնատա
պիլիւրիմ , վէ թէփրէտէ պիլիւրիմ . ամմա ցյնագ եէ-
րի էթ իլէ գափլը օլտուղունտան օնու կէօրէմէմ . օ՝
նէյէ՞ պէնկզէր :

Ա : Ի՞նչնտէ տիւրլիւ տիւրլիւ ցյնագլար վար՝
եմ օղլում . պա՛ղըսը գափունուն ինչէ՞ն՝ կիպի տիր ,
քի՛ օնա տախի գափունուն օյնաղը՝ Կէյէ Պիլիւրիւ ,
չիւն օնուն վասիդասի իլէ գափու աչըլըպ գափանա
պիլիւր . կէօրիւրսին քի օ՝ եալընըղ Պիլ տիւրլիւ՝
եանի իլէրիյէ վէ կէրիյէ իշլէր . սէնին փարմագ-
լարընըն ցյնագլարը՝ վէ սէնին տիրսէյինտէ օլան
ցյնագլար՝ ինչէ՞ օյնագլարը տըր : Այն օնլարըն
վասիդասի իլէ փարմագլարընը աչըպ գափայա պի-
լիւրսին . վէ տիրսէյինի պիր թախթանըն իւզէրինէ
տայաթսան , էլինի օլ թախթանըն իւզէրինէ
եաթըրա պիլիւրսին , անտէն եինէ տիրսէյինի
թախթատան պըրմագտան թէքըար օնու գալ-
տըրըպ ումուղունա տէյտիրէ պիլիւրսին : Պու ցյ-
նագ՝ գափունուն ցյնաղը կիպի՝ եալընըղ պիր տիւր-
լիւ իշլէր :

Լիթ գափունունն ըէզէլէրինէ պագ : Կէօրիւր-
սին քի՛ ըէզէնին պիր փարչասը գափույա մըխլան-
մըշ օլըպ՝ գափունուն սօվէսի իւզէրինտէ մըխ-
լանմըշ օլան օպիր փարչասընա կիրէր , շէյլէ՛ քի
օնուն իչլինտէ իշլէյէ պիլիւր , վէ պու ուալըպ իւզըէ
գափույու աչըլըպ գափանմաղա գօյվէրիր : Ի՞նչէ-
նին պու իքի փարչասը պիրի պիրինին իչինտէ իշ-
լէտիքէրինտէն՝ պիր տէմիր չիվի իլէ պիրի պիրինի
դութմալէրի իլէ՝ գափունուն օյնաղը՝ տէնիլէ պի-

լիր . պու տէտիյիմիզ տէմիր չիվի օնլարըն ուճլա-
րընտա օլան տէքիքլէքտէն կէչմէյիլէ՝ օնլարա՝ պիրի
պիրինի դութտուրուր , շէօյլէ քի՝ գափու տիւշմէշ ,
վէ եէրինտէն չըգմազ :

Պու ուսլուպ իւզէրէ՝ թէնիմիզտէ օլան օյնազլար-
տա պիր քէմիյին ուճու օպիր քէմիյին ուճունա ույ-
տուրուլուպ՝ օնա քինէտլէնմի՝ շ տիր , լաքին չիվի իլէ
տէյիլ՝ իլա քիրիշէ պէնկզէր ղայէթ գափի պիր շէյ
իլէ՝ վէ իքի քէմիքլէրին ուճլարընը գափլայան քիւ-
չիւք դօրպա կիպի պիր շէյ իլէ . շէօյլէ քի օ՝ օլ քիրիշ
կիպի օլան շէյ իլէ օնլարը գափիճէ պաղլար իսէ տէ
գօլայլըգ իլէ իշլէմէյէ օնլարա եարտըմ էտէր , վէ
եէրլէրինտէն չըգմաղա սալը վէրմէզ : Վէմիքլէ-
րին ուճլարը՝ պիւս պիւթիւն պիրի պիրինէ տէյ-
մէզլէր , իլա հէր պիր քէմիյին ուճու՝ քէմիքտէն
եոմաշագ ամմա էթտէն սէրթճէ պիր շէյ իլէ գափ-
լանմըշտըր . սէն օնու սօֆրատա՝ պա՝ղը տէֆա եէ-
տիյիմիզ էթին քէմիքլէրինտէ կէօրիւրսիւն , վէ
օնա կէյրէ՝ տէնիր , քի օ՝ փէք գաթը՝ վէ գըրըւ-
մասը կիւճպիր շէյ տիր , հէմ կօմէրասթիգ (ա) կի-
պի պիրազ էլասթիգ տիր , (բ) , եանի չէքիլինճէ
ուզանըր , վէ պրագտըղըն կիպի՝ էվվէլքի հիյէ-
թինէ չէքիլիր . պու կէյրէք՝ քէմիքլէրիմիզի պիրի
պիրինէ սիւրիւնմէտէն վէ վուրուշմատան սագլար ,
քի էօյլէ օլմասպըտըր , թէնիմիզին պիր ա՛ղասընը
գըմըլտաթտըղմըզտա պիր ֆէնա հտրաքէթ տու-

(ա) Լյօմէլուլէիգ Գէյիւ՝ Գուրշուն Գաթէ՛ իլէ Էու-
պլան Էուպլը Դիւրիւլէրի շէյէ Գէնիլ :

(բ) Լյօմէլուլէիգ Գէյիւ՝ հէր շէֆիւրիսիւ Դուրանպ սու-
լէվէրիւլէի Լիւի Էիւն Էվվէլէի հիյէլիւն կէլէն շէյէ
Գէնիլ :

յարըտըգ . վէ պոռնտան մա՛տա կէյրէք օլմասայը-
տը , քէմիքլէր պու գատար գօլայ իշլէմէղլէրիտի ,
վէ իհթիմա՛լ տըր քի՝ օնլարը պու գատար չօգ
գուլանտըղըմըլտան՝ պիրի պիրինէ սիւրիւնէն ուճ-
լարը աշընըրտը :

Կէօրի՛յօրմուսուն՝ եա՛ օղլում , քի Լ՛լահ սէ-
նին էլինի վէ գօլունու եափտըղը դտրիգտէ՝ սանա
քէնտինին ա՛ղիմ իլմինի վէ գուվվէթինի վէ էյ-
լիյինի կէօսթէրի . սանա սէջլէտիյիմ էա՛լլէնը
պի՛ք օյնագ պիլէ՝ Լ՛լահն ա՛ծայըղ լէպողլէինի վէ
թարտընը վէ հիւնէրինի աշիքեար էտէր :

( ) : Հագգան կէօսթէրի եա՛ վալիտէմ :

Ս : Լաքին պէնիմ օղլում՝ օյնագ մատտէսինտէ
տահա՛ ա՛ծայըպ պիր շէյ վար :

(Պ) : ( ) նէ՞ տիր՝ եա՛ վալիտէմ :

Ս : Լ՛րապաճըլար՝ ա՛րապալարը պիր միգտար
եօլ կիտիպ՝ թէքերէքլէրի կիւճ վէ եավաշ տէօն-
մէյէ վէ պիր ֆէնա գճըրթը՛ շամաթասը էթմէյէ
պաշլատըգտա՝ օնլարա նէ՞ էտէրլէր :

( ) : ( ) նլարա գաթրա՛ն սիւրէրլէր . խադըրնտա
տէյի՛լ մի եա՛ վալիտէմ , քի կէչէն կիւն չագըմըն
օյնաղլէնա պիր տամլաճըգ եա՛ղ գօտունուզ , վէ ան-
տէն սօնկրա նէ՞ գօլայ աշըլպ գափանմաղա պաշ-
լատը . օնտան էվվէլ կիւճիւլէ աչա պիլիրիտիմ :

Ս : Փէք էյի օղլում . պիրաղ եաղա պէնկզէր՝
ամմա եաղտան չօգ գայփաք պիր շէյ վար , քի օ՝
օյնագլարըն օլ իշլէյէն դարաֆլարընը տայիմա
եումլաթմատա՛ օլուպ՝ օնլարը տահա՛ զիյատէ գայ-
փաք էտէր , շէջլէքի՝ օնլար տահա՛ գօլայ վէ խօշ
իշլէրլէր : Պու օյնագ էաղը՝ սանա տէտիյիմ օյնագ-
տա օլան իքի քէմիքլէրին ուճլարընը գափլայան օլ
էլասթիգ կիւչիւք դօրպատա՛ հասիլ օլուր . վէ օլ

Գօրպտ՝ եաղը սագլայըպ՝ տիշարըյա տէօքիւլմէյէ
Գօմազ : Եւեր ցյնագտա պիր զայ՝ իֆլէք սէպէպին-
տէն պուեաղ հասիլ օլմազսա , ցյնագ գաթըլանըր ,
վէ իշլէնտիյինտէ՝ գըճըրտըպ րահաթսըզլըգ վէ-
րիր : Խմտի Լ՝լլահ պիզիմ՝ ցյնագլարըմըզը պու գա-
տար չօգ հինէր իլէ վէ պու գատար էյի եափտը քի՝
ատէմլէրին էն չղղունուն ցյնագլարը պիւթին էօ-
միւրլէրինտէ քէտէրսիզ վէ րահաթ իշլէյիպ՝ նիզամը
պօզուլմազ . վէ պիզ՝ թէնիմիզտէ տիւրլիւ տիւրլիւ
ցյնագլարա պիթիշմիշ իքի եիւզ էլլի քէմիյէ եա-
գըն մէվճիւտ օլտուղունու՝ վէ ցյնագլարըն չղղունու
դէր իլ՝ն մէլէպէլէնպէ պէլէ՝ նէ գատար չօգ իշ-
լէթտիյիմիզլէ՝ վէ պիր իխթիար ատէմին տօզտու-
զու կիւնտէն պերու նէ՝ Գապար հիսապսըզ հեղարան
դին քէրրէ գմըլտաթտըզլարընը միւհնազա էտէ-
ճէք օլտուղումնուզտա , օյնագլարըն ամլէսսէվի պա-
յէլ չ՛գ դէման վէ դայէլէ էյի րայանպըզլարը փէք
ամապրապ տէյիյմի :

Հանկըատեմ պիր ըզզէ եա պիր ամրապաւ թէ-
քերէլէյի եափա պիլիւր , քի պու գատար չօդ
քերրէ վէ պու գատար զէման տայանըպ' օնու նի-
զամտա սադլամադ իշիւն՝ օնա հիւ պիր շէյ եա-
փըլմայա : Պիզ՝ ամրապաւարըմըզը վագտէն վագ-
թէ գադրանըլամալըյըզ , վէ պա՛զը տէֆա՛ եէնի
տինկիլ վէ եէնի թէքերլէքէր գօմալըյըզ . վէ գա-
փուլարըմըզըն ըզզէլէրինի պա՛զէն եաղլամալը-
յըզ , վէ պա՛զը տէֆա՛ ըզզէլէրին չիվիլէրի գըրը-
լըր եա տիւշէր՝ եա պիւթիւն պիւթիւնէ ըզզէլէր
գըրըլըր , վէ եէրինէ եէնի գօմաղա մէճպուր օլու-
րուզ : Լ'նա օյնագլարըյըզ իշէն հիւ տալա գայա
էլմէ՛պիւ . օնլար խագըրըմըզա՛ պիլէ կէլմէզ : Լ'լահ
օնլարըր քայիմ էյի՝ իշէմէյէ եափմըշտըր . վէ պու-

նու Էթմէյիլէ՝ նէ շաշըլաճագ Թէտպիր վէ միւրատ
վէ հիւնէր պէյան Էթմիշ տիր :

( ) : Լա՛ վալիտէմ՝ սահիհ պիլիրիմ քի՛ Էր Խ-
Կիւ Լ՛լաճըն ձարլըլըն՝ հէմ Թէնէրիմիզի օնուն
եարաթտըղըն՝ Խ՛ Կաթ Էթմէյէ պի՛ր օյնագ Էթմէյէ :

Ա՛ : Իմտի Է՛յ օղլում՝ սէն քէնտի օյնագլարընը
գուլանտըղըն զէման Լ՛լաճը՝ վէ օնուն սանա քէն-
տինի՛ սէնին իչիւն եարաթտըղը սէնին ա՛ճպըպ
Թէնինտէ պէյան Էթտիյինի՛ վէ սանա պէյլէ պիր
Թէն վերտիյի իչիւն սէն օնու սէվմէյէ պօրճլու օլ-
տուղունու՝ վէ սէնին օ Թէնի զպրիլէրէ էյլըք Էթ-
մէյիլէ Լ՛լաճըն խըզմէթինտէ գուլանմագ կերէք
իտիյինի Ֆիքրինտէ սագլա : Լաքին շիմտի սէյ-
լէշմէյի Ֆերաղաթ Էթմէյիլ . Թէքրար սէյլէ-
շէճէք օլտուղումուզ վագըթ՝ սանա մախսուսէն ու-
մուզ պաշընտաքի օյնագ մատտէսինի պէյան էտէ-
ճէյիմ , վէ սնտան սօնկրա գօլուն զպրի դարաֆ-
լարը խուսուսունտա սէյլէյէճէյիմ :

( ) : Լա՛ վալիտէմ պիզ կիթմէզտէն՝ սանա եա-
լընըզ պիր սուալ Էթմէյէ պանա իզփն վերի՛րմի-
սին :

Ա՛ : Առա՛լ էյլէ՛ եա՛ օղլում :

( ) : Հիչ ասլա պիրատէմ օլտո՛ւմու քի՛ օյնագ-
լարըմըզ վէ պիւթիւն Թէնիմիզի եափան պիր Լ՛լ-
լաճըն վարըղընը ինանմայա :

Ա՛ : Փէք ա՛զ ատէմ օլտու՛ եա՛ օղլում , քի օն-
լար տէտիլէր , քի Լ՛լաճըն վարըղընա ինանմագ-
լար , իլլա հէր շէյ՝ Խաթ Էթմէյէ օլտու՛ տէտիլէր . պուն-
ճիլէյին քիմսէլէրէ առա՛գառա՛ճ տէնիր :

( ) : ( ) նլար հէր շէյ Խաթ Էթմէյէ օլտու տէմէլէրի
իլէ՛ Ֆիքրիլէրի նէ՛ տիր՝ եա՛ վալիտէմ . Խաթ Էթմէյէ
նէ՛ տէմէք օլուր :

Ս : Երբ սեն՝ տիրելու տիրելու շէքիւտէ վէ պէտքը բերէ՝ սենտէ օլան քէմիքլերին օլտուղու թէմամ սայրսընա կէօրէ՝ իքի եիւզ ելլի օտուռն փարչասը ալըր տա՝ օնլարը հիչ պիր նիյէթին օլմայարագ պիր երղըն պէտքէ աթարսան, վէ օնլար քէնտիլիյինտէ թէզճէ տէպրէնմէյէ պաշլայըպ՝ օտուռն փարչասընըն պիրի՝ պիր զայրի օտուռն փարչասընըն եանընա վարըր տա պիրի պիրինէ եափըշըրսա, վէ էնճամը՝ թէնիմիզտէ օլան քէմիքլեր կիպի՝ ա՛յնէն նիզամա գօնուրլարսա, վէ ալօյլէ Գալլալա՝ քի՝ օնլարը պիրի պիրինտէն այըրմաղա փէք կիւճօլա, օլ պէնառն առնառն հէֆիսի բասիլէլէ օլնաշ օլալ: Պու տէտիյիմիզ՝ զայրի տիրելու օլմաղա րասթ կէլէ պիլիրիտի, լախն շէֆի հէնառն ալօյլէ՝ օլմաղա բասիլէլէ, վէ օնտա հիչ ասլա պիր թէտպիր եա միւրատ եա հիւնէր իճրասը եօղուտու :

( ) : Պէն առնառն հիչ ասլա ինանամամ՝ եա վալիտէմ, վէ ա՛ղըմ քէսմէզ քի՝ պիր զայրի քիմսէ տախի ինանա պիլիր :

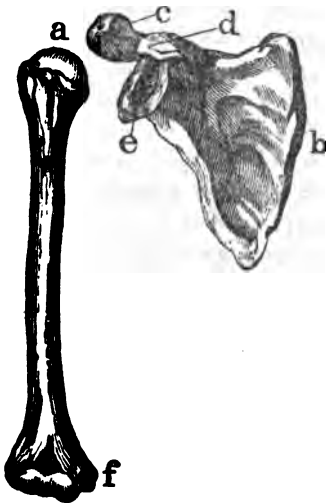
Ս : Երբ օղըլմա՝ անաստուածլար տէր քի պուռնու պէտքէ ինանըրլար . ամմա էյէր օնլար կէրչէքտէն էտքէ ինանըրլարսա, եա փէք Փասըգլար՝ եախօտ տէլիլէր օլմաղա տըր : ( ) Նլարըն խուսուսուռնտա՝ վէ օնլարըն՝ հէր շէյի եափան տէտիքլերի բասիլէլէնի խուսուսուռնտա սանա պիր զայրի զէման սէտլէյէճէյիմ :

ՏԼՅՕՐՏԻՒՆՈՒԹԻ ՄԻՒԻԲԵՆԼԻՄՈՒՆ՝

Ա՛ : ( ) ղլում , պէն սանա՝ մախսուսճէ ուն-
աղաշնառախ՝ օյնագ մատտէսինի վէ գշուն ղպրի դա-
րաֆլարընըն մատտէսինի պէյան էթմէյէ վա՛տ
էթտիմ . վա՛տիմի սանա շիմտի իճրա էթմէյէ իս-
թէ՛րմիսին , եօխսա շիմտի օյնամաղամը կիտէ-
ճէքսին :

( ) : Եւ վալիտէմ՝ սէնին իլէ սէյլէշիպ , Եւլա-
հըն եափտըղը ա՛ճայըպ թէնիմտէ պանա կէօսթէր-
տիյի քէնտի թէտպիրի վէ միւրատը վէ հիւնէրի
խուսուսունտա էջրէնմէսի՝ վարըպ օյնամագտան
պանա տահա՛ էյի կէլիւ :

Ա՛ : Փէք էյի . իմտի տիգգաթլը՝ օլ , վէ պաշ-
լայըմ : Ա՛նա պէյան էթմէյէ մերամ էթտիյիմ
ումուղ պաշընտա օլան օյնաղըն պուրատա ըէսմ օ-
լունմուշ թասվիրինէ տիգգաթլըճա պագ :

( ) : Հանկը գօլուն տուր՝ եմ վալիտեմ :

Ա : Այդ գօլուն տուր՝ օղլում , վե եանընըլ քե-
միքէր ըեսմ օլունմուշտուր . սանա տէտիյիմ քե-
միքէրին ուճունտա օլան իւրէր՝ վե օնլարը գափ-
լայան օյնագ եաղընը հըֆըլ էտէն՝ Գօրպա վե քե-
միքէրի պիրի պիրինէ պաղլայան իւրիւրէր ըեսմ օ-
լունմամըտըր . էյեր օնլար տախի ըեսմ օլունսա-
յըտը , քեմիքէրի պու գատար աշիքեար կէօրէմէզ-
իտին . օնլարըն թասվիրինի սանա պիր զայրի զէ-
ման կէօսթէրէճէյիմ :

( ) : Եւ վալիտեմ՝ պունա բեպէ՞ օյնապըլ տէ-
նիր . պանա կէօրինիւր քի՝ հիչ առլա ըեզէյէ
պէնկզէմէզ :

Ա : Խայրը օղլում , պու՝ ըեզէ օյնաղը տէյիլ
տիր , պու՝ պիւս պիւթին պիր զայրի տիւրլիւ օյնագ
տըր . էյեր ըեզէ կիպի օլայըտը սէն գօլունու ումուզ
պաշընտան հէման պիւ Եանա Գօլըն օյնատա պի-
լիրիտին : Պիլիրսին քի՝ գափուլար հէման պիր եա-
նա տօղըու իշլէր , եանի հէման աշըլըպ գափանըր .
սէնին տիրսէյինտէ օլան օյնագ՝ ըեզէ օյնաղը տըր .
պու սեպէպտէն գօլունու՝ տիրսէյինտէն հէման ա-
շաղայա վե եօգարըլյա տօղըու գըմըլտատա պի-
լիրսին , լաքին ումուզ պաշընտան պիւթին գօլու-
նու չէփ չէվըէ օյնատա պիլտիյին կիպի՝ գըմըլտա-
տամազսըն : Եյեր ումուզ պաշընտաքի օյնագ՝ ըեզէ
օյնաղը օլսայըտը չօգ տիւրլիւ իշէ ույղունսուզ օլ-
տուղունտան՝ ըահաթսըզըգ վէրիրիտի . իմտի Ելլահ
պունուն պէջըլէ օլաճաղընը պիլմէյիլէ , օնու ըեպէ
օյնաղը ուսլուպունտան փէք Փարզըլ՝ էյլէտի . վե
օնուն պու ումուզ պաշընտա օլան օյնաղը հէման
եափտըղը՝ ուսլուպտա եափմասը՝ օնուն եալընըլ
թէտպիրինի վե հիւնէրինի տէյիլ՝ իլա օնու էջըլէ

հասփմագտա օնուն պէր յախտոմ յիւրաք լուր իտի-
յինի՝ սանա պէյան էտէր :

( ) : Լյա վալիտէմ՝ օնու էջլէ հասփմագտան մէ-
րամը նէ՞ իտի :

Ա : Սայր էյլէ , վէ եավաշ եավաշ անկլարսըն :
Թասսվիրտէ օլան ումուզ քէմիյին՝ (a) եօգարըքի
ուճունա պագ . օյնատըղըն դօփ կիպի եուվարլագ
տըր : Ը իմտի սանա փարմաղըմ իլէ կէօսթէրտի-
յիմ (b) քէմիյէ պագ . պունա իւրէր իւրէր տէնիր .
չինն ա՛տէթա պիրազ աթէշ քիւրէյինէ պէնկզէր :
Լյէր էլինի ումուզունուն աքգասընա գօրսան , օնու
տույարսըն : Կէօրիւյօրսուն քի՛ պու քէմիյին պիր
(c) ուճու՝ գարղա պուրնու կիպի էյրի տիր : Պուն-
տան մա՛տա՝ օպիր ուճունու (d) կէօրիւրսին քի՛ օ
տա պիրազ էյրի տիր : Պու իքի չնիւլ կիպի ուճուն
արասընտա՝ քիւրէք քէմիյինտէ օլան իչի գօվուզ-
լու (e) պիր ուճ կէօրիւյօրսուն : Պու իչի գօվուզ
ուճուն էդրաֆընտա իւրէրպէն Եաթիւլը պէր հալա՛
վար , քի օ՝ օլ գօվուզ իլէ պերապէր պիր գահվէ
ֆինճանընըն իչինէ պէնկզէր , վէ օնուն իչինէ ու-
մուզ քէմիյինին (a) ուճու դըպգը դըպգըյա սըղար ,
վէ րահաթ իչինտէ օյնար : Գիքրինտէ տիր քի՛
պու քէմիյին ուճու (a) տախի կէյրէք իլէ գափ-
լանմըտըր . պունճիլէյին քիւրէք քէմիյինին ֆին-
ճան իչի կիպի օլան (e) ուճու տախի կէյրէք իլէ
գափլանմըտըր :

( ) : Պէն պու թասսվիրտէ քիւրէք քէմիյինին
էդրաֆընտա օլան կէյրէքտէն հալգայը վէ ումուզ
քէմիյինին ուճունու գափլայան կէյրէյի կէօրմէ-
յօրում՝ եա՛ վալիտէմ :

Ա : ( ) նլար րէսմ՝ օլունմամըտըր՝ օղլում . ամ-
մա օնլարըն նիճէ կէօրիւնէճէյինի ֆիքրինլէ միլ-
կ պ

հազար էլէ . օնլարը պիր վագըթ սանա պիր թաս-
վիրտէ կէօսթէրիրիմ : Սէնին ումնու քէմիյինին
եուվարլադ ուճու՝ սանա օլ տէտիյիմ քիւրէք քէ-
միյինին ֆինճան կիպի օլան ուճունուն իչինտէ տու-
րուր , վէ սէն՝ հէր գօլունու օյնաթտըղն զէման՝
օնուն իչինտէ տէօնէր . իմտի գափը օլտուգլարը՝ վէ
պիրինին եդրաֆընտա օլան հալգա եափըմը օլ-
տուգլարը կէյրէք եուվադ վէ տիւզ օլտուղունտան՝
վէ օյնագ եաղը օնլարը գայփագ սագլատըղնտան
փէք գօլայ վէրահաթ իշէր : (իմտի հէման թէճ-
րիւպէ էլէ , վէ պագ չքի ումնու քէմիյինի նէ գա-
տար գօլայ վէ չափուգ՝ վէ գաչ դարաֆա տօղրու
տէօնտէրէ պիլիրսին :

(Չօճուգ՝ անասընըն տէտիյի կիպի էտէր , ան-
տէն տէր .)

( ) : Լա՛ վալիտէմ , ումնու օյնաղընա նէ՞ օյ-
նաղը տէնիր . օնա բէպէ՛ օյնաղը տէնմէ՛ղ տէտին
խոտ :

Ս : ( )նա Գօթ վէ ֆինճան իշ բէպէ՛ տէյէ պի-
լիրիզ , աճմա տահա գօլայ՝ Գօթ վէ Գօթ-Գ բէպէ՛
տէյէլիմ : Սօլ էլինին ալուճունու՝ էտէ պիլտիյին
գատար՝ ֆինճան իչի կիպի գօվուգ էլէ . վէ սաղ
էլինին փարմագլարընը գափայըպ եումըուգ էթ :
(իմտի սաղ էլինի՝ սօլ էլինին իչինէ գօ . վէ օնու
պիր դարաֆտան պաշփարմաղըն իլէ վէ օպիր դա-
րաֆտան օպիր փարմագլարըն իլէ սըգ . վէ սաղ
էլինի գաչ դարաֆա տօղրու տէօնտէրէ պիլիրսէն
տէօնտէր :

(Չօճուգ՝ անասընըն տէտիյի կիպի էտէր , ան-
տէն տէր .)

( ) : Լա՛ վալիտէմ՝ օնու հէր եանա տօղրու տէօն-
տէրէ պիլիրիմ . սաղ գօլուճու՝ փէք չափուգ՝ աշա-

ղա եօգարը իլերիյէ վէ կերիյէ օյնատա պիլիրիմ, վէ չէփ չէվրէյէ տէօնտէրէ պիլիրիմ :

Վ : Թէք էյի . պու ումուզ պաշնետաքի օյնազա՛ պէնկզեր : Խասսվիրտէ կեօրտիւյին քիւրէք քէմիյինին իքի էյրի ուճու (c, d)՝ ումուզ քէմիյինին եուվարլագ օլան (a) ուճունու գավրամըշ տըր , վէ օնու՝ եերինտէ՛ դութմաղա եարտըմ՝ էտերլէր , պիրազ՝ սէնին պաշփարմաղըն օպիր փարմագլարըն իլէ՛ եումրուղունու դութտուղու կիպի տիր . ամմա ումուզ քէմիյինի եերինտէ դութմաղա՛ եալընըզ պու եէթիշմէզ , պունուն իչիւն պիր շայրի շէյ տա- խիիգթիղա էտէր .

( ) : Լա՛ վալիտէմ՝ ումուզ քէմիյինին ուճու՝ օ ֆինճան իչինին իչինտէ նա՛սըլ գավի տուրուր , տա եերինտէն հիչ ապլա չըգմազ :

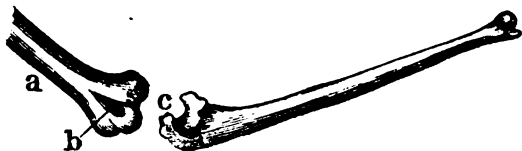
Վ : ( ) նա ֆինճան իչի տէմէ , գօճու՛գ տէ՛ եա՛ օղլում . ումուզ քէմիյինին ուճու գօվուգտա պուն- ճիլէյին գավի տուրուր . օյնագ եաղընը դութան դութմաղա եարտըմ էտերլէր . ամմա օնլարտան մա՛տա՛ գաթը վէ գավի էթտէն փարչալար՝ հէմ օնլարա պաղլանմըշ պերք վէ գավի վաֆիր քիրիշ- լէր վար , քի օյնաղըն իւթիւնտէն հէր եանա տօղըու կէչերլէր . պունլար ումուզ քէմիյինի պաղ- լայըպ՝ գօվուգտան չըգմաղա օնու գօյվերմէզլէր : Պու էթ փարչալարընա՛ սինկիրլէ՛ նի տէնիր , վէ սինկիրլի էթլէրէ պաղը օլան քիրիշլէրէ՛ սինկիր տէնիր : Պու սինկիրլի էթլէր վէ սինիրլէր՝ օյնագ- լարըն պիր գաչ դարաֆտան պաղըլ տըր , վէ քէ- միքլերի չէքիպ՝ օյնագլարընտա չօգ դարաֆա տօղ- րու օյնատըրլար . վէ պունտան մա՛տա՛ սանա սէյ- լէտիյիմ կիպի ումուզ քէմիյինի պաղլարլար , վէ եերինտէն չըգմաղա պրագմաղլար :

( ) : Եւ Վալիտեմ՝ քերէմ էյլէ՝ պանա պու սին-
կիրլի էթլերին վէ սինկիրլերին խուսուսունտա տա-
հա պէյան էյլէ . օնլար փէք աճայլպ օլմալը . օն-
լարը կէօրմէյէ իսթերիտիմ :

Ս : ( ) Ղլում՝ զիհնինի պիրտէն չօգ շէյէ վէր-
մէմէլիսին . սէն զիհնինի՝ էօյրէնէճէյին շէյլերին
իւզերինէ պիրեր պիրեր թերթիպ իւզըն վէրսէն ,
օնլարը տահա էյի անկլարսըն : Սինկիրլի էթլերին
վէ սինկիրլերին խուսուսունտա՝ պունտան սօնկրա
սանա սէօյլէմէյէ վէ օնլարըն թասվիրինի կէօս-
թերմէյէ նիյէթիմ վար :

( ) : Եյեր էօյլէ էտէրսէն՝ եւ Վալիտեմ , Ղա-
յէթլէ սէվինէճէյիմ , վէ մէմնոն օլաճաղըմ :

Ս : Եյ օղլում՝ ումուղ պաշը օյնաղընըն խու-
սուսունտա սանա սէօյլէմէյի պիթիրտիմ . շիմտի
սանա՝ տիրսէքտէ օլան օյնաղըն խուսուսունտա
տախի սէօյլէյէճէյիմ , քի օ տախի փէք աճա-
յլպ տրը , վէ սանա Ելլահըն՝ օնու եափմասընտա
թէտպիրինի վէ միւրատընը վէ հիւնէրինի կէօս-
թերի : Պուրատա օնուն պիր թասվիրի վար , վէ
իսթերիմ քի՝ օնու տիգգաթըճա թէֆթիշ է-
տէսին :

Պու թասվիրտէ կէօրտիւյիւն սաղ գօլ տուր . վէ
տիրսէյի սէնտէն եանա տէօնմիւշտիւր :

( ) : Պու (a) եւ Վալիտեմ՝ սէնին պանա սէօյ-
լէտիլին ումուղ քէմիլինին պիր փարչասը տրը :

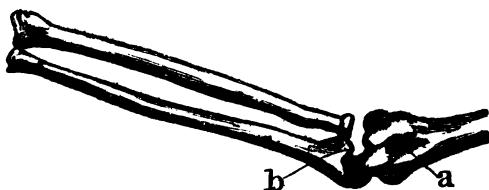
Մ : Եւ այլէ տիր . ամմա սէն՝ ումոուզ պաշը օյնա-
ղընտա գօվուղուն իչինտէ տուրան օնուն եուվար-
լագ ուճունու կէօրմէյօրսուն . պու կէօրտիւյին օ-
նուն օպիր ուճու՝ օնտան չօգ ֆարգը՝տըր . վէ օնուն
պիր չուգուր եէրի (b) վար , քի օնուն իչինէ պիր
ղայրի քէմիյին ուճու կիրէր . օնու սանա կէօսթէր-
միչիմ , (28 սահիֆէյէ պագ ,) վէ օղէման սանա
տէմիչիտիմ քի՝ օնա պլա՝ տէնիլիր : (Ումոուզ քէ-
միյի գըմըլտանմայարագ՝ տիրսէքտէն աշաղա վէ
եօգարը իշլէյէն քէմիք պու տուր :

( ) : ( )նա պլա՝ տէմէյէ ֆիքրիմտէ սագլայա-
ճաղըմ՝ եա վալիտէմ . հէմ սէն պանա տէմի՛չ իտին
քի՝ պու զըրա՝ քէմիյի աշաղաքի ուճունտա քիւչիւք
փարմադտան եանա պիլէյէ պիթիչիր :

Մ : Փէք էյի . զըրանըն պիր էյրի ուճու (c)՝ կէօ-
րիւյօրսուն քի ումոուզ քէմիյինին տիրսէք օյնա-
ղընտա օլան ուճունտաքի գօվուղունա՝ (b)՝ կիրէր . վէ
սէն տիրսէյին իւղէրինէ տայանտըղըն զէման՝ զը-
րանըն պու էյիլմիշ օլան ուճու իւղէրինէ տայա-
նըրսըն : Եւ քի փարմաղըն իլէ օնա տօգռնուրսան ,
օնու տույսըրսըն :

Իմտի տէյէլիմ քի՝ եօգարըքի թասվիրտէ կէօր-
տիւյին տիրսէյի պիր ատէմին գօլունտա՝ կէօրիւ-
յօրսուն . օնու թասվիրտէ օլտուղու կիպի կէօր-
մէյէ՝ օլ ատէմին արգասը սանա տէօնմիւշ օլմաղը .
ամմա էյէր եիւղիւ սանա չէվիրէճէք օլուրսա , սէն
գօլուն իչ գարաֆընը պու աշաղաքի թասվիրտէ
պէյլէ կէօրէճէքսին :

(Ումոուզ քէմիյինի աշաղաքի ուճունա՝ պագ , վէ
օնտա պիր քիւչիւք չուգուր եէր (a) կէօրէճէքսին ,
քի օնուն իչինէ զըրանըն պիր պաշգա ուճու (b) կիւ-
րէր . ամմա պու չուգուր եէր՝ սըղ տըր , վէ սանա

կէօսթերտիյիմ՝ օպիր եանընտաքի գտտար տէրին տէյիլ տիր . հէմ պու ուճ՝ օպիրի գտտար ուզուն վէ էյրի տէյիլտիր : Սըրանըն պու իքի էյրի ուճու՝ ումուզ քէմիյինին էդրաֆընը գաւըար , վէ պիր օյնագ օլուր , քի օնա ըէզէ՝ օյնաղը տէնիր , շէօլէքի՝ կէրչի գօլունու օյնատա պիլիրսին , լաքին օնու եալընըզ պիր եանա սողրու օյնատա պիլիրսին : Վօլունու սողրութտուղուն զէման՝ տիշարըքի դարաֆա էյրի ուճու՝ տիշարըքի դարաֆըն չուգուր եէրինէ կիրէր , վէ զըրայը եէրինտէ դութմաղըլա , գաւի վէ տէփրէնմէ՝զ տուրուր , վէ օնու կէրիյէ սողրու կիթմէքտէն մէն՝ էտէր . վէ գօլունու ումուզունա սողրու էյտիյին զէման՝ զըրանըն իչէրիքի դարաֆտաքի էյրի ուճու՝ իչէրիքի դարաֆըն չուգուր եէրինէ կիրէր , վէ զըրայը քէնտի մահալինտէ դութար , վէ իլէրիյէ վարմագտան մէն՝ էտէր :

( ) : Նա վալիտէմ՝ իսթէրիմ քի՝ ասըլ քէմիքէրի կէօրէյիմ . վէ օ զէման օնլարըն նի՝ ճէ օլտուղունու՝ աճնի աճնինճէ անկլարըտըմ :

Ա : ( ) ղուլմ՝ պէօյիւտիյիլն զէման՝ օնլարը պէլքի կէօրիւրսին . ամմա զանն էտէրիմ քի՝ թասվիքէ պագման իլէ , օնլարըն խուսուսունտա հէփ էյիճէ անկլայա պիլիրսին :

( ) : Եւ վաղիտեմ զըրանն իբի էյրի ուճու՝ ումուզ քէմիյինին ուճունտա օլան իբի շուգուր եերէրէ պիլքիլլիյէ կիրմէլերի իլէ՝ գօլու պիր եանա եա օպիր եանա վարմագտան նի՝ ճէ մէն՝ էտէ պիլտիքլերինի էյիճէ անկլսյամատում :

Ս : Անն էտերիմ քի՝ օնու սէն անկլսյաճագ գատար՝ սանա պիրազ տաճա թամրիֆ էթմէլիյիմ : Սօլ ավուճունու գափա , վէ էլինի եումրուգ էյլէ . անտէն սաղ էլինին պաշ փարմաղը իլէ սալավաթ փարմաղընը էյ՝ շէջլէ քի եարում այ կիպի օլա , վէ օպիր իւշ փարմաղընը գափա : Սօլ էլինտէ օլան եումրուղու սաղ էլինտէ եարում այ կիպի օլան իբի փարմաղընն արասընա գօ , վէ սաղ էլինին սալավաթ փարմաղընն ուճու իլէ՝ սօլ էլինին եումրուղունու օնուն քիւշիւք փարմաղընն ցնաղը եա նընտան՝ չէմ սաղ էլինին պաշփարմաղընն ուճու իլէ սօլ էլինին եումրուղունու սալավաթ փարմաղընն ցնաղը՝ եանընտան սըգ : Ենտէն սաղ էլինի սօլ էլին իւզէրինէ սանա փողու՝ վէ սէնպէն էօլէյէ փողու՝ եուվարլա . վէ պէջլէ էթտիքչէ՝ եումրուղունու օլ իբի փարմաղըն իլէ սըգըճա դութուպ՝ օլ իբի փարմաղընը էյէ պիլտիյին գատար էյ : Եւ տի պէջլէ էթտիյինտէ՝ կէօրէճէքսին քի՝ սաղ էլին պիր դարաֆա տօղըու պիրազ տէօնտիւքտէն սօնկրա տուրաճագ , վէ էյէր օլ իբի փարմաղլարընը գոյաճագ՝ սօլ էլինտէ իբի շուգուր օլսայըտը , սաղ էլինի տաճա զիյատէ ցնատամաղըտըն : Ենին սաղ էլինին սալավաթ փարմաղընն օրթա ցնաղը՝ գօլունուն տիրսէյինի կէօսթէրի , վէ սալավաթ փարմագ իլէ պաշփարմաղընն սօլ էլինտէ դութտուղու եերի իլէ՝ պիրազ փիլսէյինպէ օլան օյնաղընա պէնկզէր :

( ) : Եւ վալիտեմ՝ զանն էտերիմ՝ շիմտի տաճա՛
 ւ էյի անկլատում . լաքին սէն պանա մէքիք տէնիլէն
 քէմիյին խոսոսոսունտա՝ տաճա հիւ պիր շէյ սէջ-
 լէմէտին :

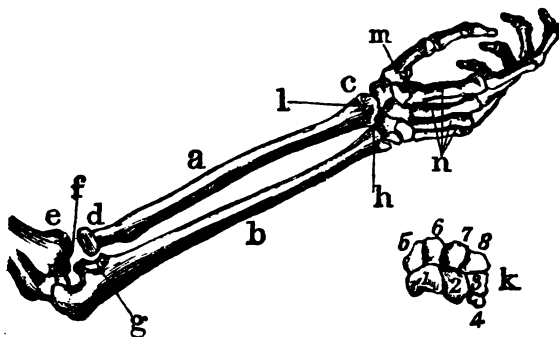
Ա՛ : Էեր շէյին սըրասը վար՝ է՛յ օղլում , պիրտէն
 չօգ շէյ էջրէնիլմէզ . շիմտի տէտին քի՛ զըրա՛նըն
 ումուզ քէմիյինին ուճունտա նասըլ ցնատըղընը
 անկլայամատըն . սէջլէտիքլէրիմէ տիգգաթլը՝ օլ ,
 վէ ա՛ճէլէ էթմէ . սանա սէջլէտիյիմ զէման հէր
 շէյի էյի անկլատըղընը սահիհ պիլմէզսէն . ան-
 լամատըն զանն էթտիյին շէյի պանա սուա՛լ էյլէ .
 վէ պէն սանա թա՛րիֆ էտերիմ : Էեր քէս՝ կէրէք
 քիւշիւք կէրէք պէջիւք պէջլէ էթմէլի . վէ պախու-
 սուս պիր եէնի վէ կիւճ շէյ էջրէնտիքլէրի զէման :
 Եր խալը պէջլէ էթսէլէր , եանի պիր շէյի էջրէն-
 մէքտէ օլտուգլարը զէման սապըլը վէ տիգգաթլը՝
 վէ անկլայամատըղլարը շէյի սօրուճո՛ւ օլսալ սը-
 ըտը , պիտիքլէրինտէն չօգ զիյատէ պիլմիշ օլուպ՝
 պու գատար եանղըլըզլարա տիւշմէզլէրիտի , վէ
 տաճա՛ զիյատէ ա՛լիմ օլուրլարըտը : Պու ախշամ
 սանա մէքիք քէմիյինին խոսոսոսունտա սէջլէյէ-
 ճէյիմ , վէ օ զէման պանա՝ սանա շիմտիյէ գատար
 սէջլէտիյիմ շէյլէրտէ պիր անկլամատըղըն վար ի-
 սէ , խթէտիյին գատար սօր :

ՊԵՇԵՆԵՆԻ ՍԻՒԲԵԼԵԼԻՍԻ :

( ) : Տէօշէյէ վարմաղա տաճա՛ պիր սաա՛թտան
 զիյատէ վար . ֆիքրինէ կէթիր եւ՛ վալիտեմ , քի
 պանա մէքիք տէնիլէն քէմիյին խոսոսոսունտա սէջ-
 լէմէյէ վա՛տ էթտին :

Ա՛ : Փէք էյի օղլում , պէն տայլիմա վա՛տլէրիմի

իճրա էթմէյէ նիյէթիմ վար . կէլ եանըմա՝ օթուր ,
վէ պու թասվիրէ պագ :

( ) : Եւ վալիտեմ՝ մէքիք տէնիլէն քէմիք հան-
կըսը օլտուղու Ֆիքրիմտէ տիր . իշթէ շու (a)՝ տօս
տօղըու (b) զըրա՝ տէնիլէն քէմիյին իւսթ եանընտա
օլան տըր :

Ա : Եւյլէ տիր՝ օղլում . կէօրիյօրսուն քի՝ օնուն
պիր ուճու (c)՝ էլին պաշփարմաղը օլան եանը դա-
րաֆընա տէյեր . վէ օպիր ուճու (d)՝ ումուզ քէ-
միյինին՝ (e) աշաքի ուճունա տէյմէյէ եագըն տըր :

( ) : Եւ վալիտեմ՝ օ տախի՝ ումուզ քէմիյինէ
զըրանըն իքի էյրի ուճու պիթիշտիյի կիպի պի-
թիշմէ զմի :

Ա : Եւյլը՝ էվլատըմ . լաքին ումուզ քէմիյինին
ուճունտա պիր եուվարլագ տիւյիւմ (f) վար , վէ
մէքիյին ուճու օնուն իւզէրինտէ իշլէր : Ա՛քիյին
ուճու՝ օլ տիւյիւմէ ույտուրուլմուշ տուր , շէյլէքի
պիրաղ՝ Գօփ լէ Գօլմ-Գ ըհլէնիսէ պէնկզէր : Ա՛քիք՝
պու տիւյիւմին իւզէրինտէ քի եանա տօղըու օյ-

նար, պիրի՝ տիրսէյին ջնաղը գըմըլտանըպլէլ ա-
շաղալա վէ եօգարըլա տօղըու իշէտիյի վէման,
աշաղալա վէ եօգարըլա տօղըու ջնամասըտըր. վէ
օպիրի՝ էլ պիլէքտէ չէվիրիլտիյինտէ՝ օլ տիյիւմին
իւզէրինտէ տէօնմէսի տիր:

( ): Եւ վալիտէմ՝ հեր պիր քէմիյին պաշգա
պաշգաւէ աճայըպ հարաքէթլէրի վար:

Ա : ( ) ղոււմ պէյլէ տիր: Եւ ղաճտան պիր գաչ
քիւչիւք չըպուգ քէսիպ՝ օնլարը լազըմ օլան սու-
րէթտէ եօնմաղըլա պիրի պիրինէ ույտուրմաղա
գատիրմիսին, չէյլէ քի օնլարըն՝ գօլուն քէմիք-
լէրինտէ օլան տիւրլիւ տիւրլիւ աճայըպ հարաքէթ-
լէրի օլա:

( ): Եւ պըր՝ եւ վալիտէմ, պունու եափմաղա
լազըմ օլան թէտպիր վէ հիւնէր պէնտէ եօգ տուր:

Ա : Եւ էվլատըմ՝ տօղըու սէյլէտին. իմտի
պիզ պու շէյլէրին պէյանընը թէֆթիշ էթտիքչէ՝
սէն Եւլահըն սանա պէյլէ պիր աճայըպ վէ ֆայի-
տալըալէթ օլան սէնին էլինի վէ գօլունու եափմա-
սընտա աշիքեար օլան օնուն շալըշաճագ թէտպի-
րինի վէ միւրատընը վէ հիւնէրինի՝ հէմ տախի օ-
նուն էյլէյինի զիյատէ վէ զիյատէ կէօրմէքտէ օ-
լաճագսըն:

( ): Եւ վալիտէմ, մէքիք տէնիլէն քէմիյին ու-
մուզ քէմիյինտէն եանա օլան ուճու (d)՝ պիր տիյ-
մէյէ պէնկզէր:

Ա : Եւ վէթ էվլատըմ, վէ օնա՝ պիւյէ՝ պաշ տէ-
նիր. կէօրիւրմիւսին քի՝ օնուն քէնարը զըրա՛նըն
եօգարըքի դարաֆընա պիրազ տօգունուր:

( ): ( ) նա պաղըմըտըր՝ եւ վալիտէմ:

Ա : Եւ պըր օղըւմ. էյէր էյլէ օլայըտը, սէն է-
լինի՝ պիլէյինտէ տէօնտէրէմէզիտին:

( ) : 'Արհիւն' եւ վալիտեմ . պէն պունու անկ-
լայամայօրում :

Ա : Անքիյին պիր ուճու (c)՝ եւ օղլում՝ էլին
պաշարմաղըն օլան եանըն աշաղաքի դարաֆընտա
օլան պազը քիւչիւք քէմիքլէրէ պաղլը տըր : Այ՛
պու քիւչիւք քէմիքլէրէ պաղլը տըր , վէ օնլարըն
իւզէրինէ տայանըր , վէ հարաքէթ էտէր : Ամտի
գօլունու րահաթ դութուպ՝ ումուզ պաշընտան եա
տիրսէքտէն գըմըլտաթմայարագ՝ էլինի եալընըզ
պիլէյինտէն տէօնտէրտիյին զէման՝ պիլէքտէ օլան
օլ քիւչիւք քէմիքլէր տախի օնուն իլէ պէրապէր
տէօնէր : Պու քիւչիւք քէմիքլէր՝ մէքիյէ պաղլը
տըր , շէյլէքի՛ պու սուրէթտէ մէքիք տախի պէ-
րապէր գըմըլտանմաղա լազըմ կէլիր . ամմա էյեր
մէքիյին Խէյլէ՛ պաշը խէնիլէն ուճու (d)՝ սօղրու
սօղրույա զըրա՛յա պաղլը օլայըտը , օլ զէման մէ-
քիք գըմըլտանմաղտը , վէ լազըմ՝ կէլիրիտի քի՛
մէքիք հէման պիր եանա սօղրու՝ եանի զըրա՛ իլէ
պէրապէր աշաղայա վէ եօգարըյա սօղրու՝ իշլէյէ .
չիւն մէքիք զըրա՛յա պաղլը օլտուղունտան՝ հէման
պէրապէրինձէ թէփրէնիրիտի : Պու տէտիյիմ շէյ-
լէրի անկլատըն մը :

( ) : Օանն էտէրիմ՝ անկլատըմ՝ եւ վալիտեմ .
ամմա պիրազ տահա թասվիրէ պագմաղա իսթէ-
րիմ :

Ա : Աթէտիյին գատար պագ՝ էյ օղլում :

( ) : Ան վալիտեմ՝ պանա կէօրիւնիւր քի՛ էլին
տիրսէքտէ տէօնտիւյիւ զէման մէքիք տախի պէ-
րապէրինձէ տէօնտիւյիւնտէ՛ Խէյլէ՛ պաշընըն Է-
նօրը (d) տախի զըրա՛նըն եանը՛ իւզէրինտէ եու-
վարլանմալը տըր :

Ա : Այլէ տիր՝ էվլատըմ . վէ զըրանըն եօգա-

ընթի դարաֆընտա օյուլմուշ պիր եեր (ց) վար, քի տիւյմէ պաշընըն քէնարը դրպգ գըպգըյա օնա՝ ույ-տուրուլմուշտուր, վէ տէօնտիւյիւ զէման օնուն ի-չինէ եուվարլանըր: Սէնի էլինի պիլէյինտէն տէօն-տէրմէյէ գատիր էտէն՝ մէքիյին պու տէօնմէսի տիր. վէ պունուն իլէ սէն աւուճունու՝ իսթէտիյին կի-պի՝ եօգարըյա վէ աշաղայա՝ տօզըու չէվիրիրսին:

( ) : Լա՛ վալիտէմ՝ մէքիյին պիլէքտէ օլան ուճու (c)՝ զըրա՛յա պաղլանմը շմըտըր:

Ս : Խայըր՝ տէյիլ տիր եա՛ օղլում, եօղիսէ մէ-քիք տէօնէմէգիտի. իլա եալընըզ զըրա՛նըն գըմըլ-տանտըղը՝ կիպի գըմըլտանըրտըր: Լաքին պիլէքտէն եանա՝ տիւյմէ պաշը կիպի օլան շէյ՝ զըրա՛տա՝ տըր (h), վէ օնա դրպգը դրպգըյա ույաճագ օյուլմուշ եեր մէքիքտէ տիր, շէյլէ քի՝ մէքիք տէօնտիւյիւ զէման, պու օյուլմուշ՝ եեր՝ զըրա՛նըն տիւյմէ պա-շընըն իւզէրինէ տէօնէր: Ս է Լա՛ չէփ պունու պէյլէ ա՛յնի ա՛յնինճէ վէ ա՛ճայըպ եափմըշտըր քի՝ սէն չէր իսթէտիյին զէման չէմ գօլունու տիրսէ-յինտէ էյմէյէ՝ չէմ էյլէ էթմիշ իքէն էլինի չէ-վիրմէյէ գատիր օլասըն:

Լքի էլինին սալավաթ փարմագլարընը՝ օյնագ օյնաղա օլարագ՝ եան եանա՛ գօ: ( ) Նլարըն աշաղա-քի օյնագլարընը եան եանա դութուպ պըրմայա-րագ՝ սաղ էլինին փարմաղընը սօլ էլինին փար-մաղը իւզէրինէ կէչիր, վէ օնտան սօնկրա օնու էն-տիրիպ սօլ էլինին փարմաղընը՝ սաղ էլինինքինին իւզէրինէ աշըր:

(Չօճուգ՝ անասընըն օնա տէտիյի կիպի էտէր:)

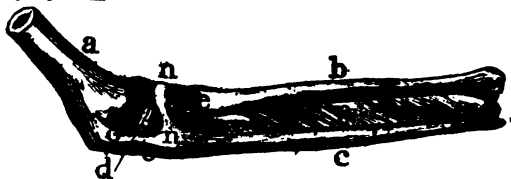
Փէք էյի. Սէն աւուճունու աշաղայա վէ եօգա-րըյա տօզըու տէօնտէրտիյին զէման՝ մէքիք զըրա՛-նըն իւզէրինտէ տէօնմէսի՝ պիրազ պունուն կիպի

( ) : Խայրը վալիտէմ՝ օտանմամըշըմ . պիր չօգ վագըթ տահա՝ օթուրա պիլերիմ . զիրա սեյլէ-տիյին շէյլէրտէն չօգ հազզ էտէյօրում , վէ չօգ շէյլէր էյրէնիյօրում :

Վ : Ը իմտի սանա եալընըզ՝ ումուզ քէմիյինին վէ զըրանըն վէ մէքիյին տիրսէքտէ պիր եէրտէ նիճէ պաղըլ օլտուգլարընը սեյլէմէյէ իսթէրիմ . չին պունտա՝ ումուզ պաշը ջնաղընտան պիրազ ֆարգըլ պիր՝ շէյ վար , քի օ՝ Նլահըն թէտպիրինի վէ միւրատընը վէ հինէրինի տահա՝ ղիյատէ կէօթէրի :

Տիրսէյին ջնաղընտաքի քէմիքլերին ուճլարը՝ Լէյլէիլէ գափը տըր , քի օնուն ֆայիտէսինի պունտան էվվէլ սանա սեյլէմիշիմ . հէմ օյնագ Խաղէ տախի՝ ջնաղըն էդրաֆընտա օլան պիր դօրպանըն իչինտէ հասիլ օլուր , վէ օնտա հըֆզ օլանուր . վէ ֆիքրինտէ տիր քի օ նէյէ եարար : Վ է սանա տէտիյիմ քիրիշէր վէ գաթը էթլէր օլան սինկիրլէր վէ սինկիրլէ էթլէր՝ ջնաղըն իսթիւնտէն վէ ալթընտան օնու գափլայըպ պաղլարլար , վէ զըրա՝ իլէ մէքիյի եէրլէրինտէ դութարլար : Նմա օնլարը եէրլէրինտէ դութմաղա՝ պիր ղայրի շէյ տահա՝ լազըմ իտի . վէ էլլէրիմիղլէ պիր փէք աղըր շէյ գալտըրտըղըմըզ՝ եա կիւճ պիր շէյ իշլէտիյիմիղ ղէման՝ տիրսէք ջնաղը չօգ զօր չէքմէյիլէ՝ պու շէյ փէք իգթիզալը իտի : Պէն սանա օլ շէյի թա՛րիֆ էտէրքէն , իսթէրիմ քի պու թասվիրէ ղայէթ տիգգաթ իլէ պագասըն :

(a) սօլ գօլուն ումուզ քէմիյի՝ (b) մէքիյի՝ վէ (e) զըրա՛սը տըր . օնլարըն ճիւմէսի պիր եէրէ օյնաղըն դօրպասը իլէ պաղլը տըր , քի օ՝ քէնտիլիյինտէն փէք գավի տէյիլ տիր , լաքին օնու պիր գաչ եանտան պաղլայան պէնտլէր իլէ պաղլը տըր :

( ) : Լա՛վալիտէմ՝ ալէնա՛ նէ՛ տիր :

Վ : Պէն շիմտի օնու սանա սէօյլէյէճէյիտիմ . աւմա պանա սօրտուղունտան հազզ էթտիմ . զիրա պունտան կէօրիւնիւր , քի սանա՝ ապիմա ա՛նկլամատըղըն սէօզլէրին մա՛նասը սօր տէյիւ թէնպիհ էթտիյիմ ֆիքրինտէ տիր : Վյէր օէն մէնտիլինին ուճունու գուլթուպ՝ օնուն իլէ իւչ եա տէօրթ փարմաղընը պիր եէրէ պաղլա՛րսան , օնա պիր ալէնա տէնիր : Լքի եա տաՀա՛ զիյատէ շէյլէրի պիր եէրէ պաղլայան պաղա՛ ալէնա տէնիր : խէնիմիզին պէնտլէրի՝ եա շիրիթ կիպի եասը՝ եախօտ իփ՝ կիպի եուվաքլաք օլուր : ( ) Ելար փէք գաթը վէ գավի տիր , վէ եան՝ եանա սըգըմըշ պիր չօգ փէք ինճէ իփլիք կիպի շէյլէրտէն՝ եափըմըշ , վէ օլ գատար սըգըմըշ տըր քի՝ էն գուլվէթլու ատէմ՝ ղայէթ գավի իփլիքլէրի պիր եէրէ պու գատար սըգ պիւքէմէզ : Ը իմտի թասվիրէ պագ . (e) պէնտ՝ օլ տէտիյիմիզ դօրպանըն պիր եանը տըր , վէ մէքիյին տիյմէ պաշը ուճունուն իւթիւնտէն կէչէր : ( )՝ փէք գաթը օլուպ՝ պիրաղ կէյրէյէ պէնկզէր . վէ պիր ղայրի պէնտ վար քի՝ օնու տաՀա՛ զիյատէ գավիլէտիր , քի օ՝ պու կէօրտիյիւն (nn) տիր , քի դօրպանըն իւթիւնտէն կէչէր : Վ է ումուզ քէմիյինին ուճունտան զըրա՛նըն պէօյիւք էյրի ուճունա վարան փէք գավի եասը իքի պէնտլէր (oo) տաՀա՛ վար . անտէն մէքիք իլէ զըրա՛նըն արասընտան կէչէն պիր պէնտ (p) վար : Պու վէճՀ իլէ կէօրիւյօրսուն քի՝

տիրսէք ջնաղընը գալի վէ մէօհքէմ՝ եափմաղա՝
վէ օնուն հէփ քէմիքլէրինի՝ օնլար պու գատար շա-
շըլաճագ վէճհ իլէ Կէօնէրէն Վէ Կլէրի օղլէրինի
Խէլէրինի Լէլէրէն Կէփրէնի՝ Կէն՝ եերլէրինտէ դութ-
մաղա եափըլըշտըր :

Օնն էտէրիմ քի՝ տիրսէքտէ վէ ումուզ պա-
շընտա օլան ջնագ եերլէրինին խուսուսունտա՝
Լըլահըն օնլարը եափտըղը՝ կիպի եափմասընտան
Բըրաբընը անկլայաճագ գատար էօյրէնտին :

( ) : Երէնտիմ՝ եմ վալիտէմ . օնուն միւրատը՝
պիզիմ օնլարը էն էյի վէ էն գօլայ վէճհ իւզըէ գուլ-
լանա պիլմէմիզէ եարար հարաքէթլէրի օլմագ իտի :

Ա : Տօղըու սէօյլէտին օղլում , վէ հէման տիւ-
շին քի՝ էյէր Կէլէ՝ օյնաղլ ումուզտա վէ Կօփ Խէլ
Գօլուփ օյնաղլ տիրսէքտէ օլպըտը , գօլումուղու նէ
գատար ուլղունսուզ զըմըլտատըրըտըր . օլ վէման՝
շիմտի գօլպըգ վէ չափուք էտէպիլտիյիմիզ շէյ-
լէրտէն չօգ շէյի եափմաղա կիւճ՝ վէ հագիգաթ՝
միւմքիւնսիւզ օլուրուտու :

Իչ պիր քիմնէ տիւշիւնէ պիլի՞րմի քի՝ պէնիմ
չագըմ՝ կիպի պիր չագը եափմաղա Ել Ֆիքրինէ Գօյան
Կաթին՝ օնու եափմագտան Խախուս Կիբ Բըրաբըն Էօ-
ղուրա : Այն օնա տիգգաթլըճա պագըպ՝ օնուն հէր
պիր դարաֆը աճայըպ եափըլըպ՝ հիւնէր իլէ ուլ-
տուրուլտուղունու կէօրիւնճէ , պիրտէն Ֆիքրինէ
գօմազմը իտին քի՝ օնու պիր ստէմ եափմըշտըր , վէ
օնուն հէր պիր գարաֆընը ուլտուրուպ՝ օնու եափ-
տըղը կիպի եափտըղընտան օնուն Խախուս Բըրաբըն
Վալիլիլինի ինանմազմը իտին : Ա է գափունուն Բէ-
զէսինէ տիգգաթ էթտիյինտէ՝ գափունուն օնուն
իւթիւնէ սսըլմաղըլա աշըլըպ գափանմասընտան
Խախուս Կիբ Խէլէլէ եափըլտըղընը ինանա պիլի՞րմի-

տին : ( ) նու եափմաղա իւ Ֆիւրինէ Գօյառն ատէմ՝ օնուն հէր պիր դարաֆրնը ույտուրուպ՝ հէման օնու եափտըղը՝ կիպի եափմասընտան Պիւր Դաւառա Դաւառը՝ եօ գմու իտի : Պու չազը՝ նէ՞ իչէն սաթըր եաէթ պըչաղը եախօտ աղաճ եօնաճազ իրի չազը կիպի եափըմատը . եափանըն Ֆիքրի պէլլի տէյի՞լ մի : Վափուռուն ըէզէսի՝ նէ՞ իչէն էնքսէր եա մաշա եախօտ անախթար կիպի եափըմատը . եափանըն Ֆիքրի պէլլի տէյի՞լ մի : Վէզալիք ումուզ պաշընտա վէ տիրսէքտէ օլան օյնագլար զպրի նէ՞ իչէն եափըմըն օլմալը , եալընըղ էլին վէ գօլուն պիր գաչ եանա՝ տօղըուրահաթ վէ չափուք գըմըլտանմասը իլէ՝ պիզ օնու պիր չօգ տիւրլի շէյլէր եափմաղա գօլպ գուլանա պիլմէք իչին տէյի՞լ մի : Էմ նի՞չին ումուզ պաշը օյնաղը իլէ տիրսէք օյնաղը պիրի պիրինտէն Ֆարգը՝ եափըլտը . պունտա՝ սլան աշիքեար Պիւր Դաւառա Դաւառա տաչա՝ կէօրիւրիւղ . զիրա էօյլէ պիր միւրատ օլմասայըտը , օնլար գափուռուն ըէզէլէրի կիպի իքիսի պիր տիւրլի եափըլըրտը : Պիր գափուռուն հէփ ըէզէլէրի Պիւր Դաւառա՝ օլմամաղա սէպէպ եօգտուր , պէլի եօգտուր . պախուսուս հէփիսի Կըպըլ՝ Կըպըլյա Պիւր Դաւառա եափըլմըն օլմաղա չօգ սէպէպ վար : Վէզալիք ումուզ պաշընտա վէ տիրսէքտէ օլան օյնագ եէրլէրինին դըպգը դըպգըյա եափըմասընա հիչ պիր սէպէպ եօգտուր . էյէր օնլար էօյլէ օլսալարըտը , ղայէթ եագըշըգսըղ վէ իչէ կէլմէղ օլուրլարըտը , վէ պիզէ՝ շիմտի գօլսըղ իլէ վէ էյի եափա պիլտիյիմիզ չօգ շէյլէրի եափմաղա եարամազլարըտը : Վմա սէն օնլարըն Ֆարգը եափըմագ՝ վէ ումուզ պաշընտա օլան օյնագ Կօթ Վէ Գօթ-Գ օյնալէ՝ տիրսէքտէ իսէրէլէ օյնալէ կէրէք իտիյինէ էյի սէպէպ կէօրէ պի-

լիւսին : Ըլլա՛հ օնլարը էօյլէ եափմասընտան՝ հա-
սոս ալի Ռ-բաթը վարըտը . վէ պիզ օնլարըն ա՛ճայըպ
դարաֆլարընա տիգգաթ էթտիյիմիզ գէման , տէ-
յիլ եալընը պիր Ըլլահըն վարըղընա՝ իլլա օնուն
օնլարըն հէր պիր դարաֆընը՝ ա՛յնէն էաթաթըրը
լիպի էաթը ա՛ օնլարը պիրի պիրինէ իմլէպաճ էթթըրիյի
հէման պիր վէ Գէյիլ զաթի նիյէլէ օլպոս-զս-նա՝ է-
նանըրը :

Գօլլարըմըզը վէ էլլէրիմիզի հէր գըմըլտաթտը-
ղըմըզ՝ եախօտ օնլար իլէ պիր շէյ էյլէտիյիմիզ գէ-
ման Ըլլահըն օյնաթ էէրլէրինի ա՛յնէն եափտըղը՝ կի-
պի էթմէսինտէն՝ պիզէ պո- նիյէլէ պէյան էտէր :

( ) : Լա՛մ վալիտէմ՝ ատէմլէր նէ ազ պիլիւրէր ,
վէ նէ ազ շէյլէր եափա պիլիւրէր : Ըլլահ՝ նէ գա-
տար ալիմ վէ գուարէթլու վէ հիւնէրլու տուր :

Ա՛ : Ըլլ օղլում՝ Ըլլահըն նէ գատար էյի օլտու-
ղունու տախի խադըրնա կէթիր : ( )՝ սէնին թէնի-
նին հէր պիր դարաֆընը էթտիյի կիպի եափմա-
սընտա՝ վէ օնլարը էյլէտիյի կիպի էյի նիզամտա
սագլամասընտա՝ վէ սանա սաղըզ վէ գուվլէթ
վէրմէսինտէ , վէ սէնի թէհլէքէտէն հըֆզ էթմէ-
սինտէ՝ նէ՞ գատար լադիֆ տիր , շէյլէքի սէնին թէ-
նինին հիչ պիր ազասը գըրըլմատը , եախօտ սէնին
թէնինին հիչ պիր դարաֆը ինճինմէտի :

Ըլլահըն սանա՝ գօլլարընը վէ էլլէրինի հիչ պիր
ֆէնա շէյ էթմէք իչիւն գուլլանմամաղա՝ վէ տու-
տագլարընը հէմ տիլիւնի հիչ պիր .քէօթիւ շէյ
սէյլէմէմէյէ՝ իլլա օնլարը վէ պիւթիւն թէնինի օ-
նա իդաաթ վէ իպատէթ էթմէքտէ վէ զպլիլէ-
րինէ էյլիք էթմէքտէ գուլլանմաղա՝ սանա թէնպիհ
էթմէյէ հագգը եօգմու :

( ) : Լվլէթ , շիւպհէսիզ էօյլէ էմր էթմէյէ
հագգըր վար՝ եա՛մ վալիտէմ :

Այլ օղում՝ պոռնու ֆիքրինտէ սագլա , վէ թէնինի պիր եարամազ շէյէ գուլանըպ՝ Ալահա գարշը կիւնահ էթմէքտէն գօրգ . զիրա Ալահ՝ օնա գարշը հէփ կիւնահ իշլէյէնլէրէ ազիմ տարղընըգ իլէ պագար :

( ) : Ամարում էյ վալիտէմ քի՝ պանա հէփ սէյլէտիյինիզի ֆիքրիմտէ սագլայըպ՝ գօլարըմը վէ էլէրիմի վէ տուտագլարըմը վէ տիլիմի վէ թէնիմին հէր դարաֆընը՝ հէման պանա էթմէյէ ֆարզ օլտուղու կիպի էտիպ՝ էյլիք էթմէյէ գուլանաճաղում :

Այլ օղում քի՝ էյլէ էտէճէքսին՝ օղում , հէմ քի՝ էյլէ էթմէյէ Ալահ օանա գուլվէթ վէրէճէք տիր :

ԵԼԹՐՆԱՐՆ ՄԻԻԲԵԼԵԼՄԻ :

Այլ Զիւնքի էյի վէ ուսլու օթուրտուն , հէմ տէրսինի էյի էյրէնտին՝ օղում . շիմտի սանա էլ վէ գօլ խուսուսունտա պիրազ տաճա՝ թա՛րիֆ էտէյիմ :

( ) : Այլ էթ մէմնուն օլուրում՝ եմ վալիտէմ . զիրա շիմտի գօլումուն քէմիքլէրի վէ օյնագլարը խուսուսունտա հէփ էյի էյրէնտիքտէն սօնկթա , տիրսէյիմին վէ էլիմին խուսուսունտա տախի պիր շէյապիլմէսի պանա խօշ կէլիր :

Այլ օղում՝ կէօրէճէքսին քի՝ գօլուն հէփ քէմիքլէրի վէ օյնագլարը՝ պիլէյին վէ էլին քէմիքլէրինէ պիթիշմիշտիր . ումուզ պաշը իլէ Թիրսէյին օյնագլարընըն ֆարզը օյնամասը՝ սէնի էլինի պիր եանտան օպիր եանա տէփրէտէ պիլմէյէ վէ եօգարըյա եիւքսէյէ եա աշաղա ալաղա եէթիշէ

պիլիպ պիր շէյի ամառա՞ վէ իսթէտիյին կիպի՞
պիր եանա եա օպիր եանա օնու գրմըլտատա պիլ-
մէյէ գատիր էտէր : Պունճիլէյին կէօրիւրսին քի՞
սէնին գօլունուն վէ էլինին հէփ դարաֆլարը՝ հէ-
ման պի՛ր Ռ-րափ իչիւն՝ եանի սէնին քէնտի մէն-
ֆաաթըն իչիւն վէ ղայրիլէրին մէնֆաաթը իչիւն
գօլայ վէ չափուք գուլանա պիլէսին տէյիւ ույտու-
րուլմուշ վէ եափըլմը՝ եալընըզ հէման պիր ալէ-
թին դարաֆլարը տըր :

( ) : Լա՛ վալիտէմ , Լա՛ գօլու վէ էլի նիճէ
եափաճաղընը պիր չօգ միւլահազա՛ էթմիշ օլմալը
տըր : Պիր ատէմէ՛ պէյլէ պիր ա՛ճայրպ վէ ֆայի-
տալը՝ վէ պախուսուս տայիմա նիզամը պօղուլմազ
ալէթ եափմասը խուսուսի իւզէրինէ տիւշիւնմէյէ
պիր չօգ զէման սարֆ էթմէք լազըմ կէլիր :

Ա՛ : Լա՛ օլլուլմ , Լա՛ Ռ-րափ Ռ-րափալարը՝ պիլէմ
Ռ-րափալարը իւլ Լիլի Բէյիլ : Լա՛ թէտպիր է-
տէր , վէ միւրատ էտէր տէտիյիմիզ զէման , օ տախի
պիզիմ թէտպիր վէ միւրատ էթտիյիմիզ կիպի էտէր
տէյիւ անկլամամալըյըզ : Պիզ՝ պիր կիւճ եափըլըր
շէյ եափմաղա միւրատ էթտիյիմիզտէ , պիլ չօգ զէման
վէ պիլ չօգ՝ Բիւշէնիւ՛ , Լիլիլիլ : Պա՛զը քիմսէլէր
պէյլէ մատտէտէ պիր չօգ երլսարֆ էթտիլէր : Զալք
Լիլիլիլ Ետիմալա իւլ Ռ-րափ Ետէն տալէ՛ չօգ երլտիւ-
շիւնտիւ . վէ էյլէ իքէն , օնու եափըլմաղա միւլմիւն
օլտուղուլ գատար՝ էյի էտէմէտի : ( ) նտան սօնկրա՛
չարք կէմիլէրի եափմաղա ղայրի ատէմէր տախի
միւրատ էթտիլէր , վէ օնլարը չօգ շէյլէրտէ՛ օնտան
տահա՛ էյի եափտըլար . վէ իհթիմալ տըր քի՛ շիմտէն
սօնկրա ղայրի քիմսէլէր տախի չարք կէմիլէրի եա-
փըպ՝ օնլարը տահա՛ էյի վէ տահա էմին եափա-
ճագլար . վէ պու մինվալ իւզըէ՛ քէնտիլէրին միւ-
րատընը վէ թէտպիրինի պէյան էտէճէքլէր :

օ շէյի պիր եանդլըշլըգ էթմէքսիյին գօլայլըգ իլէ էյի վէ թէքմիլ եափմագ տոր :

Ո՛ր : Պիզ՝ հիւնէրիմիզի պիրտէն գազանմազըզ . օնու էտինմէյէ՝ պիզէ պիր չօգ զէման լազըմտոր : Սէն՝ պիւ ս-լու-բիւ էտիմազ հիւնէր լուհիլ էպէ-նէպէս՝ պիր չօգ ուշուրմա՝ եափտուն : Վիւչիւք չօ-ճուգլար հիւնէրլու տէյիլէր տիր . օնլար պիր շէյի եափմազա չալըշտըգլարը զէման՝ պիր՝ չօգ եանդ-լըշլըգլար էտէրլէր : ( )նլարա շէյլէր եափմագ իչիւն հիւնէր թահսիլ էթմէյէ՝ կէրէք տիր քի պէջիւ-սիւնլէր , վէ ղայրի քիմսէլէրի շէյլէր եափարքէն չօգ քէրրէ կէօրսիւնլէր , վէ չօգ տիւշիւնլէր , վէ ղայրիլէրի օնլարա թա՛րիֆ էտէլէր , վէ էլլէրինի շէյլէր եափմազա ալըշթըրալար : Ստիւն լուհիլ՝ չէն-պի հիւնէրինի պո-վէճիլ էպէ լուհիլ էթմէզ . պիւ շէյի նաւըլ էտիմաւը՝ էտ նէ՝ էթմէյի էօյրէնմէյէ օնու-ն յո-հլուծլըզ էօգ պո-ր . օնու-ն հիւնէրի չէտ-թիլ պիւ : Տէմէք իսթէրիմ քի՝ օ պիր շէյի էթմէք-տէ՝ ասլա պիր քիւչիւք եանդլըշլըգ պիլէ էթմէզ , վէ օնու՝ հիւ պիր կիւճիւք չէքմէզտէն՝ ա՛յնի ա՛յնին-ճէ եափըլաճագ էն էյի դարզտա՝ պիրտէն եափա պիլիւր : Մտէմլէրին էն հիւնէրլուսի պիր շէյ եափ-տըղը՝ զէման՝ պա՛ղը տէֆա՝ տտէմլէր պուլունուր քի՝ օ շէյին պիրազ տահա էյի եափըլմասընա պիր եօլ կէօրիւրլէր : Մլահըն եափտըղը շէյլէրին՝ տա-հա էյի եափըլա պիլմէսինէ հիւ պիր քիմսէ ասլա պիր վէճհիլէ պիր եօլ կէօրէմէզ : Սլ վէ գօլ՝ օն-լարըն հէփ սնազլարը վէ դարաֆլարը իլէ՝ հանկը զաթ իչիւն եափըլմը իտիքլէրինի վէ հանկը թէն իչիւն միւթապըգ օլմազա վէ հէմ նէ խըզմէթ իչիւն գուլանըլմազա միւրատը իլէ եափըլտըգլարընը էյի-ճէ միւլահազա էտէրսէք՝ պուլունուր քի՝ հիւ պիր

շէյտէ տահա էյի օլամազլարըտը : Գօլուն եա է-
լին տահա էյի օլա պիլտիյինէ պիր եօլ կէօսթէր-
մէյէ գատիր պիր ատեմ վաճ մը : Խայըր , հիւ
քիմսէ եօգ տուր : ( )նլարտա Լլահ պիզէ թէքմիլ
հիւնէրինի կէօսթէրիր . վէ Լլահըն հե՛՛ք Էտօթը-
ղէ շէյլէրպէ՛ հիւնէրի շէտի՛լ Գիլ :

Լլահըն հիւնէրի՛ օնու-ն իլինին ողբ Գտրտօթը՛ Գըր .
վէ օ՛ Էտօթըլտաը Էա Էպիլէսի իգլիկալը օլան հեր շէյի
պիլէրպէ՛ հե՛՛յ Գտիլի օնլարըն Էտօթըլտաը Դա Էա
Գիլէսինէ լաղէ՛ օլան էն էյի Էօլու- պիլէրպէ ուլէ՛յ
Գիլ : Լլահըն իլմի պիզիմ իլմիմիզտէն՝ պու տիւն-
եա պիր գոմ տանէթինտէն պէջիւք օլտուզու կի-
պի՛ պէջիւք տիւր . պէլի՛ պիւթիւն պու տիւնեա-
տան հէզարան պին՝ հէզարան պին՝ հէզարան պին՝
հիտապսըզ քէրրէ հէզարան պին տէֆա՛ պէջիւք
պիր տիւնեա՛ պիր տանէճիք գում հապպէսինտէն
պէջիւք օլտուզո՛ւ կիպի պէջիւք տիւր . եա՛նի Լլա-
հըն իլի նիհայէլիսի՛լ Գիլ :

Լաքին կէլ շու թասվիրէ՛ պագ , վէ սանա պիլէք
իլէ գօլուն խուսուսունտա պա՛զը շէյլէր թա՛րիֆ Է-
տէյիմ : (45 սահիֆէյէ պագ :)

Պիլէք սէքիզ քիւչիւք քէմիքլէրտէն եափըլ-
մըշտըր (k) , քի կէօրտիւյիւն կիպի օնլարըն պէօ-
յիւքլիւյիւվէ շէքլի պիրի պիրինտէն ֆարգլը՛ տըր .
օնլար պիրի պիրի իլէ գավի պաղլար եախօտ պէնտ-
լէր Վիլէ պաղլը օլուպ՝ հէփիսի պիր եումագ կիպի
տիր , քի էլ օ եումաղըն իւզէրինտէ՛ ցնար : Լէօ-
րիւյօրսուն քի՛ պու սէքիզ քէմիք՝ իքի սըրա՛ տըր :
Լէօրիւյօրսուն քի՛ աշաղաքի սըրատա իքիսի (1,2)
եան եանա՛ գօնմուշտուր , շէյլէ քի՛ օնլար պիր եու-
մագ օլուր , քի օ՛ Դէրէ Գէնիլէն շէյլէն ուճու-նպատի (1)
օյաւհուշ Էիլէ՛ ույտուրուլմուշտուր , վէ պունուն իլէ

պիլէյին օյնաղը՝ օլուր : Պիլէյին օյնաղը ղայեթ իշ-
լէք տիր, հէմ տախի փէք գավիտիր . հէմ մէքիյին
օյուգ եերի վէ օնա կիրէն քէմիք փէք ուզուն օլ-
տուղունտան՝ ղայեթլէ րեզէ օյնաղնա պէնկզէր .
հէմ օ՝ փէք գօլայլըգ իլէ իշլէր . զիրա մէքիք տէօն-
տիւյիւ զէման՝ օ տախի պիլէսինճէ տէօնէր : Լշա-
ղաքի սըրատա գալան օպիր իքի քիւչիւք քէմիք
(3,4)՝ զըրանըն ուճունա՝ պիթիշիր, ամմա օնլար օ-
նուն իլէ պերապէր պիր թէքմիլ օյնագ օլմազ . լա-
քին օնուն պիլէսինճէ եուվարլանըպ՝ էլին տիրսէք-
տէ օյնամասընը գօլայլատըրլար :

( ) : Լա՛ վալիտէմ , եօգարըքի սըրատա տէօրթ
քէմիք վար :

Ա՛ : Լօյլէ տիր օղուլմ , վէ օնլարըն պիրի՝ (5)՝
պաշ փարմաղըն եանընտա օլան՝ հէփ էյիճէ պէօ-
յիւք տիր . օնուն պիր օյուգ եերի վար , քի օնուն
իչինտէ պաշ փարմաղըն եուլմաղը՝ օյնար . օնուն եա-
նընտաքինին եանընտա օլան քէմիյին (7)՝ պիր ու-
զուն եուվարլագ պաշը՝ վար , քի տըթընտա օլան (2)
քէմիյին օյուգ եերինէ պիթիշիր , վէ պունճիլէյին
դօփ վէ գօվուգ օյնաղը կիպի պիր օյնագ օլուր , քի
օնուն վասիդասի իլէ քէմիքլէրին եօգարըքի սը-
րատա՝ աշաղաքի սըրանըն իւզէրինտէ օյնար : Պու-
իքի սըրատա օլան սէքիզ քէմիքլէրին հէփիսի պի-
րի պիրինէ պիթիշլէք օլուպ՝ իւզէրինտէն պիր տիւզ
կէյրէք իլէ գափլանմըշտըր , քի օ՝ օնլարը տահա՝
գօլայլէ օյնատըր . օնլար՝ պիրի օպիրինին իւզէրին-
տէն կէչէն տիւրլիւ տիւրլիւ պէնտլէր իլէ գավիճէ
պիր եերէ պաղլանմըշտըր . վէ օնլար պիլ պէօյի-
օյնապա պէնիլէր պիլ շէ՛յ օլուր իսէտէ . եալընըզ օյ-
նագտան րահա՝ գօլայ կիլէլ :

( ) : Տահա՛ գօլայ էյիլիր՝ նէ՞ տէմէք տիր՝ եա՛
վալիտէմ :

Ա : Ե՛րբ էնքսերի էլին իլէ իքի գաթ էտէ պի-
լի՞րմիսին :

( ) : Ի՛սյր վալիտեմ . ամմա դանպուրա թէլինի
էտէ պիլիրիմ :

Ա : Ի՛նչլէ տիր . դանպուրա թէլի փէք գօլայ է-
յիլիր , ամմա էնկսեր էյիլմէզ . պիր չիչէյին սափը
հեմ եաշ ինճէ չըպուգ տախի գօլայ էյիլիր , ամմա
պիր գուրու չըպուղու էյէյիմ տէրսէն , գըղըլըր :
Ա՛նին էլինին սալավաթ փարմաղընըն յնագլարը
օնու փէք գօլայ էյիլմէյէ էտերլէր . պագ՝ օնունէ՞
գօլայ էյէ պիլիրսին :

( ) : Ի՛նչ վալիտեմ զանն էտերիմ քի՛ թէնիմին
հիչ պիր դարաֆը էլիմ վէ փարմագլարըմ կիպի
գօլայ էյիլիր տէյիլ :

Ա : Ի՛նչ օղլում , սէն Լ՛ըտհըն օնլարը պէօյլէ Էօֆ-
մաընպան յիւրապընը՝ Լէօրիւրսին . տտեմլէր էրքէք
օլսուն գարը օլսուն՝ էյէր էլլէրինտէ պիրի պիրի-
նին իւղէրինտէ գօլայըզլա թէփրէնմէյիլէ էլի վէ
փարմագլարը գօլայ էյիլիր եափան պու գատար օյ-
նագլար օլմասայլտը , էլլէրի վէ փարմագլարը
իլէ պու գատար հեզարան պին տիւրլիւ ամա-
յըպ շէյլէր պունճիլէյին գօլայըղըլա եափամագ-
լարըտը :

Ե՛րբ օղլում՝ եինէ թափիրէ՛ պագ . սանտ սէօյ-
լէտիյիմ օլ սէքիզ քէմիյին եօգարըքի սըրասընըն
իւթիւնտէ՝ պէշ ուզուն քէմիք կէօրիւրսին : Պաշ-
փարմաղըն ալթընտա օլան քէմիյին պիր պէօյիւք
եուվարլագ պաշը՝ վար , քի օնուն ալթընտա օլան
քէմիք իլէ՝ սանտ տէտիյիմ կիպի՝ պիր դօփի վէ գօ-
վուգ յնաղը (Ա) , էտէր . պու՝ պաշ փարմաղա պիր
գօլայ վէ չափուք իլլէմէք վէրիր , քի օնու՝ էյէր
փարմագլարըն իլէ յնատըրսան , պաշ փարմաղա փէք

իգթիզալը օլտուղունու անկկարսըն : փարմագլարա պիթիշէն օպիւր Կէօրլէ Իէֆիյին (Ո)՝ եասսը վէ տէօրթ քէօշէրի պաշլարը վար , քի տիրսէքտէ օլան սէքիզ քէմիյին եօգարըքի սըրասընըն իւթիւնէ եափը- շըպ գափի տուրուլար . պունլար օլ քէմիքլէրէ պէնտլէր իլէ գափիճէ պաղլը օլուպ՝ փէք ազ յնար- լար : Պաշ փարմաղըն իքի քէմիյի վար . վէ էյէր էն աշաղատա օլան պաշը՝ եուվարլագ քէմիյի տախի սսյարսան , իւչ օլուր , վէ օլ զէման պաշ փարմա- ղըն տախի օպիր փարմագլար կիպի իւչ յնաղը վէ իւչ քէմիյի օլուր : Պաշ փարմաղըն վէ օպիր փարմագլարըն իքի եօգարըքի յնաղը՝ րէզէ յնաղը տըր . վէ պու յնագլար՝ Հէր պիրի պիր եանտան վէ օպիր եանտան պէնտլէր իլէ փէք գափի պաղլանմըշ տըր . վէ փարմագլարըմըզը օնլարըն վասիդասի իլէ յնատըրըզ , շէյլէ քի՝ գափիճէ պիր շէյէ եափըշ- մաղա եա դութմաղա գատիր օլուրուզ . վէ պաշ փարմաղըմըզ օպիր փարմագլարըմըզտան պիր եա- նա պյըրճա տուրուպ օնլարը գարշըլատըղը՝ սէպէպ- տէն՝ պունու տաՀա՝ գօլսյ էտէ պիլիրիզ : Սէն՝ դօ- փունու սըգըճա դութմագ իչիւն՝ պաշ փարմաղըն իլէ օպիր պարմագլարընը օնուն էթրաֆընա նիճէ գօմագ կէրէք իտիյինի՝ ա՛յնէն պիլիրսին : Հէմ պիր իփի էլին իլէ դութմաղա՝ վէ օնու չէքմէյէ՝ նէ գատար էյի պիլիրսին : Սէ պիրի տիգգաթ էտէճէք օլսա , կէօրիւնիւր քի՝ պաշ փարմագ իլէ օնուն եա- նընտա օլան օպիր իքի փարմագլար՝ մախսուսէն Հէ- ման եաղմագ եա տիքիշ տիքմէք իչիւն եափըմըշ տըր : Պիզ օլ փարմագլար իլէ՝ նէ նազիք Հարա- քէթլէր էտէ պիլիրիզ , վէ եէրտէն տէ՝ դայէթ ին- ճէ շէյլէր ալմաղա վէ դութմաղա գատիրիզ :

( ) : Լա՛ վալիտէմ՝ դըրնագլար տախի պու խու-

սուստա չօգ եարտըմ էտէրլէր , հէմ տախի պիր տիւյիւմիւ չեօզմէյէ չօգ եարտըմ էտէրլէր :

Ա : Կէրչէք էջլէ տիր՝ օղլում . դըրնագլար տախի էլին պիր աճայըպ վէ ֆայիտալը դարաֆը տըր . լաքին սանա փարմագլարն ղյնագլարը խոսուսուստա պիրազ տահա սէջլէյէճէյիմ վար : Վարմագլարն՝ տիւյիւմ տէտիյիմիզ աշաղաքի ղյնագլարը՝ դօփ վէ գօվոգ ղյնաղը տըր . օնլարըն օյուլմուշ եէրլէրի՝ փարմաղըն քէմիյինին աշաղաքի ուճունտա տըր , քի լօնտան աշաղա օլան քէմիյին եուվարլագ օլան պաշընըն իւզէրինտէ (ն) ղյնար : Պու ղյնագլար՝ փարմագլարը փէք գօլայ վէ չափուք իշլէմէյէ էտէր , վէ պիզի օնլարը պիրի պիրինտէն ալըրմաղա վէ եէլփագէ կիպի աշմաղա գատիր էտէր : Եյէր պաշ փարմագ իլէ օպիր փարմագլարըն օպիր ղյնագլարը տախի էջլէ օլայըտը , շիմտի էթտիյիմիզ կիպի՝ պաշ փարմաղըմըզ վէ օպիր փարմագլարըմըզ իլէ պիր շէյի էլիմիզէ ալըպ գալիճէ դութմաղա գատիր օլամագըտըգ . վէ օնլար տախի տիրսէք ղյնաղը իչին սանա տէտիյիմ կիպի եագըշըգսըզ վէ գուլանմասը րահաթսըզ օլըրուտու :

( ) : Եւ վալիտէմ . էլ հագիգաթ՝ փէք աճայըպ վէ ղարայըպ շէյ տիր . պէն պունտան էվվէլ՝ օնուն պիրի պիրինէ ույտուրուլմուշ պու գատար դարաֆլարը վար իտիյինի ասլա տիւշինմէմիշ իտիմ :

Ա : Ա է պուպէջլէ իքէն՝ օղլում , պէն սանա էլին վէ գօլուն պունլար գատար աճայըպ վէ ղարայըպ տահա չօգ դարաֆլարը խոսուսուստա սէջլէմէտիմ : Պէն սանա՝ Էալլէնըլ չէթիլէր վէ օյնագլար՝ վէ պա՛ղջ պէնպլէր խոսուսուստա սէջլէթիլ . վէ սէն Էալլէնըլ պունլարպան կէօրիւրսիւն քի՝ Էլլահ սէնին ֆայիտէն վէ րահաթըն իչին՝

էլ լինէ գօրու նէ գատար հիւնէր իլէ եափտը : Սէն չօճուգ իսէն տէ՝ էլէրին իլէ վէ գօլարըն իլէ գաչ տիւրլիւ շէյլէր եափա պիլտիյինի՝ հիչ տիւշիւն տիւնմիւ :

( ) : Պիլիւրիմ՝ եա՛ վալիտէմ , քի օնլար իլէ չօգ շէյլէր եափա պիլիւրիմ . լաքին էլիմ իլէ պիր շէյ եափա պիլիւրիմ , քի օնու սանա տաՀա սէյլէմէտիմ :

a

b

c

d

e

f

g

h

i

j

k

l

m

n

o

p

q

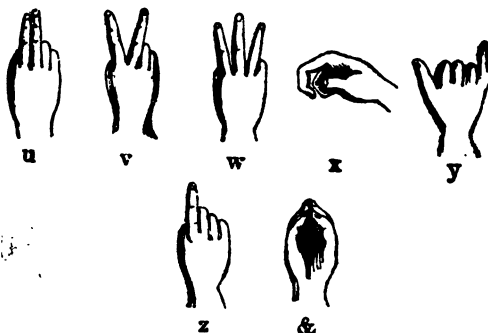
r

s

t

Վ : ( ) նէ՞ տիր :

( ) : Տելսիզ վէ սաղըրլարըն Մաբ բէն գիմինի՝ իւս-
փա պիլիւրիմ . օնու պանա մէքթէպտէ պիր չօ-
ճուգ էյրէթտի . վէ իշթէ պանա օնու թասվիրինի
տախի վէրտի : *

Վ : Պու՝ էլին Մլահըն հիւնէրինի վէ էյլէյինի
կէօսթէրմէսինին պիր զայրի դարզը՝ տըր : Տիլսիզ-
լէր վէ սաղըրլար էլլէրի իլէ սէյլէշմէյէ գատիր օլ-
մասալարըտը նէ՞ էտէ պիլիւրլէրիտի : ( ) նլար սէօզ-
լէրի հէճէլէտիքլէրի զէման՝ էլլէրինին քէմիքլէ-
րինի վէ օյնագլարընը նէ շաշըլաճագ չափուգլուգ
իլէ օյնատա պիլտիքլէրինի կէօրմէսի՝ թաճիւպ է-
տէճէք շէյտիր : ( ) նլար փարմագլարը իլէ սէօզ-
լէրի՝ պիր ատէմ գալէմ իլէ քեաղըտըն իւզէրինէ
եազտըղընտան՝ տէօրթ գաթ չափուք հէճէլէյէ պի-
լիւրլէր :

( ) : Լա՞ վալիտէմ , քէմիքլէրի օյնագլարտա՞

* Պու-Լաւվէրիւ օլան Մաբ բէն գիմ իւրուպա լէտան-
լէրի Մաբ բէն գիմի էնդէն իւրլէիւ օլանիւ-շարա :

գրմըլտատան նէ՞տիր : Պիր գափու՝ էյէր օնա քիմ-
սէ տօգունմանզսա քէնտիլիյինտէն գրմըլտանմազ :

Ա : ( ) նուն խոսոսունտա օղլում՝ սանա եա-
րըն ախշամ պիրազ սէջլէրիմ : Անա շիմտիյէ
գատար էյրէթտիյիմի խադրընտադութ . վէ էյէր
պիր շէյ օնոստոբսան , եինէ օնուն իչիւն սանա
սէջլէրիմ : Կէնճլէր՝ օնլարա էյրէթտիքլէրի շէյ-
լէրի՝ հէմ անլտաղա՝ հէմ օնլարա ֆիքլէրինիւ՝ ապ-
լտաղա ճէհր ելմէլիլլէր :

ԵԷՏԻՆԱԴ ՍԻԻՐԵԱԼԻՍԻ :

( ) : Շ խմտի եա՞ վալիտէմ՝ սանա եալվարըրմ
քի՝ քէմիքլէրի ջնագլարտա գրմըլտատան նէ օլ-
տոսղունու պանա պէյան էտէսին :

Ա : Փէք էյի օղլում , վէ սէն տիգգաթ էթմէ-
լիսին , վէ հէման սէջլէշտիյիմիզ շէյտէն մա՞տա
ղայրի շէյ տիւշիւնմէմէլիսին : Լաղլըղըն շու գա-
փունուն հաղապընա՞ պաղլա , վէ գափույու պիրա-
զաճըգ աչ . անտէն եաղլըղըն օպիր ուճունու էլինէ
ալլա՞ տուրա պիլտիյին գատար գափուտան ուղա՞
տուր : (Զօճուգ էյլէ էտէր :)

( ) : Լէյլէ էթտիմ եա՞ վալիտէմ , շիմտինէ՞ էթ-
մէլիյիմ :

Ա : Լաղլըղը՝ չէք :

( ) : Լշթէ չէքտիմ , վէ գափու պիրազ տահա՞ ա-
լըլոյր :

Ա : Իէղէլէրինին իւղէրինտէ տէօնտիյիւնիւ
տախի կէօրիլլոյրմոսուն՝ օղլում :

( ) : Լ՜վվէթ վալիտէմ , կէօրիլլօրում :

Ա : Լ Շ խմտի օնու եինէ գափա , լաքին զէնպէ-
րէյի գափանմասըն : Լաղլըղըն սէնին գութտու-

դուն ուճունու՛ շու պէնիմ օթհարտուղում իսքէմ
լէյէ պաղլա : (խմտի եաղլըղըն իւղէրինէ էլինի
դօ , վէ օնու եաւաշճա աշաղայյա տօղըու պաս :

( ) : Լա՛ վալիտէմ , գափու ա՛յնէն տէմինտէքի
կիպի աշըլըյօր :

Ա : ( )նու եինէ ղէնպէրէյինի գափամայարագ՝
գափա : (խմտի եաղլըղը՝ օրթասընտան իքի էլին
իլէ դութ , ամմա էլլէրին՝ պիրիպիրինտէն իքի իւշ
փարմագ աշը՛գ օլսուն :

( ) : Լօյլէ էթտիմ՝ եա՛ վալիտէմ :

Ա : Լլլէրինի պիրի պիրինէ տօգունտուր , վէ
պունու էտէրքէն եաղլըղը պրագմա :

( ) : Պունու տա էթտիմ . վէ գափու եինէ աշը-
լըյօր :

Ա : Փէք էյի . պու տէֆա՛ սէն էլլէրինի պիրի
պիրինէ եագլաշտըրընճա եաղլըգ տա՛հա գըսսա :

օլմաղըլա գափույու աչտըղընը կեօրտի՞ւնմիւ . օնուն պիր ուճու օթուրտուղում իսքէմլէյէ պաղըլը իտի, վէ պու ուճու՝ իսքէմլինին՝ եերինտէ գափի տուրտուղունտան՝ եերինտէն գըմըլտանմատը . լաքին գափունուն հալգասընտա պաղըլը օլան օպիր ուճու՝ գափունուն պէնպերէյի գափալը օլմատը պընտան գափուլքէնտի ըզէլէրի իզէրինէ տէօնէ պիլմէյիլէ՝ գափույու պերապերինճէ չէ քիպ քէնտիսի տա եաղըրղըն օրթասընա՝ տօղըու չէքիտի :

( ) : Պունուն հէփիսինի՝ եա՞ վալիտէմ՝ փէք էյի անկլարըմ . լաքին նաճըլ պու՝ պանա՝ քէմիքլէրին՝ ցնագլարտա գըմըլտանըշընը պէյան էտէճէյինի անկլամամ :

Վ : Լճաճըգ սապըլը՝ օլ՝ օղլում , վէ թէզ կեօրիւրսին : Պանա եաղըրղը վէր . օնուն պիր ուճունու պօյնումա՝ պաղլայըճաղըմ , սէն տէ օպիր ուճունու պէնիմ տիրսէյիմէ՝ պաղլա :

(Վ ալիտէ՝ օղլու իլէ պերապեր՝ պու տէտիյինիւ էտէր :

Ը իմտի եա՞ օղլում՝ տէմինքի էթաիյին կիպի եաղըրղըն օրթասընը իքի էլին իլէ պիրի պիրինտէն աչըգ իքի դարաֆտան դութ , անտէն իքի էլինի պիրիպիրինէ տօգունտուր :

( ) : Լա՞ վալիտէմ՝ տէմին գափույու աչտըղը կիպի՝ շիմտի սէնին էլինի գալտըրըյօր :

Վ : Լայ օղլում հիչ պիր շէյին պիւրիւշտիյիւնիւ կեօրտի՞ւնմիւ :

( ) : Լավէթ եա՞ վալիտէմ , ֆիքրինիզտէ տէյի՞լմի , քի կէչէն գըշ՝ մէսթիւրիմ ըսլանմաղըլա , պէն օնլարը գուրումաղա աթէշէ գօյունճա՝ օ գատար պիւրիւշտիւլէր քի՝ պէն օնլարը կիւճիւլէ կիյէ պիլտիմ :

Մ : Փէք էյի . էյեր Էաղըղը՝ օնա քիմնէ տօ-
գանմաղտան՝ օլմասընպա պիւրիւշպիւրմէյէ պիր
գարիգ օլա , էլիմի գալտըրըրտը , էօյլէ տէյիմի :

( ) : Լվլէթ . անկլայօրում քի՝ հէման պէն էլ-
լէրիմի եան եատուղում զէման էթտիյի կիպի
էտէճէք տիր :

Մ : Վայէթլէ պունա պէնկղէր պիր շէյ վար եա՛
օղում , սէն էլինի գալտըրըպ՝ տիրսէյինտէն էյմէյէ
տիւշիւնտիւյին զէման՝ գօլունտա էթ նէվինտէն
պիր քիրիշ վար , քի օ պիւզիւլմէյիլէ սէնին էլինի
եօգարըյա չէքէր : Պու քիրիշ՝ սէնին տիրսէյինին
իւթիւնտէն պիր քէմիյէ՝ վէ սէնին տիրսէյինին
ալթընտան պիր քէմիյէ պաղըրտըր :

( ) : Եա՛ վալիտէմ . օլ քիրիշ նէտէ՛ն եափըլ-
մըշտըր :

Մ : Պէնիմ եաղըղըմտաքի փէք ինճէ իփէք
թէլլէրինի կէօրիւրմիւսին :

( ) : Կէօրիւրում եա՛ վալիտէմ . օնլար նէ չօգ
տուր , վէ պիրի պիրինէնէ՛ գատար եագը՛ն տօգուն-
մուշտուր :

Մ : Եյեր սէն պու իփէք թէլլէրինտէն պիր գաչ
տանէսինի սէօքէր տէ՛ օնլարըն հէր պիրինի պիր
չօգ փէք ինճէ թէլլէրէ եարաւսան , չէօյլէ քի՛ օն-
լար սէնին պաշընտաքի սաշընըն գըլլարընըն էն
ինճէսինտէն եիւզ գաթ ինճէ՛ օլալար , օ զէման օն-
լար ղայէթլէ փէք ինճէ օլմաղլարմըյրտըր :

( ) : Պէլի . օնլար կէրչէքտէն ղայէթլէ փէք ինճէ
օլուրլարըտըր . վէ պու գատար ինճէ՛ քի՛ զսնն էտէ-
րիմ պէն օնլարը ասլա կէօրէմէզիտիմ :

Մ : Լաքին սէն օնլարը՝ սանա կէչէն կիւն կէօս-
թէրտիյիմ կիպի պիր խուրտէպին իլէ կէօրէ պի-
լիրիտին :

( ) : ( ) Լ պիր գաչ աճայրպ պիլլորու օլան ալէ-
թիմի տէրսին եա վալիտէմ :

Ա : Այվէթ օղլում . վէ խաղրընտա տըր քի՝ օ-
նուն իլէ պիր թէք գըլա պագտըն :

( ) : Ֆիքրիմտէ տիր եա վալիտէմ , քի գըլ պիր
ինձէ իփ կիպի կէօրինիւրիւտիւ :

Ա : Փէք լէյի . սէն պու վէճճ իլէ օլ փէք ինձէ
թէլլէրի կէօրէ պիլիւսին . զիրա խուրտէպին օնլարը
պէօյիւտէճէք տիր . եանի օնլարը՝ սահիճէն օլ-
տուգլարը պէօյիւքլիւքտէն պիր չօգ ղիյատէ պէօ-
յիւք կէօրինմէյէ էտէճէքտիր :

( ) : Ալքին պէնիմ վալիտէմ՝ պէյլէ ինձէ պիր
թէլին՝ պէնիմ էլիմի գալտըրմաղա գուլվէթի եօգ
տուր :

Ա : Պիրազ սապր էյլէ՝ օղլում . պունուն հագ-
գընա սանա տահա պիր չօգ շէյլէր պէյան էթմէ-
լիյիմ . տէյէլիմ քի՝ պու թէլլէրին հէր պիրինին
հէփէդրաֆընը գափլամըշ պիր փէք ինձէ վէ եում-
շագ գըլըֆ կիպի պիր շէյի վար :

( ) : Լա վալիտէմ . հիչ քիմսէ պէյլէ պիր շէյ
էտէմէզ , մէյէր օնուն խուրտէպին կիպի կէօղլէրի
օլսա , վէ եինէ տէ եէնի տօղմոնշ չօճուղուն էլլէրի
պիլէ՝ պէյլէ ինձէ շէյլէրի էլլէմէյէ փէք գալըն վէ
գապա տըր :

Ա : Փէք էյի . լաքին պիլիւսին քի՝ հէման տէ-
յէլիմ քի պէյլէ պիր շէյ օլսա տէտիմ . հիչ տէյիւ
իսէ Լլլահ եափա պիլիւր եա :

( ) : Այվէթ եա վալիտէմ . Լլլահ հէր իսթէ-
տիյի շէյի էտէ պիլիւր , վէ եափա պիլիւր :

Ա : Փէք էյի օղլում . պէնիմ սանա տէտիյիմ
կիպի՝ էօյլէ ինձէ լէլլէք վէ օնլար Գըլլէփուր՝ Լլլահ
Էաֆըշուր , վէ օնլար սէնին գօլունտա տըր . հէմ

սենին թէնինտէ օնլարտան հեզարան պին՝ հեզարան պին հեզարան պին թէլէր վար :

( ) : Ապին օնլար իփէքտէն եափրլմը տէյիլտիր՝ եա վալիտէմ :

Ա : Խայրը օղլում . օնլար՝ սենին էթին եափրլմը իտիյի շէյտէն եափրլմըլարտըր : Պուփէք ինճէ թէլէրին պիր չօղլու եան եանա պիրի պիրինին եանընա պու գատար սըգ գօնմուշ տուր քի՝ օնլարը էն ինճէ վէ էն քէպին գալէմ թրաշ իլէ պիրի պիրինտէն պըրմասը՝ տէրէճէսիզ կիւճ օլուր . իմտի պէյլէ պիրի պիրինին եանընա գօնմուշ պիր քիւմէնին մախսուս պիր գըլըֆը վար , քի հէփիսի օնուն իչինէ գօնմուշտուր , վէ օնլարը սըգը սըգըյա պիրի պիրինին եանընա դուլթար , վէ պունճիլէյին ճիւմլէսի պիր տէմէտ կիպի օլուր :

( ) : Աա վալիտէմ , օնլարըն պու գատար ինճէ օլտուղունտան՝ իհթիմալ տըր քի՝ չօգ քէրրէ գըրըմալը տըրլար :

Ա : Խայրը օղլում . Ալա օնլարը պու գատար աճայրպ եափրպ՝ օնլարը պիր եէրէ պու գատար տիգգաթ վէ հինէր իլէ գօմուշտուր քի՝ նէչէ նէչէ քէրրէ եիւզ պին խալգ տինեատա եաշայրպ փիր իթիար օլուրլար , վէ պու՝ թէնլէրինտէ օլան հիսապսըզ փէք ինճէ՝ թէլէրին պիրի պիլէ գըրըմալ :

( ) : Աա վալիտէմ , պու պանա շիմտիյէ գատար հէփ սէյլէտիյին շէյլէրտէն շաշըլաճագ շէյ տիր :

Ա : Աագիգաթ՝ փէք շաշըլաճագ շէյ տիր օղլում . լաքին պիղիմ թէնլէրիմիզ՝ շաշըլաճագ շէյլէրտէն տօլու տուր : Պիւ իէ գօրգուլաճագ վէ շաշըլաճագ Գարսիլէ Էաթըլըշու : Ապին օլ փէք ինճէ թէլէր վէ օնլարտան եափրլմը օլան քիւչիւք

տէմէտլէրին խոստուսունտա՝ սանա սէջլէմէյէ տա-
հա զիյատէ շաշըլաճագ պիր շէյիմ՝ վար : Պո-
լիէլէրին քիւչիւք տէմէտլէրին պիր գաշը պիրի
պիրինին եանընա եախօտ պիրի պիրինին թէփէ-
սինէ գօնուպ տահա պէջիւճէք տէմէտլէր օլուր .
վէ պոլ պէջիւճէք տէմէտլէր տախի դըլըֆլար ի-
չինէ գօնմուշտուր : 1) է եինէ պոլ տահա պէջիւ-
ճէք տէմէտլէրտէն գըլըֆլար իչինէ պիր գաշէր տա-
նէսի գօնուպ տահա պէջիւք տէմէտլէր եափըլմըշ
տըր : Պոլ՝ իւնիւնիւրպէն էտիւլըշ հէփիւնիւրպէն
պէջիւք օլան Կէմէպէրէ 'սինիւրէ' է' Կէմէր . վէ պո-
լաթի պիր գըլըֆ իչինէ գօնմուշտուր : 1) մտի պոլ
փէք քիւչիւք վէ ինճէ թէլլէրին պոլ դատարը գը-
լըֆ իչինտէ եան եանա սըգ սըգ գօնմաղըլա՝ օնլար
իլէ պիր շէյի չէքմէյէ պէնիմ եաղըղըմման տա-
հա չօգ գոլվէթլու սինիրլի էթ օլտուղունու անգըն
քէստի :

( ) : Պէն էլիմի գալտըրտըղըմտա՝ օնու եօգարըյա
չէքէն պէջլէ պիր սինիրլի էթմիտիր :

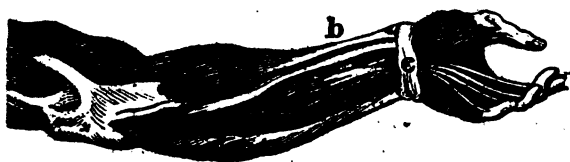
1) : 1) վէթ օլուլմ . հէմ սէնին էթտիյին հէր
հարաքէթ վէ գըմըլտայըշ՝ եէտիյին զէման եա սէջ-
լէտիյին զէման՝ եախօտ կէօղլէրինի չէվիրտիյին եա
փարմագլարընը օյնաթտըղըն եա պաշընը գալտըր-
տըղըն զէման՝ աշաղա օթուրտուղուն եօգարըյա
գալգտըղըն՝ աթլատըղըն՝ սըչըատըղըն՝ պիր շէյի
ալտըղըն եա գալտըրտըղըն զէման՝ խիւլասէյի քէ-
լամ՝ թէնինին հէր դարաֆընտա էտէ պիլտիյին
հէր հարաքէթ վէ գըմըլտայըշ վէ հէփ խաղըն է-
տէ պիլտիքլէրի գըմըլտայըշ վէ հարաքէթլէր հէմ
հէփ հայվանլարըն՝ գուշլարըն վէ պալըգլարըն գը-
մըլտայըշ վէ հարաքէթլէրի սինիւրէ էլլէր լաթիտաթ
իլէ օլուր :

( ) : Լա՛վ վալիտեմ՝ պիր սինկիրլի էթ կեօրմէսինի չօգ իսթէրիմ :

Ա : Լա՛ւ օղլում՝ սէն օնուն պիրինի փէք գօլայ դումթա պիլիրսին . գօլունում տիրսէյին իլէ ումուղուն արասընտա օլան կեօքսիւնտէն եանա գապա դարաֆընը էլին իլէ դումթ , վէ պաշ փարմաղըն հէմ օպիր փարմագլարըն իլէ սըգ :

( ) : ( )՝ էթիմ տիր , եա՛վ վալիտեմ . օ՛քէմիք կիպի գաթը տէյիլ տիր , լաքին էփ էյի եումադ տըր :

Ա : Փէք էյի , սինկիրլի էթ տէտիքլերի պուտուր . սէն օլ քիւչիւք վէ տահա քիւչիւք տէմէտլերտէն՝ օնլարըն պիրի պիրի իչինէ գօնմուշ գըլըֆլարը իլէ օլ փէք ինճէ թէլլէրտէն եափըմըշ տէմէտին պիրինի եանի «ինկըլէ էլլէ՛ դումթայօրսուն : Պու թասվիրէ պագ , վէ էլին հէմ գօլուն պա՛ղը սինկիրլի էթինի կեօրիւրսին :

Աինկիրլի էթէ (a) պագ . գօլուն՝ կեօյիւտէն եանա օլան դարաֆընտա տըր . ումուղ պաշը քէմիյինին իչ՝ դարաֆընտա օլան պիր եումվարլագ քէմիյէ պաղլը տըր . կեօրիւրսուն քի գօլուն աշաղասընտ պիլէյէ տօղըու էնէր , վէ վարտըգա ինճէլիր , թաքի՛ պիր իփ կիպի օլըր (b) : Պու իփ կիպի օլան դարաֆը՝ սինկիրլի էթ տէյիլ . օ իփ տախի պիր չօգ՝ ուֆագ վէ ինճէ թէլլէրտէն եափըմըշտըր , լաքին օն-

լար պիր պաշգա՝ դարգտե՛ պիր եերէ գօնուպ եափըւ-
մաղըլա, օնլարտան եափըւմըշ օլան իփ՝ սինկիրլի եթէ
պէնկզէմէզ . պո- իփէ «ինկէր Կենիլ» : Սինկիրլէր՝
սինկիրլի եթէլէր կիպի չէրլէպ պո-լէ-լէպէր . օնլար
սինկիրլի եթտեն չօգ գաթը վէ մէօ՛ճքէմ տիր , վէ
փէք պէրք վէ գափի օլտուգլարընտան գըրըլմասը
կիւճ տիր : Վէօրտիւյիւն (b) սինկիր՝ սինկիրլի եթին
զաթընտան պիթմիշ կիպի՝ քէնտինին պիր փաթ-
չասը կիպի կէօրիւնիւր , լաքին էջլէ տէյիլ տիր .
զերա սինկիրլէր՝ պիր ղայրի զաթ տըր , վէ սինկիրլի
եթլէրէ փէք գափի պաղլանմըշ օլուպ՝ սինկիրլի եթ-
լէր գըմըլտանտըգչա՝ պերապէրլէրինճէ օնլար տա
գըմըլտանըր : Պու սինկիրլի եթին պիր ուճու՝ կէօ-
րիւյօրսուն քի պիլէյէ տայանըր . վէ տիրսէքտէ է-
լին իչ եանընտան սալափաթ փաթմաղընըն թա տի-
պինտէ օլան քէմիյէ պաղլանմըշտըր . կէօրիւյօրսուն
քի՝ սինկիրլի եթ իլէ սինկիր պիրի պիրինէ փէք գա-
փի պաղլանմըշ օլուպ՝ իքիսի պիր քիրիշ օլուր , քի
օնուն իքի ուճու՝ տօս տօղըու իքի քէմիյէ պաղլան-
մըշ տըր . պիլէքտէ օլան ղյնագ եերի՝ եանի սանա
թա՛րիֆ եթտիյիմ մէքիք քէմիյինին ուճուն-
տա օլան ղյնագ եերի՝ պու իքի քէմիյին արա-
սընտա օլմաղըլա , սինկիրլի եթ (a) պո-լէ-լէպէր-լէ-
լէպէր (b) սինկիրի քէնտինէ տօղըու չէքէր , վէ սին-
կիր տաիթ՝ սալափաթ փաթմաղընըն տիպինտէ օլան
քէմիյի օ՝ եանա տօղըու չէքէր , վէ պու մինփալ
իւզրէ էլ՝ պիլէք ղյնաղընտա՝ գօլուն իչ եանընա տօղ-
ըու էյիլէր :

( ) : լաքին պէնիմ վալիտէմ , սէն եաղըրզըն պիր
ուճունու պօյնուանա վէ օ պիրինի պիլէք ղյնաղընա
պաղլալըպ գօլուն տիրսէք ղյնաղընտա նիճէ ղյնա-
տըրզընը կէօթէրտիյին զէման՝ եաղըրգ պիլէքտէն
տօս տօղըու պօյնունտա պաղըրիտի :

11 : (Նոու պիլերիմ՝ օղլում , լաքին սինկիրլի էթլեր վե սինկիրլեր էյլե տօս տօղրու տուրմազլար , եօղուսա գօլտան տիշարը սարգըմաղա իգթիզա էտերիտի :

( ) : Ելլե օլտայրտը փէք պէտ կէօրինիւրիւտիւ եա վալիտէմ :

11 : Պէլի . օնտան մա՛տա էլի գուլանմագտա տախի կիւճլիւք վերիորիտի : Ելլա՛հ սինկիրլի էթլերի վե սինկիրլերի վե քէմիքլերի թերթիպ էտիպ եագըշթրումասընտա՝ պիզէ քէնախինն ա՛ղիմ իլ՝մինի վե էյլիյինի կէօսթերմիշտիր . էլտէ վե գօլտա՝ սինկիրլերի իլէ գըրգ իւչ սինկիրլի էթ , վե օթուգ քէմիք վար , պէնտլերտէն վե ղայրի պիր չօգ շէյլերտէն մա՛տա , քի օնլարըն խուսուսունտա սանա սէյլեմէյէ վագթըմ օլմատը . վե պէյլէ իքէն պունլարըն ճիւմլէսի պիր ազ եերին իչինէ սըգ սըգ եերլէշթիրիլիշ վե օնլարըն իւթիւ պիր տերի իլէ էօրթիւմիւշտիր , շէյլէ քի՝ պիզ օնլարը կէօրէմէզիզ , վե տօգունա՛մագըզ . օնլար՝ պէն սանտըղըմա ես՝վապլարըմը՝ կէօրտիյիւն կիպի եերլէշտիրէ պիլտիյիմտէն՝ փէք չօգ զիյատէ սըգ սըգ եերլէշթիրիլիշտիր . լաքին օնլար պիրի պիրինէ գարըմագլար , վե պիրի պիրինէ սիւրթիւնմէզլեր , շէյլէ քի օնլարա զարա՛ր կէլէ , հէմ տախի հեր պիրի քէնտի խըզմէթինէ կէօրէ իշլէյիպ չօղու պիրտէն հարաքէթտէ օլտուգլարը զէման՝ պիրի օպիրինի իշինտէն ալըգօմագլար :

Պունունիհայէթսիզ իլ՝մի վե գուտրէթի վե էյլիյի օլան . Օլթտան մա՛տա՝ քի՛մ եափմաղա գատիր տիր . պունու՝ եալընըզ հեր շէյի եարատան վե հըֆզ էտէն . Պլա՛հ եափմաղա գատիր տիր : Ելմա սէօղիւմիւ պիթիրմէզտէն՝ սանա՛ պիր շէյ թա՛րիֆ

էթմէյէ իսթէրիմ . վէ օնու էթմէք իշիւն , եաղ-
լըղը սէնին սօլ էլինին սալաւաթ փարմաղընա՝ տիւ-
յիւմ , իչ դարաֆտան օլարագ՝ պաղլամաղա իս-
թէրիմ :

(¹) օճուղուն անասը եաղլըղը չօճուղուն փարմա-
ղընա պաղլար :

Ը իմտի եա՝ օղլում՝ եաղլըղը գօլունա պիթի-
շիք դութարագ՝ օնու կէօքսիւնտէն եանա տիրսէ-
յինէ տօղու չէք :

( ) : Նա վալիտէմ՝ պիլէյիմ էյիլտիյի կիպի՝
եաղլըգ գօլումտան պրըլըր , վէ պիլէյիմ էյիլէ
պիլտիյի գատար էյիլտիյի զէման՝ եաղլըգ գօլում-
տան պիր վաֆիթ պրըլմիշ տուրուր :

Վ : ( ) ղում , էյէր տիրսէքտէ՝ (b) սինկիրի դու-
թաճագ պիր պէնտ եա պաղ օլմասպրտը , օ տա
էօյլէ կէրիլտիքչէ՝ եէրինտէն պրըլըրտը . պագ ,
(b) սինկիր՝ (c) պէնտին ալթընտան կէչէր :

( ) : Նա վալիտէմ , պիլէյի էյմէք՝ էյէր պիլէքտէ
պէնտ օլմայըպ սինկիր տօս տօղու տիրսէքտէն էլէ
չէքիլէյիտի՝ տաճա գօլայ էյիլմէ՝ զմիյիտի :

Վ : Նոյլէ տիր օղլում . լաքին սինկիրի էթ փէք
գուվվէթլի օլմաղըլա , օնու գապիճէ չէքէ պիլիթ .
հէմ պիլիրսին քի՝ պէնտ օլմասպրտը՝ սինկիրի էթ
իլէ սինկիր գօլտան տիշարը սարգըլմաղա լազըմ
կէլիպ՝ նէ գատար եազըշըգսըզ կէօրիւնիւրիւտիւ ,
վէ գօլուն իշլէմէսի նէ գատար րաճաթսըզ օլու-
րուտուր : լաքին պանա սէնին քէնտի եաղլըղընը
վէր , վէ կէլ օնու սէնին պիլէյինէ պաղլայրմ . օ զէ-
ման պէնիմ եաղլըղմ իլէ պէրապէր սէնինքի՝ ալ-
նէն սինկիր իլէ պէնտ կիպի օլաճագ :

(¹) օճուղուն անասը եաղլըղը չօճուղուն պիլէյի-
նէ պաղլար :

(Դիմտի Ե՛յ օղլու՛մ՝ տէմին Էթտիյին կիպի՝ պէ-
նիմ՝ եաղլըղմը եինե Զէք :

( ) : Եւ՛մ վալիտե՛մ , Էլի փէք Էյի գալտըրըպ պի-
լէյի Էյեր , ամմա Զիմտի Էվվէլքինտէն զօրլու Զէք-
մէլէյիմ :

Ս : Եւ՛մ օղլու՛մ , սինկիրլի Էթլէրտէն փէք աղ-
վար քի՝ պէնտին եախօտ զայրի պիր Զէյին ալթըն-
տան կէշմէյերէք տօս տօղրու Զէքերլէր . լաքին էք-
ս'երիսի կէրէք քէնտիլէրի կէրէք օնլարըն սինկիր-
լէրի պէնտլէր ալթընտան՝ եախօտ զայրի սինկիրլի
Էթլէրին եա սինկիրլէրին ալթընտան եա Էգրա-
ֆընտան եա խաչվարի պիր եանընտան օպիր՝ եա-
նընա կէշէրլէր , վէ հէր պիրի իգթիգասընա կէօրէ
պիր եանա՛ տօղրու Զէքեր . լաքին օնլարըն փէք պէօ-
յիւք՝ գուվվէթի օլմահըլա , լազըմ՝ օլտուզու գա-
տար Զէքերլէր . Էյեր Էյլէ օլմասպըտը , օնլարըն
պու գատարը՝ սէնին քիւլլիւճիւք թէնինտէ նանըլ
գօնա պիլիրիտի , Զէյլէ քի պու գատար տիւրլիւ հա-
րաքէթլէր Էտէլէր : Սէնին թէնինտէ՝ պէշ եիւզ ի-
յիրմի եէտի սինկիրլի՝ Էթ վար , վէ սէն հէր պիր նէ-
ֆէսլէնտիյինտէ՝ պու սինկիրլի Էթին եիւզ տանէսի
տէփրէնիր :

( ) : Եւ՛մ վալիտե՛մ , Զօգ գօրգասըն՝ պունլարըն
պաղըսը իհթիմալ տըր քի գըրըլալար , եախօտ նի-
ղամընտան չըգալար :

Ս : Ելի՛ չիւն գօրգասըն՝ օղլու՛մ . օնլարը եափըպ
եագըշթըմաղա հիւնէրի օլան Մըհ՝ օնլարը օլ
գատար թէքմիլ եափըպ՝ եագըշտըրմըշ տըր քի՝ օն-
լարտան պաղընըն գըրըլմասը եանիզամընտան չըգ-
մասը՝ կէրէքտէն փէք՝ փէք նատիր վագի՝ օլուր . վէ օ
տա՝ պիգէ պիր գուգուա՛թ՝ մէս՝ Էլա եանմագ քէ-
սիլմէք եա Էգիլմէք եա պունուսն կիպի պիր Զէյ օլ

տուղով զէման՝ եա պիր մա՛րազ կէլտիյի զէման օւ
լուր : Սէնին՝ տայիմա էթտիյին կիպի գօշմաղա՝ սըւ-
րամաղա վէ աթլամաղա՝ գօրգմաղա հաճէթին եօգ
տուր . պիպիմ սինկիրլի էթլէրիմիզին եափըլմասը-
նըն ուր «եղէպէ պու իտի . վէ սէն Ղլահա ճանի
կէօնիւլտէն շիւքր էթմէլիսին , քի սէն թէնինին ա-
զալարընը րահաթ վէ չափուգ գըմըլտատարպ ֆեր-
րահըգ վէ շազըրգ իլէ օյնայա պիլիրսին . հէմ սե-
նին սինկիրլի էթին գուլվէթլէնտիքէ՝ թէզ էլտէն
ուր իէօնէ իշ իշլէֆէյէ պաշլամաղըսըն : Պու՝ օնլարըն
եափըլմասընա ուր պալի «եղէպ տահա տըր : Ղլահ
օնլարը պիպէ վէրտի քի՝ իշքիւզար օլալըմ : Սէն
իշքիւզար օլմաղա վէ էլին իլէ իշլէմէյէ էյրէնմէզ
իսէն , պիր սաղ վէ սէլիմ վիւճիւտ վէ ֆերրահ
հէմ քէսքին ա՛գըլ գսղանմանըն սահիհ եօլու պու
տուր . վէ պուռնտան մա՛տա իհթիմալ տըր քի՝ ֆու-
գարա տիւշէսին , վէ էյեր իշլէմէյէ քիւչիւքիւք-
տէն ալըշըրսան , օ զէման իշլէյիպ ազէ գազան-
մաղըլա , էքմէյինի վէ էս՝ վապընը վէ զայրի լէվա-
զըմաթընը սաթուռն ալա պիլիրսին : Ղլէրի իլէ իշ-
լէմէյէ ալը՛շմայան կէնճ չօճուգլար՝ քիթապլար-
տան չօգ շէյլեր էյրէնսէլլեր տէ՝ չօգ քերրէ օլուր
քի՝ օնլար պէյիւտիւքլերի զէման զայր՝ ֆ վէ մի-
զաճարգ օլուրլար , վէ պու վէճհ իլէ էյրէնտիքլերի
իլ՝ մի պիր ֆայիտալը շէյէ գուլանսմաղլար . վէ
պա՛զը քերրէ՝ քէնտիլլերինէ լաղըմ վէ իգթիզա օ-
լան պիր շէյի եափմաղա հիւ քիմսէ պուլմաղլար ,
վէ քէնտիլլերինէ իգթիզալը օլան շէյլերի քէնտի-
լլերի եափմաղա գատիր օլմատըգլարընտան՝ մա՛-
սուլլար կիպի պիչարէ գալըրլար , վէ չօգ էզիյէթ
շէքերլեր : Հէմ օնլար պա՛զը տէֆա՛ ֆուգարա տիւ-
շերլեր . վէ էլլերի իլէ իշլէմէյի պիլմաթլերինտէն՝

ագէ՛ն տախի գաղանանմաղլար, վէ անձիզ գալըրլար :

( ) : Եւ վալիտեմ պիլիրսին քի պէն տայիմա պաղէտէ գաղմայը վէ չեղէքլերի սուվարմայը վէ սարնըճտան սու չեքիպ եօգարը կէթիրմէյի սեվէրիմ . պեյիլտիւյիւմ վագըրթ չարշըյա տախի կիտիպ պիր իշէ պաշլայաճաղըմ :

Ա : Փէք էյի օղլում . իշի տայիմա սեվ, վէ իշ քիւզար օլ, վէ պու՝ սէնի չօգ սըգընթըտան գուրթարաճագ՝ հէմ սա՝ատէթլու օլմանըն էն սահիհ եօլունուն պիրի պուտուր :

ՍԼԻԲԻՕԼԵՆՆԻ ՄԻԼԻԵԼԼԻՄԻ :

Ա : ( ) օղլում՝ սանա սինկիրլի էթլերին խուսուսունտա պիր գաչ շէյ տահա սեյլէյէճէյիմ վար, քի օնտան՝ Եւլուրն օնլարը եափմըշ իտիյի գարզտա եափմասընտան Ռաֆալնը վէ հեւեթինի վէ էյլէյինի տահա զիյատէ կէօրէճէքսին :

( ) : Եւ վալիտեմ՝ սէնի տիգգալթ իլէ տինկլէյէճէյիմ, սէնին պտնա սեյլէտիյին շէյլէրին չօղու՝ մաս՝ալ քիթապլարընտա օգուտուղում շէյլէրտէն փէք չօգ խօշումա կելիր :

Ա : Անի պեյլէ սեյլէմէյէ իշիթտիյիմտէն՝ չօգ հանգը էտերիմ օղլում . հէմ տիւշին քի՝ կերչէք օլմայըպ՝ չօգ քերրէ Փայիտալը վէ պիր քիմսէյի տահա էյի էթմէյէ մատտէսի օլմայան մաս՝ալաք օգումագտան՝ կերչէք օլան վէ կէօքլերտէքի Պապամըզըն գուտրէթինի վէ իլմինի վէ էյլէյինի էյրէտէն շէյլէր էյրէնմէսի նէ գատար էվլա վէ տահա էյի տիր : Եւքին կել, սինկիրլի էթլերին խուսուսունտա սեյլէշմէլիյիզ :

Եւգըրընը եինէ գափունուն վէնպերէյինին գօփունա պաղլա :

(Չօճուգ անասընըն տէտիյի կիպի էտէր :)

Ը իմտի գափուռուն զէնպէրէյինի աչ, վէ ետղ-
լըզը չէքմէյիլէ՝ գափույու աչ : Սէն եաղլըզը չէք-
մէքտէն գոյվէրտիյինտէն սօնկրա՝ գափու եինէ գա-
փանըր մը :

( ) : Խայրը վալիտէմ . վէ էյէր օնու պիւր քիմնէ
իթի վէրմէզսէ, քէնտիլիյինտէն գափանմազ :

Վ : Տէյէլիմ քի՝ պէն տիշարըտան տուրուպ
եաղլըզմը զէնպէրէյին տիշարը քի դօփունա պաղ-
լասամ տա, սէն եաղլըզընը չէքմէքտէն ֆերաղաթ
էտինձէ, պէն քէնտի եաղլըզմը չէքմէյէ պաշլա-
սամ, նասըլ օլուր :

( ) : Լա վալիտէմ՝ սէն գափույու տախի պէրա-
պէր չէքէճէքսին :

Վ : ( ) ղլում, էլինի ուզատա պիլտիյին գատար
կէր, չէյլէ քի ումուգուն օտանըն տէօշէմէսինտէն
նէ գատար եիւքսէք իսէ, էլին տախի օ գատար եիւք-
սէք օլսուն :

(Չօճուգ էյլէ էտէր :)

Վ : Լլինի տիրսէքտէն էյ, չէյլէքի՝ կէօքսիւնէ
տօքունսուն :

( ) : Պէն էլիմի էյլէ էթմէյէ տիւշիւնտիւմ, վէ
կէօրիւյօրսուն քի՝ էլիմ անիտէ կէօքսիւմէ կէլտի :

Վ : Կէօրիւյօրսուն քի՝ էլին օրատա տուրուր, վէ
եինէ կէրիյէ տէօնմէզ . սէնին գօլունուն իչլինտէ օ-
լան՝ սանա տէտիյիմ սինկիրլի էթ պիւղիւլտիւ, վէ
սէնին էլինի կէօքսիւնէ չէքտի . լաքին պու սինկիրլի
էթ՝ սէնին էլինի եինէ կէրիյէ չէքմէյէ՝ սէն գափու-
նաւն իչ Լանը նպա տուրուրքէն գափույու չէքիպ գա-
փամաղա սէնին եաղլըզընտան զիյատէ՝ գուվվէթի
եօգ տուր :

( ) : Լլլէ իսէ վալիտէմ, գօլու էյտիքտէն սօնկ-

րա՝ օնու եինէ տօղրութմաղա օնտա րիշ Էանաան
պիւր «Էնկերլէ Է՛լ» օլմալը տրը :

Ա : Տօղրութեօյլէտին օղլում . պէօյլէ իբի սին-
կիրլի էթ վար, վէ օնլար փէք գուվվէթլի տիր . զիրա
էյեր թէճրիւպէ էտէրսէն , պուլաճաճարն քի՝ էլինի
էյտիքտէն սօնկրա՝ օնու տօղրութտուղլունտա չօգ
գուվվէթ իլէ տօղրուլուր . վէ էյեր գօլունու եօգա-
րըյա գալտրըրնսան , օնու աշաղա գօյվկերտիյինտէ՝
պիր շէյէ տայանմաղ սանտրօգ գափաղը կիպի տիւշէր :
Լաքին չօգ քէրրէ ատէմլէր իշլէրքէն , պա՛ղը իշտէ
լաղըմ տրը քի՝ իշլէյէն ատէմ էլինի չափօւք աշա-
ղա էնտիրէ , շէօյլէ քի՝ շիտտէթ իլէ պիր շէյէ վու-
րա , մէս՝ էլա՝ պալգա իլէ օտունա՝ եախօտ չէքիճ իլէ
տէմիրէ վուրտուգլարը՝ կիպի վուրա : Պունու էթ-
մէյէ՝ գօլուն տիշ եանընտա օլան սինկիրլի էթին
վասիդասի իլէ գատիր օլուրլար . վէ պու շէյտէ եի-
նէ Լալաճըն սինկիրլի էթլէրի եափմասը իլէ՝ օնլա-
րըն պա՛ղըն պիւր Էանա վէ պաղըն օնաան ա՛խիսի՝ Էա-
նընա րօղըն չէմէյէ եափմասընտան՝ Ռարապընը
կէօրիւրսին : Իյէր օնլար հէնան պա՛ն Ռիմալ Էաղըն
չէմէ-Էլէրիպի , հի՛շ պիւր իշլէ Էաբանաղըն՝ րը պը :

( ) : Լա՛ վալիտէմ՝ Փիքրինտէմի տիր քի օ՝
Թախթալարը՝ պիշտիրմէյէ կէթիրտիյիմիզ ատէմ-
լէր՝ տէսթէրէյի նէ չափօւք իշլէտիրլէրիտի : ( )ն-
լարըն տէսթէրէսի փէք պէօյիւք իտի , վէ օնուն իքի
եանընտան դութաճագ եէրի վարըտը . վէ օ ատէմ-
լէր Թախթալար եիւքսէք սըփալարըն իւզէրինէ գը-
լըճընա՝ գօյուպ՝ պիրիսի եօգարը՝ չըգտը , վէ օպիրի
աշաղատան տուրուպ՝ տէսթէրէյի պիրի չէնաիւնէ՝
տօղրու՝ անտէն օպիրի չէնաիւնէ՝ տօղրու չէքէրլէր-
իտի , վէ պունճիլէյին աշաղայա վէ եօգարըյա՝ տօղ-
րու չէքէրէք Թախթալարը պիշտիրլէր : Պանա սէօյ-

լէտիյին սինկիրլի էթլէր պունուն կիպի պիր ուսուլ-տէմի չէքերլէր :

Ս : Լ՝վվէթ օղլում , վէ օնլարա՝ պէլաշէր սին-կիրլի էթլէրլէր . վիւճիւտլէրիմիզտէ օնլարտան պիր չօգ վար . էլլէրիմիզին վէ փարմագլարըմըզն հէփ գըմըլտանըլարը՝ օնլարին վասիդասի իլէ օլուր , վէ էյէր օնլար օլմասայրտը էթտիյիմիզ գըմըլտա-նըլարըն չօղու փէք պէտ օլուրուտու , վէ օնլարտան պիր չօղու ֆայտասըզ տախի օլուրուտու . վէ չօգ քերրէ եափմաղա մուհթաճ իտիյիմիզ գըմըլտա-նըլարըն պա՛ղըսընը հիչ ասլա եափամազըտըգ :

( ) : Լա վալիտէմ՝ սինկիրլի էթլէրին խուսու-սունտա պիր շէյ վար , քի պէն անկլամամ :

Ս : ( ) նէ տիր՝ օղլում :

( ) : ( ) նլարըն՝ պիւրիւշտիւքլէրի զէման՝ քէմիք-լէրի չէքտիքլէրինի էփ էյիճէ անկլարըմ . լաքին եա՛ վալիտէմ՝ պէն թէնիմին պիր մահալինի գը-մըլտաթմաղա տիւշինտիյիւմ կիպի օնլարը չէքիպ պիւզէն նէ տիր :

Ս : Լ՝վվէթ օղլում , հէմ սէն օնլարըն չափուք չափուք՝ եախօտ եափ եափ գըմըլտանմասընը իս-թէտիյին զէման՝ հէման սէնին իսթէտիյինէ կէօ-րէ՝ չափուք էափուք էա՛փ գըլըլտանըլար . վէ իսթէ-տիյին զէման՝ հէմ իսթէտիյին գափաթ տուրուրլար , անտէն սէնին հէման իսթէտիյին զէման պէլաշէր սինկիրլի էթլէր օնլարը էօթէ եանա տօղրու չէքեր-լէր : Ը իմտի տիւշին , պիր կիւնտէ պիլէ սէնին սինկիրլի էթլէրին պու հարաքէթի գա՛չ պին քերրէ էտերլէր . փէք շաշըլաճագ շէյ տէյիմի :

( ) : Լ՝ջլէ տիր եա՛ վալիտէմ . զանն էտերիմ , քի պու՝ շիմտիյէ գատար սեջլէտիյին հէփ շէյլէր-տէն ա՛ճայըպ տըր . քէրէմ էյլէ պունու պանա պէ-յան էյլէ :

նոն նէ՝ Կարգիւն Կէօյլն օլտաղա խոսոսոսոնիս՝
 պիր ճահիլ չօճուգտան զիյատէ պիլմէզէր : Եւ լիմ
 քիմսէէր պուլտուլար քի՝ պիր քիմսէնին սինկիրլի
 էթինին ա՛սապլարը՝ էյէր պիր խասթալըգ եա մա՛-
 րազ սէպէպլնտէն զայր՝ ֆլէնիրլի եա պօզուլուր-
 լարսա , օլ զէման օլ քիմսէ հէր նէ գատար՝ օլ թիւ-
 կիրլի էթին գըմըլտաթմաղա եափըմըլ օլա՛ն Դա-
 րաֆընը ղնաթմաղա ֆիքըր էտէր վէ իսթէր իսէտէ՝
 օլ 'սինկիրլի ելէ էվվէլքի կիպի պիւզիւլմէզ : Եւ Գըն
 նիլիլի՝ սինկիրլի ելէ ա՛սապլըն վաւ Կաթի ելէ Կիւր-
 բիլի . վէ էյէր ա՛սապ սաղ սէլիմ վէ գուվվէթլի
 օլմազ տա՛ պու իըզմէթի լազըմ օլտուղու կիպի է-
 տա էթմէզսէ , սինկիրլի էթ ա՛գըլա իդաաթ էթ-
 մէզ :

( ) : Եւ վալիտէմ , ա՛սապըն՝ սինկիրլի էթի նա-
 սըլ պիւզտիւրտիւյիւնիւ Եւլա՛հ պիլիր :

II : Եւ օլտիւր օղլում . զիրա օնլարըն իքիսինի
 տէ օ՛ եափմըլտըր , հէմ օ օնլարըր էթտիքլէրի կիպի՝
 պէրապէր իլէյէլէր տէյիւ եափտը : Եւ էյէր սանա՛
 լէնիլ օլա՛ն հիփ ա՛սապլարըր թա՛րիֆ էթմէյէ եանի
 նիճէ սնլարըն պա՛զըսը սանա կէօրմէյէ եարտըմ
 էթմէք իչիւն կէօզիւնէ վարտըզլարընը՝ վէ պա՛զը-
 սընըն սանա իլիթմէյէ վէ գօգուլամաղա վէ տաա
 ալմաղա եարտըմ էթմէք իչիւն սէնին գուլաղընա
 վէ պուրնուլնա վէ տիլինէ՝ վէ տույմագ իչիւն սէնին
 պիւթիւն թէնինէ վէ պաթուուա փարմազլարընըն
 ուճլարընա վարտըզլարընը՝ հէմ սանա կէօնա՛ կէօն
 հարաքէթլէր էթմէյէ եարտըմ էթմէք իչիւն՝ զայ-
 րիլէրի սէնին հէր պիր սինկիրլի էթինէ վարտըզլա-
 րընը սանա պէյան էթմէյէ վագթըմ օլտայըտը ,
 սէն Եւլա՛հըն իլմինէ վէ հիւնէրինէ վէ էյիլիլի
 տա՛հա վիյատէ հէյրան գալարագ՝ սէնին թէնինին

պուլ անճայրպ դարափլարընը օնուն հէման էթտիյի կիպի էթտիյինտէն Ռաֆաէլն՝ տահա աշխեար անկլարըտըն :

( ) : Եւ վալիտէմ , քերէմ էյլէ պանա՝ Թէնին տահա պա՛ղը դարափլարը խուսուսունտա սէյլէ . գըյաս էտէրիմ քի՝ օնլարըն պա՛ղը դարափլարը՝ պանա շիմտիյէ գատար սէյլէտիքլէրինտէն անճալըպ տըր :

1) : Պա՛ղըսը էյլէ տիր՝ օղլում . լաքին Թէնին հէր պիր դարափլընըն Թա՛րիֆինի շիմտի էյիճէ անկլայամազսըն , օնուն իչիւն պիրազ տահա պէօյիւմէյէ պէքլէմէլիսին . ամմա անսապլար վէ սինկիրլի էթլէր խուսուսունտա՝ սանա սէյլէյէճէք պիր շէյիմ տահա վար , քի սանա՝ Լալազըն ծնլարը պիզնիմ ֆայիտէմիզ իչիւն պէրլէպէ իշլէմէյէ եալիմա սընտան միւրատընը պէյան էտէյիմ :

( ) : ( ) նէ տիր Եւ վալիտէմ :

1) : Պէնի՛ն սոնա սէյլէմէպէյի վազըլէպա՝ մէրամըմ նէ՛ օլտուղունու հիչ անկլայա պիլի՛րմիսին :

( ) : Պա՛ղը տէֆա՝ Եւ վալիտէմ , սէնին մէրամըն նէ՛ օլտուղունու՝ սէնին էիպէնէ պաֆապլա Թահմին էտէ պիլիրիմ , պու վէճհիլէ՝ մէսրուրմուսուն գասա վէթլիմիսին՝ պէնտէն խօշնուսունտին խօշնուտ տէյիլմիսին անկլայա պիլիրիմ . տայիւա՝ խօշնուտ օրմատըղըն վազըթ եիւզիւնիւ կէօրտիյիւմտէ գասա վէթլի օլուրում :

1) : Տէյէլիմ քի եիւզիւմտէ տայիւա պիր էօրթիւ օլսա , շէյլէքի սանա սէյլէտիյիմ զէման եիւզիւմիւ կէօրէմէսէն , նամսըլ օլուր :

( ) : Եւ վալիտէմ , պէն օնտան հիչ ասլա խազը էթմէմ . պէն սէնին կէօղլէրինին հէր դարափա տէօնտիյիւնիւ վէ սէնին Թէնինին դարափլարընըն

տիւրլիւ տիւրլիւ հարաքէթլէր էտիպ՝ տիւրլիւ տիւր-
լիւ կէօրիւնմէսինի պագմագտան՝ հազզ էտէրիմ :
Սէն պանա հիքեայէթլէր սէջլէտիյինտէ՝ եա Ղայ-
րի շէյլէր թա՛րիֆ էթտիյինտէ՝ պէն սէնին եիւ-
զիւնէ պագարտա՝ տօս տօղրու սանա՝ սէնին կէօզ-
լէրինէ պագարտամ, սէնի տահա՝ էյի անկլայա պի-
լիրիմ :

Ս : Տօղրու սէջլէտին օղլում . պէն տախի սէն
սապահտան գալգաղըն զէման սէնին էիւպէնի-
կէօրիւնմէսինի էյիմիսին քէօթիւմիւսիւն անկլայա
պիլիրիմ : Էմ սէն տահա մա՛սում օլուպ սէջ-
լէմէյէ գատիր տէյիլ իքէն, էյեր պիր սանճըն եա
աղըր՝ ն օլսայըտը, պանա սէջլէյէմէզիտին . ամմա
պէն սէնին էիւպէնի պագմագտան, ղօրուն նէ օլտու-
ղունու անկլարըտը : Սէն տա օզէման պէնի էի-
պէնի պագմագտան չօգ շէյլէր էջրէնտին . սէն պէ-
նիմ սէօզլէրիմի անկլամաղա գատիր տէյիլտին,
ամմա եիւզիւմտէն չօգ շէյլէր անկլամաղա էջրէնմէ-
սինի փէք թէզ պաշլատըն :

Եւ վալիտէմ՝ թէյիզէմին էվինէ կիթտիյիմիզ-
տէ՝ օնուն քիւչիւք գրզը նասըլ օնուն եիւզիւնէ պիր
չօգ զէման պագարտը, ֆիքրինտէ տէյիլմի :

Ս : Եւ վիլէթ օղլում . պունտան մա՛տա օլ գրզ-
ճաղըզ սէպէպսիզ ինճինիպ աղլամաղա պաշլատը-
ղը՝ զէման՝ սէնին թէյիզէն օնուն եիւզիւնէ պիրպ-
պագմագտան էիւպէնի պագմագտան, ղօրուն նէ օլտու-
ղունու անկլարըտը : Սէն տա օզէման պէնի էի-
պէնի պագմագտան չօգ շէյլէր էջրէնտին . սէն պէ-
նիմ սէօզլէրիմի անկլամաղա գատիր տէյիլտին,
ամմա եիւզիւմտէն չօգ շէյլէր անկլամաղա էջրէնմէ-
սինի փէք թէզ պաշլատըն :

( ) : Պէլի եւ վալիտէմ . վէ պա՛ղը տէֆա՝ պէն՝
սէնին պանա քէօթիւ պիր իշիմ խուսուսունտա
սէջլէմէնտէն էիւպէնի պագմագտան, ղօրուն նէ օլտու-
ղունու անկլարըտը : Սէն տա օզէման պէնի էի-
պէնի պագմագտան չօգ շէյլէր էջրէնտին . սէն պէ-
նիմ սէօզլէրիմի անկլամաղա գատիր տէյիլտին,
ամմա եիւզիւմտէն չօգ շէյլէր անկլամաղա էջրէնմէ-
սինի փէք թէզ պաշլատըն :

Ա : Ան էյի հարաքեթ եթտիյինտէ՝ պէն սէնին
եանաղընը օխշայըպ՝ խօշնուտ իւօրիւնիւն զէ-
հան՝ սանա նանը կէլիր :

( ) : ( ) զէման պէն փէք հազգ էտէրիմ , վէ «էնին
էիւղէնին իւօրիւնիւն խօշնանընը . օ զէման պանա
կէօրիւնիւր քի՝ սէն հէման պանա սէօյլէրսին , վէ
էյի հարաքեթ եթտիյիմ իչին՝ պէնի սէվէյօրսուն
տէրսին : Ամա պէնիմ վալիտէմ՝ պիր զայրի վա-
գըթ պիլիրիմ քի՝ «էնին պանա պագհան՝ պանա պիր
չօգ էյլէք էյլէտի :

Ա : ( ) նէ զէման օլտու :

( ) : Պէն տէօշէքտէ խասթա եաթըպ՝ սէն հէքի-
մի չաղըրմաղա եօլատըղը՝ զէման օլտու : ( ) զէման
սէն պէնիմ եանըմտա օթուրտուն , վէ էլիմի սէնին
էլինէ ալտըն , վէ «էնին էիւղէնին պէնի իլէն չօգ
գաաթլէլէպէն իւօրիւնիւն իւօրիւնիւն , վէ պէնի
սաղալթմագ իչին՝ էլինտէն կէլտիյինի կէրի գօմա-
ղըտըն : Անն էտէրիմ քի՝ «էնին էիւղէնին չէ-
րիւն՝ պանա իւօրիւնիւն չօգ էյլէք էյլէտի :

Ա : Խաղըրնտամըտըր օղլում՝ հէքիմ տախի
նէ գատըր ատէմ իտի :

( ) : Ավէթ եա վալիտէմ . օ՝ պէնիմ եիւղիւմէ
պիր դատը կէօգ իլէ պագտը . վէ պու տախի քէն-
տիմի տահա էյի տույմաղա վէ սաղալաճաղըմա իւ-
միտ եթմէյէ պանա սէպէպ օլտու : Աա վալիտէմ ,
զանն էտէրիմ քի՝ հէքիմլէր խասթալարա պագմա-
ղա կիթտիքլէրի զէման օնլարա լաղըմ տըր քի տա-
յիմա եիւղէրի կիւլէր վէ դատը չէհրէլու կէօրիւն-
մէյէ պիր չօգ զայրիւթ վէ ճէհտ էտէլէր :

Ա : Աա օղլում , պիղիմ հէփիմիզէ կերէք տիր
քի՝ տայիմա եիւղիւմիւզ կիւլէր վէ չէհրէմիզ դատ-
ը կէօրիւնմէյէ ճէհտ էտէլիմ , վէ էօյլէ էտէրսէք ,

հէմ քենտիմիզ ֆերրահէտերիզ, հէմ ղպրիւերինի տախի մէսրուրէտերիզ : Հէքիմ տախի չօգ քերրէ խաւա օլաւն իննէնին ելալէնէ պագադադաւն չօգ շէյ էօյրէնմէյէ վէ օնու օնտան սօնկրա եինէ կէօրտիւ-յիւնտէ տահա էյիմի եօխաա տահա պէթերմի օլ տուղունու անկամամադա գատիր օլուր :

( ) : Լա վալիտէմ, պէն՝ եիւղիւմիւղիւն պու գա-տար չօգ տիւրիւ թէպտիլ օլա պիլմէսինին՝ վէ նէ տիւղիւնտիւյիւմիւղիւ հէմ նէ տուլտուղունուղու պու վէճհիլէ կէօսթէրմէսինին նէ գատար ֆայիտալ օլ տուղունու պիլմէղիտիմ :

Ա : Լա օղոււմ, եիւղիւմիւղիւն պէօյլէ օլմասը՝ րահաթըմըղա նէ գատար իգթիզալ օլտուղունու Լաւհ պիլիւրիտի . վէ կէօրիւյօրսուն քի՝ նէ գատար աճայրպ դարգտա վէ նէ գատար շաշըլաճագ միւ-րատ վէ հիւնէր իլէ եիւղիւն հէր պիր դարաֆընը վէ օնուն սինկիրիլէ եթլէրինի վէ աճապլարընը եափմըլ տըր, շէօյլէ քի աճապլար իլէ սինկիրիլէ եթլէր՝ օլ դարաֆլարը տիւրիւ տիւրիւ հարաքէթլէր եթմէյէ եարտըմ էտէլէր :

( ) : Լա վալիտէմ կէօղէրիմիզի՝ վէ եիւղիւմիւ-ղիւն ղպրի դարաֆլարընը գըմըլտաթմագ իչիւն՝ պըր չօգ սինկիրիլէ եթլէր վաթմը :

Ա : Ա արտըր է՛յ օղոււմ, վէ պիզ օնլարըն եար-տըմը իլէ՝ էյէր պիւթիւն պիւթիւնէ տէյիլ իսէ՝ եագընէն հէր տիւղիւնտիւյիւմիւղ եախօտ իսթէտի-թիմիզ շէհրէտէ կէօրիւնէ պիլիւրիզ : Պիր քիւչիւք չօճուգ՝ խաղըրը խօշ եախօտ կէօնիւ գըրղըն իքէն՝ րահաթ եա րահաթսըղ՝ դատը եա թէրս՝ եավաշ եա տարղըն՝ սապըրը եասապըրսըղ՝ հալինտէն խօշ-նուտ եա հալինտէն խօշնուտ տէյիլ իքէն՝ կիւլ տիւյիւ եա աղլատըղ՝ զէման աղղընը վէ տուտագ-

լարենը գաչ տկարիւ հարաքեթ իլէ գըմըտատըր :
Պունտան մատա օ՛նէֆէսլէնտիյի վէ չիյնէտիյի վէ
եռւթտուղու զէման աղզընը գաչ տկարիւ հարա-
հէթ իլէ գըմըտատըր :

Լ'ազլէ վէ Կա-Կադլուրը՝ ալտ ուլիսնիյի վէ Գըյըլ
ԿաԿա ուլիսնիյի վէ հէր պիր տկարիւսիւնիւ իճրա
էթմէյէ պիր չօգ սինկիրլի էթլէր լազըմտըր . զիրա
պիրլիսին քի օնլարըն պիրի՝ ուլ'ը Լտնա Կօզլու չէք-
տիյի զէման , օ ուլ'ը Լտնա Կօզլու եինէ կերի չէքմէ-
յէ պիր դայրի սինկիրլի էթ լազըմտըր , քի սանա՝
ֆիրքինտէ տիր քի օնա՝ զլլուտան սինկիրլի էթ տէնիր
սէջլէտիմ :

( ) : Լ'ա վալիտէմ , աղզտա վէ տուտագլարաա
պու գատար սինկիրլի էթլէր իչին՝ հէմ տախի օն-
լարա զըմլաշան սինկիրլի էթլէր իչին սըզաճագ
եեր'օլա պիրտիյինի ա՛գլըմ քէսմէզ :

Վ : Լ'ադիգաթ օղլում , օրատա եալընըզ ուլ'ը
զլլուտան սինկիրլի էթ վար , քի օ՝ պունճիլէյին ա՛-
ճայրա եափըմըզ վէ գօնմուշ տուր քի՝ հէր պիր
եանատօղրու չէքէ պիրի , չէջլէ քի եալընըզ քէն-
տիսի՝ օպիր սինկիրլի էթլէրին հէփիսինի կերի չէքէ
պիրի :

( ) : ( ) նէրէտէ գօնմուշտուր՝ եա՛ վալիտէմ :

Վ : Լ'ազլէն հէփ էգրաֆընտա գօնմուշտուր , վէ
պիր փարմագ էնլի տիր . օ՝ տուտագլարըն գալըն
էթլի դարաֆըտըր , վէ տուտագլարըն գըմըզը դա-
րաֆընտա օլուա՝ աղզլէն իքի քէնարընտա պաղըր
տըր . օնուն մա՛րիֆէթի՝ աղզլէ վէ տուտագլարը գը-
մըտատան պիր չօգլդայրի սինկիրլի էթլէրէ զըթ
տուրուրուա՝ աղզլէ սըգը սըգըյա գափամագ տըր .
վէ աղզլ օնուն մա՛րիֆէթի իլէ օլ գատար սըգը գա-

ժամերը քի՛ նէֆէսին իլէ հէր նէ գատար զօրլասան՝
 նէլ տիշարը չըգմազ :

( ) : Լ՛՝ճայրպ՝ եա վալիտէմ . նէ՞ գատար ուզա-
 նա պիլիր , վէ եինէ՛նէ գատար պիւզիւլէ պիլիր :

Ա : Լ՛ջլէ տիր՝ օղլում . հէմ չօգ էլասթիգ հէմ
 չօգ գուվէթլի սինկիրլի էթ տիր . պունտան մա՛տա
 Խա՛լարլաֆ տրը , վէ հէման պիր եուվարլագ սինկիր-
 լի էթ Լապլ՝ օլպապլ՝ Էհրէ գօնմուշ տուր , վէ եու-
 վարլագ օլմասայրտը , պու գատար եանա տօղրու
 չէքէմէզիտի : Էմ տախի աղըզըն վէ տուտագլա-
 րըն պիր դարաֆընը մէվճիւտ էթմէյէ եարտըմ է-
 տէր . վէ էյէր պիզտէ պու ա՛ճայրպ սինկիրլի էթ օլ-
 մասայրտը , պիր չօգ եաղըլար վէ պիր չօգ սէօզլէր
 վար քի՛ օնլարը սէյլէյէմէզիտիք :

( ) : Լա՛ վալիտէմ , նէ գատար չօգ տիւրլիւ տիւր-
 լիւ շէյլէր եափըմաղա՝ վէ պիրի պիրինէ ա՛յնի ա՛յ-
 նինճէ ույտուրուլմաղա՛ լուզըմ իտի , քի թէնլէրի-
 միգ օլմաղա իգթիզա իտիյի կիպի թէքմիլ օլալար :

Ա : Լ՛ջլէ տիր օղլում , պէն Խա՛լընըլ «ինկիրլէ
 Էլլէրլին Խա՛սուսուսպա պիր թէ՛ չօգ շէյլէր դուա
 սէյլէյէ պիլիրիտիմ , քի օնլարըն հէր պիրի՛ պիզի
 եարատան Ղ՛իւմլէյէ գատիր Լ՛լահըն ա՛ճայրպ
 թէտպիրինի վէ միւրատընը վէ հիւնէրինի վէ պէօ-
 յիւք էյլիյինի սանա պէյա՛ն էտէրիտի . լաքին շիմ-
 տիլիք սէյլէշտիյիմիզ Եէթէր . պու ախշամ սա-
 նա սինկիրլի էթլէրին վէ ա՛սապլարըն խուսուսուս-
 տա պիրազ տահա՛ սէյլէրիմ :

ՏՕԳՈՒԳՈՒՆԱՂՈՒ ՄԻՒԲԵԼԼԻՄ :

( ) : Լա՛ վալիտէմ՝ աղըզըն էդրաֆընտա օլան
 եուվարլագ սինկիրլի էթտէն մա՛տա պաշգա Խա՛-
 լարլաֆ «ինկիրլէ Էլլ վար մը :

1) : Լ՝ավելեթ , կեօզիւն եդրաֆընտաւ տախի պիր սինկիրլի էթ վար : ( )՝ կեօզիւն իւսթ վէ ալթ գափազարընըն տերիաթ ալթընտա գօնուլմուշ փէք եասսը վէ ինճէ պիր սինկիրլի էթ տիր քի չէնկէնին իւսթ քէմիյինտէ՝ կեօզիւն պուրունաւ տօղրու օլտն քէօշէսինտէ պուրունաւ եագըն պիր քիւչիւք եոււ մաղա պագլանմըշտըր : Լ՝յէր օրայա տիգգաթ իլէ փարմաղընր գօրսան , օնու պաղլայան սինկիրի պիր տիւյիւմ կիպի տույաթսըն : Պու սինկիրտէն կեօզիւն իւսթ գափաղընա վէ գուլագտան եանա քէօշէսինէ վէ ալթ գափաղընա վարըր , անտէն եինէ սինկիրէ կէլիւր : Պու աճայըպ քիւչիւք սինկիրլի էթ՝ կեօզիւմիւղիւ գափամաղա պիղէ եարտըմ էտէր , քի պիլիրսին քի՝ պունու էթմէյէ տայիմա մուհթաճ իզ . վէ էյէր կեօզիւն իչինէ պիր շէյ կիրէրսէ , օ սինկիրլի էթ կեօզիւ փէք սըգար , վէ օ շէյի տիշարը ալթար : Լ՝տեմէր աղլատըգլարը վագըթ՝ պու սինկիրլի էթ կեօզիւն պէպէյինի իչէրիյէ տօղրու պասըպ՝ կեօզ եաշլէրինի եափան սիւնկէր կիպի պիր քիւչիւք էթ փարչասընը սըգըպ՝ կեօզ եաշլէրի տիշարըյաւ օղըսըր :

( ) : Լ՝ա վալիտէմ գան էտէրիմ քի պա՛ղը տէֆա՛ աղլարսամ , րահաթ թուրում :

1) : Լ՝ավելեթ օղլում , պա՛ղը տէֆա աղըրմըզ եա գասալէթիմիզ պիղի աղլատըրսա , կեօզ եաշը տէգըմէք պիղէ րահաթ կէթիրիւր : Լ՝լլահ պունուն պէօյլէ օլաճաղընըր պիլիրիտի , վէ պու աճայըպ սինկիրլի էթի՝ վէ օլ սիւնկէր կիպի քիւչիւք էթ փարչասընը՝ հէմ կեօզիւն գալան դարաֆլարընը պու դարզտաւ եափտըր , շէօյլէ քի՝ գասալէթտէ րահաթ պուլա պիլիրիզ : ( ) Լ՝ սիւնկէր կիպի էթ փարչասընա պէյզ տէրլէր : Պէն պիր խաթուն պիլիրիմ քի՝ հէր

Նկ' գատար աղբըսը վե գասավէթի օլնւրսա տա՝
կէօղինտէն ասլա եաշ կելմէզ . օնուն՝ կէօզ եա-
շընը հասիլ էտէն պէյղի խասթալըգտան պօզուլ-
մնուշտուր . վե օ՝ պա՛ղը տէֆա գասավէթտէ եա
աղբը՝ չէքմէտէ օլուպ՝ օլ սանա տէտիյիմ սինկիր-
լի էթի՝ էլինտէն կէլտիյի գատար սրգար իսէ տէ՝
կէօղինտէ եաշ կելմէզ : ( ) պանա տէտի քի՝ օլ կէօզ
եաշը պէյղինի պօզտն աղբը խասթալըգտան չէք-
մէզտէն էվվէլ՝ կէօզ եաշը տէգքէմէմէք նէ գատար
էվէյէթ վէրտիյինի պիլմէզ իտի . հէմ տէտի քի՝
էյէր պա՛ղը տէֆա՝ աղլամայը քէսպ էտէ պիլմէսի
միւմքին օլսայրտը , չօգ շէյ վէրիքիտի : Պիր տօս-
թում պանա տէտի քի՝ պիր ատէմ պիլիքիտի , քի
սաղ կէօղինիւ՝ կէօզ գափաղընը էք իլէ գալարը-
մատըգտան սօնկրա՝ աշամագըտը . պու օնա պիր
պէօղիք էզիյէթ իտի . օնուն սաղ կէօղիւ պիլ
քիւլիւյէ սաղ իտի , վե կէօզ գափաղընը փար-
մագլարը իլէ գալարըտըղը՝ զէման՝ օնուն իլէ՝ սօլ
կէօղիւ իլէ կէօրտիւյիւ կիպի կէօրէ պիլիքիտի :

( ) : ( ) նէտէն էօյլէ օլտու եա վալիտէմ :

1) : Լկէօզ գափաղընը աշան սինկիրլի էթ՝ եախօտ
օնու աշմաղա եարտըմ էտէն ա՛սապ զայը՝ ֆլանմըշ
եա պիւթին պիլթինէ պօզուլմնուշտուր : Պու
վէճհիլէ կէօրիւրսին քի՝ Լլահըն պէօյլէ ա՛ճայըպ
դարգտա եափըպ պիրի պիրինէ ույաուրտուղա վե
էլլիյի իլէ օնլարը քեամիլ նիզամտա սագլատըղը
հէփ պու սինկիրլի էթլէրտէն սէնին րահաթըն
պաղանմըշտըր : Պիլիքսին քի՝ սաաթլար չօգ քէր-
րէ պօզուլուրլար , վե սաաթլարըն էն էյիսի պիլէ՝
տայիմա տօղրու եիւրիւմէզ , վե պիզ օնու պիր հիւ-
նէրլի սաաթլա՛ր կէօնտէրմէյէ մէճպուրուղ , քի
օնու տօղրուլթսան . ամմա վիւճիւտէրիմիդտէ՝

յան միւրիւվէթլու տօսթլարընա միւթէշէքքիւր
օլաճագլար : Պիզիմ էլիմիզ վէ գօլումուզ՝ պիզէ՝
էն կիւզէլ վէ էն գըյմէթլի սաաթլըն օլա պիլտի-
յինտէն փէք չօգ զիյատէ աճայըպ վէ Ֆայիտալը՝
տըր . վէ պէյլէ իքէն՝ պունուն խուսուսունտա նէ
գատար նատիր տիւշինիւրիւզ , եա օնուն Հագգընա
սէյլէրիզ , վէ պիզիմ Ֆայիտէմիզ վէ րաՀաթլը-
ղմըզ իչին թէնիմիզին կերէք պու դարաֆընը կե-
րէք զայրի դարաֆլարընը հարատան կէօքլէրտէ
օլան քերիմ Պապամըզա նէ գատար նատիր թե-
շէքքիւր էտէրիզ :

( ) : Եւ վալիտէմ , պու պապտէ պէն պիր չօգ
տիւշինիւրիւմ :

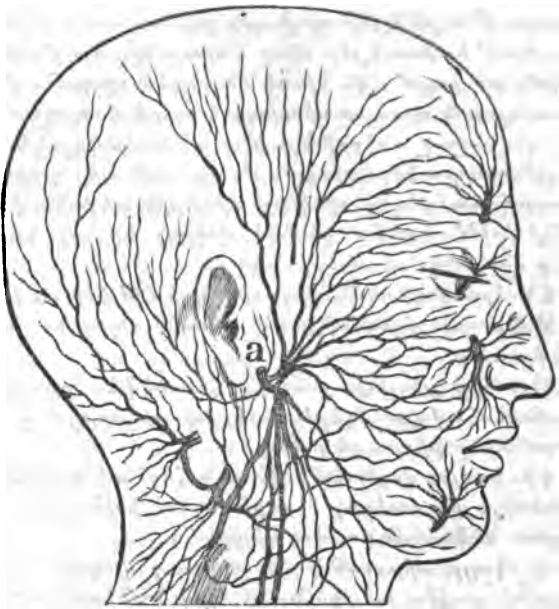
Վ : Ումարըմ՝ եւ օղլում , տայիմա էյլէ էթ-
մէյէ՝ վէ Ելլահա սանա իհսան էթտիյի հէփ նիյ-
մէթլէրի իչին՝ կիթտիքէ տահա՝ զիյատէ թե-
շէքքիւր էտէճէքսին :

( ) : Եւ վալիտէմ , սէն պանա եիւզին պիր չօգ
սինկիրլի էթլէրի խուսուսունտա սէյլէմիշիտին .
զանն էտէրիմ քի , օնլարա իշլէմէյէ եարտըմ էթ-
մէք իչին՝ օնլար իլէ պերապէր գարըշմըշ պիր չօգ
ա՛սապլար տախի օլմալը տըր :

Վ : Եյլէ տիր օղլում . վէ պոլրատա պիր թաս-
վիր վար քի՝ օնտա սէն օնլարըն պիր չօղլանու կէօրէ
պիլիրսին :

( ) : Եւ վալիտէմ , եիւզին պոլ եանը օնլար-
տան տօլու տուր . եիւզին էթէ՝ եանընտան տախի
պու գատար վար մը :

Վ : ( ) եանտա տախի ա՛յնի ա՛յնինճէ հէման պոլ
գատար վար տըր , վէ օնլար տախի հէման պունլար
կիպի եիւզին օ եանընըն հէր դարաֆընա վարըր-
լար :

( ) : Հեփիսի տա պիր իշմի կեօրիւրէր՝ եւ՝ վա-
լիտէմ :

Ա : Խայրը օղլում . օնլարըն պա՛ղըսը՝ պիզ կեօ-
րէ պիլէլիմ տէյիւ՝ կեօզէրէ՛ վարըրլար , վէ իշիթ-
մէյէ գատիր օլալը՛մ տէյիւ՝ օնլարըն պա՛ղըսը գու-
լագլարա՛վարըրլար , վէ գօգու ալա պիլէլիմ տէյիւ
պա՛ղըսը պուրունա՛ վարըրլար , պա՛ղըսը տախի
տատ ալալըմ տէյիւ տիլէ՛ վարըրլար . վէ եէմէյէ
հէմ եուլթմազա վէ սէջլէմէյէ գատիր օլալը՛մ տէ-
յիւ՝ տուտագլարա աղըզա վէ պօղազա՛ վարըրլար .
օնլարըն պիր չօղու՝ եիւզին հէր պիր դարաֆընա՛

վարըր, թա՛ քի՛ էյէր պիզէ պիր շէյ տօգունուպ ին՝
ճիտիրսէ՛՝ եախօտ էյէր եիւզ եարալանըր եա ինճի՝
նիրսէ՛՝ տույալըմ՝, վէ եիւզէ մուգայէտ օլալըմ՝. վէ
ա՛սապլարըն պազըսը սինկիրլի էթլէրէ՛ վարըրլար՝,
վէ՛ ալիւ օնլարըր աեթրեթմայէ ֆէսր է՛թմաթլիթիւ զէհան
ալիւ՛՝ օնլարըր տեփրէտիրլէր՝. վէ օնլարըն պիր շայրի
դազըմը տախի՛պիզ սինկիրլի էթլէրին տեփրէնտի՝
յինի իսթէտիյիմիզ զէման՝՝ աինլիլէ էթլէրէ եա՝
պէ՛ր վերիլլէր, չի աեթրէնիլլէր՝:

( ) : Լճա վալիտեմ , պիզ սինկիրլի էթլերի տեփ-
րեթմէյէ տիւշիւնմէտիյիմիզ զէման՝ օնլար նանսը
տեփրէնիր :

Մ : Պիր քիւհիւք չօճուգ՝ հեր նեֆէս ալտըը տէմտէ՝ հավայը իչերիյէ՝ չէքիպ տիշարըյա չըգարմասընր ֆիքը էտէ՞ր մի :

( ) : Խաչը Վալիտեմ . վէ «էն հէմ պէն տախի
պոնաճիլէյին էտէրիզ . լաքին պէն՝ իսթէտիյիմ
դէման նէֆէսիմի դուլթա պիլիրիմ :

11 : Եղիշտի տիր. ամմա պիր փէք ազ վագըրթ նէ-
ֆէսինի դուծա պիլիրսին, վէ էյէր նէֆէսինի պիր
չոգ զէման դուծմաղա ճէհտ էտէճէք օլսան, անկ-
լայաճալգսըն քի՝ սէն իսթէր իսթէմէզ նէֆէսլէ-
նէճէքսին :

( ) : Լճա վալիտէմ, սէն պանա տէտին քի պիզ
հէր նէֆէսլէնտիյիմիզ զէման՝ եիւզ սինկիրլի եթ
գորնրտանրո :

Այն օրը, երբ Ստեփանն ասաց, որ ինքն էլ գնալու է, ինչպես ինքից հեռացնելու էին ինքին, ինչպես ինքից հեռացնելու էին ինքին, ինչպես ինքից հեռացնելու էին ինքին:

( ) : Եւ վալիտէ՝ Էիւրոյն օլան անիւրիլէ Էլէլէրէն՝
պիզ ֆիքք Էլիմէտիյիսիզ զէման՝ Գընը Լուաննալա
Գապիբ օրնալարը նըն ֆայիտասար նէ սոր :

11 : Հիշեցիքնիւ՝ Լուսնադա Ֆիւրինէ Գօհադաւան՝
Լուսնադաւան Վարժ Եւ :

( ) : Լ՛վվեթ եա՛ վալիտեմ , պէն առա Ֆիւրիմէ
գօմազտան՝ կէօզէրիմ տուրմայուպ աչըլպ գափան-
մատաւ տըր . նէտէն պէօյլէ օլուր :

11 : Վիւրինտէմի տիր , քի սանա կէօզ եաշընըն
վէ աինկէր կիպի պիր քիւչիւք էթ փարչասըխու-
սուսունտա սէօյլէտիմ , քի օնա՝ պէյլ տէնիր , քի
կէօզ եաշընը եափան օ տուր : ( ) նուն՝ կէօզ եաշը-
նըն աղլամաղըլա պիզէ ըահաթըզ կէթիւրմէտէն՝
տահա՛ Փայիտալը պիր խըզմէթի վար . չիւն կէօզիւ
տայիմա նէմ սագլայըպ՝ թէմիզ վէ գայփագ դու-
թար , շէօյլէ քի՛ գօլայըղըլա օյնար : Լէօզ եաշը՝
տուրմայըպ տայիմա պա՛ղը փէք ինճէ պօրուլարըն
վասըդասի իլէ պէյլտէն կէլիպ՝ եօգարըքի կէօզ գա-
փաղընըն իչինէ տէօքիւլէր , վէ Լէօզ Գափագլարը-
նըն Կէթիւրմէնի՝ իլէ՝ կէօզ գափանտըղը՝ զէման՝
պիւթիւն կէօզէ եայըլըր : Լ՛յէր կէօզիւ նէմ սագ-
լամազա վէ թէմիզլէմէյէ իգթիպա օլտուղունտան
զիյատէ կէօզ եաշը կէլիրսէ , կէօզիւն պուրունտան
եանա օլան քէօշէսինին եանընտա իքի փէք քիւ-
չիւք տէլիքտէն պիր քիւչիւք քէսէյէ վարըր , վէ օն-
տան գազ գանատը գալէմի գատար պիր քէմիյին
տէլիյինտէն պուրունուն իչինէ էներ . վէ օնտան
պուրուն տէլիյինին իչինէ եայըլըպ՝ տայիմա նէ-
Փէա ալըպ վէրտիյիմիզ սըճագ եէլ՝ օնու անիտէ
գուրուտուր : Լ՛աքին կէօզ գափագլարընըն քէնտի
քէնտինէ աչըլպ գափանմալարընա պիր սէպէպ
տահա՛ վար , վէ օ պուլ տուր քի՛ կէօզիւ ինճիտէճէք
շէյլէրի՛ եանի քիւչիւք սինէք եա ինճէ չէօփ վէ
թօզ կիպի շէյլէրի՛ կէօզէ փէք եագըն կէլտիքլէրի՛
զէման կէօզէ կիրմէքտէն մէն՝ էտէլէր . վէ քիրփիք-

ընթացումը հետևանք ունի սեպտեմբերի 1-ին ետեղծված լար-
տորը : Պուլ վեճհիլէ կեօրիւյօրսուն քի՛ լ՛յլահ կեօ-
գին հեր կեօնէ ինձինմէքտէն հըֆզ օլունուպ սազ
սեղիմ վէ էյի նիզամա սագլանմասընա գաչ տիւր-
լիւ սեպտեմբեր ետեղծված լար : լ՛մմա կեօզ ինձն
գաւնա սեղիլէյէ պիւտիլիմ շէյլերտէն՝ պու եիւզ
փայլն պիր փայլ գատար ա՛ծայլապ տէյիլ տիր . պու
շէյլերին հագգընա՝ պեղիլիլապ տահա էյի անկ-
լամազա գատիր օլտուղունտա՝ օգույաճաճարն . զի-
րապա՛ղը շէյլէր վար քի՛ սանա շիմտի անկլամասը
փէք կիւճ վէ պէլքի միւմբինսիւզ տիր :

( ) : Լա՛ վալիտէմ , պիր գաչ երլ տահա պեօ-
յիւտիլիլմ զէման , էյեր պէնի պրաղըրսան , թէ-
նին հեր պիր գարաֆը՝ խուսուսունտա օգուամազա
նիյէթիմ վար :

Ա : Պունա պէնիմ՝ օ զէման պիր տէյէճէյիմ օլ-
մուզ , պախուսուս հէթիմ օլաճաճ իսէն , ելպէթթէ
օնու էյիճէ էյրէնմէլիսին . լաքին ղայէթ չալը-
գան օլուպ՝ էլվէլա ղայրի չօգ շէյլէր էյրէնմէ-
լիսին :

( ) : Լա՛ վալիտէմ , ա՛սապլարն խուսուսունտա
սանա պիր սիւպիմ վար :

Ա : Լաթէտիլին գատար սիւպ էյիլէ՝ եմ օզլում :

( ) : Ան պանա՝ պիւթին եիւզիւ գափլամըն ա՛-
սապլարն պիր . թասվիլիլի կեօթթէլուին . եիւզիւ
միւզին պա՛ղը տէֆա՛ պիր տիւրլիւ վէ պա՛ղը տէֆա՛
ղայրի տիւրլիւ կեօրինմէսինէ սեպտեմբերի 1-ին
հէթիլի օլա :

Ա : Խալըր օզլում . պու շէյլէ՝ օնլարն եալը-
նըզ պէք գաղը իննըն ա՛լագալը վար : Վալաղըն
եօնիլիլի օլան (2) . ա՛սապլար տալընը կեօրի՛ւյօր-
մուսուն : (35 սահիֆէյէ պագ .) Պիլ՝ պա՛ղը պէ-

[illegible]

( ) : Եւս վախտեմ՝ պիր Թա՛ղիր էախճի եխշ
կեօրմէսնի իսԹերիմ : չիւն խաղըր օ զէմուն տաճա՛
է, յի անկրամաղա գատիր օյուրու՛մ :

Ո՛ր : Տօղորու սէջլէտին օղլոււմ . Լա-դէ-ն լա-
պրի' ծառն Գիշարըյա չգըղ էի-պէ հեհան իե-
րե-նմէս' իկի պիւ շէ' Գիւր : Պիւրսին քի' չօգ հայ-
վանլարըն եիւզլէրինտէ պունոււն կիպի թա'պիրլէրի
եօգ տուր . վէ աստէմին եիւզլինտէ օլան հիւան վէ
գուվվէթ վէ թա'րիֆ օնլարըն հիչ պիրինտէ եօգ
տուր :

( ) : Լյա՛ վալիտեմ՛ , պա՛ զը տե՛ֆտ՛ քեօփեյին եհւ-
զիւնտե Թա՛րի՛ֆ վար :

Ու ինչպէս տիրող օղորմ . լաքին հէման տիւշին
քի՛ ատէմին եիւզինտէ նէ գատար զիյատէ թա՛-
րիֆ վար : Բէօփէք՝ եիւզիւ իլէ փէք ազ շէյ պէ-
յան էտէ պիլիւր . ատէմ՝ եիւզիւ իլէ նէ գատար չօգ
շէյլէր պէյան էտէ պիլիւր : Ինչէր պիւր գաչ ճինս
հայվանըն եիւզինիւ թէֆթիշ էտէրսէն , պու-
լուսուէն քի՛ հէր պիլինին եիւզինտէ պիւր զայրի
տիւրլիւ թա՛ պիւր վար . պիլիւրսին քի՛ օնլարըն պա՛-
զըսընըն եիւզիւ սէրթ՝ վէ պա՛զըսընըն խօշ վէ միւ-
լայր՝մ տըր . վէ պա՛զըսընըն եիւզինտէ չօգ թա՛րիֆ
կէօրինիւր , քի՛ օ զայրիլէրինտէ ազ տըր , եա հիւ

Եւօգ տուր : Ապրին հէր նէ գատար իսէ , պիղիմ
 եիւղէրիմիզաէ կէօսթէրէ պիլտիյիմիզ գատար
 Փիքիրի վէ օլտուղումուզ հալի օնլարըն հիչ պի-
 րինին եիւղինտէ կէօրինմէզ : Լէզմէյէ կիթտիյին
 զէման՝ պա՛ղը ճինս հայվանա պագ , վէ օնլարըն
 եիւղէրինէ տիգգաթ էյլէ , վէ օնլարըն թա՛պիրինի՝
 էրքէք ատէմլէրին վէ գարըլարըն վէ չօճուգլարըն
 եիւղինտէ օլան թա՛պիրէ րիւպար էյլէ , վէ պէ-
 նիմ սանա պու սէջլէտիյիմ շէյլէրին կէրչէք օւ-
 տուղունու էյի անկլարսըն : Պու թասվիրտէ րէսմ
 օլունմուշ ատէմին վէ քէօփէյին սիւրէթինէ պագ .
 ատէմին եիւղինտէ՝ քէօփէյին եիւղինտէն նէ՞
 գատար զիյատէ րուհ վար :

( ) : Եւ Եւ վալիտեմ . տիւրիւնէրին սեղլէշտիյնի սէյր էթտիմ , վէ պանա փէք դոհաֆ կէօրիւնտիւ . օնլարըն եիւզիւնտէ նէ գատար տիւրլիւ տիւրլիւ Թապիրլէր վար :

Վ : Եւ Եւ կոյլէ օլմաստըտը՝ եւ օղլում , օնլար պիրի պիրինի շիմտի անկլատըգլարը գատար՝ անկլամաղա գատիր օլմազլարըտը , վէ պազը շէյլէրտէ՝ պիրի պիրինի հիչ անկլայամազլարըտը :

( ) : Օանն էտէրիմ՝ եւ վալիտեմ , օնլարըն Խօճալարը պազը քէրրէ դայէթ չօգ եօրուլմալըտըլար . օնլար՝ եիւզլէրի իլէ պու գատար չօգ տիւրլիւ Թապիր էթմէյէ մէճպուր տուր :

Վ : Եւ Եւ տիր . լաքին եիւզ իլէ պու կէօնա կէօն Թապիր էթմէք օլմասա , պիր չօգ սէօզլէր վար քի՝ օնլարըն մանասընը տիւրիւնէր կոյրէնէմէզլէրիտի . վէ պուռնտան պէյլէ՝ օգուլմաղա վէ եազմաղա կոյրէնէմէզլէրիտի :

( ) : Եւ վալիտեմ , Եւ Եւ՝ եիւզտէ Թապիր վէրէ պիլմէք իչիւն պու գատար սինկիրլի էթլէր վէ ասապլար եափմասը՝ իլէ՝ օնլարա ազիմ մէրհամէթ վէ քէրամէթ կէօսթէրմիշ տիր :

Վ : Եւ Եւ տիր՝ օղլում . վէ զանն էտէրիմ քի ինսանըն եւն աճայըպ դարաֆը պո՝ պուր , վէ հիւր պիր դայրի դարաֆը նպան զէյտրէ՝ Եւ Եւ լեպալիւն լեպալիւն լեպալիւն վէ Դարապընը վէ հիւնէրինի վէ էյլէյինի իէօն լեպիւր : Սիւսաֆիր օտասընտա ասըլը օլան Թասա վիրտէրէսմ օլունմուշ Եւրահամըն Սահակը գուրպան սունտուղունու կէօրտիյիւնտէ , օլ Թասաֆիրին՝ կոյլէր րասթ կէլէ օլտուղունու ինանա պիլիւրմիսին :

( ) : Խայրը վալիտեմ . գըլըն փէք սօղուգ օլտուղու վազըթ՝ ճամլարըն իւզէրինտէ պուզտան ա-

ղաճլար վէ հվլեր կիպի սուրեթլեր րասթ կելէ օլա պիլիր . ամմա էյի պիլիրիմ քի՝ օլ Լճրահամ վէ Սահակըն թասսվիրի կիպի պիր շէյ րասթ կելէ օլմաղա միւմքիւն տէյիլ տիր :

Ս : ( ) զլում՝ օլ ճամլարըն իւզերինտէ օլան պուզտան աղաճլար վէ հվլեր պիլէ րասթ կելէ օլուր տէմէսի խաղա՝ տըր . չիւն սօվուղու վէ պուզու՝ հէման ճամտա կէօրտիւյիւն տիւրլիւ տիւրլիւ շէքիլլերէ կիրմէյէ էտէն Լճահ տըր : Եյէր սէն պիր ափուճ տօլուսու տարը ալըպ օնու պիր թէփսինին իւսթիւնէ սաչան տա , օ եպըլտըղը՝ եհրտէ կիւզէլ հվլեր վէ աղաճլար սուրեթլերինտէ րէսմլեր օլսա , պէլքի պու՝ րասթ կելէ օլտու տէնիլէ պիլիրիտի :

( ) : Պէշլէ շէյ հիչ ասլա վազի օլամազ՝ եա՛ վալիտէմ :

Ս : Եյէր օղլում՝ տարըյը եթիզ քերրէ սաչան տա եիւզտէ պիր քերրէ էվ եա աղաճ կիպի՝ ետ օն պին քերրէ տէ պիր քերրէ ֆիլ սուրեթի կիպի՝ պիր շէյ օլսա , թա՛ճիւպ էթմէ՞ զմի իտին :

( ) : Թա՛ճիւպ էտերիտիմ՝ եա՛ վալիտէմ . լաքին եալընըզ պիր թասսվիր կէօրտիւյիւմ զէման թա՛ճիւպ էթմէմ . չէն պիլլէրի՛ չի՝ օնո՝ պիր նազֆաշ էաղըր :

Ս : Եյէր նազգաշըն՝ Լճրահամ իլէ Սահակըն եիւզերինէ պոււնճիլէյին ալա վէ թա՛րիֆ վէրիճի թա՛պիր վէրէ պիլտիյինէ թա՛ճիւպ էթմէ՞ զմիսին :

( ) : Թա՛ճիւպ էտերիմ՝ եա՛ վալիտէմ . օնա պա՛զը տէֆա՛ տիգգաթլէ պագտըղըմտա կէօղիւմտէն եաշ կէլտի :

Ս : Ելմտի օղլում՝ տիւշիւն , նազգաշ՝ էցրէնմէյէ նէ գառար զէման սարֆ էթմիշ տիր , վէ ա-

տէմին երեզիւնէ տիգգաթ էթմէյէ նէ գատար վագրթ կէջիրմիշ տիր, վէ նէ գատար թասվիր լէսմ էթմիշ տիր, վէ բեամիլ ուսթատ օլմասընը նէ գատար եավաշ եավաշ թահսիլ էթմիշ տիր: շէջլէքի՝ պիլտիյին կիպի՝ հէր ատէմին պու գատար պէյէնտիյի պէջլէ պիր թասվիր եափմաղա գատիր օլա:

( ) : Եւ վալիտէմ, պունուն հէփիսինի եափմաղա պիր երլ կէջիրտի՞մի:

Ա: Պէլի՝ եւ օղլում, օ՝ պիր չօգ երլւոր կէջիրմիշ տիր. վէ տէյէ պիլլիրիմ քի՝ էյէր օ շիմտի պու թասվիրի կէօրսէ, օնտա սանա պիր գաշ շէյ կէօսթէրէ պիլլիր քի՝ շիմտի օնլարը տահա էյի էտէ պիլլիր: Պունտան մա՛տա տիւշին քի՝ պու թասվիրի եափմագտա՝ էվմէլ Երահամը վէ Սահակը նէ շէքիլ եափաճաղընը վէ օնլարըն նասըլ կէօրիւնէ՝ ճէյինի միւրատ էթմէք կէրէյիտի, հէմ տիւրլիւ տիւրլիւ պոյալարընըն հէփիսինի հէմ հէփ կէօնա կէօն գալըն վէ ինճէ ֆուրչալարընը փէշին տիգգաթլըճա հազըրլամագ կէրէք իտի, վէ լէսմ էթմէյէ պաշլատըգտան սօնկրա փէք տիգգաթ իլէ իշլէմէյէ վէ չօգ քէրրէ իշինի պրաղըպ տիւշինէմէյէ՝ վէ պիր դարաֆա պիրազ տահա պոյա՛ գօմաղա վէ ղայրի պոյանըն պիրազ լէնկինի տէյիշթիրմէյէ՝ վէ թասվիրի պրագմաղըլա՝ վարըպ օնու պիրազ ուղագտան կէօրմէյէ մէճպուր իտի, թաքիմ օնու իսթէտիյի կիպի եափա, վէ պու եավաշ եավաշ վէ սապրէ մուհթաճ ուսլուպ իւզրէ պիր չօգ զէման իշլէտիքտէ՛ն սօնկրա, օնու պա՛ղը տօթթունա կէօսթէրմէյէ վէ օնա պիր գուսուրու վա՛ր մը տէյիւ սօրմաղա՝ վէ էյէր գուսուրու օլտու իսէ պու գուսուրլարը տօղըրլթմաղա մէճպուր իտի. վէ

պուլ մին վաւ իւզըէ պիր գաչ այ տիւշիւնիւ պ չալը-
տըգտան սօնկրա՝ սէնին պու կէօրտիւյիւն կիւզէլ
Թասվիրի՝ եափտը : Եւեր պու Թասվիր՝ օնտա պէ-
յան օլունան Թէտպիր վէ միւրատ վէ հիւնէրտէն
աանա պիւ ինէպէն էափըլը իպէյնի՝ վէ չօգ Թէտ-
պիրի վէ միւրատը վէ հիւնէրի օլան պիր նագգաչ-
աան եափըլտըղընը կէօսթերիր իսէ , պու Գապար
հեպտան պին ապէ՝ էէպէրի՝ վէ իէլէ- չօնագլար
էէպէրի պիւլ՝ պու Գապար Կիւրլէ- Կիւրլէ- հիւնէ-
լէր վէ Լա՝ պիւլէր իլէ Լէօրի- յի- Կիւրլէ- նէ՝ Կիւրլէ-
Կիւրլէ :

( ) : Պիղ՝ էլպէթթէ՝ եա՝ վալիտէմ , տիւշիւնմէ-
լիյիղ քի՝ օնլարըն շուպհէսիղ եափանը վէ օնլարըն
օլ հիւնթլէրի վէրէնի վար . վէ պիլլիիղ քի՝ օ-
նու Լըլա՝ էափըլտըր . վէ օնու եափմաղըլա օնու
Թէտպիրի վէ միւրատը վէ հիւնէրի՝ զայէթ իւլ զա-
յէթ՝ փէք պէօյիւք օլմալը տըր :

Վ : Եւլլէ տիր օղլում . լաքին պիր շէյ վարտըր
քի՝ ինսանըն եիւզիւ օնտա՝ էն հիւնէրլու ուսթատ
նագգաչըն ըէսմ էտէ պիլտիյի էն ալա Թասվիրտէն
իւսթիւն տիւր :

( ) : ( ) նէ՝ տիր՝ եա՝ վալիտէմ :

Վ : Լագգաչ՝ ըէսմ էյլէտիյի Թասվիրէ հեան
էալընը պիւ Լա՝ պիւ վէրէ պիլլի , վէ օ՝ տայիմա
Թէպտիլ օլմաղ հէման օ՝ գալըր . աամա ինսանըն
եիւզիւնտէ՝ տիւշիւնէ պիլտիյիմիղ գատար վէ պիր
շէյ տույա պիլտիյիմիղ գատար չափուք Թէպտիլ
օլմաղա գուվվէթ վար : Եւեր նագգաչ՝ պիր քերրէ
պիթիրտիյի Թասվիրին Թա՝ պիրինի Թէպտիլ էթ-
մէյէ իսթէյէճէք օլսա , եինէ օթուրուպ զայրի պօ-
յալար իլէ օնուն իւզերինէ իլլէմէյէ՝ եախօտ իհ-
թիմալ քի եէնիտէն պիր զայրիսինի եափմաղա մէճ-

պուր օլուր : Լճմա պիր գաչ սինկիրլի էթլերին վէ
 ասապլարըն գըմըլտանմասը՝ պիր սանիյէտէ եիւ-
 զիւմիւզէ պիր եէնի թապիր վերիր , վէ պիզ տիւ-
 շիւնմէզտէն էվվէլ՝ ճանըմըզըն լիսանընը սէջլէր :

(ՕՆՈՒՆԱՃՈՒ ՄԻՒԲԵԼԼԻՍ) :

Վ : ( ) Ղոււմ , Լճահըն՝ եիւզլերիմիզ ճանլարը-
 մըզըն լիսանընը սէջլէյէ պիլմէլերի իչին եիւզլէ-
 րիմիզի եափտըղը ասայըպ վէ ղայէթ ղարայըպ եօ-
 լուն խուսուսունտա սանա սէջլէյէճէք պիրազ սէօ-
 զիւմ տահաս վար :

( ) : Լա վալիտէմ , հայվանլարըն տաիի եիւ-
 զիւնտէ՝ պիզիմքինտէ օլտուղու կիպի՝ սինկիրլի էթ-
 լէր վէ ասապլար վաւր մը , քի օնլորըն եիւզիւնէ
 թապիր վերէ :

Վ : Պէնիմ սանա սէջլէյէճէք շէյլերիմին պիրի
 պոուիտի . օնլարըն պա՛ղըսընըն եիւզիւնտէ՝ պիզիմքի
 կիպի՝ պիր գաչ սինկիրլի էթ վաւր տըր . լաքին օն-
 լարըն հիչ պիրինտէ պիզիմքի գատար եօգ տուր , վէ
 օնլարըն չօղունտա՝ կերչէքտէն փէք ազ վար :

( ) : ( ) Նլարըն եիւզիւնտէ պու գատար ազ թա՛րիֆ
 օլմանըն սէպէպի՝ զանն էտերիմ պոու օլմալը՝ եա վա-
 լիտէմ :

Վ : ( ) Նուն սէպէպինին պիրի պոու տուր . օնտան
 մա՛տա՝ պիլիրսին քի՝ օնլարըն պիզիմ կիպի ճան-
 լարը եօգ տուր . օնլար՝ պիզիմ կիպի տիւշիւնմէզլէր
 վէ տույմազլար , վէ խայրը վէ շէրրի ֆարգ էթմէզ-
 լէր . լաքին օնլարըն պիզիմքի կիպի ճանլարը օլսայ-
 ըտը պիլէ՝ պիզիմ ճանըմըզըն էթտիյի կիպի քէնտի
 տիւշիւնմէլերինի վէ տույտուղունու եիւզիւնտէ
 կէօսթէրէմէզիտի . չին եիւզլերինտէ՝ հեր կէօնէ

Թա՛պիրի վերմէյէ իգթիզա էտէն սինկիրլի էթէ-
րի՝ վէ ասապլարը եօգ տուր :

( ) : Լա՛ վալիտէմ՝ Լա՛հա նիհայէթսիզ համտ
ու ս'էնա՛ օլսուն , քի եիւզլէրիմիզի հայվանլարըն
եիւզլէրինտէն պո՛ւ գատար ֆարգը՝ էյլէտի :

Ա՛ : Պէլի օլլում . եիւզլէրիմիզ էյլլէ օլմասայ-
ըտը , տիւշիւն քի՛ նէ գատար պէօն վէ ա՛գըլըզ
կէօրինէճէյիտիք : ( ) զէման մա՛սում՝ շիմտիքի կի-
պի՛ անասընըն եիւզիւնէ պագմաղըտ մէսրուր օլմազ-
ըտը , վէ օնուն անասընըն օնու փէք սէվաիյինի՛ վէ
քէնտիսի շազ օլտուղու վագըթ օնո՛ւն տաթի շազ
օլտուղունու՝ վէ աղըը եա գասավէթ չէքտիյի զէ-
ման օնուն տաթի գասավէթլէնտիյինի անկլայարագ՝
ի՛լէ փէրսինի օրաթա էօյրէնէյէ պաշտա՛ղըտ : Է՛մ
մա՛սում՝ էյեր օնա սէյլէյէնին եիւզիւնին չէհրէսի
սէյլէնէն սէօզլէրին մա՛նասընը անկլաթմաղա եար-
տըմ էթմէսէյիտի , օնա սէյլէնէն սէօզլէրին չօ-
ղունուն մա՛նասընը էյրէնէմէզիտի : Պունտան մա՛-
տա՛ էյեր մա՛սում կիւլմէսէ վէ աղլամասա վէ եիւ-
զիւ կիւլէր եա գասավէթըլու կէօրինմէսէյիտի ,
վալիտէյէ չօգ զէման չօճուգ էյի մի խասթա՛մը՝
եաթօտ պիր շէյտէն հազզ էտէր մի էթմէ՛զ մի՛ եա
պիր աղըըսը՝ մը վար անկլամաղա նէ գատար կիւճ
օլուրուտու : Լա՛թալար՝ էյեր կէօզլէրինին պագըշը
իլէ վէ եիւզլէրինին չէհրէսի իլէ խօշանտըզլարընը
վէ խօշանմատըզլարընը՝ վէ չօճուգլարընըն պիր
շէյի ի՛ւրլագան էլիէյէ ի՛լէփէլլիէլիէ կէօսթէրմէ-
յէ գատիր օլմասալարըտը , չօճուգլարընը նիզամտա
նա՛սըլ սագլամաղա գատիր օլուրլարըտը :

( ) : Լա՛ վալիտէմ՝ պունտան ագտէմճէ պիր գաչ
կիւն քէյէ կիթտիյինիզտէ՝ պիլիրսինիզ քի պէն
մէքթէպէ կիթմիշիտիմ :

Վ : Պիքրիմտէ տիր . լաքին նէ՞օյտու :

( ) : Խօճայա տիգգաթ էթտիմ քի՝ պիր շէյի սէյլէտիքտէ , եիւզիւնիւ չօճուգլարա տիքերիտի , վէ օնլար օնու տինկլէյէլէր տէյիւ՝ օնլարա Տիչ պիր սէօզ սէյլէմէղիտի : Հէմ չօճուգլարը նիզամտա սազլամագ իչիւն տախի՝ Տիչ պիր սէօզ սէյլէմէղիտի . իլլա տպիմա կէօզլէրինի էգրաֆա տէօնտէրիրտի , վէ օնուն կէօզլէրի վէ չէհրէսի՝ վէ պիրազ էլինի եա պաշընը սալլամասը՝ վէ պազը տէֆա փարմազընըն օյնաթմասը՝ մէթէպտէքի հէփ չօճուգլարը նիզամա սազլարտը :

Վ : Լա՞ օլուլմ , էյեր հէփ խօճալար պու ուսուլ իւզըն մէթէպլէրինի իտարէ էթմէսինի էյորէնսէլէր , փէք էյի օլուրուտու : Պու խուսուստան տախի էյորէնիրսին , քի Մ. լաշըն՝ ինսանըն եիւզիւնիւ պու գատար տիւրլիւ թա՛պիրլէր իլէ եափմասընտան՝ պիր փէք իգթիզալը միւրատը վարտը , եանի՝ պիր քիմսէ պու վէճհիլէ չօգ քիմսէլէրի նիզամտա դուլթա պիլմէսինի տահա էյի իճրա էտէ պիլէ : Վ է էյեր եիւզլէրիմիզըն պու տիւրլիւ տիւրլիւ թա՛պիրլէրի օլմասպլտը , չօգ տէֆա՝ պիզ ֆէրրաշլոգտա օլտուզուլուզ զէման դայրիլէրին մէտուր օլտուզուլուլ՝ վէ գասալէթաէ օլտուզուլուլա օնլարըն գասալէթ չէքաիյինի անկլամաղա նէ գատար կիւճ օլուրուտու : Պու՝ դայրի քիմսէնին հաւլինտէն հիստէտար օլմագ տըր . վէ պիզիմ հալիմիզտէն դայրիլէրի պու հարպէթէ կէլիլէրսէ , տէրիգ քի՝ օնլար պիզիմ հալիմիզտէն հիստէտար օլուրլար . վէ պիզ սըգընթը եա գասալէթաէ օլտուզուլուլա զէման՝ էյեր հալիմիզի անկլայան օլմասա , սըգընթընը պիզէնէ գատար ազըր օլուրուտու . վէ էյեր շազ վէ խաշ հալաէ օլուրտագ , եափ եալընըզ սէ-

վինմէսինի իսթէյէն վաճօր մը : Տէյէլիմ քի՝ թէյի-
զէն սէնի պիր չօգ զէման կէօրմէտիքտէն սօնկրա՝ պիր
կիւն սէնի կէօրմէյէ կէլսէ՝ տէ՝ սէնին էլինէ եափը-
շըպ սէնի էօփսէ , ամմա օնուն եիւզիւնտէ՝ սէնին
քիւչիւք գըզ գարընտաշընըն օյնատըղը պէպէքտէն
զիյատէ թա՛պիր օլմասա , սանա նա՛սըլ կէօրիւնիւր :
( ) : Օլանն էտէրիմ քի՝ օնուն էօփիւշիւ հիչ պիր
շէյէ եարամազ կիպի օլուր :

Ա՛յ : Խաթատ տէյէլիմ քի՝ խասթա օլսան տա՝
սէնի կէօրմէյէ հէքիմ կէլսէ , վէ օնուն չէհրէսի՝
սէնին խասթալըղընտան վազիֆէսի տէյիլ կիպի
կէօրիւնիւպ հէման եալընըզ սէնին իչիւն նէ էթ-
մէյէ կերէք իտիյինի սեյլէմէյէ կիպի կէլմիշ կէօ-
րիւնսէ , սանա նի՞ճէ կէօրիւնիւր :

( ) : Կօրգարըմ՝ եա՛ վալիտէմ , պու պէնի տահա
զիյատէ խասթա էտէր իտի :

Ա՛յ : Պու մինվալ իւզըն՝ օղլում , եիւզիւմիւզիւն
տիւրլիւ տիւրլիւ թա՛պիր պէյան էթմէյէ գատիր օլ-
մասը՝ նէ՞ գատար իգթիզալը վէ ֆայտալը վէ խօշ
օլտուղու՝ վէ էօյլէ օլմասայըտը ղայրի ատէմլէրի
կէօրտիւյիւմիւզտէ վէ օնլար իլէ սեյլէշտիյիմիզտէ
պիզէ փէք պէտ՝ վէ չօգ տէֆա՝ ղայէթ մուզուր օլու-
րուտու : Հէմ հէր պիր եիւզիւն պիր տիւրլիւ շէհ-
րէսի օլմայայըտը , ատէմլէրի դանըյա պիլնիմի
իտիք :

Ա՛յ : Պա՛զը ատէմլէրի դանըրըտըգ՝ եա՛ վալիտէմ .
չիւնքի պա՛զը քիմանլէրին եիւզլէրի պէօյիւք վէ պա՛-
ղըլարըն քիւչիւք՝ պա՛զըլարըն պէյազ եա էսմէր եա
պիր ղայրի շէքիլ տէ տիր :

Ա՛յ : Տօղու սեյլէտին , լաքին զանն էտէրիմ քի՝
տայիմա պու նիշանլարտան դանըլըր փէք ազ ատէմ
վար : Հէման հէր պիր ատէմին քէնտինէ մախսուս

չէհրէսինտէ պա՛զը թա՛պիրլէրն վար , քի օնլար տայիմա օնպա՛ պուլունուր , վէ ղայրիսինտէ պուլունմազ , եա փէք ա՛զ քերրէ պուլունուր : Պիր ա-տէմի հէր պիր կէօրտիւյիւմիւզ վագըթ դանըմա-ղա՛ վէ հէր ատէմի դանըյըպ՝ պիր քիմնէյի կէօր-տիւյիւմիւզ զէման՝ օնու պիր ղայրի քիմնէ զանն էթմէմէյէ պիզէ պաշլըճա եարտըմ էտէն պու տուր : Եւ յէր պիր պիլտիյիմիւզ ատէմի կէօրտիւյիւմիւզ կիպի դանըմաղա գատիր օլմասայըտըգ , տայիմա գաչ եանղըշըգ էթմէյէ՝ վէ նէ գարըշըգըգ վէ պիզէ սըգընթը օլաճաղըտիյինի հիչ տիւշիւնտի՛ւն-միւ :

( ) : Էիչ տիւշիւնմէմիշիտիմ եա՛ վալիտէմ , ամ-մա շիմտի անկլայօրոււմ . պու սուրէթտէ խալզ պի-զի պիր սիւրիւ գօյունլարը կէօրտիւքլէրն կիպի կէօրիւրլէրիտի , քի օնլարն չօղու՝ պիրի պիրինէ պէնկզէր :

Ա՛յ : Եւյլէ՛ տիր՝ օղլում . վէ պունճիլէյին կէօ-րիւրսիւն քի , Եւլահըն՝ ատէմլէրին եիւզլէրինէ պու գատար տիւրլիւ տիւրլիւ չէհրէլէր վէ թա՛պիրլէր վէրմէսինէ պիր փէք իգթիզալը սէպէպ տահա՛ վար , հէմ պունու պէյլէ էթմէսի իլէ՝ քէնտինին աճա-յըպ թէտպիրինի վէ միւրատընը վէ հիւնէրինի վէ էյիլիյինի կէօսթէրի :

( ) : Էագիգաթ փէք աճայըպ տըր՝ եա՛ վալիտէմ՝ քի տիւնեատա հէղարան պին ատէմլէր վա՛ր իքէն , դըպզը դըպզըյա պիրի պիրինէ պէնկզէր իքի ատէմ եօգ տուր . փէք աճայըպ տըր քի՛ պունու պէն պուն-տան էվվէլ տիւշիւնմէմիշիմ :

Ա՛յ : Պու տայիմա կէօրտիւյիւմիւզ պիր շէյ օլ-տուղունտան՝ օնուն աճայըպ օլտուղունու տիւշիւն-մէզիզ . ամմա պունու հէր կիւն կէօրիւյօրուզ տէյիւ՛

անձայրպ օլմասը օնտան կիթմէզ . չօգ քերրէ հեր
 կինն կէօրտիյիւմիւզ շէյլէր՝ պիզէ Նալահըն իւմինի
 ղայրի շէյլէրտէն զիյատէ կէօսթերիւրէ , վէ պու՝
 օնլարըն պիրի տիր : 'Նէ գատար անձայրպ տըր քի՝
 իչիմիզտէ պիր ճան՝ եանի՝յու՝ վար , վէ օ՝ պիզիմ
 կէօրէ պիլտիյիմիզ եա իշիտէ պիլտիյիմիզ եա գօգ-
 լայա պիլտիյիմիզ եա դաթմաղա գատիր օլտուղու-
 մուզ եա տօգունա պիլտիյիմիզ կիպի պիր շէյ տէ-
 յիլ տիր . լաքին պի՝ս պի՝լի՝ն օնլարա պի՝նիզէմեզ
 պի՝ր ղա՝լ ար . պու ճան՝ պին պիրի պիրինտէն
 Փարգը անձայրպ դարաֆլարտան եափըմըզ վիւ-
 ճիւտին իչինտէ տիր . պու՝ վիւճիւտին դարաֆլարը՝
 պէյլէ եափըմըզ վէ պիրի պիրինէ ույտուրուլմուշ
 տուր քի՝ պիրի պիրինէ վէ պիւթին վիւճիւտէ եա-
 րար օլալար . հիչ պիրի եանղըզ եերէ գօնուլմա-
 մըզ , վէ վիւճիւտ խասթա օլմատըգչա վէ պիր շէյ-
 տէն ինճինմէտիքչէ հիչ պիրի նիզամընտան չըգմըզ
 տէյիլ տիր : Պունուն ճիւմլէսի՝ թէն եէյէ վէ իչէ
 վէ ույումաղա վէ եաշամաղա տէյիւ եափըմըզ տըր .
 հէման հայվանլարըն թէնլերի էթտիյի՝ կիպի մի .
 խայրը՝ էյլէ տէյիլ . պու անձայրպ թէն՝ ճանա ույ-
 ղուն մէսքեան օլմագ իչին՝ վէ քէնտինին հէ՝ ղայ-
 րէլէրէն Փայիտէսի՝ վէ կիւնտէն կիւնէ էյի օլմասը
 վէրահաթը վէ սաա՝տէթի իչիւն եափըմըզ տըր :

Օ իրա պիզէ՝ իւնիլէրիմիզ պիլէ պո՝ շէյլէ եաթըլ-
 իշ ղարըլար ի՝ Նալահըն օնլարը եաթիմագատն ղարա-
 ար՝ եա՝լնիւզ ղէնիպիմիզ իչէն՝ եաշամաղա վէ ա՝մէլ վէ
 հարաթէլէ ելմեյէ պիչիլ իլա ղայրիլէր՝ իչէն՝ պաթի օլ-
 րապա՝՝ վէ ղայրիլէրիմէ հէ՝ պիլի պիլիմիզ էյլէ՝ ել-
 մեյէ ելիմիզէն իլարիյի գապար ճէհո՝ ելմեհ օլրապա-
 պէյա՝ն արը . վէ պո՝նուն պիլ աշէթտը իս՝ պաթիլէ՝ ել-
 րէն՝ պո՝ օնիլիլէլէլէլէլ վէ ա՝սաղարը՝ արը :

Ո՛հն օնշարըն պա՛ղըլարընըն նէ՞ իչիւն եափըլմըշ
 իտիքլերինի՝ եա՛նի հեհան էա՛լընըլ էի-պէ լա՛ւիբ
 ձէրիէ նիյե-լի էլե եափըլմըշ իտիքլերինի անկլատըն :
 Ո՛հն ա՛ծայըպ շէյ տիր , քի ճան՝ իշլերիմիզտէ օլան
 օլ մատտէսիզ զալ՝ աա՛լըլ Կեֆա՛ւի յիլի իսլե-հե-հիլ
 էլէ՝ ձէ աա՛լըլ Կեֆա՛ւի յիլ իսլե-հե-հիլ իսլե-հե-հիլ
 պին հարաքէթէ թէպրէտէն պիր չօգ ա՛ծայըպ սին-
 կիրլի էթլերին վէ ա՛սապլարըն եարտըմը իլէ քէն-
 տինին սըրը Էֆքեարինի վէ խադըրընը պիզիմ մատ-
 տէլի թէնիմիզին պիր դարաֆընտա՛ պէյան էտէր :
 Պու ճան պո՛ւ մինվալ իւզըէ քէնտինին Էֆքեարինի
 վէ խադըրընը կէօսթէրիր , շէյլէ քի՝ քէնտինին
 սաքին օլտուղու թէն կիպի ղայրի թէնլէրտէ սաքին
 օլան քէնտիսի կիպի օլան ղայրի ճանշար անկլայա-
 լար . վէ պունտան պէյլէ՝ ճանշար պիրի պիրինի
 տահա էյի պիլմէյէ՝ վէ պիրի պիրի իլէ սէյլէշմէյէ՝
 պիրի պիրինին հալինտէն հիսսէտար օլմաղա՝ պիրի
 պիրինէ եարտըմ էթմէյէ՝ վէ պիրի պիրինէ էյլէք
 էտիպ պիրի պիրինի մէսրուր էթմէյէ գատիր օլուր-
 լար : թէնլերիմիզի եարաթմաղա վէ եիւզլերիմիզէ
 պու ա՛ծայըպ թա՛պիրլերի վէ գուվվէթլերի վէր-
 մէյէ լ՛ըլա՛ օլ լ՛իհայե-լիլ ձէ լ՛պե-հի ա՛գըլ էա՛նի
 լ՛ըլա՛ լա՛ւիբ էլի-հիլիլ օլ լ՛ըլի լ՛ո-հաա՛ն հա՛հա՛
 իլի գապիլ իլի : լ՛նաա՛նըն էի-պէ-նիլ աա՛գա՛նլարա՛ն
 ա՛ղի գո-վլէլէլէ ձէ գո-հիլէլէլէ ձէ լ՛ըլէ ձէ հի-նիլէ
 ձէ էյլէյէ հալէ օլան ալիլ լ՛ըլա՛նըն վար իլիլինիլ ալիլ ա-
 Կիլ շէ-պիլ էլի-հիլէ գապիլ օլան վա՛ր իլ :

( ) : լ՛ա՛ վալիտէմ , պէն քէնտիմ իչիւն պիլլիրիմ
 քի պէն շիւպհէ էթմէյէ գատիր տէյլլիմ . վէ զանն
 էտէրիմ քի ղայրի քիման տալի շիւպհէ էթմէյէ
 գատիր օլանմաղ :

Ո՛հն օլուրմ , լ՛ըլա՛ սէնին եիւզլիւնիւ եափ-
 տըղը կիպի եափմասընտան՝ եալընըզ օնուն միւրա-

տընը վէ հիւնէրինի տէյիլ՝ իլլա օնուն էյլէյինի՝ Գալիս՝ սէնին հէմ զայրի քիմսէլէրին սաա՛տէթինէ սէպէպ օլան օնուն տիւրլիւ տիւրլիւ թա՛պիրլէրինի եափմաւ սընտան կէօրիւրսին : Սէն պիր ֆէնա շէյ տիւշիւն տիւշիւնտէ , խաղրընա կէլսին քի՝ հէփ պու էյլիյէ գարշը նէ գատար նամքէօրլուգ էտէյօրսուն , քի ֆէնա տիւշիւնտիւշիւնտէ՝ պու ա՛ծայրպ վէ զարաւրպ օլան եիւզիւնիւ քէօթիւլիւյէ գուլլանըսըն տա՛ պու ֆէնա տիւշիւնմէլէրին սէնին եիւզիւնտէ կէօրիւնիւրլէր . վէ պո՛ւնճիլէյին սէն քէնտինի զա՛վալլէ էտէրսին , հէմ սէնի կէօրէն զայրի քիմսէլէրի՛ տալիս զա՛վալլէ էտէրսին :

( ) : Եւ վալիտէմ , օ պէնի պիր կիւն սօգագտա վուրան քիմսէ ֆիքրինտէ՞մի , օնուն նէ չիրքին եիւզիւ վարըտը :

Ս : Վիքրիմտէ տիր . իմտի օնտան՝ ֆէնա ֆիքիրլէրին օլմամաղա էօյրէնտի՞ն մի . օլ քիմսէ՝ պու գատար չօգ սըգ սըգ էօրքէլէնմէյէ ա՛տէթ էթմիշտիր քի՝ արթըգ օնուն չէհրէսի էօրքէլէնմիշ ատէմ՝ եիւզիւնէ տէօնտիւ , վէ հէման տայիմա էօյլէ կէօրիւնիւր . էյէր եիւզիւ կիւլէր կէօրիւնմէյէ իսթէսէ , հէրնէ գատար ճէհտ էտէրսէ , էօյլէ օլմամաղ :

Պու չիրքին ատէմին թասվիրինէ պագ :

( ) : Լո՛ւ վալիտեմ , ամուճամըն թասվիրի նէ
գատար ֆարգլը կէօրինիւր :

Վ : ( ) նի՛չիւն եօյլէ կիւզէլ եիւզլիւ կէօրինիւր
օղլում . սէպէպի պո՛ւ տուր քի՛ օ պիր չօգ զէման-
տան պերու էյի ֆիքիր վէ խօշ հարաքէթ էթմէյէ
ալըշմըշտոր . չիւն Լա՛ւահը սէվմէյէ վէ օնա իգասթ
էթմէյէ արզուէր , վէ ղայրիւէրէ էյլիք էթմէյի
սէվէր . վէ քէնտիսի հէփիսի իլէ պարըշըգ վէ մէս-
րուր օլուպ՝ ղայրիւէրինի տախի եօյլէ էթմէսինի սէ-
վէր : Վէ՛ն տախի եօյլէ ֆիքր էտիպ՝ եօյլէ ամէլ վէ
հարաքէթ էթմէյէ ճէհտ էթմէ՞ղմիսին . Լա՛ւահա
տուա՛ էյլէ , քի սէնի՛ եօյլէ ֆիքր էթմէյէ վէ եօյլէ
ամէլ վէ հարաքէթ էթմէյէ գատիր էյլէյէ : Տօղ-
բո՝ օլապան շէյի «եօյլէ՛նէ» հիշ ա՛լա ֆիքրինաէն ոլիլէ
ի՛նչէնի՛ն : Վէրտանէ հարաքէթ էտիպ՝ պիր շէյի
սէօյլէմէյէ սանա ճայիզ օլտուղո՛ւ զէման սէօյլէ .
ամմա էյէր պա՛ղը տէֆա՛ պա՛ղը քիմսէլէր օնլարա
սէօյլէմէյէ սանա ճայիզ օլմայան շէյլէրի սէօյլէ-
մէյէ սէնտէն դալապ էտերլէրսէ , միւլայըմ դարղ

իլէ՝ ամմա գալի նիյէթ իլէ՝ սէջլէմէքտէն կերի տուր : Հէփ եարամազ Ֆիքրիլէրէ վէ հարաքէթլէրէ գարշը ճէնք էյլէ : Տայիմա չալը՝ քի՝ էյի վէ մուրուվլէթլու հարաքէթտէ պուլունասըն : 'Վյորիլէրինն սաա՛տէթինէ սէպէպ օլմաղա՝ չալը : Վէ հէփիսինտէն զիյատէ՝ Մլաճը սէվ , վէ օնտան գօրգ , վէ օնա իգաա՛թ էյլէ . վէ օնոն էտրաբընո՛ւ «ըղնըդ՝ պօրծոնոն էտա՝ ելմէյէ ճէհո էյլէ : Վէ պունու պէջլէ էտինճէ , հիչ պիր շէյտէն՝ վէ հիչ քիմսէտէն գօրգամ :

'Վյորի քիմսէլէր իլէ սէջլէտիյին զէման , տօղրու տօղրոյա օնլարըն եիւզիւնէ պագ , վէ քէնտի Ֆիքրիննի սագլամաղա ճէհտէթմէ . Ֆիքրինն եիւզիւնտէ կէօրիւնսիւն . սէնին Ֆիքրիննին վէրէ պիլտիյի թա՛պիրի սէնին կէօզիւնտէ վէ եիւզիւնտէ կէօրիւնմէքտէն մէն՝ էթմէ : Հէփ պու թէնպիհլէրի իծրա՝ էյլէ , վէ իծրա էթմէյէ ճէհտ էյլէ , վէ սէնին եիւզիւն՝ պիր շէհրէյէ իլէ Մա՛պիլէ մալիք օլաճա՛գ քի՝ հէմ սէնի հէմ ղայրիլէրի սաա՛տէթլու էտէ՝ ճէք : Մլաճըն սանա՝ եիւզիւնտէ թա՛պիր գուվլէթի վէրտիյինէ՝ պու մինվալ իւզրէ միւթէշէքքիւր օլուրսուն , վէ պո գոմլէնի պոնճիլէյին գոլտնիանլէ՝ կերէք քէնտինէ կերէք ղայրիլէրէ էն չօգ ֆայիտէ վերէն դարզ իւզրէ գուլլանմըշ օլուրսուն :

( ) : Եւ վալիտէմ , քէրէմ ինսյէթ էտիպ՝ եիւզիւմիւ էքշիթտիյիմ վէ պօզտուղում զէման պանա սէջլէրմիսին , թաքի եիւզիւմիւն շէհրէսիննի տօղրու թմաղա՝ չալըշայըմ :

Վ : Չօգ շա՛ղ ու մէսրուրում քի՝ սէնին պէջլէ սէջլէտիյինն իշիտիրիմ , ամմա Ֆիքրինն տօղրու վէլէյի օլսուն , վէ շիւպհէ եօգ տուր քի՝ էքշի շէհրէ էթմէզսին , եախօտ եիւզիւնտէ ֆէնա թա՛պիր

օլմազ : Լճմա սօֆրա հազը՛ր տըր՛, վէ սէջլէշմէյի
պրազըպ՛ դաա՛մա՛ վարալըմ՛ :

(Օ) Ն ՊԻՐԻՆՆԻ ՍԻՒԲԵԼԼԻՍԻ :

( ) : Եւ վալիտէմ՛, սապահլայըն Լճուճամ պէ-
նի պիրմահալէ կէօթիւրիւպ՛ պանա պիր ֆիլ կէօս-
թէրտի :

Ա՛ փէք էյի . էջլէ իսէ Լճուճան սանա պու
սապահ չօգ միւրվէթ կէօսթէրտի . սանա նասըլ
կէօրիւնիւր, կէօրտիյիւն ֆիլ պուրաճըգտաքի եա-
զըլմըշ օլան սուրէթէ պէնզէրմի՛ օղլոււմ :

( ) : Եւ վէթ վալիտէ . պու սուրէթ ա՛յնի սապահ-
տանքը կէօրտիյիւմիւզ ֆիլէ պէնզէր . օ փէք
թա՛ճիւպ օլունաճագ պիր ճինս հայվան տըր . օ պա-
նա՛ իլք էվվէլ փէք չիլքին վէ հիպէթլի պիր հայ-
վան կէօրիւնտիւ . վէ օլ գատար կէօվտէլի վէ պէօ-
յիւք վէ եօրտամնըզ հայվան օլտուղունտան էօթ-
րիւ չօգ գօրգտոււմ . ամմա սահիպի օնուն եանընա

կէլիպ՝ էնքսէսինի օղշայարագ օնա պիր գաչ տիւր-
լիւ շէյ եափամաղա սէջլէտիյի զէման, չօգ մագլըմ՝
վէ միլայըմ հայվան օլտուղունու աղնատըմ . վէ
պէնիմ իլքին զանն էթտիյիմ կիպի խուպաթ պիր
հայվան տէյիլ խոուկինի պիլտիմ . վալիտէմ՝ զանն
էտէրիմ քի, էկէր օնուն ուզուն խօրթուճու՝ օլմա-
սայտը, օ պիր չօգ շէյ եափամաղա գատիր օլմաղտը :

Ա : Այ՛ օղլում՝ օ ուղուն խօրթուճ՝ պիղիմ կէօք-
տէքի փէտէրիմիղին թէտպիրինին վէ միւրատընըն
վէ հիւնէրինին իսպաթընա՝ սէպէպ պիր շէյ տահա՝
տըր : Ալահ պիղիմ իշին գայրըտըղը կիպի՝ պաշ-
գա պաշգա թարիգլէրիլէ կերէք հայվանլարըն կե-
րէք գուշլարըն կերէք պալըգլարըն վէ կերէք ճիւմլէ
պէօճէքլէրին րահաթըգլարը վէ եարտըմլարը ի-
շին գայրըրը : Ա է պիղի եարաթտըղընն «էպէպի»
օնլարը եարաթտըղընն սեպէպինտէն չօգ ֆէրգլի
օլտուղունտան՝ օնլարըն ճէսէտլէրի տախի պիղիմ
ճէսէտլէրիմիղտէն փէք ֆէրգլի տիր . վէ Ալահ օն-
լարա՝ տիւրլիւ տիւրլիւ դարիգլէրտէ վէ մահալլէր-
տէ էօմիւր սիւրմէյէ միւնասիպ ճէսէտլէր եարաթ-
մըշ տըր :

( ) : Ալէթ վալիտէմ, գուշ՝ պալըգտան նէ գա-
տար չօգ ֆէրգլի եարատըմըշտըր :

Ա : Այ՛ջլէ տիր օղլում, վէ իշթէ գուշլարտա՝ նէ
գատար չօգ տիւրլիւ ճինսլէր վարտըր . վէ չօգ շէյ-
լէրտէ պիրի պիրլէրինտէն փէք ֆէրգլի եարատըմըշ-
լարտըր . շէջլէքի հէր պիր խոսսուստա՝ պիրի պի-
րինտէն ֆարգլը օլմալը՝ եաշատըգլարը իղլիմլէրէ
մէվաֆըգ օլմուշ տուր :

Հայվանլարըն հագգընտա տախի պէջլէ տիր օն-
լարտա՝ տախի փէք չօգ տիւրլիւ ճինսլէրի օլուպ՝ հէր
պիր ճինսին բէնպինէ հախսուս պիր շէյ վար, քի օ

պիղի՝ Լլաճըն իլմինէ վէ գուտրէթինէ վէ էյլի-
յինէ հէյրան գալմաղա սէպէպ օլա :

( ) : Լաճ վալիտէմ , հագիգաթ խօրթումու՝ օլ
հայվանըն քէնտիսինէ մախսուս օլան պիր շէյի տիր :

Ս : Լաճ տիր օղլում , վէ ֆիլին՝ օնա փէք չօգ
միւհթաճըղը՝ վար . չիւն էկէր օնուն խօրթումու
օլմասայտը , շիւպհէսիղ օ՝ փէք պիշարէ պիր հայ-
վան օլուրուտու : Տէօրթ այագը հայվանլարըն՝ էք-
սէրիսի պօյունլարընըն ուզունլուղու ալագլարընըն
ուզունլուղանա միւղապըգ օլուպ՝ օնլար գօլսյը-
ղըլա աշաղը էյիլմէյիլէ՝ եէրտէ օլան նաֆագալա-
րընա եէթիշմէյէ զօր չէքմէղէր :

( ) : Լաճ վալիտէմ , պաճը հայվանլար պաշա-
րընը պիր չօգ աշաղը էյիլմիշ դութուպ՝ նաֆագա-
լարընը ալմատա չօգ սըգընթը չէքէրլէր զանն էտէ-
րիմ :

Ս : Լաճ օլմալըյտը . ամմա օղլում՝ Լլաճ պու-
կիւճիլիլ մէն՝ վէ տէֆ՝ էյլէտի : Օլիւր օնլարըն
օմուղլարընըն մերքէղինտէն պաշլարընա պաղլան-
մը՝ փէք գալի վէ սինկիրէ պէնկզէր պիր գայըշ
վար , քի օ՝ պաշլարընըն աղըրըղընը գալտըրըր . վէ
պաշլարը հէր նէ գատար պէյիլէք վէ աղըր իսէ տէ՝
եինէ պի ս՝ըգլէթ պիր չօգ զէման օնլարը աշաղը
ուզատա պիլիլէր : Պիղիմ օմուղլումալտա օ գայիշ
պուլունմաղ . չիւն պիղէ՝ հայվանլար էմն՝ ալի պաշ-
լարըմըղը եէրէ ասմաղա հաճէթ եօգ տուր . պիղիմ
պաշլարըմըղըն օնսուղ՝ իգթիզա օլտուղու գատար
տայանաճագ սինկիրլէրի վար : Լլաճ էօյլէ շէյ-
լէրի էալընըլ իգթիլա օլտուղունա իէօրէ լէպա-
րի էպէր . վէ պաշալ իլէ պիլէ՝ ճիլէ էաթարըլ շէյ-
լէրիէ չէնպիսինն պիլ նիլէլի օլտուղունա պէյան
էպէր : Պիլ՝ սէնին կէօրտիլիւն կիպի՝ փէք եիլք .

սէք պիր հայվան տըր . վէ պաշը եէրտէն եիւքսէք տիր , պոյու տախի փէք գըսա տըր . շէյլէքի՝ տիզ չէօքմէզտէն վէ օթուրմազտան աղզընը եէրէ եանաշտըրամազ :

Պաշլարը եէրտէն ուզագ օլան ղայրի հայվանլարըն պոյունլարընտան պու գատար ֆէրգլի օլան պու գըսա պոյունուն պիր ա՛ղիմ ֆայիտէսի վար , եանի օնուն փէք պէյիւք պաշընըն վէ ազը տիշլէրինին աղըրըղընը գալտըրմաղա չօգ եարտըմ էտէր :

Ալքին պէյլէ գըսա պոյունտան հասիլ օլան կիւճլիւք՝ խուսուսա դաա՛մ ալմագտա վէ սու իչմէքտէ օլան կիւճլիւք՝ պիր թագրիպտէ տէֆ՝ օլունմագ կէրէք իտի . իմտի Ալահըն՝ մախսուս ֆիլ իչին միւրատ էտիպ եափտըղը պու ա՛ծայըպ վէ օլ խուսուսա փէք միւնասիպ օլան խօրդում՝ պու կիւճլիւյիւ մէն՝ վէ տէֆ՝ էտէր : Ա՛ է օնտան պաշգա՝ պու խօրթումուն չօգ՝ վէ փէք պէյիւք ֆայիտէսի վար . չին ֆիլ օնուն իլէ՝ ղայրի հայվանլարըն ուզուն պոյունլարըլա եափտըղարը շէյլէրտէն զիյատէ չօգ ֆայիտէլի շէյլէր եափա պիլիր :

( ) : Ա՛ա վալիտէ , ֆիլի կէօզիւմ իլէ կէօրտիւմ քի՝ պաշգա հայվանլարըն ուզուն պոյունլարըլա՝ տիշլէրիլէ՝ փէնչէլէրի իլէ վէ պունլարըն հէփսի իլէ՝ պէրապէր եափամատըղարը շէյլէր եափտը . լաքին ֆիլին խօրթումու նէ՛ օլտուղու հագգընտա՝ քէրէմ էյլէ պանա սէյլէ . օ՛ քէմիքտէ՞ն մի եօխսա էթտէ՞ն մի տիր :

Ա՛ : Վէմիքտէն տէյիլ տիր՝ օղլում . աամա սիւնիրլի էթլէրտէն վէ ա՛սապլէրտէն եափըմըշ վիճուտինին պագիյէսինէ պէնզէր սիեահճա եօլլու պօրու էմապի իչի պօշ պիր շէյ տիր :

( ) : Ա՛լիտէմ , զանն էտէրիւմ խօրթումտա չօգ

պէջիւք սինիրլի էթլէր օլմալը . եօխսա ֆիլ օնուն-
լա պու գատար չօգ տիւրլիւ հարաքէթլէր հափա-
մաղա գատիր օլմաղըտը :

Ա : Տօղըուսուն օղլում . Վրանսա մէմլէքէթինտէ՝
Ս'իւսիւ Վըվիէր նամ փէք ա'լիմ պիր քիմսէ՝ հայ-
վանլարըն ճինսլէրի վէ պիրի պիրինտէն ֆէրգլէրի
հագգընտա չօգ ա'ճայիպ քիթապլար թէլիֆ էյ-
լէմիշ տիր . վէ օնլարտա տէր քի , քէնտիսի՝ ֆիլն
խօրլու-հո-նիս օլու-պ պինպէն Ռ-լէճալու-վ'ֆէր օ-
լու-նու-ր սինիլիլէ կ'լէր սայըշ արը :

( ) : Ա ա'լիտէմ . օ տէտիյին քիմսէ ղայէթ տին-
տար օգուլմուշ ա'լիմ պիր ատէմ օլտուղունու պիլ-
մէսէմ իտի , պու տէտիյին շէյէ հէման ինա'նամա-
յաճաղըտըմ :

Ա : ( ) նուն պու սէյլէտիյինէ՝ հիշ պիր վէճհիլէ
չիւպհէ էտէճէք պիր սէպէպ հօգ տուր . չիւնքի պա-
ղը ուֆաճըգ պէօճէքլէրտէ՝ տահա ղիատէ թաճիւպ
օլունաճագ շէյլէր պուլունուր . նասըլ քի պիր ճինս
ուֆագ թըրթըլ վար քի՝ օնտա տէօրթ պին սին-
կիրլի էլլէր վարտըր . վէ պա'ղը պէօճէքլէրին կէօղ-
լէրինտէ տախի՝ տահա ա'ճայիպ շաշըլաճագ շէյլէր
պուլունուր :

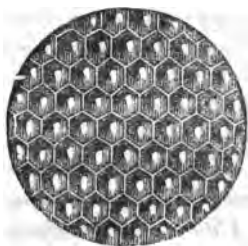
Ալին իչինտէ կէօրտիւյիւմիւղ պայաղը սինէքլէր՝
կէօղլէրինի պիղիմ կիպի օյնաթմաղլար , իլլա օնլա-
րըն կէօղլէրի տէփրէնմէ'ղ տուրուր . ամմա պու
կիւճիւք՝ պիր փէք ա'ճայըպ թէտպիր իլէ տէֆ՝ օ-
լունմուշ տուր : ( ) նլարըն հեր պիր կէօղիւ՝ փէք չօգ
քիւչիւք կէօղլէրտէն հաիլըմըշտըր . վէ պիրաղ՝ էլ-
մաս թրաշ սըրչայա՝ պէնկղէր :

Պու քիւչիւք կէօղլէր եարըմ քիւրրէ եախօտ եա-
րըմ թօպ կիպի տիր . վէ օնլար հեր պիր թարաֆա
պագապիլէճէք պիր թարիգտէ տիղիլմիշ տիր , շէյ-

լէքի՝ սինէքլէր՝ պա՛զը տէֆա՛ պիրի իլէ վէ պա՛զը տէֆա օ պիրիսի իլէ պագուպ՝ Թէքմիլէն պիզիմ կիպի տէյիլ իսէ տէ՝ Թագրիպէն պիզիմ կէօրտիւյիւմիւզ գատարէյի կէօրէ պիլիւրէր :

Պայաղը պիր սինէյին իքի կէօզիւնտէ՝ սէքիզ պինտէն միւթէճավուզ պէօյլէ ուֆագ կէօզ վար . վէ աժտէր սինէյինին իքի կէօզիւնտէ՝ եիրմի պէշ պինտէն զիատէ ուֆագ կէօզ վար . կէրէք պայաղը քիւչիւք պիր սինէյին՝ վէ կերէք աժտէր սինէյինին հէր պիր ուֆագ կեօպիւ՝ քէնտիլիյինտէն տօղրու տօղրույա պիր եանա տօղրու կէօրէ պիլիւր . վէ հէր պիրի՝ ուֆագ ուֆագ դարաֆլարտան եափըմըշ օլուպ՝ օնա կէօրիւշ գուվվէթինի վէրէն ա՛սապլարը վար : Պու տահա՛ քիւչիւք դարաֆլարըն վէ ա՛սապլարըն ուֆագլըղը նէ՞ գատար օլմալը :

Պու Թասվիրտէ աժտէր սինէյինին կէօզիւ խուրտէպին իլէ պէօյիւմիւշ կէօրիւնտիւյիւ կիպի՝ պիր փէք ուֆագ փարչասը՝ րէսմ օլունմուշտուր :

( ) : Պիւթիւն պու ուֆաճըգ կէօզէր նա՛սըլ պէյան օլունտու :

11 : Փէք գուվվէթլու խուրտէպինին եարաըմըշլըա օղլում, քի օնունլա պիր շէյէ պագտըղընտա , օլ

շէյի՝ օլտուղու զանիւնտէն միլիօնլարճա տահա՝ պէօ-
յիւք կէօսթէրիր : Պէն պիր կէօնա խուրտէպին իլէ
պիր ուֆափ սինէյի՝ պէշ եիւղ եէթմիշ միլիօն
քէրրէ պէյիւք կէօրտիւմ :

( ) : Լօյլէ իսէ , ֆիլին խօրթումունտա օթուզ
պին սինիրլի էթ վար իտիյինէ՝ արթըգ հիշ շիւպ-
հէմ եօգ տուր : Եւ քիլ օնլարը գըմըտաթմաղա
խսթէտիքտէ , հէփ օլ սինիրլի էթլէրի հարաքեթէ
կէթիրմէք իշիւն՝ օնուն չօգ ա՛սապլարը օլմալը տըր :

Եւ : Լօյլէ տիր օղլում , ֆիլին ուզուն խօրթու-
մունտա եալընըզ վիւճիւտիւնին պագիյէսինտէ օ-
լան սինկիրլի էթլէր մըգտարի սինկիրլի էթլէրի օլ-
տուղու պէյան օլունմուշ տուր . վէ օլ ա՛սապլարն
ա՛տէտի՝ ինճէլիյի վէ տիւրլիւ տիւրլիւ օլմալէրի՝
խօրթումա օլ ա՛ճայըպ շէյլէրի եափա պիլմէյէ
գուտրէթ վէրէն սէպէպլէր տիր : ( )ն տէօրթօյադ
եիւքսէք օլան պիր ֆիլին խօրթումունտուն ուզուն-
լուղու՝ օէքիզ այա՛գ օլուպ՝ պաշընա եագըն օլան
թարաֆընըն էգրաֆը՝ պէշ պուշուք այա՛գ տըր :

Պու խօրթում՝ կէօրտիյին կիպի՝ ֆիլ իսթէ-
տիյինէ կէօրէ ուզուն եա գըսա օլա պիլիր . վէ հեր
միւլքին օլան թարաֆա տօղըու փէք գօլայըղըլա
ջնայա պիլիր :

Խօրթումուն օլ գատար ա՛ճայիպ պիր գուվէթի
վարտըր քի՝ ֆիլ իսթէտիյի տէմտէ օնուն իլէ պիր
ատէմի պիր անտէ եերէ չարփմաղա՝ վէ օրթանճա
պիր աղաճը քէօքիւնտէն չըգարմաղա՝ վէ չօգ աղըր
եիւքլէրի՝ եերտէն գալտըրմաղա գատիր տիր :

Խօրթումուն ալթ թարաֆընտա ուֆաճըգ չեն-
կէլէր՝ եախօտ թըրթըլըն այագլարընա պէնզէր
պիր գաշ շէյլէր վար . ֆիլ օնլար իլէ գութուղու
շէյի՝ օնա սըգըսըգըլա օնլարը զապգ էթմէյէ եար-

տլում էտէրլէր . վէ խօրթումուն ուճունտա օլան տէ-
րի պիր փարմագտան օն փարմաղա գատար ուզանա
պիլիր : ( ) պու փարմաղըլա՝ եէրտէն պիր թօփու-
խյնէյի՝ եախօտ ազճէնին էն քիւչիւք փարչասընը՝
եա օթլարը վէ չիչէքլէրի պիրտ էտիպ ալապիլիր . վէ
սըգը սըգըյա պաղլանմը տիւյիւմլէրի չէօզէպիլիր .
անախտարը չէվիրիպ եա սիւրկիւյիւ չէքիպ գափու-
լար աչըպ գափայա պիլիր . վէ պիր ֆիլ՝ պու փար-
մաղըյա՝ գալէմ կիպի պիր ալէթ իլէ ա՛տէթա
հարֆլարա պէնկզէր լիէրթիպ իւզրէ նիշանլար
եափմաղա թա՛լիմ օլունմուշտուր :

Փարմաղընըն օրթասընտա՝ ֆինճան կիպի գօ-
վուգլու պիր եէր վար տըր . վէ ֆինճանըն տիպինտէ
իքի տէլիք՝ եախօտ պուրուն տէլիքլէրի վար , քի
ֆիլ օնունլա գօզլար վէ նէֆէսալըր : Պիր աղըր շէ-
յին իւթիւնէ խօրթումունուն ուճունու եէրլէշ-
տիրիպ՝ խօրթումունուն իչինտէն ելի ափանսըզ
չէքմէսի իլէ՝ օ շէյի խօրթումունուն ուճունա եա-
փըշտըրըպ՝ օնու գօլայլըղըլա գալտըրա պիլիր :

( ) : Վ յալիտէմ . պու՝ չօճուգլարըն թաշ գալտը-
րան տէտիքլէրի շէյէ պէնզէր պիր շէյ տէյի՝ Լ մի
տիր :

Վ : Իւաշ գալտըրան տէտիյին նա՛սըլ շէյ տիր
օլլիւմ :

( ) : ( ) նու հիչ կեօրտիւյիւն եօգ մու եա՛ վալի-
տէմ . չօճուգլար եուամուշագ եուվարլագ մէշին փար-
չասը ալըպ օրթա եէրինտէն սաղլամ սիճիմ կէչի-
րիրլէր , վէ մէշինի էյիճէ ըսլատըպ՝ աղըրճա վէ
պէօյիւճէք պիր թաշըն իւթիւնէ գօրլար , վէ պ-
ազլաբըյա մէշինին իւթիւնէ պասըպ՝ սըգը սը-
գըյա թաշա եափըշտըրըղալ , վէ ժօնկրա իփիլիյի
չէքտիքլէրինտէ , մէշին օրթասընտան պիրաղ եօ-

գարը գալգար , լաբին քենարլարընտան սըգը սը-
գըյա թաշա եափըշմըշ գարմաղըլա , հէր նէ գա-
տար եօգարը գալտըրըթլարսա , թաշ մէշինտէն պյ-
րըլըպ եէրէ աիւշմէշ :

Լաբին էկէր մէշինին քէնարլարը թաշա ազ եա-
փըշըրսա , օլ վագըթ իփլէք թաշը եօգարը գալտը-
րամաղ :

Լա վալիտէմ , պունուկ սեպէպի նէ^օ օլմալը . պէն
պունու աղնաւմամ :

Վ : ( ) նուսանա էյիճէ պէյան էտէ պիլէճէյիմի
պիլմէմ , լաբին ճէհտ էտիպ պագայըմ :

Հէր լաբաճը յըլլատ պոլ-նան՝ նէֆէսլէնիփիդ
հալանըն աղըրըլը լաբ պըր . տայիմա պիզի հէր գա-
րաֆտան պիր գարարտէ սըգար . պյագ իւսթիւնտէ
տուրտուղուն վագըթ՝ սէնին կէրէք էօնիւնտէն կե-
րէք արգանտան վէ կէրէք սաղ վէ սօլ եանլարըն-
տան հալա սէնի պիր գարարտէ սըգար :

Հալա՝ հէր եէրին հէր պիր տէօրթ քէօշէ փար-
մաղը գատար միւսաֆէսի իւզէրինէ ալթը օգգա գա-
տար դարթըսընտա աղըրը՝ գ իլէ պասար . վէ ոլը ո-
պէմին ոլ-լի-ն ոլ-լի-նէ վէճո-պինէ՝ սէքիլ էա օն
ոլին օգգա դարթը սը նառ աղըրը՝ իլէ պասար :

Լաբը հալա՝ սէնին եալընըզ պաշընըն իւզէ-
րինէ պառըպ սէնին էօնիւնտէն վէ արգանտան վէ
սաղ հէմ սօլ եանընտան վէ պաղընըն տիպինտէն
վէ հէր եանընտան պիր գարէրտէ պասմասա , սէնի
տէր ա՛գապ եէրէ պասթըրըրըր . վէ էկէր եալընըզ
վիճուտինին էօն թարաֆընտան պասսա , սէնի
շիտտէթ իլէ արգան իւզէրինէ աթար իտի : Վէնին՝
պյագլարըն իւզէրինտէ տուրուպ գօլպճէ կէզմէյէ
գատիր օլտուղունուկ սեպէպի՝ հալանըն սէնի հէր
եանընտան պիր գարէրտէ սըգտըղը՝ հէմ սէնին թէ-

նինին իշնիս՝ տախի օլտուղու տուր : Ուճու տօղ-
րու քէսիւմիլ պիւր գալէմի տիլինին ուճունա գօյուպ՝
իշինտէ օլան հաւպըր էմէճէք օլուրսան , գալէմ սը-
գը սըգըյա տիլինին ուճունա՝ եափըշըր : Ս է օնուն
սէպէպի պու տուր քի՝ գալէմին իշ լարաֆընպա՝ օ-
նուն տիշ լարաֆընպա օլան հաւպըր գարշը գօյա-
ճագ հաւա օլմատըղընտան , հաւա չօգ աղըրըղըլա
պի՛ք էտնա փօղըս սէնին տիլինէ՝ վէ գալէմին տիշա-
րըքի թարաֆընա պասմաղըլա՝ գալէմի տիլինին ու-
ճունա եափըշտըրըր . վէ թա պիւր եօլ իլէ գալէ-
մին իշ թարաֆընա հաւա կիթինճէյէ գատար՝ գա-
լէմ տիլինին ուճունտա եափըշըր գալըր :

Լանտի պանա սէօյլէտիյին մէշին տախի պունճու-
լայըն թաշըն իւսթիւնէ գալիճէ եափըշտըրգտա՝ մէ-
շինին իլէ թաշըն արասընտա հիշ հաւա գալմաղ .
վէ մէշինի խփիլիլէ եօգարըյա՝ տօղըրու չէքտիյին-
տէ , թաշտան պըրլմաղ . նիշին քի օլ վագըրթ մէ-
շինին տըլ թարաֆընտա վէ պիւթիւն էթրաֆընտա՝
հէմ թաշըն ալթ թարաֆընտա օլան հաւա չօգ ա-
ղըրըղըլա պասըպ՝ տըշարքի թարաֆտան օլան հա-
ւպըր գարշը գօյաճագ մէշին իլէ թաշըն արասընտա
հաւա օլմատըղը իշինն՝ մէշին իլէ թաշ պիւրի պի-
րինէ սըգըշըպ գալըր :

Պանա սէօյլէտիյին կիպի մէշինին քէնարընը
գալտըրտըղըն պիւրլէ հաւա մէշինին վէ թաշըն ա-
րասընա հիւճիւմ իլէ կիւրիպ՝ օնլարը պիւրի պիւրին-
տէն պըրըր :

( ) : Լա վալիտէմ , ֆիլ՝ խօրթումունուն ուճու-
նու աղըր պիւր շէյին իւսթիւնէ գօյուպ՝ խօրթու-
մունուն իշինտէ օլան հաւպըր իշէրիյէ չէքմէյիլէ ,
օնու գօլպըճէ նիճէ եօգարըր գալտըրտըղընը՝ զանն
էտերիմ քի էյի աղնատըմ : ( ) Լ աղըր շէյին ալ-

Թընտա վէ էթրաֆընտա օլան հաւա՛ օլ աղըր շէյէ գաւիճէ պասմաղըլա , օնու խօրթումուն ուճունա՛ եափըլտըրըր :

Ա) : Պէջլէ տիր օղլում . վէ Թէքրաթ ֆիլ խօրթումունու հաւայըլա սոլտուրտուղունտա , պու հաւա՛ խօրթումուն իչ դարաֆընտան օլ աղըր շէյի՛ խօրթումուն տիշ դարաֆընտա օլան հաւանըն պաստըղը գուվվէթ գատար գուվվէթ իլէ պասմաղըլա , օլ շէյի խօրթումուն ուճունա եափըլը գուլթաճաթ գուվվէթ դալմատըղընտան՝ ա՛նիտէ աշաղը՝ տիւշէր : Պու հայվան՝ պու խօրթում իլէ՛ եէրտէ օլան հէր պիր նաֆագալարընը՝ պիզիմ՝ էլիմիզ իլէ նաֆագամըղը ալըպ աղզըմըղա գօտուղումնը կիպի ալըպ աղզընա՛ գօր : Ա) է սու իշէճէք օլտուղու զէման , էվվէլա սույու խօրթումունուն իշինէ չէքէր , անտէն օնու աղզընա՛ պօշալտըր :

( ) : ( ) խօրթումուն իլէ նէ՛ գատար չօգ շէյլէր եափա պիլիր եա՛ վալիտէմ :

Ա) : Այլէ՛ տիր օղլում . ֆիլին խօրթումուլա պա՛ղը հափտըղը շէյլէր՝ սանա նագլ էյլէտիմ սէնին գօլուն իլէ վէ էլին իլէ եափա պիլտիյին շէյլէրտէն զիյատէ ա՛ճայիպ վէ Թա՛ճիպ օլունաճաթ շէյլէր տիր :

Խօրթում ֆիլէ՛ սայիր հայվանլարա դօյու-նլա-րընը նէթտիյի խըղմէթի էտէր : ( )՝ օնուն պու-նա-տուր . օնուն իլէ գօղլայըպ նէֆէս ալըր : ( )նուն էլէ վէ գօլու-տուր . վէ օնուն պիր փէք ա՛ճայըպ փարմաղը՛ վար , քի օնուն իլէ դուլթար վէ փէք չափուգլուղըլա վէ գօլայըղըլա չօգ շէյլէր եափար :

( ) : Այա՛ վալիտէմ , էկէր պիր տահա ֆիլին սէյրինէ վարաճաթ օլուրսամ , ֆիլին սահիպինէ եալ-

վարածաղըմ, քի պենի՝ ֆիլին խորթումունու տիգ-
գաթ իլէ թէճէսսու եթմէյէ գոյ վերսին:

Ա: Փէք էյի օղլում. զանն էտէրիմ քի՝ ֆիլին
սահիպի օնու տիգգաթ էթմէյէ սէնի գոյ վերէճէք
տիր. լաքին շիմտի սանա՝ ֆիլին հագգընտա տահա
զիյատէ շէյ սէջլէյէմէմ:

Այլէնէն շէյլերտէն անկլատըղն կիպի՝ խոր-
թում փէք աճայըպ պիր ալէթ տիր, ֆիլին պոնու
գրսա օլտուղունտան՝ նաֆագատընը ալա պիլմէյէ՝
վէ օնտան մա՛տա գօգու վէ նէֆէս ալմաղա վէ րա-
համը իշին օլան իգթիզալը ղայրի շէյլեր եափմա-
ղա մախսոնս եափըմը տըր:

Ֆիլին խորթումուն՝ Ալահըն միւրատընը վէ
թէապիրինի վէ հիւնէրինի վէ էյլէյինի գաժէճէ
խապաթ էտէն պիր շէյ տահա տէյիլմի:

( ): Հագիգաթ էյլէ տիր եա՛ վալիտէմ:

Ա: Փէք էյի օղլում, ինսանլարտա՝ հայալանլար-
տա՝ պալըզլարտա՝ պէօճէքլերտէ՝ աղաչարտա վէ
շիշէքլերտէ՝ պենիմ սանա շիմտիյէ գատար սէջլէ-
տիյիմ էն աճայըպ շէյ կիպի հէզարան պինլերճէ
աճայըպ շէյլեր վար: Աթրաֆըմըզա՝ պագտըղը-
մըզտա՝ հէր կէօրտիյիլմիլ շէյտէ՝ պիր Ալահըն
վարըղընը վէ օնուն՝ գուտրէթի վէ իլմի վէ էյլէյի
նիհայէթսիզ պիր զաթ օլտուղունա՝ պիր իս՝պաթ
պուլուրուզ: Հագիգաթ պիզ տախի՝ Վաւիթ մար-
գարէնին եազտըղը սաղմոստա սէջլէտիյի կիպի
սէջլէսէք ճայիզ տիր: “Վշէրին նէ՛ աճայըպ տըր՝
եա՛ Վապա ճիւմլէսինի իլմ իլէ գըլտըն. եէր սէնին
մախլուգաթընտան տօլմոն տուր: Վապա ճիւմլէյէ
էյի տիր, վէ օնուն մէրհամէթլերի օնուն ճիւմլէ
մախլուգաթլարընըն իւզէրինտէ տիր”:

ՕՆ ԻՐԻՆՈՂԻ ՄԻԻԲԵՆԵԼԼԻՄԻ :

Ս : Եւ օղտում տիւնքիւ կիւն սէնին իլէ ֆիլին
խօրթումու հագգընտա սէջլէշտիք . վէ սանա՝ օ-
նունլա օնուն չօգ թիւրլիւ շէյլէր եափաղընը՝ վէ
եէյէճէյինի հէմ իչէճէյինի խօրթումույուլա ալա
պիլմէք իչիւն օնա նէ գատար իգթիզալը օլտուղու-
նու աղնաթտըմ :

Հայվանլարըն՝ գուշլարըն՝ պալըզլարըն՝ վէ պեօ-
ճէքլէրին՝ տիւրլիւ տիւրլիւ թարիգլէրտէ քէնտի
նաֆագալարընը ալտըզլարընը հէմ տախի պու ա՝
մէլի էթմէք իչիւն Ելլահըն օնլարը նէ՝ սուրէթտէ
եարաթտընը՝ վէ պախուսուս նաֆագալարընը
պուլտուգլարընտան սօնկրա օնու ալմաղա աղըզ-
լարընըն նի՛ճէ նաֆագալարըն ա Վէ օնա՝ ալմաղա ույ-
զա՝ն օլտա՝ալա՝նա՝ տիգգաթ էթմէսի ա՛ճայլապ պիր
շէյ տիր :

Պիլլէ՛ աղլըլըլ տիւզ տիւր . աղըզլարըմըզ՝ եէ-
մէյիմիզի եէրտէն ալմաղա եախօտ սնու դութմաղա
եափըլմամըշ տըր . պու խըզմէթի էլլէրիմիզ էտիպ՝
դաա՛մը աղըզլարըզա՝ գօրլար . լաքին էլի եախօտ խօր-
թումու օլմայան հայվանլար՝ եէյէճէքլէրինի աղլըզ-
լարը՝ իլէ ալմաղա վէ դութմաղա մէճպուր տուրլար :
Խմտի օնլարըն նաֆագասը պիւ չօդ րիւրլէ՝ ֆարգ-
լը ճիւղլէրաէն օլապ պիւ չօդ վէ ֆարգլը հաւալէր-
աէ պուլունմաղըլա՝ հէմ պիւ չօդ րիւրլէ՝ Գարգիւրի
ալլանաղա իգլիլա ելլէյիլէ, օնլարըն աղըզլարը տա-
խիպիւ չօդ րիւրլէ՝ պիլլէլէրաէ վէ պիլլէլէլէլէլէ օլ-
ապ՝ վէ րիւրլէ՝ րիւրլէ՝ ֆարգլը հաւալէլլէլէր եաէ
պիլլէլէ գապիւ օլապ իլէլէլէլէլէ : Խմտի պու գատար
միլիօն եաշայան հայվանլարըն նաֆագասը վէ րա-
հաթը վէ եաշամասը իչիւն թէտարիք կէորմէյէ իգ-

Թիզտ էտէն միւրաստ վէ Թէտպիր վէ հիւնէր նէ գա-
տար անդիմ օլմագ իգթիզա էթտիյինի՝ տիւշիւն :

( ) : Ենլարըն հէր պիրինին պիր աղզը վար . լաբին
օնլարըն աղզըլարըր գանջ տիւրլիւ պիշիմտէ եափը-
մըշտըր . վէ պիր ճինս հայվանըն աղզըր պիր զայրի
ճինս հայվանտա՝ օլտա , դայէթ ույղունսուլ՝ վէ
պէլքի իշէ եարամագ վէ պօշ օլուրուտու : Պիլիրսին
քի՝ տիւրլիւ տիւրլիւ քիլիտլէր վար . պա՛ղըսըր օ-
գագ գափուտու իշիւն՝ վէ պաղըսըր օտա գափուտու՝
վէ պա՛ղըսըր տօլափ գանատը իշիւն վէ պա՛ղըսըր սան-
տըգ իիշիւն եափըմըշտըր :

( ) : Լվվէթ վալիտէմ . պա՛ղըսըր փէք Թօհաֆ
տըր , մէս՝էլա անուճամըն հէյպէսինտէ օլան քիւ-
շիւք ասմա քիլիտի կիպի :

Ա : Փէք էյի՝ օղլում . պու տիւրլիւ տիւրլիւ քի-
լիտլէր՝ պա՛ղըշէյլէրպէ պիւրի պիւրինէ պէնդլէր , վէ օն-
լարըն հէփիսի պիւր Բիւրաթ իշէն , եանի պիր շէյթ
քիլիտլէմէք իշիւն եափըլըր , շէյլէ քի օ շէյ ա-
նախթարսըզ աշըլմայա : Լաբին սէն օնլարը՝ պիւ
դայրի շէյպէ պիւրի պիւրինէ պէնդլէմէ՛զ կէօրտիյին
ղէման՝ պիրտէն անկլարսըն քի՝ պու ֆարգլէրի՝ պիւ
ֆարգլէ Բիւրաթ իշէն եափըմըշտըր , շէյլէ քի՝
ֆարգլէ շէյլէրի քիլիտլէմէյէ ույղուն օլալար :

( ) : Լօյլէ տիր եա վալիտէմ . վէ սահիհ պիլիրիմ
քի՝ պիր սօգագ գափուտու քիլիտի՝ սանտըղա գօն-
մագ իշիւն եափըլմամըշտըր :

Ա : Լօյլէ իսէ պիզ պու գատար տիւրլիւ աղզը-
լարը՝ վէ օնլարըն հէր պիրինին նաֆագալարընը
քէնտինէ մախսուս պիր գարիգտէ ալմաղա ույղուն
պիր ճինս հայվանա մախսուս վէրիլտիյինի կէօր-
տիւյիւմիւզ զէման , սահիհ պիլիրիզ քի՝ Լաւհ
օնլարը կօյլէ եափմասընտան՝ խիսուս պիւր Բիւրաթը՝

ժարըտը . վէ պու . օնուն իլ' մինին վէ էյլի լինին պիր
գապի իս' պաթը տահա տըր :

( ) : Լա՛ վալիտէմ , պանա՛ պա՛ղը հայվանլարըն
աղըղլարը հագգընտա պիր գաչ շէյ սէյլէ :

Ա : Փէք էյի օղլում . սէնին՝ աղաճ ցան գուշու
կէօրտիւյիւն վա՛ր մը :

( ) : Լա՛ վալիթ վալիտէմ . չօգ տէֆա՛ կէօրմիւշիւմ .
հագգիգաթ պէն օնուն հագգընտա չօգ թա՛ճիւպ է-
տերիմ , քի օ՛ նի՛չիւն քէնտի իպիյի իլէ աղաճա
պիր չօգ գէման վէ փէք գուլվալէթլու վուրուպ առու-
րա . օ՛ պէյլէ էթմէսիյլէ վանն էտերիմ . քի պա՛ղը
տէֆա չօգ եօրուլուր :

Ա : ( ) նուն գարնը աճ օլմաղըլա՛ նաֆագասը ի-
չիւն չալըշըր օղլում . զիրա սէն տախի եէյէճէյինի
պաշգա՛ պիր եօլտա էլէ կէթիրէմէզ օլսայտըն , օ-
նուն կիպի ֆերահ ֆերահ չալըշըրտըն . հէմ սէն
տախի նաֆագան իչիւն չալըշմասընտան հաղզ էթ-
մէլիսին , քի պէլքի շիմտէն սօնկրա էօյլէ էթմէ-
լիսին :

( ) : Պու գուշուն նաֆագասը նէ՛ տիր՝ եա՛ վա-
լիտէմ :

Ա : ( ) նուն պաշըրճա նաֆագասը՝ գուրթլար վէ
պէօճէքլէր տիր , քի օնլարը էսքիմիշ աղաճլարըն
քիւթի քլէրինտէ պուլա պիլիր :

( ) : Լաքին օնլարը պուլմագտա նի՛չին պու գա-
տար շամաթա՛ էտեր :

Ա : Գուրթլար վէ պէօճէքլէր օտունուն իչինտէ
տերին օլտուգլարընտան՝ պաշգա ճինա գուշար օն-
լարա եէթիշմէյէ գատիր տէյիլլէր :

Պու թասվիր՝ նաֆագասընը էլէ կէթերմէք միւ-
րատը իլէ եաիրլան աղաճ ցան գուշու տիլինին վէ
իպիյինին ըէսմինի կէսսթէրիր :

Պու գուշուն իպիյի՝ ուզուն՝ սողրու ուերթ վէ սիվրի օլուպ՝ ուճու գամայա՝ պէնզէր . տիլի՝ եու- վարլագ վի ուզուն օլուպ՝ պիրազ սողուճանա՝ պէն- զէր , շէջլէ քի օնու՝ իպիյինին էնքսէ թարաֆըն- տան իքի հա իւչ փարմագ գատար տըշարը՝ չըգա պիլիր . վէ ուճունտա տա՝ սերթ քէսքին քէմիքտէն տիքէնլէրի վար տըր . վէ պու րէսմտէ օլտուղու կի- պի՝ տիլինին ուճունտա իքի թարաֆընտան պալըգ- ճընըն օլթասընա պէնզէր տիշլէրի վար :

Պու գուշ իպիյի իլէ օտունու օյաբ , վէ սէն օնու կէօրտիւյիւնտէ՝ եափտըղը պու իտի , քի պու գա- տար շամաթա՝ էտէրիտի . իմտի օ՝ թա գուրթլարա վէ պէօճէքլէրէ կէլինճէյէ գատար՝ աղաճը օյար . անտէն օնլարը պուլտուգտա , ուզուն տիլինի ա- փանսըզ ուզատըպ՝ օնլարը աղգընա՝ չէքէր :

Պու գուշ՝ եուվա եափմագ իչիւն աղաճը տէլէր , վէ օրատա եումուրգլար . վէ օլտուղու տէլիյի զիյա- տէ տէրին օլմաղըլա՝ օնտա եումուրթալարը հէր թէհլիքէտէն էմին գալըրլար : Աումուրթալարը՝ ալէսսէվի չիւրիւմիւշ աղաճ իւզէրինտէ օլուր . լա- քին պա՛ղը տէֆա՝ եափտըգլարը եուվայա եօսուն եա եափաղը թաշըրլար , վէ եումուրթալարը օնուն իւզէրինէ եումուրգլարլար :

Պու աճայիպ գուշուն իպիյինին վէ տիլինին եա-

ժողովասընտա նէ անձայրպ թէտպիր վէ հիւնէր իճ-
րա օլտուղունու կէօրտինն : ( )նուն էջլէ Էտիւլու-
սընպան Դէրսո՛ նէ օլտուղունու՝ եաննի պու գուշ
նաֆագասընը գօլայլըղըլա էլէ կէթիրէ պիլմէյէ՝
վէ եուվասընը եափա պիլմէյէ օլտուղունու պի-
լիրսին . իմտի պու սուրէթտէ սէն՝ օնլարը եափան
Լ.լլա՛հ օլտուղունու՝ վէ հէժան օ՛ նիյէթէ եափտը-
ղընը էջլէ սահիհ պիլիրսին նիճէ . քի՛ պուրղոյու
եափան ատամըն նիյէթի՛ օնուն իլէ աղաճ տէլմէք
օլտուղունու սահիհ պիլիրսին : Պուրղունուն սափը
վար . պու գուշուն պաշը՝ տախի իպիյինէ՝ տէլմէք՝ ի-
չին սափ խրղմէթինի էտէր . վէ փէք սէրթ աղաճ-
լարը տէլմէքտէ իգթիզա էտէն զօրա տայանմագ ի-
չին՝ պաշընըն քէմիյի ղայէթ գաթը վէ գալի տիր :

Լէչէն կիւնլէրտէ՝ գաղէթանըն պիրիսինտէ պու
գուշուն հագգընտա թօհաֆ պիր շէյ օգուտում ,
քի օնու սանանագլ էթսէմ , զանն էտէրիմ քի չօգ
հագգ էտէճէքսին :

Պու գուշուն պիրի՝ պիր թագէ վէ փէք սէրթ ագ
մէշէ աղաճընըն տէօրթ փարմագ գատար գալըն օ-
լան պիր տալընըն՝ թա՛ էօփիւնտէ օլան պիր պէջիւք
գուրթու ալմագ իչինն՝ ալնէն պուրղու իլէ տէլինմիշ
կիպի պիր տէլիք տէլտի . զիքր օլունան գուրթ՝ գու-
շուն տէլտիյի եէրտէն տէօրթ պէշ պյագ աշաղա-
տան գազ գալէմի գալընլըղընտա պիր տէլիք տէլիպ
տալըն իչինտէն եօգարըյա՛ տօղրու տէլէրէք վա-
րըրըտը . ամմա օլ գուշ՝ գուրթուն աղաճըն իչինտէ
նէրէտէ օլտուղունու պիլիր կիպի՛ հէման օնուն օլ-
տուղու մահալտէ տէլիպ գուրթու տիլի իլէ ալտը :

Պու ճինս գուրթլար՝ աղաչլարա չօգ զարար վէ-
րիլէր . վէ պու՛ հէմ ղարի ճինս գուշլարըն գուրթ-
լարը վէ պէօճէքլէրի եէմէլէրի իլէ չօգ ֆայիտէ է-
տէրլէր : ( )նլարը էօլտիւրմէք փէք եազըգ տըր :

( ) : Այլ ալիտէմ, աղաճ տէլէն գուշունուն իպիյի
 քատար աճայրպ՝ իպիքլէրի օլան գուշար տաճա
 պուլուննըմու :

Այլ : Այլվէթ՝ օղլում : Պիր գուշ վար քի, օնուն
 իպիյի խաչվարի տիր. քի օնուն իպիյինին իքի փար-
 չասը՝ օ պիր գուշարընքի կիպի ուճու ուճունա գա-
 փանմազ, լաքին ուճունա եագըն հօգարըքի փա-
 րասընըն ուճու աշաղպա՝ վէ աշաղաքի փարչա-
 սընըն ուճու եօգարըյա՝ տօղրու ուղանըր . վէ փէք
 քէսքին տիր :

Այլվէ օլ գուշուն թասվիրինէ պագ :

Պու գուշար՝ սօղուգ վէ տաղըսթան մաճալլէրին
 չամ աղաճլարը վէ ֆըսթըգ աղաճլարը օրմանըգ-
 լարընտա օլուրլար :

Պու աղաճլարն մահսուլաթը՝ շէքեր քելէսի շէքլինտէ օլուպ՝ իչի չէ. քիրտէքտէն տօլու տուր. վէ չէ. քիրտէքլեր փուլլար իլէ գափլանմիշ տրը. իմտի պու գուշ պուրնու իլէ փուլլարը աչար, վէ չէ. քերտէքլերի ալըպ եեր :

( ) : Լա վալիտէմ, գուշլարն իպիքլերի՝ չօգ գուլլանմագտան պօզուլմա՞ղ մը :

Վ : Լոսյը օղլում, մէյեր քի փէք չօգ իթթիար օլալար : Լիրմի իւչ եաշնտա պիր գուշուն հագգընա օգուտում քի, օնու սագլայան քիմնէլեր օնուն իպիյինի վէ դըրնագլարնը գազըմաղա՞ մէճպուր իտիլեր, թաքի եէմէյէ վէ իշմէյէ վէ գօնմաղա գատիր օլա . օլ գուշ՝ ուչամագըտը, վէ չօգ փիրլիքտէն թիւլերինին հէփիսի տէ պէմ պէյազ օլմուշուտու :

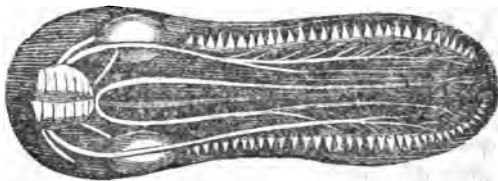
( ) : Վ վալիտէմ . էօրտէքլերին վէ գազլարն իպիքլերի՝ պանա թա՛րիֆ էթտիյին գուշլարն իպիքլերինտէն չօգ ֆարդը տրը :

Վ : Լոյլէ տիր օղլում . օնլարն իպիքլերի ուղուն վէ պիրազ գաշըղա պէնզեր օլմասըյլա, պաշլարնը ուղատըպ՝ քէնտի նաֆագալարնը կերէք սույուն իչինտէն՝ կերէք թօփրագ իւզերինտէն վէ կերէք չամուրլու վէ պաթագ եերլերտէն փէք գօլսյըղըլա ալապիլիլեր : Պու թասվիրտէ կէօրտիլլին կիպի՝ օնլարն իպիքլերինին իչ թարաֆընտա աղըզլարնա եագըն պիր սըրա գըսսա գըսսա ուճլարը սիվըի տիքէնլեր կիպի շէյլեր վար, ամմա չիյնէմէք իչին օնլարն տիշլերի եօգ տուր . պու տիքէնլեր՝ օլ գուշլար նաֆագալարնը պուլմաղա գատիր օլմագ իչին եափըմըշտըր . զերա էօրտէք՝ իպիյինի սույա եա չամուրա տալտըրմաղըլա, իպիյի իլէ սույուն վէ չամուրուն պիլէսինձէ օնտա նէ

վար իսէ տիշարը չէքեր . վէ տիմաղընա լեզիդ վէ
էյիօլանը եէյիպ՝ պագիսինի աթար :

Լօրտէք իպիյինին իչ դարաֆընըն սիւրէթինէ
պագ :

Հէմ էօրտէք՝ նաֆագասընը սէչէ պիլէ տէյի ,
պուրնոունուն իչի պիր տէրի իլէ գափլանմը տըր . քի
օ՝ օնուն թա իպիյինին ուճունա վարան պիր պէօ-
յիւճէք ա՛սապտէն եափըմասըյլա , էյիյի քէօ-
թիւտէն ֆարգ էտէ պիլիր :

Նաֆագասընը Գարաշլէգ պոլաթլա՛ր իչինտէ ա-
րայան էօրտէք կիպի պիր հայվանա պէյլէ պիր ի-
պիք նէ գատար իգթիզալը օլմալը տըր . զիրա օ՝
տայիմանաֆագասընը կէօրմէ՛ղ իսէ տէ , օնու գա-
րանըգտա պուլա պիլիր . վէ օնու էա՛լընըլ իպի-
յինէ ալաալլա՝ քէնտիսինէ եարար եախօտ եարա-
մազ օլտոուղունու ֆարգ էտէ պիլիր :

Լինէ պունտա՝ էօրտէյին իպիյինին եափմա-
սընտա՝ ա՛ղիմ միրատ վէ թէտպիր վէ հիւնէր պէ-
յան օլունուր . զիրա էօրտէյին իպիյի՝ աղաճը ջյան
վէ իպիյի խաչվարի օլան գուշուն իպիյինտէն չօգ
ֆարգը տիր . չիւնքի էօրտէք քէնտի նաֆագասընը
օնլարտան ֆարգը պիր պաշգա եօլ վէ թարզտա է-
լէ կէթիրիր :

Պիր Ղայրի ճինս գո՛ւշ վար քի ատընա ըսթրիտ-

եաճը գուշու թա՛պիր օլունուր : Պու գուշ տախի նաֆագասընը՝ պիր պաշգա՝ թարիգտէ էլէ կէթի-րիր , վէ օնուն իպիյի՝ քէնտինին ի՛ճթիաճընը տէֆ՝ էթմէյէ միւնասիպ եափըլմըտըր :

Պու թասվիրտէ՝ օլ գուշուն ըէսմի պէյան օլու-նուր :

Պու գուշուն պաշըրճա նաֆագասը ըսթրիտեա վէ միտեա կիպի շէյլէր տիր , քի օնլարըն գապու-ղունա՛ւ աչմագ իգթիզա էտէր . իմնի պունու էթ-մէյէ գատիր օլմագ իչին՝ գամա պիչիմինտէ՝ պիր գափի ուզուն իպիյի վար , վէ օնու գումտա րահաթ իշէտէ պիլմէ.ք իչին՝ պաշընա պիթիշիք օլան ու-ճու տար եափըլմըտըր :

Պու գուշլար՝ միտեա վէ ըսթրիտեայը եալընըզ աչմաղա տէյիլ՝ իլլա օնլարը՝ գայա իւսթինտէ գա-

վիճէ ետիրշմը պուտուգլարը զէման , իպիյի իլէ վուրուպ՝ պիր ատէմին օնլարը դաշ իլէ վուրարագ սեօքտիւյիւ կիպի՝ պիր մա՛րիֆէթ իլէ սեօքմէյէ գատիր տիրէր :

( ) : Ա՛յլիտէմ , պալըգլարտա՝ տախի՝ պանա գուշլարըն հագգընտա աղնաթտըղըն ա՛ծայիպ շէյ-լէր կիպի՝ ա՛ծայըպ շէյլէր պուլունճւրմու :

Ա՛յ : Ա՛յվէթ օղլում , պէն պիր պալըղըն հագ-գընտա օգուտո՛ւմ , քի օնուն՝ նաֆագասընը էլէ կէ-թիրմէյէ՝ սանա սեյլէտիյիմ գուշլարըն ուսուլին-տէն ա՛ծայըպ պիր ուսուլի վար :

Ա՛յէր ատէմլէրին եէմէք իչին գուշու վուրտուգ-լարը կիպի՝ պիր գուշ դա՛ամ էթմէյէ սինէք վուր-սա , սանա նի՛ճէ կէօրիւնիւր :

( ) : Ա՛յլէ շէյ օլճւրմու՝ եա՛ վալիտէմ :

Ա՛յ : Պէլի օղլում . ինտիսթան տէնիզինտէ պիր ճինս պալըգ վար , քի օնուն՝ պօրույա պէնզէր պիր պուրնո՛ւ վար :

( ) : Պէնիմ կէօրտիւյիւմ շէյլէրին գանղի պի-րիսինէ պէնզէր՝ վալիտէմ :

Ա՛յ : Ա՛նա պիր էօրնէք վէրէյիմ . էյէր պիր գա-լէմի իքի թարաֆընտան տիւզ քէսէր տէ՝ իչինտէն իլիյինի չըգաըըսան , ուֆաճըգ պիր պօրու օղուր . իմտի էյի պիլիրսին . քի սույու օնուն իչինտէն գուվ-վէթ իլէ իւֆիւրտիւյինտէ , ուզաղա՝ սըւըրար :

Պու պալըղըն տախի պիրազ պունա պէնկզէր պիր պուրնո՛ւ վար , քի օնտան՝ պիր տաճլա սույու շէյլէ պիր զօրու գուվէթ իլէ եօգարը ֆըշգըրտա պիլիւր . քի՝ սուտան պէշ ալթը՝ պագ եօգարը օլտն սինէյի՝ չարփըպ՝ աշաղա աթա պիլիւր . իմտի պու դաքիգ սի-նէյի վուրուպ էօքտիւրիւր , եախօտ սէրսէմլէտիւր , շէյլէքի օնու սույուն իչինէ տիւշիւրիւպ՝ քէնտիսինէ

նափագա էյլէր : Այն սինէք ուչար իքէն պիլէ՝ սու-
յու օնուն իւսթիւնէ պէջլէճէ տողու փիւսկիւրէ
պիլիւր քի՝ սինէյին գուրթուլմասը փէք նատիր օ-
լուր . զիրա սույուն տամլալարընը եօգարըյա՝ տող-
րու՝ փիշթօվտան չըգար գուրչուն կիպի գուվէթ-
լի աթար :

Պու պալըղըն պիշիմի կիւզէլ տիր , վէ օնուն փար-
լագ տիրլիւ տիրլիւ րէնքտէ պէնէքլէրի վար . պու
պալըգլարը պա՛ղը տէֆա՛ դութարլար , վէ պէջիւ-
ճէք պիր սու գապընտա սագլարլար , վէ խալգ օն-
լարըն սինէք վուրմալարընը թամաշա՝ էտէր . զիրա
օլ սու գապընըն քէնարընա պիր սինէք գօնսա ,
պալըգ անիտէ օնու տույար , վէ օնա՝պիր տամլա
սու փիւսքիւրիւպ օնու վուրուր . վէ սույու պու գա-
տար մա՛րիֆէթ իլէ աթար քի , սինէյի վուրմամասը
փէք նատիր օլուր . վէ պունտան պէջլէ խալգա ա՛-
զիմ զէվգէ պաիս՝ օլուր :

Պու-նու-ն ճիւլէսի բա՛լի իլէյի օլուր : Պու պա-
լըղըն պէջլէ եափըլմասը՝ վէ պէջլէ էթմէյէ գա-
տիր օլմասը րասթ կէլէ տիր տէմէք հագիգաթ պէօ-
յիւք տէլիլիք տիր : Բասթ կէլէ եափըլմըշ պիր
թիւֆէնք օլուրմու , քի օնու րասթ կէլէ պիր ա-
տէմ պուլա , վէ նէ իչիւն եափըլտըղընը պիլէ , վէ
օլ քիմսէ աճըգտըղը զէման՝ ղայրի եէյէճէյի օլ-
մատըղընտան՝ րասթ կէլէ գըրա վարըպ՝ րասթ կէլէ
գուշ արայա , վէ րասթ կէլէ պիր գուշ կէօրտիւքտէ
օնու րասթ կէլէ վուրա , վէ օնու՝ եէմէք իչիւն րասթ
կէլէ էվինէ կէօթիւրէ : Պունուն ճիւլէսի րասթ կէ-
լէ օլուրմու : Թիւֆէնկին եափմասընտա՝ վէ ատէ-
մին օնու գուլլանմասընտա թէտպիր վէ միւրատ վէ
հիւնէր եօգմու : Պու պալըղըն պուրնունտա սու

փիւսքիւրեճէք պորոյու եափան քի՞մ տիր՝ վէ օնա
օնա գոլլանխաւը նը էօյրէտէն քի՞մ տիր :

( ) : Եւ վալիտէմ՝ Լլաճ եօգ տուր տէյէն քիմ
սէտէլի օլմալը :

Ա : Կերչէքսին օղլում . զերա Սաղմոստա օ-
գուրուզ , “Տիլանէ չէնպի ել-բէյնիպի Լլաճ Եօգ
պո-ր պէպի” : Պա՛զը ատէմլէր՝ ղայթթ եարամա՛զ
օլտուգլարընտան՝ Լլաճըն վարըղընը ինանմամա-
ղա իսթէրլէր . վէ պէլքի պիր ազը՝ զանն էտերլէր
քի՛ ինանմազլար :

Եւ քին պումիսիլի ատամլար՝ պու պաշլըճա պիր
շէյի ունուտուրլար . փէք աճայիպ ճանլար վէ
թէնլէր իլէ օլան ատէմլէր րասթ կէլէ վիւճիւտէ
կէլիշլէր իսէ , վէ օնլարըն՝ եափտըղլարը հէր կիւն
կէօրտիյիւմիւզ Փայիտէլի վէ աճայրպ հէզարան
շէյլէրի եափմաղա նմալիք օլտուգլարը միւրատ վէ
հիւնէր վէ թէտպիր օնլարա րասթ կէլէ կէլտի իսէ ,
Եւ ինալ չի Լլաճ օլմալը օլա . Եւ քին էյեր Լլաճըն
վարըղը սահիճ իսէ , օնուն միւրատը վէ հիւնէրի
վէ թէտպիրի՝ ատէմինքինտէն չօգ զիյատէ օլմա-
մաղա սէպէպ նէ՞ տիր :

Եւ տէմին ա՛գըլը քէօփէյին ա՛գընտան չօգ զիատէ
օլտուղու սահիճ տիր . չիւն պունու կէօրիւրիւզ , վէ
պիլիրիզ : Էմ տախի սահիճ տիր քի պա՛զը քիմ
սէլէր՝ ղայրիլէրտէն տահա ա՛գըլըլը եա տահա
գուվէթլի տիր : Կէօրիւր վէ պիլիրիզ քի՛ ատէմ ա՛-
ճայիպ վէ շաշըլաճագ շէյլէր եափար . իմտի Լ-
տէմին եափմաղա գատիր տէյիլ՝ իտիյինի էյի պիլ-
տիյիմիզ՝ հէմ տախի պիլ Ետիմաղա Ռախիմ պիլիլ
Ետիյինի փէք էյի պիլտիյիմիզ շօլ հէր կիւն կէօր-
տիւրիւմիւզ հէզարան պին աճայրպ վէ շաշըլաճագ
շէյլէրի Լլաճ եափմատը մը :

Ո՛ր է պու պէջլէ օլտուղու սուրէթտէ՝ Լ՛ւլաճըն իլմի վէ գուտրէթի նէ՝ գատար ա՛ղիմ՝ օլմալը տըր : Լ՛ւլաճըն սիֆաթլերի օլ գատար ա՛ղիմ տիրլեր քի՛ ասլա պիղիմ ֆիքրիմիզէ սըղմազլար :

Խմտի պելլի տիր քի՛ իլմի վէ գուտրէթի նիճա-յէթսիզ օլան Լ՛ւլաճըն վարլըղը պու շէյլերտէն փէք էյի աղնաշըլա պիլիր :

Խմանսըզ քիմնէ՝ չօգ տէֆա՛ պա՛ղը քէօթիւ իշ-լերի իշլէմէքտէն գօրգար . վէ սէպէպի պու տուր քի՛ օ տիւշիւնիւր քի , պէլլի օնուն քէօթիւլիյիւ պէ-յա՛ն օլուր , 'վէ ատէմլեր օնա իթիպար էթմէզլեր վէ օնուն իլէ գօնուշմազլար վէ օնա խօր պագար-լար , վէ էյեր իշլէտիյի եարամազլըզ փէք ֆէնա իսէ , պէլքի քէօթիւլիյիւ իշիւն օնու հապսա՛ գօր-լար , եախօտ օնու ասարլար եա քէսերլեր :

Լարամազ քիմնէլեր՝ էյերչի քէօթիւ իշլերինի պիր վաֆիր զէման սագլայա պիլիպ եարամազլըզ-լարը պիր զէման զաճիրէ չըգմատը իսէ տէ՛ էքս՛է-րի ճէզալարընը պուլտուլար : ( ) Նլար՝ իճթիմալ քի՛ քէնտիլերինին քէօթիւ հարաքէթլերինի երլ-լարճա կիզլէյէլեր , լպքին էքս՛երի՛ ա՛գըպէթ մէյ-տանա չըգըպ պէյա՛ն օլուր : ( ) Նլար պէջլէ օլա-ճաղընը ումմազլար , վէ քէնտիլերինի պիւթիւն պիւ-թիւնէ հէր պիր թարաֆտան էմին գըյաս էտէր ի-քէն , ա՛գըպէթ օնլարըն ֆասըզ իշլերի զաճիրէ կէ-լիպ՝ ընզիլ վէ պէտնամ՝ օլտուլար , վէ մուսթա-հագգ օլտուգլարը թէտիպ վէ ճէզայը՛ ալտըլար :

Խմտի պու տիւնեատէ պուլ՝ պէջլէ վազը՛ օլմագտէ օլտուղու սուրէթտէ՛ իմանսըզ քիմնէ չէնթի Լի-նադլարը իլէ-ն օնլարըն է՛ն Լիլլիի իլէ-ն պիլէ՛ էս-թէքի տիւնեատէ ճէզասընը ալմայաճագ մը : Պէջլէ քիմնէ քէնտի կիւնաճլարընը ատէմլերտէն

կիզէլէյէ պիլիբսէ տէ՝ Լլահատան տախի կիզէլէյէ պիլիբս :

Եւ յէր իմանսրզ՝ քէնտինին սէջլէտիյինէ կէօրէ՝ եարամազլըգ իշլէտիյի վագըթ պու տիննատէ րասթ կէլէ շիտտէթ իլէ եզլիյէթ չէքէր իսէ , էօթէքի տիննատա րասթ շիտտէթ իլէ ճէլա չէքմէյէճէյինի նասըլ պիլիբ : Պու տիննատա րասթ կէլէ պու գատար աճայըպ վէ հագգ վէ էյի շէյլէր օլուր տա՝ էօթէքի տիննատէ օլմանգմը :

Իմանսրզ քիմսէ տէր քի , հէր շէյ՝ րասթ կէլէ օլտու , վէ կիւնտէն կիւնէ րասթ կէլէ օլմատատըր :

Տէյէլիմ պէջլէ օլտուն . էջլէ պիլէ օլսա , եինէ օ՝ փէք ահմագ վէ թէհլիքէյէ սալըճըտըր :

Պու տիննատէ պիլի պիլիինի՝ ֆէնա իշ իշլէտիքլէրի զէման՝ թէտիպ էտէճէք գատար լազըմ օլան գուվլէթ վէ աճըլա մալիք՝ իլմի վէ գուվլէթի ազ օլան ատէմ վար տա , էօթէքի տիննատա եարամազլըղն ճէզասընը վէրէճէք՝ պէյան էթտիյիմիզ կիպի՝ իլմի վէ գուտրէթի նիհայէթսիզ պիլ Լլահըն վարըղը սահիհ տէյիլմի :

Պու սուրէթտէ իմանսրզ քէնտինի նէ՝ պէջիւք թէհլիքէյէ սալտըրըր : Լստուածաշունչ պիզէ տէր քի՝ “Տէրի Լլահըն էլէնէ րիւշէնի րայէլէ գօրգուլու պիլ շէյ րիլ” :

Լլահըն վարըղընա շիւպհէ էտէն՝ եախօտ՝ օնուն ատէմլէրէ զապիդլիք էթմէյէ հագգըր էօգ տուր տէյէն՝ եա օնու սէվմէյէն՝ վէ օնուն ճիւմլէ թէնպիհլէրինի թուլթմայան նէ՝ գատար չօգ տէլի օլմալը տըր :

Եւ պէնիմ սէվկիլիւ օղլըմ . պու սանա սէջլէտիյիմ շէյլէրին հագգընտա տիւշիւն , վէ Լլահ սէնի՝ օնլարը տուլմաղա վէ անկլամաղա՝ վէ գըլմէթինի պիլմէյէ գատիլ էյլէյէ :

ՕՆ ԻԻՉԻԿՆՈՒԻ ՄԻԻԲԵՆԼԻՄԻ :

Ա : ԼՅ՝ օղլում , պէն սանա՝ ուչան սինէքլերի տիւշիւրիւպ եւմէք իչիւն օնլարը սու իլէ վուրան պիր պալըղըն հագգընա՝ սէյլէտիմ . վէ շիմտի սա- նա՝ պիր զայրի ճինս պալըղըն հագգընտա սէյլէ- յէճէյիմ , քի օնու եւմէյէ քէնտիսինէ հիւճիւմ է- տէն քէնտինտէն պէյիւք պալըզլարըն շէրինտէն քէնտինի գուրթարմաղա՝ վէ քէնտիսինէ նաֆագա էթմէյէ իսթէտիյի պալըզլարը գարշջ տուրամաղ էթմէյէ օնուն աճայըպ պիր եօլու վար :

( ) : Լա՝ վալիտիմ , զալիպա օնուն չօգ պէյիւք աղզը վէ փէք քէսքին տիշլերի օլմալը :

Ա : Լսայր օղլում՝ զանն էթտիյին կիպի տէյիլ , սէն էյէր օնա պագաճագ օլսան , կէօրէճէքսին քի օ՝ սուտա եիւզմէքտէ՛ն մա՛տա՝ օնաա զայրի պիր շէյ էթմէյէ գուվվէթ եօգ կիպի կէօրինիւր : Պու պալըգ՝ երլան պալըղընա պէնկզէր , վէ օնա՝ իլէ- լիւիթա Էրլան պալըղտէնիր : Պու թասվիրտէ օնուն րէսմինէ պագ :

Պու ճինս պալըգ՝ գըպլէ Լ՝մերիգանըն տէնի- զինտէ չօգ պուլունուր : Լքս՝երի տէօթթ պագ ու- զուն տուր , վէ գալընլըղընը՝ պիր պագ իփիլք տօ- լաշըր : Լաքին պա՛ղը տէֆա՛ իյիրմի պագտան զի-

յատէ ուղղունո՞ւ տա պուլունուր, քի օգատար գուլ-
վէթի օլուր քի, պիր ատէմ օնա հէման տօգունա,
պալըգ օնու անիտէ էօլտիւրէ պիլիր :

( ) : Այլիտէմ, սէն պանա՝ ասլա եալան սէօզ
սէօյլէմէտիյինի սահիհ պիլմէմիշ օլսայըտըմ, պու
շէյէ ինանամա՛յըտըմ :

Այլ : ( ) Ղըւմ՝ տայիմա կէրչէք սէօյլէմէնին ֆա-
յիտասընը կէօրիւյօրուուն . էկէր պէն սէնի՝ էվվէլ-
տէն պա՛ղը պա՛ղը ալտաթմըշ օլսայտըմ, շիմտի
պէնիմ սէօզիւմ եալանմը կէրչէքմի՝ սահիհ պիլ-
մէվիտին :

( ) : Վերէմ էյլէ՝ եա՛ վալիտէմ, պու աճայիպ
պալըղըն հագգընտա պանա սէօյլէ :

Այլ : Այլիմտէն կէլտիյի գատար սանա օնուն հագ-
գընա պիր ազ շէյլէք պէյան էթմէյէ ճէհտ էտէ-
ճէյիմ . ֆագաթ պու պալըգտա պա՛ղը շէյլէր վար
քի՝ պէն քէնտիմ տախի աղնամամ . հէմ չօգ շէյ-
լէր տախի վար քի, «էն պէօյիւիւպ չօգ քիթապլար
օգո՞ւմայընճա՝ ապնայա՛մապն : Այլին սանա պու
աճայըպ պալըգտա՝ Ալլահըն միւրատընըն վէ թէտ-
պիրինին վէ հիւնէրինին պիր գավի իս՝ պաթընը
կէօսթէրմէք իչիւն, պու պալըղըն հագգընտա սանա
վաֆիր շէյլէր պէյան էտէճէյիմ : Այլմէք կէօր-
տիւյիւն վարմը :

( ) : Այլվէթ վալիտէմ, չօգ տէֆա կէօրմիւշիւմ .
խագրընտա տէյիլմի, քի կէչէն սէնէ եազըն ճիւմ-
լէմիզ աշաղքի սուֆատա օթուրուրէիքէն՝ պիր երւ-
տըրըմ տիւշտիւ, վէ տաղտա պիր եիւքսէք մէշէ ա-
ղաճը վուրտու, վէ օ զէման կէօքտէ նէ շիտտէթլի
կիւրիւլթիւ օլտու :

Այլ : Փէ՛ք էյի խաթըրըմտա տըր օղըւմ . պու տա
խաթըրըմտա տըր քի՝ էրթէսի կիւն աղաճա պագ-

մաղա կիթտիյիմիդտէ , աղա՛ճը օրթա ներինտէն
պիւթիւն պիւթիւնէ չաթլամը՝ վէ պիրազ եանմը՝
պուլտուգ : Ապին օղլում՝ ֆիբրինտէ միտիր քի ,
սէն հէմ պէն տախի՝ օ կիւրիւթիւ օլտուղո՛ւ զէման՝
պիզէ պիր շէյ վուրտու կիպի՝ վիւճիւտիւմիւզտէ պիր
հարաքէթ տույտուգ :

( ) : Ավվէթ վալիտէմ . հէմ սէն պանու օզէման
պունու տախի տէտին քի , երտորըմ էվիմիզին տա-
մընտա երտորըմ՝ տէմիրինի տա վուրտու , վէ օնա
պաղլը օլան զինճիրտէն եերէ էնիպ էվիմիզէ պիր
զարար վէրմէտի :

II : Հավա պօզղուն օլուպ կէօք կիւրլէտիյի զէ-
ման , պուլուլթար Ալէմլէիգո Գէնլէն Դիւ շէյ իլթ
տօլու տուր : Պու շէյիննէ օլտուղունու քիմսէ պիւ-
մէզ . օնուն հագգընտա պիլինէն՝ Եալլը իճրա
Եմլիլ շէյլէ Գիւ : Պա՛ղը տէֆա՛ պուլուլթարտա՛
պիր պուլուլթա պիր զայրի պուլուլթտան զիյատէ
Էլէթրիգա պուլունուր . վէ էյեր պէյլէ իքի պու-
լուլթ պիրի պիրինէ եագըն կէլիսէ , Էլէթրիգասը
չօգ օլան պուլուլթտան ազ Էլէթրիգասը օլան պու-
լուլթա Էլէթրիգա կէչէր , քի իքիսինին Էլէթ-
րիգասը միւսավի եանի պերապեր օլա . պու Է-
լէթրիգանըն պիր եերտէն պիր զայրի եերէ կէչ-
մէսի՝ անիտէ օլուր . իմտի պէյլէ պիր պուլուլթտան
պիր պուլուլթա Էլէթրիգա կէչտիյինտէ , օլ կէօ-
րինէն ըշըլա Ելալլը Գիւ . վէ տեր ա՛գապ ի-
շիտիլէն կիւրիւթիյէ իճօ , իլլիլլիլլիլլիլլի տէնիլիր :
Եթօրտիյիմիւզ վուրուլան աղաճըն Էլէթրիգասը՝
օնուն իւսթիւնտէն կէչէն պուլուլթունքինտէն ազ
օլմաղըլա , անիտէ պուլուլթտան աղաճա Էլէթ-
րիգա կէչտի , վէ պուլուլթտան աղաճա կէչտիյի
անտէ , փարլայըպ ըշըգ շէքլինտէ կէչտի , քի օ զէ-

ման պիղ օնու կէօրիւպ՝ աղաճը երւտրորմ վուրտու տէտիք :

Սէքսէն սէնէ մոլգատտէմ Մէրիգալու Ֆորանքլին նամ ա՛լիմ պիր Ֆիլոսօֆ՝ իփէքտէն պիր ուչուրմա եափրպ՝ հափա պուլութ վէ շիմշէքլի պիր կինտէ օնու հափայա՝ ուչուրտու . վէ պիրազ վագրթտան սօնդրա՝ էլէքթրիգա պուլութլարտան ուչուրմայա՝ կէչտի, վէ ուչուրմանըն սըճըմընտան աւաղա՝ էնտի, քի օնուն ուճունտա պիր անախթար պաղըլ օլմաղ իլէ Ֆիդանքլին անախթարա փարմաղընը եագլաշթրտըղը կիպի՝ էլէքթրիգա անախթարտան փարմաղընա իրի գըղըլճըմլար շէքլինտէ կէչմէյէ պաշլատը :

( ) : Եւ վալիտէմ, օ՛ երւտրորմ իտի տէ՛ օնա պիր քէտէր վէ՞րմէտիմի :

Այլ : Խաչըր օղլում , օնա հիւ՞ զարարը տօգուն-
մատը , չիմքիւ ազ օլում' օնա քէտէր վերէճէք
գատար զարպլը տէյիլ իտի . լաքին պանղը տէֆա՛
չիմէքտէ օ գատար չօգ էլէքթրիգա օլոնր քի՛ տօ-
գունտուղու՝ քիմնէյի անիտէ էջլտիւրիւր :

Այլէւրեւտ' ալէլէ րէնիւ պիր ալէթ վար , քի՛
պաշլըճա դարաֆը՝ պիլլօրտան պիր չարգ տըր : Պու-
չարգ չէվրիտիքտէ , պիր թագրիպ էլէքթրիգա՛ հասիլ
օլուր , վէ պիլլօրտան՝ սարը թէնէքէտէն եափըմըչ
պիր գուպուրա՛ վարըր , քի օնուն ուճունտա պիր եու-
վարլագ թօփուղ վար : Այեր՝ օ գուպուր էլէք-
թրիգաիլէ տօլտուգտան ասնկրա՛ պիր քիմնէ օնուն
ուճունտաքի թօփուղա փարմաղընը եագլաշտը-
րըրսա , օնտան՝ ֆրանքլինին ուչուրմասընտաքի ա-
նախթարտան չըգան կիպի՛ գըղըքըմլար չըգար :

( ) : Այլէքթրիգա ալէթի շիմէք հասըլ էտէ՛ ըմի
եա՛ վալիտէմ :

Այլ : Այլէթ օղլում , պէջլէ տէյէ պիլիւրիզ . զի-
րա պուլութլարըն շէյէք շէրլէնրէ իէօսլէրէրէյէ է-
լէւրեւտ' պու ալէթ տախի հէման օ էլէքթրիգայը
փարլաֆ Գըլլըճը՛ շէքլինտէ կէօսթէրտիր :

( ) : Եա՛ վալիտէմ , պիր քիմնէ փարմաղընը է-
լէքթրիգա ալէթինտէ օլտն գուպուրուն՝ թօփու-
ղումա եագլաշտըրտըգտա , օնա պիր զարար օլ-
մանգմը :

Այլ : Խաչըր օղլում , փարմաղընտա եալընըզ պիր
ազ աղըր տույար . լաքին պիր տտէմէ զարար վերէ-
ճէք՝ եախօտ օնու էօլտիւրէճէք գատար պիլէ էլէք-
թրիգա թօփլպյաճագ պիր եօլ վար :

Պիր աճայըպ պիլլօր գաւանօզ եափարլար , քի
օնուն մանդարտան պիր գափաղը օլում' գափաղը-
նըն օրթասընտան գաւանօղուն իչինէ պիր փիլիինչ

թէլ կէշիւորներ , քի թէլին ուճու մանթարտան
 տիշարը գալը , վէ ուճունտա փիրինչտէն պիր թո-
 փուզ վար . ոլ պիլըր չարգ տէօնտէրիլիպ էլէքթրի-
 գա փիրինչ թէնէքէտէն օլան գուպուրա վարտըղ
 զէման , էյէր օլ գավանօղուն թօփուզու գուպու-
 րուն թօփուզու եանընա գօնուրսա՝ թէնէքէնին թո-
 փուզունտան գուպուրուն թօփուզունա էլէքթրի-
 գա գրղըլճըմլարը կէչէր . պու մինվալ իւզըն գա-
 վանօղուն իչինէ պիր չօգ էլէքթրիգա գօնուլուր , վէ
 պավանօլ տօլտուգտան թօնկրա , օնու կէրի չէքէր-
 լէր : Պիր աստէմ՝ պու ուսլուպ իւզըն էլէքթրիգա
 իլէ տօլմուշ պիր գավանօղուն տիպինէ պիր էլինի
 գօսա , գավանօղուն թօփուզունա օպիր էլինի տօ-
 գունտուղու կիպի՝ անիտէ օնու պիր քիմնէ վուր-
 մուշ կիպի՝ պիլէքլէրինտէ՝ տիրսէքլէրինտէ՝ ումուզ-
 լարընտա վէ կէօքսիւնտէ պիր շէտիտ հարաքէթ
 տույար . չիւնքի էլէքթրիգա շիմշէք կիպի աստէմն
 վիւճիւտիւնին պիր դարաֆընտան օպիր դարաֆը-
 նա կէչէր : Եյէր եիւզ քիչի՝ եախօտ նէ գատար քի-
 շի օլուրսա օլուուն՝ էլ էլէ դութուպ պիր տայիրէտէ
 տուրսալար , վէ տայիրէնին պիր ուճունտա օլան ա-
 տէմ՝ էլինի պէյլէ էլէքթրիգա իլէ տօլմուշ գավա-
 նօղուն տիպինէ գօսա , տայիրէնին օպիր ուճունտա
 օլան աստէմ՝ էլինի գավանօղուն թօփուզունա տօ-
 գունտուղու կիպի՝ էլէքթրիգա պիր անտէ հէփիսի-
 նին վիւճիւտիւնտէն կէչիպ՝ հէփիսի պիրտէն եօգա-
 րտա զիքր էթաէյիմիզ հարաքէթի տույարլար :
 Օիքր օլունան կիպի չօգ գավանօղար եափըլըպ
 եան եանա գօնուր , վէ հէփիսի էլէքթրիգա իլէ
 տօլտուրուլուր վէ օնլար պէյլէ եափըլմըշտըր քի ,
 էլէքթրիգա հէփիսիւնտէն պիլէքէն պօշմնա պիլիք .
 վէ պօշմնտըղ՝ վազըթ թօփ եա կէօք կիւրէմէսի

կիպի շիտտէթլի պիր սէտա օլուր : Պէջլէ՝ պիր եէրտէ եափրլմը չօգ էլէքթրիգա գաւանօզլարընա էլէքթրիգա լապլայտի տէնիր . վէ էլէքթրիգա օնտան ալընտըղը՝ վագըթ՝ լապլայտի պօշալմագ տէնիր : Պու պիր եէրտէ օլան չօգ գաւանօզլարը եախօտ եալընը պիր գաւանօզու էլէքթրիգա իլէ տօլտուրմասընա եա պօշալմամսընա՝ թօի վէ թիւֆէնք իշիւն տէնտիյի կիպի՝ րօլրալմագ վէ պօշալմագ րէնիր :

( ) : Լա՛ վալիտէմ , էյէր պիր ատէմին վիւճիւտիւնէ պիր էլէքթրիգա թապիյաի պօշատըսա , օնու էօլտիւրմէ՞ղմի :

Վ : ( ) Լ դատար պէյիւք պիր թապիյաի չօգ գօլայ եափրլա պիլիր օղլում . չիւնքի չօգ գաւանօզու պիր եէրէ գօմագտան թպարէթ տիր :

( ) : Լա՛ վալիտէմ , զանն էտէրիմ՝ պանա հագգընտա սէյլէյէճէք իտիյին պալըլա՝ նի՞չիւն էլէքթրիգա երլան պալըղը տէնտիյինի անկլատըմ :

Վ : Փէք էյի . իմտի՛նի՞չիւն օնա էյլէ տէնիր :

( ) : Ղիւնքիւ օնա տօգու՛նտուղուն զէման՝ ալնէն էլէքթրիգա թապիյասընտան չըգտըղը՝ կիպի՛ շիտտէթլի էլէքթրիգա չըգար :

Վ : Լագըգաթ սէյլէտիյին կիպի տիր օղլում . հաթթապու շէյի թէճրիւպէ էյլէմէք իշիւն՝ պաղը քիմնէլէր պու պալըգլարտան թութուպ գապլար իշիւն սագլատըլար . վէ թէճրիւպէ էտէրէք պուլտուլար քի՛ պու պալըգ իսթէտիյի զէման՝ եանընա փէք եագըն կէլէն ատէմի եա հայվանը եա քէնտինէ տօգու՛նանը էլէքթրիգա իլէ վուրա պիլիր . վէ պու պալըգ՝ իսթէտիյի կիպի՛ աղ եա չօգ վուրա պիլիր . վէ վուրմագտան վուրուլանըն տույտուղու հարաքէթ էլէքթրիգա գաւանօզու՛նտան օլան կիպի տիր :

( ) : Լաբան պալըղընտան գըղըլճըմ չըգաթ մը՝ ես վալիտէմ :

Ա : Պու պալըզլար սույուն իչինտէ օլտուզլարը զէման գըղըլճըմ կիպի պիր շէյ կէօրիւնմէզ . լաբին սուտան տըլարը օլտուզլարը զէման պաճը տէֆա՝ գըղըլճըմ կէօրիւնիւր :

Պու էլէքթրիգա երւան պալըզլարընը՝ թէֆթիշ էթտիլէր, քի իչէրի նասըլ եափըլմըշ օլտուղունու կէօրէլէր . վէ պուլտուլար քի՝ պու պալըղըն իչի՝ իւչ փայընըն պիր փայընտան զիյատէսի պիր ա՝ ճայըպ էլէսէլէթա Լապիյաթի Գուլ . լաբին գաւա՝ նօզլարտան եափըլմըշ օլանտան ֆարգըլ տըր : ( ) - նու սանա շիմտի թա՛րիֆ էտէմէմ . չիւն օնու սանա թա՛րիֆ էթմէյէ պիր չօգ զէման լազըմ տըր . վէ պունտան մա՛տա օնուն ըէսմ օլունմուշ թասպիլիւնտէ սանա օնուն հէր պիր դարաֆընը կէօստէրմէքսիզին օնու անկլայամազսըն : Պու պալըզըն իչինտէ՝ էլէքթրիգա ալէթինին դարաֆլարընտան չօգ զիյատէ եափըլմըշ օլուպ՝ սըգ սըգ տիզիլմիշ դարաֆլար վար, վէ սանա տէտիյիմ կիպի՝ պու պալըղըն պիր պէօյիյիւ՝ իչինտէ օլան թապիյասընը էլէքթրիգա իլէ պէօյլէ Գուլուլա վէ պօշապա պիլիւր քի, պիր ատէմի՝ երլտըրըմ զարպը իլէ կիպի վուրուպ էօլտիւրէ պիլիւր : Պու պալըզ՝ քէնտի իչինտէ օլան թապիյասընը էլէքթրիգա իլէ նի՛ճէ տօլտուրտուղունու վէ պօշաթտըղընը՝ վէ իսթէտիյինէ կէօրէնիճէ նի՛ճէ ազ եա չօգ զարպ իլէ վուրա պիլտիյինի՝ հիչ քիմսէ պիլմէզ : Պիր կիւն սէնի կէօթիւրիւպ սանա էլէքթրիգա ալէթինի՝ վէ էլէքթրիգանըն պաճը ա՛ճայըպ իշէրինի կէօսթէրէճէյիմ :

( ) : Լաբին պէն ես վալիտէմ , էլէքթրիգա ալէթինէ տօգունուպ սարսըլմասընը իսթէմէմ :

1) : Լ. զ էլէքթրիգա՝ սանա հիչ պիր զարար վէր-
մէզ . Լաքին խթէտիյին կիպի էյլէ : 1)էն էլէք-
թրիգա ալէթինի վէ գաժանօզու վէ թապիյաի
վէ էլէքթրիգանն զայրի ավատանլըգլարնն կէօր-
տիւյիւնտէ , կէօրէճէքսին քի՝ օնլարնն եափըմա-
սընտա վաֆիր թէտպիր վէ միւրատ վէ հիւնէր վար :

( ) : Հագիդաթ էջլէ տիր՝ եմ վալիտէմ . հէմ
օնլարը կէօրտիւքէ տիւշիւնէճէյիմ քի՝ ալէթտէն
հասիլ օլան էլէքթրիգա՝ օլ պուլուլթլարտա օլանն
ա՛յնի տիր , վէ ալէթտէն չըգան գըղըլճըմլար՝ ա՛յնի
ա՛յնինճէ շիմէք կիպի տիր , վէ պիրազ գօրգա-
ճաղըմ :

1) : Ելէքթրիգանն խուսուսունտա հէփ պիլ-
տիյիմիզի քէշֆ էթմէյէ՝ չօգ ա՛լիմ քիմսէլէր պիր
չօգ զէման սարֆ էթտիլէր . հէմ տախի օնլար՝ է-
լէքթրիգա ալէթլէրինի վէ գաժանօզլարը վէ թա-
պիյալարը վէ էլէքթրիգանն սայիր ավատան-
լըգլարնն իճատ էթմէյէ վէ գօլպլըղըլա գուլան-
մասընն էյրէնմէյէ չօգ ա՛գըլ վէ զիհն եօրտուլար :

Իմտի պու պէջլէ իքէն , էլէթլէրիգա էլլան պա-
լըլէնն էօյլէ բասլէ իէլէ օլպուղուհն ի՛մ ինանա պի-
լէր . օնուն տէրունինտէ օլան թապիյաի՝ վէ պա-
լըղն օնու քէնտի տիւշմէնլէրինէ գարշը՝ եախօտ
նաֆագասընը թահսիլ էթմէք իչիւն իսլէպիյինէ
իէօրէ գուլանալը՝ վէ պաթալիօնուն գուլանըլ-
մաղա պալիա հապըր պալիալը ըմթ կէլէմի օլտու :
Հէմ տախի պալըգ՝ քէնտինին էլէքթրիգա եափա
պիլտիյինի վէ թապիյասընը տօլտուլմաղա վէ
պօշաթմաղա գուտրէթի օլտուղունու ըմթ կէլէ
մի պիլտի . հէմ թապիյասընը նէ՛ իչէն գուլ-
լանաղընը ըմթ կէլէմի էյրէնտի :

Լլկէք թրիգա ետիմասը վէ օնու գուլլանմասը
գուլվէթինէ մաքիք օլան՝ ետընըդ պէշ ճինս պա-
լը՛գ մա՛րում տուր : Պու օնլարն մալիք օլտուղու
գուլվէթ փէք ա՛ծայրպ տրր : ( ) Եւար՝ գարա պու-
լում իլէ տօլու գասըրզալը հավատա պաշլարմը-
լըն իւզէրինտէն կիւրիւթիւ վէ աթէշ փիւսկիւսէն
օլ հիյպէթլու վէ գօրգուբու շէյի ետիա պիլերլէր :
Ը իմշէյին ըշըզընտան պիզ պա՛զը քերրէ նէ ա՛-
ծայրպ իւրքերիզ , վէ կիւրիւթիւնիւն սէսինտէն
գօրգարըզ . օլ զէման պիզէ կօրիւնիւր քի՛ կէյա
Լլլահ պիզէ ա՛զիմ գուլվէթինի կէօսթերիր :

( ) Կիօլէրի եյեր , վէ աշաա՛ ենէր :

( ) Նուն ոյադուրը՝ ալլըն նոա գարանլը՛գ ժուր :

( ) Եիւլիւրլարըն գառադուրը իւլէրիւրէ ուշար :

( ) Նու՛ չիփ չիվէ գարա սուլար վէ գօյու պուլուլ-
լա՛ր Կօլլէր :

Լլլահ՝ Կիօլէրպէ Լիւրլէր :

Թաա՛լա չեհորի սեռնի վէրիբ :

Պէյլէ վագըթլարտա՛ չօգ տէֆա՛ անաստուածլար
տիթերլէր , վէ պուլունտուզլարը մուխադարատան
գուրթուլմաղա՛ նիյազ էտերլէր :

Իմտի պիզ՝ Լլլահըն գուտրէթինէ շատը՛ղըլա
թա՛զիմ էտէլիմ , քի պու գատար քիւչիւք պիր պա-
լըղըն իչինէ՛ շիմշէյի գօրգուլու վէ հիյպէթլի էտէն
օլ Էլէրիլիգա գառմէլիլինի ա՛ծայրպ գարզ իլէ սըղ-
տըրմաղա գատիր տիր : Պու գուլվէթ՝ պուլում-
լարտան կէլտիլինտէ՛ էն պէյիւք աղաճլարը եա-
րար , վէ ատէմլէր հէմ հայվանլար վէ էվլէր հէլաք
էտէր . լաբին պալըղըն վիւճիւտինտէ՛ վէ եալընըզ
օնուն Փաիտէսի վէ սէլամէթի իչիւն գուլլանըլ-
տըգտա՛ փէք ազ զարար կէթիրիր : Լաբին եալընըզ
տիւշիւն քի՛ էյեր հէփ պալըզլար վէ հայվանլար

վէ ինտանլար պու գուվվէթէ մալիք օլսալար , եա-
խօտ հէման հէփ ղազէպէ կէլէն ասէմլէրին պու
գուվվէթի օլսա , նէ՞ գատար չօգ զարար էտէպի-
լիլլէրիտի :

( ) : Եւ վալիտէմ , էյեր պիզտէ պուվ գուվվէթ
օլսայրտը , պիր չօգ երլ եաշարրտըգ :

Վ : Կէօրիւյօրսուն օղլում , սանա սէյլէտիյիմ
պալըգտա՝ վէ օլ գուվվէթէ մալիք օլսան պիր գաչ
ճինս պալըգտա տահա՝ Եւսհըն գուտրէթինին վէ
իլփինին վէ էյլիյինին պիր գապի իս՝ պալթը տահա՝
պէյան օլունուր :

( ) : Վյլէտիր , եւ վալիտէմ . վէ օնու էլպէթ-
թէ տայիմա ֆիքրիմտէ սագլայաճաղըմ , զիրա պու՝
շիմտիյէ գատար հէփ իշիթտիյիմ շէյլէրտէն փէք
աճայրպ տըր :

ՕՆ ՏԷՕՐՏԻՒՆԱՂԻՒ ՄԻՒՐԱԵԼԻՄՆԻ :

( ) : Եւ վալիտէմ , պու սապահ պէնի պիր արը
սօգտու . փարմաղըմա պագ նանըլ շիշմիշ տիր :

Վ : Փէք չօգ շիշմէմիշ տիր՝ օղլում . փարմաղըն
տահա պէթէր օլմատըղընա շաղ ու մէմնունում :

( ) : Գլայս էտէրիմ քի՝ արըլարըն գօվանընա
փէք եագըն վարտըմ , պիր տահա պու գատար եա-
գըն վարմամ :

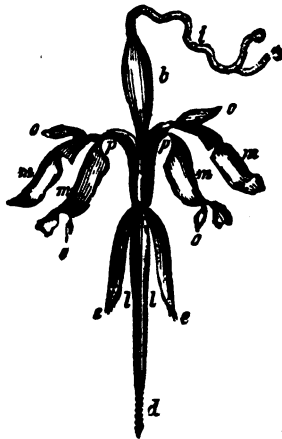
Վ : Տիգգաթը՝ օլմալըյըղ՝ օղլում . զիրա արընըն
տիքէնի պիր չօգ աղըը վէրիր . վէ արընըն սօգտու-
ղու եէրին սաղալմասընա չօգ վագըլթ կէչեր :

( ) : Պու գատար պիր քիւչիւք պէօճէք՝ պէյլէ
պիր ֆէնա եարայը նանըլ էտէ պիլիր՝ եւ վալիտէմ :

Վ : ( ) նուն վիւճիւտիւնիւն պիր դարաֆը՝ հէ-
ման պու շէյ իչիւն եափըլմըշտըր : ( ) նուն տիքէնի՝

պիր պույնո՞ւզ կիպի գըւըֆըն իչինտէ տիր . պու գը-
լըֆըն ուճու՝ սիվըի վէ եարըգ տըր . շէջլէ քի արը
սօգաճագ օլտուղու զէման՝ տիքէնի տըշարը չըգա-
րա պիլէ : Տիքէն չիֆթէ օթւպ իքի քիւչիւք ինէ
կիպի շէյտէն եափըւմըշտըր քի , պու ինէլէրին ուճ-
լարընտա՝ պալըգ ինէսինին ուճուճտաքի կիպի՝ պիր
չօգ չէնկէլի վար : Ինէնին պիրի՝ օպիրինտէն պիրազ
ուզո՞ւն տուր :

Պու թասվիրտէ՝ արընըն թիքէնի բէսմ օլուճ-
մուշտուր , քի խուրտէպին իլէ պէջլէ կէօրինիւր :

Երբ՝ թիքէնին պիր քիմնէնին էթինէ սօգտու-
ղու զէման , էվվէլա օլ պույնո՞ւզ կիպի գըւըֆը օլ
քիմնէնին տերիսինտէն էթինէ պաթըրըր , անտէն
թիքէնինին ուզուճ ինէսինի գըւըֆտան էթին ի-
չինէ սօգար , քի օ՝ չէնկէլէրինտէն էթէ եափը-

շըր . պոռնտան սօնկրա օպիր ինէյի տա սօգար ,
 շէջլէ քի օ տահամ տէրին պաթար , վէ օ եափըշըպ
 գալընձա՝ օպիրինի տահամ տէրին պաթըրըր , թա
 քի պիւթիւն տիքէնի՝ ասէմին էթինէ կէօմիւլէ
 գալըր :

( ) : Լշջլէ իսէ՝ եա՝ վալիտէմ , արը թիքէնինին
 պու գատար ածը վերտիյինէ՝ վէ եարասը կէճ սա-
 ղալըրղընա թա՝ ճիւպ էթմէմ :

Վ : ( ) ղըտմ , պէնիմ սանա պու . սէջլէտիյիմտէն
 մա՝ տա պիր շէյ օլմասայըտը , էջլէ օլմա՝ զըտը . օլ
 քիւչիւք հայվան պիր շէյ տահամ էտէր :

( ) : ( ) նէ՞ տիր՝ եա՝ վալիտէմ :

Վ : Տիքէնի էթին իչինտէ իքէն , գըլըֆըն ի-
 չինտէն էթէ պիրազ զէհիր տէօքէր , վէ օլ ածը վէ-
 րէն շիշի էտէն պու տուր : Լշյէր պու օլմասայըտը ,
 արընըն տիքէնի պիր ինէնին վերտիյի ածըտան չօգ
 զիյատէ ածը վերմէգիտի :

( ) : Պու զէհիր նէ՞րէտէն կէլիր՝ եա՝ վալիտէմ :

Վ : Տիքէնին տիպինտէ պիր քիւչիւք թօրպա-
 ճըգ վար , քի զէհիր օնուն իչինտէ տիր . հէմ օրա-
 տա պիր գաչ աճայըպ սինկիրլի էթլէր վար , քի ա-
 րը օնլար իլէ՝ քէնտի տիքէնինի հէր դարաֆա տօղ-
 րու չէվիրէ պիլըր , վէ էթին իչինէ պաթըրա պիլըր ,
 վէ թօրպանըն իչինտէն զէհիրի գըլըֆա վէ օնտան
 եարայա՝ տէօքէ պիլըր :

Լինէ տիքէնին թասվիրինէ պագ , վէ օնուն՝ պա՝
 զը դարաֆլարընը սանա թա՝ րիֆ էտէյիմ . (i) զէ-
 հիրին հասիլ օլտուղը գապ տըր , քի օնտան (b)
 թօրպայա՝ կէչէր , վէ օնտան՝ պիր ղայրի գապ իլէ՝
 (ll) տիքէնին գըլըֆընա՝ կէչէր . (ee) տիշարըքի գը-
 լէֆ տըր , քի իչէրիքի (ll) գըլըֆ օնուն իչինտէ գա-
 փանմըշ տըր . (m m m m) տէօրթ կէյրէք տիր , վէ

(0000) տէօրթ փէք քիւչիւք սինկիրլի էթ տիր քի՝
արը օնլարըն վասիդասի իլէ տիքէնի հէր եանա
տօղըու օյնատա պիլիր . (pp) իքի սինկիրլի էթ տիր
քի՝ տիքէն օնլար իլէ իչէրի չէքիլէր , (d) տիքէն
իքիյէ սյորըւը , քի իքի դարաֆընտա պալըգ ինէ-
սինտէքի կիպի քիւչիւք չէնկէլէրլի վար :

Պազ , պու փէք քիւչիւք պէօճէք՝ պէօյլէ պիր ա-
լէթ իլէ սիլահլանմըտըր քի , փէք պէօյլէք վէ փէք
գուվվէթլի տիւշմէնէ գարշը՝ գօյա պիլիր . հէմ տա-
իի օլ ալէլէ Նիճէ Գալլանֆաթ իւրէր իպիյիլի փէք
էյի պիլիր . վէ պիր արը սիւրիւսիւ՝ քէնտի տիւշ-
մէնլէրինէ իսթէտիքլէրի գաաար գարշը գօյա պի-
լիրլէր :

( ) : Իյլէ տիր եմ վալիտէմ . պէն մասալ քի-
թապընտա օգուտում քի , պիր այը՝ պալ գօվանը-
նա պալ եէմէյէ կիթմիշիտի . լաքին արըլար օնուն
իւզէրինէ հիւճիւմ էտիպ՝ օնուն եիւզիւնիւ տիքէն-
լէրի իլէ պերպատ էթտիլէր :

Ա : Լըւնըն՝ հէ՛ դայրի պէօճէքլէրին դա՛տ ալ-
մալա օլա՛ն ալէլէլէրի՝ դա՛նի փէք ա՛ծայըպ տըր . վէ
պիզէ՝ արըյը վէ սայըր պէօճէքլէրին ճիւմէսինի
հէմ հէփ ատէմլէրի վէ հայվանլարը եարատան վէ
տայիմա օնլարը գայըրան Լըլահ (Լ)աալաւնըն միւ-
րատընը վէ թէտպիրինի վէ հիւնէրինի վէ էյլիյինի
պէյան էտէր :

( ) : Լըմ վալիտէմ՝ պանա պու քիւչիւք հայվան-
ճըգլարըն դաա՛մ ալտըգլարը ա՛ծայըպ ալէթլէրի
խուսուաունտա սէօյլէրմիսին :

Ա : Սէօյլէյէճէյիմ՝ օղլում . լաքին պէնի անկ-
լայանըն տէյիւ՝ սանա եվվէլա պիր գաչ դայրի շէյ-
լէր սէօյլէմէլիյիմ :

Պա՛զը ատէմլէր՝ չօգ չալըշտըլար քի , պէօճէք-

լէրին տիւրլիւ տիւրլիւ ճինսլերինի՝ վէ օնլարըն նի-
 ճէ եափըմըշ իտիյինի՝ վէ օնլարըն նիճէ եաշատը-
 ղընը՝ վէ նէ էթտիքլերինի քէշֆ էտիպ անկլայալար :
 Պու տէտիյիմիզ քիմսէլէր՝ էլլէրինտէն կէտիյի
 գատար՝ տիւրլիւ տիւրլիւ ճինստէն պիր չօգ ճինս
 պէօճէքլէր ճէմ՝ էտէրլէր : Վ է պէյլէ ճէմ՝ էթ-
 տիքլերինի պիլլօր շիշէլէր իշինտէ գօյուպ պիր օ-
 տանըն իշինտէ սագլարլար . վէ օլ ճէմի՛յէթէ պէօ-
 ճէ Գաալինէլի տէրլէր : Պա՛զը պէյլէ գապինէթ-
 լէրտէ՝ գըրգ պին ճինս պէօճէք պուլունուր , լաքին
 իհթիմալ տըր քի՝ տիւնեատա շիմտիյէտէք քէշֆ
 օլունմամըշ չօգ ճինս պէօճէք տաշա՛ վար :

( )նլարըն աղլալարընըն՝ վէ Գաա՛լարընը ալա-
 պ օլա՛ն սայըր ալէլէլէրինն էտիւլմըշ իպիլէ Գաալը՝
 ճանալտարըն վէ Գաալարըն վէ պաղգլարըն ինիպէն
 չօգ ֆարգլէ վէ ա՛ճայըպարը :

Պա՛զը պէօճէքլերին չէնէլէրի վար . վէ էքս՛երի՝
 իքի չիֆթ չէնէլէրի օլուպ՝ պիրի օպիրինին իւս-
 թիւնտէ օլուր : ( )նլարըն չէնէլէրի՝ պիզիմքի կիպի
 աշաղա վէ եօգարը օյնամազ , իլլա սաղա սօլա՛ տօղ-
 րու օյնար : Նքսէրի՝ գաա՛մը եօգարըքի չէնէ գու-
 թար , վէ չիյնէր . վէ աշաղաքի չէնէ էքս՛երի էյրի
 օլուպ՝ գաա՛մը զապղ էտէր ,՝ վէ փարալար , անտէն
 սօնկրա՛ եօգարըքիսի օնու՝ եոլտո՛ւլմազտան՝ պիր
 էյիճէ չիյնէր : Պազը պէօճէքլերին չէնէլէրի քէս-
 քին օլուպ տիշ կիպի ինճէ տիքէնլէրի վար , քի էթ
 քէսմէյէ գատիր օլալար . ղայրիլէրինքի՝ գուրթ-
 լարը դութմագ իշին էյիլմիշ՝ վէ օնլարըն գանընը
 էմմէք իշին գօվուգլուտուր : Պազը պէօճէքլերին
 չէնէսի եափրագ քէսմէք իշին մագա՛ս կիպի տիր ,
 վէ ղայրիլէրինքի էն սէլթ օտունուր քէսէ պիլմէք
 իշին փէք գապի տիր : Պիր չօգ պէօճէքլէրէ չէնէ՝

լազըմսըդ պիր շէյ տիր . չիւն օնլարըն նափագասը
սուլու շէյլերտէն ի պարէթ տիր . վէ պու մա՛գուլէ
պէօճէ.քլէր՝ կիւվէլէր վէ քէփէնէ.քլէր տիր : Պոււն-
լար պալտան ղայրի պիր շէյ եէմէզլէր , քի օ՛ է.ք-
սէրի՝ չիչէ.քլէրին իչինտէ տէրին եէրտէ պուլու-
նուր . իմտի պու հայվանլար օնու եէթիշմէյէ գա-
տիր օլմագ իչիւն՝ պիզիմ ա՛յնէն գույուտան առ
չէ.քտիյիմիզ կիպի՝ օնլարա պիր եօլ լազըմ տըր .
վէ [՝,լէս օնլարա պու- իգլիկա էոքն էօլու- իհասն էյ-
լէիշտիւր : ( )նլարըն պօրու կիպի՝ իչի պօշ պիր ինճէ
վէ ուզուն տիլի վար , քի պու՝ պա՛զըլարընտա իւչ
փարմագ գատար ուզուն տուր . վէ օնու գուլան-
մատըզլարը զէման՝ էյյիէ սարգըլմամագ վէ պիր
քէտէրէ օղրամամագ իչիւն՝ գաթ գաթ տիւրիւպ
քիւչիւք էտէրլէր : ( )նու գուլանաճագ՝ օլտուզլարը
զէման՝ տէր ա՛գապ օնու աչարլար , վէ չիչէյին տի-
պինէ տալտըրպ՝ նափագալարը օլան պալը աղըզ-
լարընա չէ.քէրլէր : Պու տիլ՝ պիր գաթը նէվ՝ էթ-
տէն օլարագ՝ վաֆիր քիւչիւք հալգալարտան եա-
փըլմըշտըր , քի օնլար պիրի պիրինին իւսթիւնտէ
օլուպ՝ օյնամագ իչիւն հէր պիրինին պիր սինկիրլի
էթի վար :

Պու տիլ՝ պալաղը պիր պօրու կիպի պիր շէյ կէօ-
րիւնիւր իսէ տէ , պիրի պիրինտէն ֆարգը իւչ քիւ-
չիւք պօրուտան եափըլմըշտըր , քի օնլար պիրի պի-
րի իչինտէ օլուպ՝ էն տիշարըտա օլան՝ վէ օնտան
սօնկրաքի՝ եէլի չէ.քէրլէր , վէ օրթատաքի պալը՝ չէ-
քէր . օրթատաքի պօրու տէօրթ քէօշէ կիպի օլուպ՝
տիշարը.քիլէր պիրի պիրինէ պիթիշիք տիր , վէ հէր
պիրինին պիրէր օլուղու վար : Պու տիշարտան եա-
նա օլան իքի պօրու՝ քիւչիւք գօփշալար կիպի շէյ-
լէր իլէ պիրի պիրինէ պաղլանըր . վէ պու պաղլանմա՝

պիրազ իբի էլին փարմագլարը պիրի պիրինէ կէ-
 չիրիլտիքտէ էլլերին պաղլանմասընա պէնկզէր : Պու
 պօրուլարը՝ հայվան իսթէտիյինէ կէօրէ պաղլամա-
 ղա վէ չէօզմէյէ գատիր տիր . վէ օնլար պաղլը օլ-
 տուղու գէման , օրլուպաթի պօրուպաթն էէլ չլգաճաթ
 էէր գալու : Պու սուրէթտէ հայվան՝ օլ պօրույու
 չիչէյին պալը՝ իչինէ պաթըրըպ՝ պօրունուն իչինտէ
 օլան եէլի աղղընա չէքէր , վէ չիչէյին տիպինտէ օ-
 լան եէլ պալը պօրունուն իչինէ եիւրիւտիւր , վէ օն-
 տան հայվանըն աղղընա չըգարըր :

( ) : Եւ վալիտէմ , պու՝ պիզիմ պա՛զը քէրրէ
 պիր արփա գամըշը իլէ չանաղըն իչինտէն սու էմ-
 տիյիմիզէ պէնկզէր :

Ա : Եւյլէ տիր օղլում : Սու չէքտիյիմիզ դու-
 լումպա տախի՝ սույու պու մինվալ իւզրէ տիշարը
 չըգարըր : Պալը հայվանըն աղղընա՝ էէլ չըգարըր .
 չէնթի պօրունաթն իլինպէ պալը աշաղտյա պաւաճաթ
 էէլ էօգ պալ , զիրա՝ հայվան պօրունուն իչինտէ օ-
 լան եէլի էմիպ տիշարը չըգարըր : Վամըշ իլէ սույու
 էմտիյին վազըթ՝ վէ դուլումպատան սու չէքտի-
 յիմիզ գէման տախի՝ սու պու սէպէպտէն եօգա-
 րըյա եիւրիւր : Խազըրընտա՝ տըր քի՝ սանա հավա-
 նըն աղըրըղը խուսուսունտա՝ զանա չօճուգլարըն
 մէշին փարչասը իլէ դաշը գալտըրտըգլարընը սէջ-
 լէտիյին վէ պէն օանա ֆիլին խօրդումու իլէ աղըր
 եիւք գալտըրտըղը՝ կիպի օլտուղունու սէջլէտիյիմ
 գէման թա՛րիֆ էթտիմ . պալ տախի ա՛յնի էյլէ՝
 օնուն կիպի տիր :

( ) : Քիբրիմտէ տիր՝ եւ վալիտէմ . լաքին պէն
 օզէման կիւվէ վէ քէփէնէք կիպի քիւչիւք պէօ-
 ճէքլէրին տախի խօրդումու օլտուղունու տիւշմու-
 մէտիմ :

Վ : Պէ՛լի օղլում . հէմ տախի պեօճէքլէրին խօր-
դումնու հէման ֆիլինքի կիպի ա՛ծայրպ տըր : Վ, տէմ-
լէր գուլումպայը իճատ էտէլը՝ պիր չօգ՝ փէք չօգ
սէնէ կէչմի՛շ տիր : Վ է տէյէ պիլիրիմ քի՛ գուլում-
պայը իճատ էտէն՝ եա՛նի տիւնեատա տա՛հա դու-
լումպա եօղիքէն՝ իլք գուլումպայը եափան տտէմին
պիր չօգ հիւնէրի վէ [Թէտպիրի վէ միւրատը վարը-
տը : Վ է էյէր օղէման պիր քիմնէ գուլումպայը կէօ-
րիւնճէ՝ օնու ատէմ եափմատը , իլա բա՛ւն իէլէ օլ-
բա՛ տէսէյիտի , էլպէթթէ պիր կիւն ատէմլէր օնա՝
տիվանէ տէյիւ կիւլէրլէրիտի : Վ, էփէնէյին քիւ-
ջիք գուլումպա կիպի խօրդումնուն եափմասըն՝
քի՛մ [Թէտպիր էտիպ իճրա էյլէտի , քի օ՝ պիզիմ
սու չէքտիյիմիզ գուլումպատան՝ կերչէքտէն չօգ
զիյատէ ա՛ծայրպ տըր : ( )նուն՝ պիր մախսուա խըզ-
մէթնիյէթի իլէ եափանը եօ՛գ մու : ( )նուն հէր պիր
գարաֆը՝ տէյիւ եալընըզ պիր քէփէնէքտէ իլա
տիւնեանըն գուլումպասընտան պէրու վիւճիւտէ կէլ-
միշ հէր պիր քէփէնէքտէ՝ բա՛ւն իէլէթի պէր էէրէ
իէլէ : Վ է պու գատար պին երլ հէր պիր քէփէնէ-
յին խօրդումնուն հէփ դարաֆլարը պիր եերէ
բօզնա բօզնա-յա իէլէսի՝ վէ տպիմա հէփիսինին ա՛յ-
նի ա՛յնի՛նճէ պէր պիւլլէ՝ օլտաը բանթ կէլէպի օլ-
տու : Օլորա՝ պէնիմ օղլում՝ պիր վագթթ օլտու ,
քի տիւնեատա՝ իլ էաբաբըլը չէփէնէ՛ , եաշարը-
տը , վէ քէնտի եումնուդալարընը եումնուդալատը :

( ) : Վ, ջլէ տիր՝ եա վալիտէմ , ա՛յնէն պանա
սէյլէտիյին իլք դառլգ կիպի օլտու . անտէն օլ
եումնուդալարտան տա՛հա քէփէնէքլէր չըգաը ,
չէյլէքի՝ հիսապսըզ միլիօն քէփէնէքլէր օլտու :

Վ : Վ, ջլէ օղլում . ամմա գաուզուն եումնուդա-
լարըլիէ քէփէնէյին եումնուդալարընտա չօգ ֆաթ-
վար :

( ) : Պիլիրիմ եմ վալիտեմ . պէն քէփէնէյին եռմուրդալարընը ասլա կէօրմէտիմ . լաքին օնլար գաուղունքինտէն չօգ քիւչիւք օլմալը :

|| : Այլի օղլում օնլարըն պա՛ղըսը պիր թօփլու ինէ պաշընտան պէօյիւք տէյիլ տիր . վէ պիր խոււ առատա օնլարտան չօգ ֆարգը տըր : Վիւչիւք փիւ ընձլէր գաուղուն եռմուրդալարըն եռմուրդալարտան չըգար , լաքին քիւչիւք քէփէնէքլէր՝ քէփէնէյին եռմուրդալարըն եռմուրդալարտան չըգմալ : Վէփէնէքլէր՝ եռմուրդալարընը պիր ֆիտանըն՝ էքս'երի լտհանանըն՝ եափրաղը իւզերինէ՝ եռմուրդալար , վէ օնլարը գուլթալ փիպի պիր շէյ իլէ եափրաղարըն իւզերինտէ եափրշտըրըլար , վէ ճրատա պիր գաչ հաֆթա՝ վէ պա՛ղը տէֆա՝ պիր գաչ այ տուրուքլար : Վէփէնէք՝ հագիգալթ եռմուրդալարը իչին հիչ գայըրմալ . չին եռմուրդալարըգտան սօնփրա՝ օ աղ վագըթ կէչմէզտէն էօլիւր : || աքին օնուն եռմուրդալարընը՝ ըիւզկեսարըն վէ կիննէչին գըղըընըղը գըզտըրըր , վէ հէր պիր եռմուրդանըն իչինտէն դըլիւլա պէնիւկէր գաւիւլա՛ր չըգար : Պու գըթթըլլարըն օն ալթը այագլարը վար , հէմ իքի աղզը օլում պէ եափրաղարը տուրմայըպ չօգ իշթահ իլէ եէրլէր : ( ) նուն օն իքի կէօղիւ վար , վէ օնլար օգատար քիւչիւք տիր քի՛ խուրտէպինսիզ կէօրիւնմէզլէր : Պու դըրթըլլար՝ եռմուրդալարտան չըգտըլարը կիպի՝ օլ իւզերինտէ օլտուղլարը եափրաղը չօգ իշթահ իլէ եէմէյէ պաշլարլար . վէ հէման հէր հայվանտան թէզ պէօյիւրլէր . օլ գատար թէզ պէօյիւրլէր քի՛ տէրիլէրի տարլաշըպ չալթլար , վէ օլ տէրի տիւչիւպ՝ օնուն եէրինէ եէնի տէրի պիթէր . վէ դըրթըլ պու մինվալ իւզըն պէշ ալթը քէրրէ տէրիսինի տէյիշտիրի :

Պիր գաչ հաֆթատան՝ վէ պա՛ղը ճինս դրոթըլտա պիր գաչ պտան սօնկրա՝ պու հայվան պիր ղայրի սուրէթէ կիրմէյէ հազըրլանըր . վէ օլտուղու եափրաղը պրաղըպ պիր կիզլի եէր արամաղա վարըր , քի օրատա հէր մուխադարատան էմին օլա . զիրա պունտան սօնկրա եէմէյի պրաղըր , վէ արթըգ գըմըլտանմաղա՝ վէ քէնտինի կէօղէթմէյէ մէճալի օլմազ : Խմտի պու քէնտինէ իգթիզալը օլան մահալի պուլմագ իչին տիվարլարըն վէ գափուլարըն վէ աղաճլարըն իւզէրինէ չըգար : Ա է պէջլէ պիր եէր պուլտուգտան սօնկրա՝ աղղընտան իփէք կիպի փէք ինճէ պիր շէյ չըգարարագ՝ օնտան պիր չօգ թէլի պիր եէրտէ՝ պիր շէյ էօրէր , վէ օնուն իլէ քէնտինի պիր եիւքսէք եէրտէ տիվարտան եա պիր աղաճըն տալընտան եախօտ եափրաղընտան ասա գօր : Պա՛ղը ճինսի պաշ աշաղա՝ վէ պա՛ղը ճինսի եանը իւսթիւնէ ասըլըր . վէ պու եանը իւսթիւնէ ասըլանլար՝ վիւճիւտլէրինին օրթասընտան օլ իփէյի սարըպ ասըլտըգլարը եէրէ պաղլարլար : Խմտի եինէ տերիսինին իչինտէն պիր տահա չըգմաղա չալըշմաղա պաշլայըպ՝ պիր չօգ ճապալանմագտան վէ պիւքիւլմէքտէն սօնկրա մերամընը իճրա էտէր . լաքին պունու՝ էթմէյէ պա՛ղը տէֆա՝ պիր եա իքի կին ճապալանըր : Խմտի տերինին իչինտէն դըրդըլտան փէք ֆարգլը պիր պէօճէք չըգար քի օնա գըրխուլէ (իփէքճին) տերլէր : Պու իփէքճին տէնիլէն պէօճէյին գույրուղունտա իքի քիւչիւք շէնկէլլ վար , քի օնլար իլէ՝ դըրթըլըն քէնտինի ասմաղա եափտըղը օլ քիւչիւք իփէքտէն տիւյմէ կիպի շէյտէն քէնտինի ասա գօր : Ը իմտի էպի տերիյի օրատան տէֆ՝ էթմէյէ չալըշմաղա՝ պաշլար . վէ պունու իճրա էթմէք իչին քէնտինի հէր կէօնէ

շէքիլէ գոյարագ տերիյի էօթէյէ իթի վէրիւր, վէ փէք ամայրայ հարաքեթլէր էտէր: Ենճամը օլ տերիյի աշաղմ աթար, վէ իփէքճին օրատա ասըլա գալըպ՝ պիր թէպտիլէ տահա պէքլէր, քի օ՝ էվվէլքիլէրտէն փէք ամայրայ տըր: Պու թասպիրտէ՝ սանա շիմտի թաթիֆ էթտիյիմ կիպի՝ ասըլմըշ պիր դըրթըլ (a) վէ պիր իփէքճին (d) ըէսմի եագըլմըշ տըր:

Իփէքճինին պիչիմի՝ գըրթըլընքինտէն փէք ֆարգըլ տըր՝ իփէքճին՝ պիր ազ վագըրթտան սօնկրա օնուն իչինտէն չըգաճագ պէօճէյին գըլըֆըր կիպի պիր շէյ տիր. վէ պու գըլըֆըրն իչինտէ օլ պէօճէյին հէփ ամալարը մէվճիւտ յուպ՝ ամայրայ դարզ իլէ տիւրիւլմիւշլէր տֆր: Իփէքճին՝ ճանը եօգ պիր շէյ կիպի կէօրէնիւր, վէ օլ իփէք տիւյ-

մէտէն ասըմը՝ գալըս՝ ասլա գըմըտանմազ : Պուհալտէ պաճը քէրրէ պիր գաչ հափթա վէ պաճը քէրրէ պիր գաչ այ եա պիր սէնէ եա սէնէտէն տախի զիյատէ գալըր . վէ պու՝ գուրթուն եումուրդալարտան չըգտըղը մէվսիմէ վէ դըրթըլըն պեջիւմէյէ լազըմ՝ օլան զէմանէ վէ իփէքճինտէն չըգաճագ պէօճէյին պիւյիւքլիյիւնէ կէօրէ օլուր : Խմտի պուհայվանըն՝ օլտուղու գըլըֆտան չըգմաղա վագթը կէլինձէ, գաչմաղա՝ չապալամաղա պաշար . օլ զէման տէրի երըթըլմաղա պաշար , վէ իչինտէն պիր կիւզէլ՝ պիր գանատը քէփէնէք չըգար :

Պուֆերրահ վէ մէսրուր հայվան կիւնէչին նուրունտա փարլայարագ , վէ ըիւզկեարըն իչինտէ կէզէրէք՝ չիչէքտէն չիչէյէ ուչուպ ղնայարագ լէզիզ պալը եէր , վէ պիր գաչ եազ կիւնիւ՝ եախօտ փէք զիյատէսի պիր գաչ այ եաշայրպ էօլիւր : Լմնա էօլմէզտէն էվվէլ եումուրդալարընը եումուրդլար , քի օնլարտան՝ եինէ պու մինվալ իւզըն ղայրի դըրդըլար վէ իփէքճինէր վէ քէփէնէքլէր չըգալար , քի օնլարըն հէփիսինին հէր պիր դաւաֆը ա՛յնի ա՛յնինձէ պիր շէքիլտէ վէ ա՛յնի ա՛յնինձէ պիր թէրթիպտէ վէ հէր պիր հալտէ թէքմիլէն պիր օլուպ՝ եումուրդա եումուրդայա՝ դըրթըլ դըրդըլա՝ փիփէքճին՝ իփէքճինէ՝ քէփէնէք քէփէնէյէ՝ պէնկզէյէ , շէյլէքի՝ պիրի պիրինտէն ֆարգը օլմայա : Ը կպու՝ իւք քէփէնէյին եարատըլտըղը վագթտան՝ եըլտան եըլա պէյլէ օլմագտատըր :

Պու նէ՞ աճայրպ միւրատ նէ՞ աճայրպ թէտպիր նէ՞ աճայրպ հիւնէր տիր՝ պունուն էմաւիւնի ատէմ՝ էտէմէզ . պո-նո- իճրա էլիւյէ իգլիլա էրէն ի՛լի վէ գո-պրիլէէ էալքնըլ Լըլա՛հ հալէ րիլ :

Խմտի պաղճէտէ կէզտիյին զէման կէօրտիւյին հէր պիր քէփէնէք՝ սանա կէօքտէն պիր սէս կէլիր կիպի սանա տէր . շէր շէյի Էօրադառն վէ հըֆը Էօրէն վէ Էօրէ Էօրէն պիր Լըլը՝ լըլը :

Պիթիրմէզտէն Էվվէլ՝ սանա քէփէնէք խուսուսունտա պիր շէյ տահա՝ սէյլէմէյէ իսթէրիմ : Պու քիւչիւք հայվանտա՝ եումուրդանըն իչինտէ օլտուղու զէմանտան թա արթըգ եէրին իւղէրինտէ սիւրիւքլէնմէմէք եախօտ տիվարտսն եա աղաճտան ճանսըզ ասըմըզ գալմամագ՝ իլլա հավատա շատըզ վէ Ֆէրրահըզ իլէ ուչմագ իչին իփէքճինտէն չըգտըզ զէմանէտէք՝ նէ աճայըպ վէ ղարայըպ թէպտիլլիքլէր պէյան օլունույօր : Պէյլէ պիր թէպտիլլիյին օլմաղա միւմքին օլտուղունու՝ էյէր կէօղիւմիւզ իլէ կէօրիւպ պիլմիշ օլմասագ , քիմ թիւչինէ պիլիրիտի : Լաքին պու թէպտիլլիյի իճատ էտէն Լըլը՝ տըր . վէ օնուն իլմի վէ գուտրէթի՝ տահա աճայըպ թէպտիլլիքլէր եափա պիլիր :

Լըլը՝ պիզէ Լըլըզ Վիթապընտա տէր քի , պիզիմ պու՝ մէզարա կիրիպ օրատա չիւրիւյէճէք օլան՝ թէնլէրիմիզ պիր վագըթ եինէ օրատան չըգաճագլար , շէյլէ պիր աճայըպ թէպտիլլիյիլէ քի՝ քէփէնէյին թէպտիլլիյի օնուն եանընտա պիր շէյ տէյիլ տիր : Լըլը Լըլը՝ սէվէրսէք , վէ օնա իղաա՛թ էտէրթէք , վէ մէզարըն գափուսունու իպթիտա քէնտիսի աչըպ՝ էօլիւլէրտէն տիրիլէն վէ կէյէ չըգան Վուրթարըճը (Նիսուս Վրիստոս Էփէնտիմիզէ իթիմատ էտէրսէք , պիզ տախի շատ ու մէսրուր օլարագ մէզարլարտան գալգաճաղըզ , վէ թէնլէրիմիզ՝ Վրիստոսուն ճէլիլ թէնի կիպի օլաճագլար :

Հեղինակը լեզուով օլաճաղաղ , պէ՛ր անո՛ր ինօղ
Գըրժը՛ն չա՛ռ , ո՞նի՛ պօրս-սա՛ռ . շէն պօրս- չաղա՛ն-
ճագ , վէ հօլէ-լէր շէ-րի-սլէ-ս պո-լա՛ղ Գըլա՛մ է-
պեճէ-լէր , հէ՛մ պի՛ղ լեզուով օլաճաղաղ :

Օ՛րս պո- շէ-րի-ր (լէն)՝ շէ-րի-սի-ղէ-ս ին-
ճայէ՛ վէ պո- հօլէ-լէ-՝ հօլէ-սի-ղէ-ս ինճայէ լա-
ղա՛յալ :

Պո՛ւ ա՛ճայը պ կերչէք սէօղէրի պիզէ էօյրէտէն
Լ՛ստուածաշունչ տուր՝ օղլում . վէ սէն քէփէնէյի
կէօրիւպ՝ Լ՛լաճըն իլմինէ վէ գուտրէթինէ հէյրան
գալտըղն զէման , օլ հօլէ-լէրպէն պիլիլէ , հապի-
սին իսպրըն՝ ինլիլ . քի էյէր Լ՛լաճը սէվէր-
սէն , օնուն վասիդասի իլէ պու շիմտիքի սէնին
զսյիֆ վէ չիւրիւր թէնին պէյլէ թէպտիլ օլա-
ճագ քի՛ հօլէ-սի-ղ սաղլը Գ վէ ինճլէ՛ վէ Գո-վէլ-
վէ ին-ղէլէլ իլէ հպիպէն էաշայաճագ :

(Օ՛Ն ՊԵՇԻՆԻՆԻ ՄԻԻԲԵԼԼԻՄԻ) :

( ) : Լա՛ վալիտէմ սէն պանա տէտին քի , պիր
ճինս քէփէնէք վար , քի եումուրդալարընը լաճա-
նանըն եափրաղը իւղէրինտէ եումուրդալար , վէ օլ
եումուրդալարտան չըգան դրոդըլար՝ քէնտինէ նա-
ֆագա իչին լաճանանըն եափրաղընը եէր . քէ-
փէնէք՝ լաճանանըն եափրաղը դրոթըլըն նաֆա-
գասը օլաճաղընը նէտէ՞ն պիլիլ :

Վ : ( ) ղում , չօգ հազը էթտիմ , քի պանա
պէյլէ պիր սիւալ թօրտուն . չինքի պունտան կէօ-
րինիւր քի՛ պէնիմ սանա սէյլէտիյիմ շէյլէրին
իւղէրինէ տիւչինիւրսին : Ելինտէն կէլտիյի գա-
տար՝ պո- շէյին «հպիպին» «էն ինի» պուլմաղա
չալըլ : Չօգ տէֆա՛ պիր շէյին սէպէպինի ինի

պուլա պիլիբսին . վէ օնու քէնտին պուլաուղուն՝ տահա էյի տիր : Աիւնքի պիր շէյի քէնտին պուլաուղուն զէման , տիւշիւնմէյէ ալըշըրսըն , վէ էֆնէ պիր շէյ օլուրսա , քէնտին պուլաուղուն ճէհտ էտերսին :

( ) : Այա վալիտէմ , քէփէնէյին տայիմա դըր-
թըլա միւթապըդ նաֆագա օլան եափրաղըն իւս-
թիւնտէ եումուրդլատըղընըն սէպէպինի պուլմաղա
յօֆ չալըպըլ , ամմա պուլամատըմ :

Ա : ( ) ղըլում , հագիգաթ քէփէնէյին տայիմա
պէօյլէ էտիպ՝ հիւ պիր քէրրէ եանղըշ էթմէտիյի
աճայըպ տըր . զիրա պիլիբսին քի , քէփէնէք՝ պիւ-
թիւն էօմրիւնտէ եալընըլ պիր քէրրէ եումուրդ-
լար , վէ օնտան սօնկրա թէզ էօլիւր , վէ պու թագ-
տիրտէ եումուրդալարընըն եալըու չըգարմասընա
միւնասիպ եէրնէրէտէ օլտուղունու՝ յօֆ քէֆա էու-
հուրդլաուղըլ . իւնքի-պէ իլէ էօյրէնմէյէ գափիւ
քէյիլ քի . վէ պունտան մա՛տա՝ քէփէնէք քէնտին
հիւ ասլա լահանա եափրաղընըն եէմէզ . չիւնքի օ՝
չիւնքիլըն տիպինտէն խօրդումու իլէ էմտիյի
պալտան ղայրի հիւ պիր շէյ եէմէզ : Ամտի քէնտի
եումուրդասընտան չըգաճագ օլան դըրթըլըն պալ
եէմէյէ գատիր օլամայըպ՝ եալընըլ նաֆագասը
լահանա եափրաղը օլմագ կէրէք իտիյինի նէրէ-
տէն պիլիբ :

— ( ) : Փէք էյի վալիտէմ . պու փէք աճայըպ տըր ,
վէ սէպէպինի անկլայամմա :

Ա : Պէն տախի էյ օղըլում , պունու տիւշիւն-
տիյիւմ զէման հէյրան գալըրըմ . վէ պէն օնուն
հագըրնտա սէնին պիլտիյինտէն փէք ալ զիյատէ
պիլիբիմ : Պէն պիլիբիմ քի՝ պու պէօյլէ տիր , լա-
քիննիլիւն պէօյլէ օլտուղունու սանա թա՛րիֆ էթ-
մէք գատիր օլամայաճաղըմ : Պէօճէքլըն տիւր-

լիւ տիւրլիւ ճինսլէրինն՝ եռմուրդալարընը՝ տա-
խի եռմուրդալարաճագ տիւրլիւ տիւրլիւ եէրլէրի
վար . վէ եռմուրդալարալարընն տէ եօլու պիրի պի-
րինտէն չօգ ֆարգլը՝ տըր :

Պիր ճինս քէփէնէք վար քի , եռմուրդալարընը
կիւզինն եռմուրդալար , վէ թա իւք պահարատէք
էօլէ գալըրլար : Նյէր օնլարը պիր եափրաղընն իւ-
թիւնտէ պրաղըրսայրտը , գըշընն օնլարը շէտիտ
րիւզկեարլար օնտանն պիր ուզագ եէրէ ուչուրուպ՝
դըրթըրլարը չըգտըղը զէմանն դաս՝մլարը օլմատը-
ղընտանն՝ աճըգտանն հէլաք օլուրլարըտը . պու է-
ճիլտէն եռմուրդալարընը՝ դըրթըրլընն եէյէ պիլտի-
յի պիր աղաճընն չուպուգլարը եդրաֆըննա՝ եռ-
մուրդալար : Պու հայվանն եռմուրդալարընը եիւք-
սիւք շէքլինտէ՝ չուպուղունն եդրաֆըննտա տիգիպ՝
դութգալ կիպիպիր շէյ իլէ եափըշ թըրըր . վէ պու
գատար գավի օլուր քի , հէր մուխադարատանն՝ եա-
նի րիւզկեարընն շիտտէթինտէն վէ եաղմուրտանն՝
եախօտ պիր ղայրի պէօճէքտէնն եէնիլմէտէնն հըֆզ
օլունուրլար : Վէ պու քէփէնէք պունու՝ գույրուղու
վէ արտ պյագլարը իլէ էտէր : Նմտի պու քէփէնէք՝
պունու նէ՝ սէպէպտէնն էթտիյիննի պիլթըրմի :

Պիր քիւչիւք սինէք վար քի , եռմուրդալարընը
կիւլ աղաճըննն տալարը՝ եա օնունն դըրթըրլընն
եափրաղընն եէյէ պիլտիյի ղայրի ֆիտանլարընն տալ-
լարը իւզէրինտէ եռմուրդալար : Նմտի պունու էթ-
մէյէ՝ օլ ֆիտանլարընն իւզէրինտէ գանուն վէ թէր-
թիպ իւզըն քիւչիւք տէլիքլէր եափար , քի եռմուր-
դալարընը իչինէ գօյա : Նյէր սէն պէյլէ տէլիքլէր
եափաճագ օլուրսանն , պիր քիւչիւք էյէնն՝ վէ տէ-
լիքլէրի գանուն վէ թէրթիպ իւզըն տէլմէյէ պիր
փէրկէլինն վէ պիր պիզլինն օլմալը : Նաքին պու քիւ-

չիւք սինէյին՝ նէ էյեսի նէ պիզի նէ փերկէլի վար .
ամմա պու ալեթէրին իշինի կէօրիւր տեսթերէ կի-
պի պիր ալեթի վար : Պու տեսթերէ պիզիմ տես-
թերէլերիմիզտէն ֆարգլը վէ անայրպ տրր . Պիրա
իքի եանընտան տիշլերի օլուպ՝ եան եանա գօնմուշ
իքի տեսթերէ կիպի օլմազլա , իքի դարաֆլը իշլեր ,
վէ պիզին՝ փերկէլին հէմ էյենին իշինի կէօրիւր :
Պու քիւչիւք սինէք՝ եոմուրդասընտան չոգաճագ
գրթթընը՝ եալընըզ պա՛ղը ճինս ֆիտանլարըն
եափրագլարընը եէյէճէյինի պիլի՛րմի :

Պիր ճինս՝ սինէք վար քի՝ եոմուրդալարընը սը-
ղըրլարըն տերիսինտէ եոմուրդալար՝ օնլարը օ-
րատա պրազըր , քի եափրուլարը չոգա : Տէյէ պի-
լիլիմ՝ քի , սէն պու սինէքլերի եօքիւլէքին վէ սը-
ղըրլարըն վիւճիւտիւնիւն էթրաֆընտա ուշուպ՝ օն-
լարա սըգընթը վերտիյինի կէօրտիւն . չիւլի պու
սինէքլեր օնլարըն տերիսինին քէօրփէ դարաֆլարը-
նը տէլիպ գանընը՝ եմէրլեր , վէ օնլարա պիր չօգ ե-
ղիյէթ վերիլեր : Պու սինէքլեր՝ եոմուրդալարընը
եափրագլարըն իւզէրինէ եոմուրդալամասը օնլարա
էյի օլմատըղընը պիլիլիլէ՛րմի :

Էիչ պիր տիւրպիւն կէօրտիլիւն վարմը՝ օղլում :

( ) : Լէօրտիւմ՝ եա վալիտէմ . ֆիքրինտէ տե-
յիլմի քի , ամուճամըն էվինտէ պիր տիւրպիւն իլէ
տէնիզտէքի կէմիլէրէ պագտըզ . օ՝ պիրի պիրի ի-
չինտէ պիր գաչ գաթ իտի :

11 : Փէք էյի . պու սինէյին գույրուղունտա՝
տէօրթ փարչա սերթ վէ գաթը պույնուզ կիպի պիր
չէյտէն եափրմըն տիւրպիւն կիպի աչըլըր պիր ա-
լեթի վար . վէ օնուն ուճունտա պէշ քիւչիւք վէ ու-
ճու սիվրի չէնկէլի վար , քի իւչիւ օպիլլէրտէն ու-
ղունտուր : Պու՝ պուրգու խըղմէթինի կէօրիւր պիր

ալէթ տիր քի՝ պիր գաչ սանիյէնին իշինտէ պու-
նուն իլէ՝ եռմուրգալարը եռմուրդլայաճագ պիր
տէլիք աչըլըր :

Փէք էյի պիլտիյին քիւշիւք գարընճալար՝ պե-
լիւք պեօլիւք պիր չօղու պիր եէրտէ սաքին օլուրլար .
վէ օլտուգլարը տէլիքլէրինտէ եռմուրգալարընա
իէք մուգպլէթ օլմաղա ղայլէթ տիգգաթ էտէրլէր :
Եռմուրգալարըն հէփիսինի՝ գալընճալար փաթի-
շաւը տէնիլիւր էալընը պի՛ր գալընճա եռմուրգ-
լար : Պու գարընճա՝ եռմուրգալարը պիր մախսուս
եէրտէ եռմուրգլամազ . լաքին եռվանըն իշինտէ
րասթ կէլտիյի մահալտէ պրաղըր , վէ օնլարա հիչ
ասլա մուգպլէթ օլմազ : Եմմա եռմուրգալարը եռ-
մուրգլատըղը կիպի՝ իշնէլէ՛ր տէնիլիւր ղայրի գարըն-
ճալար վար , քի՝ օնլարը աղըղլարընա ալըպ՝ աղըղ-
լարընտա եռվարլայարագ տիլլէրի իլէ ըսլատըր-
լար , վէ օնլարը երղըն երղըն երղարլար , վէ թա
եափրուլար չըգանատէ ք , օնլարա՝ օնլար մուգպլէթ
օլուրլար : Եիւնտիւզիւն էքս՝ էրի պիր եէրտէն պիր
եէրէ գալտըրըպ՝ իգթիզա էտէն ըսըճաղա եա նէ-
մէ կէօրէ եէրլէրինի տէյիշտիրիլէր : Պիր գաչ
կիւնիւն իշինտէ եռմուրգալար գըղըպ օնլարտան
իէք ուֆագ գուրթ կիպի եափրուլար չըգար , վէ պու
իշնի գարընճալար օնլարը չօգ տիգգաթ իլէ կե-
զէտիրլէր : ( ) օնլարա՝ տուրմայըպ գաա՛մ դաշըր-
լար . վէ հէր կիւն սաաթ իմ օն պիրտէ՝ եա՛նի կիւնէշ
պաթմազտան պիր սաաթ էվվէլ օնլարը եռվա-
լարընըն տիպինտէ օլան տէրին պիր մահալէ թա-
շըրլար , թաքիմ կէճէ սօվուղունտան իւշլիւմէսին-
լէր , վէ սապահլայըն օնլարը եինէ եօգարը չըգա-
րըրլար . լաքին էյէր սօվուգ եա եաղմուրլու կիւն
օլաճագ օլուրսա , օնլարը աշաղատա պրաղըրլար :

1) Է թա՛ճիւպ օլունաճազ պո՛ւ տուր քի՛ պը հայ-
վանյար պու խրզմէթի՛ հէր սապահ վէ հէր ախշամ
կիւնէշին էրքէն եա կէճ տօղտօղունա՛ կէօրէ է-
տէրլէր : 1) Իրա կիւնէշ օնլարըն եուվալարընըն տի-
շարըսընա ըշըգ վէրտիյի կիպի՛ եօգարըտա օլան
գարընճալար ա՛ճէլէ իլէ աշաղատա օլան արգա-
տաշլարընը ույանտըրմաղա՛ վարըրլար . օնլար տէ
գալգըպ եավրուլարը թէզ եուվանըն եօգարըսընա՛
կէօթիւրիւրլէր , վէ օնլարը օրատա օն պէշ տագի-
գա գատար պրաղըպ՝ անտէն օնլարը կիւնէշին օն-
լարա տօգունմատըղը՝ եուվալարընըն աշաղաքի գա-
թընա՛ կէօթիւրիւրլէր : Պա՛ղը տէֆա՛ պիր Նեուվա-
նըն եավրուլարը՝ եէտի եա սէքիզ պին գատար
քիւչիւք՝ վէ օգատար տա պէյիւճէք գուրթտան թ-
պարէթ տիր : Պէյիւճէքլէր փէք չօգ եէրլէր , վէ
իշճի գարընճալար օնլարա դաա՛մ եէթիշթիրմէք
իչիւն պիր չօգ իշլէմէյէ մէճպուրլէր տիր , չիւն
կիւնտէ օնլարա պիր գաչ քէրրէ դաա՛մ կէթիրիւր-
լէր : Պունտան մա՛տա՝ եավրուլարը փաք վէ թէմիզ
սագլամաղա տախի պիր չօգ զահմէթ չէքէրլէր . վէ
պու խուսուս իչիւն՝ իշճի՛ գարընճալար՝ իքիտէ պիր-
տէ տիլլէրի իլէ օնլարը եալարլար :

Գարընճալար գուրթ հիյէթինտէ իքէն , թէք-
միլէն պէյիւտիւքլէրի գէման՝ քէնտիլլէրինի պիր
իփէքտէն կիպի շէյտէն եափըլմըշ գըլըֆըն իչինէ՛
սարարլար . վէ պու գըլըֆը՝ քէնտի վիւճիւտլէրին-
տէն չըգարտըգլարը պիր շէյ իլէ տօգուրլար . պու-
նուն իչինտէ քէնտի հիյէթլէրինի վէ շէքիլլէրինի
թէպտիլ էթմէյէ պաշլարլար : Պու գըլըֆլարըն ա-
տընա՛ Գօլա՛Գ տէնիր : Պու գօղագլարըն իչինտէ օ-
լան գուրթ՝ եէմէզ վէ իչմէզսէ տէ , պու հիյէթէ
կիրմէզտէն էվվէլ մուհթաճ , օլտուղու խըզմէթ գա-

տար խըզմէթէ վէ էմէյէ մուհթանորըլար . զերա
գարընճալար՝ եումուրդալարա էթտիքլէրի կիպի
եուվանըն իչինտէ պունլարըն տախը եերինի տէ-
յիշտիրիպ՝ եերտէն եերէ թաշըմաղա մէնպուրէր-
տիր . վէ էյէր եուվայը՝ եոգարըտան կէչէն պիր հայ-
վան այաղը իլէ պողարսա , գարընճալար գողազ-
լարը դօփրաղըն իչինտէն տյըգլարլար , վէ եու-
վայը թա՛միր էտէրլէր : Պօզաղըն իչինտէ օլան
գուրթուն տիշարը չըգմաղա վագթը նէ զէման կէլ-
տիյինի՝ վէ իչինտէ օլան եալըունուն օնու աշմաղա
գուվվէթի օլմատըղընը իշճի գարընճալար նէտէն
պիլիր . զիրա վագթը կէլտիյի զէման՝ օնլարըն իւչիւ
եա տէթրտիւ՝ գօզաղըն պիր ուճունտան խիէք թէլ-
լէրինի չէքմէյէ պաշլայըպ՝ օլ դարաֆընը տահա
զայիֆ էտէրլէր . պունուն կիպի պիր գաչ քիւչիւք
տէլիք էթտիքտէն սօնկրա՝ պու տէլիքլէրին արա-
սընտա օլան թէլլէրի պիր պիր քէսէրլէր , շէցլէ քի՝
գօզաղըն իչինտէ օլան՝ սըղաճագ գատար պիր
տէլիք օլուր : Պունու էթտիքլէրի զէման փէք տիգ-
գաթ իլէ եալաշ էտէրլէր , թաքի եալըու ինճին-
մէյէ . հէմ տախի եալաշ եալաշ վէ տիգգաթ է-
տէրէք եալըուլարըն իւզէրինտէն էսքի տէրիյի չը-
գարըրլար , վէ պիր գաչ կիւն օնլարը պէքլէրլէր ,
վէ օնլարա՝ եուվալարընըն օտալարընը վէ եօլարընը
կէզտիրիլէր , քի օնլարա եուվանըն հէր դարաֆընը
էցրէտէլէր :

Իյէր վագթըմ օլտյըտը , օանա պու աճայըպ
քիւչիւք հայվանըն հագգընա՝ հէմ տախի պա՛ղը
զայրի ճինս պէօճէքլէր հագգընա՝ չօգ շէյլէր սէց-
լէրիտիմ . շիւնքի պէօճէքլէր՝ եումուրդալարընը
եումուրդալաճաղա տիւրլիւ տիւրլիւ ճինսլէրին պիրի
պիրինտէն ֆարգըլը դարիգի վար , վէ եումուրդա-

լարընտանն ետպըու չըգտըգտան սօնկրա՝ գըրթըւ-
լարը իչիւն վէ ետպըուլարը իչիւն դաւամ թէտարիգ
էթտիքլէրի եօլարը տիւրլիւ տիւրլիւ տիւր :

Պէտճէքլէրին քէնտիլէրինի վէ եուվարգալարը-
նը վէ ետպըուլարընը կէօրտիւյիւմիւզ կիպի՝ փէք էյի
կէօզէթմէյէ գատիր օլտուգլէրի նո՞ւր օլտուղունու
պուլմասը փէք կիւճ շէյ տիր : ( ) Նլար պա՛ղը շէյլէր
էտէր քի, օնլարը էտիսպաւն էվէլէ՛ օնլարը նո՞-
ւր էտիսճաֆ իտիւլէրինի փէք-նէն փէք օլտու
կէօրիւնիւր : լաքին պա՛ղը շէյլէր տախի էտէրլէր
քի, օնլարը փէք աճպըպ վէ ա՛յնի ա՛յնինճէ վէ
թէրթիպ ճէմ գանուն իւզըն էտէրլէր իսէտէ՝ կէօ-
րիւնիւր քի օնլարըն ճագգընա ճիչ տիւլիւնտիւք-
լէրի՝ եանիյէթ էթտիքլէրի եօգ տուր :

Հէր պիր ճինս գուշուն՝ քէնտի եուվարընը
եափմաղա քէնտի ճինտինէ մախսուս պիր եօլու
վար, վէ երլտան երլա տայիմա ճէման օ եօլտա եա-
փարլար : Պու մինվալ իւզէրէ արըլար քէնտի կէօ-
մէճլէրինի՝ ա՛յնի ա՛յնինճէ պիր էօլէիւտէ վէ պիր
պիչիմտէ՝ ա՛յնէն պիր ատէմ պիր էվ եափտըղը զէ-
ման քեազըտտա ըէսմինի եազըպ էվի ա՛գը իլէ
քէշֆ էթտիյի կիպի՝ ըէսմինի չըգարմըշ վէ նիճէ օ-
լաճաղընը տիւլիւնմիւշ կիպի եափարլար : Վուշ-
լար՝ եուվարընը նի՞ճէ եափաճագ իտիքլէրինի,
վէ արըլար կէօմէճլէրինի նի՞ճէ էտէճէք իտիքլէ-
րինի էվվէլ տիւլիւնիւրլէրմի : ( ) Նլարըն պէջիւյիւ՝
քիւչիւքլէրինէ պունու էթմէյէ էջրէտիրլէրմի :
Լանի պիրի՝ պիրինտէն էյէր էյլէ՝ էջրէնմիշ օլ-
սալարըտը, եուվարընը երլ պէ երլ ճէման պիր
ռւսուլտա եափըպ՝ զէման իլէ օնլարը եափմագտա
ճիչ պիր եէնի շէյ իճատ էթմէտիքլէրի՝ վէ պա՛ղը
շէյտէ եուվարընը տաճա էյի եափմատըգլարը

փէք անձայրպ տըր : Պիր ատէմէ՝ պիր արը կէօմէ-
ճինէ պէնկզէր պիր շէյ եափմասընը էօյրէնմէյէ՝
պիր չօգ զէման լազըմ տըր : ( )՝ իհթիմալ տըր քի՝
օնու եափաճագ օլտուգտա, էվվէլա պիր չօգ շէյ-
լէրի եանկըշ էտէ, վէ պիրիսինի տօղըու վէ թէք-
միլ եափանատէք՝ պիր չօգ չալըշա :

( ) : Եյլէ տիր եան վալիտէմ . հէմ տախի քէն-
տիսի թէքմիլ եափմասընը էօյրէնտիքտէն սօնկրա՝
օնու պիր զայրիսինէ տախի էօյրէտէճէք օլտուղու
թագտիրտէ՝ պիր չօգ զէման սարֆ էթմէլիտիր :

Վ : Տօղըու սէյլէտին օղլում . վէ էյէրօ քիմանէ
պունու եիւզ քիշիյէ էօյրէթսէ, օնլար տա՝ հէր
պիրի եիւլէր քիշիյէ էօյրէթսէ . վէ պու մինվալ
իւզրէ հէզարան պին քիշի էօյրէնսէ, պու կէօմէճէ
պէնկզէր շէյի օնլարըն հէփիսի տէ՝ արըլարըն հէ-
փիսի տէ հէման պիր՝ դըպգըր դըպգըյա եափտըզ-
լարը կիպի եափա պիլիլէրմի :

( ) : Ելլաս էտէրիմ՝ եափամազլար՝ եան վալի-
տէմ :

Վ : Պունտան մա՛տա՝ օղլում, պիր կէօմէճի պիր
արը եալընըզ եափմազ . լաքին չօգ արըլար պիր
եէրտէ իշլէյիպ եափարլար, վէ հէփիսիտէ պիր
եէրտէ՛նիզամ վէ թէրթիպ վէ պիր րէսմ իւզրէ իշ-
լէյիպ՝ արալարընտա պիր գարըշըզլըզ օլմազ, վէ
եանկըշըզ էթմէզլէր : Ելէօմէճի պաշատըզլարը
վագըթտան՝ թա պիթիրէնէտէք՝ հէր պիրինին
մախսուս պիր իշի օլարագ՝ վագթը իլէ վէ եէրլի եէ-
րինտէ՝ պիրի պիր իշտէ վէ օպիրի պիր զայրի իշտէ
իշլէր : Վ է արըլար՝ տինեանըն հէր պիր օլտուգ-
լարը մէմլէքէթտէ՝ վէ հէր երլտա պունու դըպգը
դըպգըյա հէման պիր եօլտա վէ պիր ուսուլտա վէ
պիր հիյէթտէ էտէրլէր : Եյէր արըլար հէփ պունու

եափմաղա մէճպօւր իսէլէր , վէ էյէր օնլար հագի-
գաթ պու խուսուստա տիւշիւնիւրլէր վէ միւհազա
էտէրլէր վէ սէջլէշիւրլէր իսէ , վէ էյէր գօվանլարը
իշինտէ եափտըզլարընը քէնտիլէրինէ սաքին օլա-
ճագ եէր՝ վէ պալը ճէմ՝ վէ հըֆզ էտէճէք վէ եու-
մուրդալարընը եումուրդլայաճագ վէ եափուլարը-
նը հէմ քէնտիլէրինի սագլայաճագ մահալ օլմագ
նիյէթի իլէ պիլէրէք էտէրլէր իսէ , վէ էյէր պու-
նուն ճիւմլէսինի եափմագտա՝ հէր պիր իշին նիճէ
օլաճաղընը եփվէլտէն տիւշիւնիւպ սօնկրա իճրա է-
տէրլէր՝ իսէ , պու խուսուստա՝ օնլարըն աւտէմլէրտէն
զլյատէ նիյէթի վէ թէտպիրի վէ հիւնէրի օլմուշ
օլուր :

( ) : \շա վալիտէմ , էյէր էջլէ օլսա , նիճիւն օն-
լար քէնտի րահաթլարը իշիւն պիր ղայրի եէնի շէյ
իճատ էթմէյէ տիւշիւնմէյէլէր . պիր ատէմ պիր
աճայըպ շէյ իճատ էթմէյէ թէտպիր էտիպ իճատ
էթտիքտէ՝ օ ղայրի աճայըպ շէյլէր տախի եափմա-
ղա թէտպիր էտիպ իճատ էտէ պիլիր :

1) : Պէն տէ էջլէ տիւշիւնիւրիւմ օղլում . վէ
կէօրիւնիւր քի , արըլարըն պու քէյֆիյէթի՝ պու
տիւնեատա աւտէմլէրին հալինէ պէնկզէր , քիպազը
մէմլէքէթլէրին աւտէմլէրի՝ տայիմա եէնի վէ ֆա-
յիտալը շէյլէր իճատ էթմէտէ օլուպ՝ եըլտան եը-
լա օլ մէմլէքէթլէրին խալքը ալիմլէր վէ հիւնէր-
լուլէր օլմագտա տըր , ղայրի մէմլէքէթլէրին աւտէմ-
լէրի իսէ , հիշ պիր շէյ իճատ էտէմէյիպ՝ տայիմա
օլտուգլարը հալտէ գալըրլար , վէ պէլքի ֆէնա
պուլմատէ օլուրլար : \աքին արըլարըն քէյֆիյէթի
պէջլէ տէյիլ տիր . օնլար՝ պիր մէմլէքէթտէ հէր
նէ գատար ալիմ իսէլէր , պիր ղայրի մէմլէքէթտէ
տախի ալինի ալինինճէ օ գատար ալիմտիրլէր , վէ

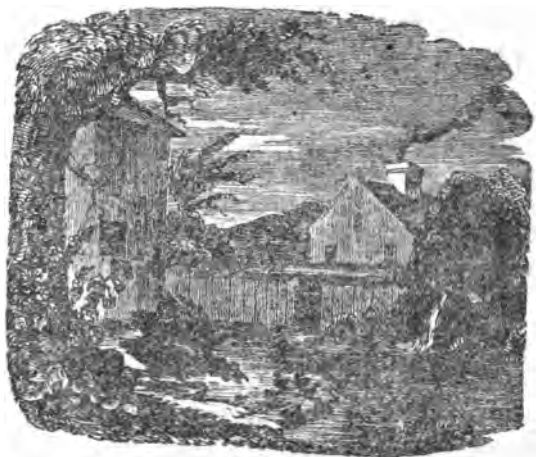
շիմտի՝ պինկերձէ երւարտան էվվէլ պիւտիգլէրին-տէն զեյատե հիշ պիր շէյ պիւմեզէր :

Պիղիմ սաքին օլտուղումուզ էվվէր իլէ տաղ ա-տեմլէրինին շերկէսի՝ վէ պիղիմ կիյտիյիմիզ էս՝-վապլար իլէ օնլարըն վիւճիւտլէրինին իւզէրինէ ալ-տըզլարը եապանի հայվանլարըն փօսթլարընըն ա-րասընտա նէ գատար ֆարգ վար : Վաքին տիւնեանըն եիւզիւնտէ հեր պիր իպլիմտէ վէ հեր պիր մէմլէ-քէթտէ արըլարըն գօվանլարընըն՝ եախօտ օնլարըն կէշինմէյէ հտինտիքլէրի շէյլէրին արասընտա հիշ պիր ֆարգ եօգ տուր : օնլարըն հէփիսի պիր տիւր-լիւ կէշինիլէր, վէ պիր տիւրլիւ եաշարլար :

Ետեմլէր պս՝զը տէֆա՝ հօրտէք եոլմուրգալա-րընը՝ դաժուղուն ալթընա՝ գօրլար, քի դաժուղուն քէնտի եոլմուրգարը իլէ չըգալար : Պու եոլմուր-գալարտան հօրտէք եաժրուլարը չըգընձա, դաժուգ օնլարը՝ քէնտի փիլիճլէրինի կէօզէթտիյի կիպի՝ տիգգաթ իլէ կէօզէտիր : Եօրտէք եաժրուլարը՝ ի-շինտէ եիւզէճէք գատար պիր սու կէօրտիւքլէրի կիպի, սէյիրտիպ օնուն իշինէ տալարլար, վէ հօթէ պէրի եիւզէրլէր, վէ սուտան ասլա գօրգմազլար : ( )նլարըն պու հարաքէթի՝ դաժուղու պիր չօգ գօր-գուտուր, վէ պունուն իշիւն պիր չօգ շամաթա՝ է-տէր : վէ կէօրիւնիւր քի, հօրտէք եաժրուլարընըն գաժուգ փիլիճլէրինտէն ֆարգլը եափըլմը իտիյինի՝ վէ օնլարըն այագլարը մախսուսէն սուտա եիւզմէք իշիւն վէ դաւմլարընը սուտա՝ արամաք իշիւն եա-փըլտըզլարընը անկլամազ :

( ) : Էմ տախի՝ եա՝ վալիտէմ, կէօրիւնիւր քի՝ դաժուգ հօրտէք եաժրուսունուն իպիյի փիլիճին-քինտէն փէք ֆարգլը օլտուղունու անկլամազ : Վիքլիւտէմիտիր քի՝ պանա օնտան հօթիւրիւ օէյ-լէտին :

11 : Եւթը տիր՝ օղլում . օնու ունու թմատըղընա
 չօգ շահըմ : Խմտի կեօրիւյօրտունքի , դավուգ՝ եօր-
 տէք եավրուլարընըն սուլա կիրիպ՝ փիլիճլէրին կի-
 րէմէտիյինին սէպէպի նէ՞ օլտուղունու՝ կեօրիւնիւր
 քի անկլամազ : ( )՝ օնլարը հէր վեճհ իլէ դավուգ
 փիլիճլէրի կիպի գայըրըպ՝ օնլարը ալնէն օնլար կի-
 պի կէօզէթտիյինտէն , օնլարը սուլա կիրմէքտէն
 մէն՝ եթմէյէ չալըշըր : Ըշաղաքի թասվիրէ պագ :

Ղավուգ՝ ղայրի շէյլէր հագգընտա պու գատար
 պիլիր կեօրիւնիւր իքէն՝ պու շէյտէ նի՞չիւն պու
 գատար ահմագ օլտուն : Պունտան գագընաղար՝
 եօրտէք եավրուլարը պու գատար թէզ նանսըլ սու-
 յա կիրէ պիլիր , պէջլէ եթմէսինի օնլարա հիչ պիր
 եօրտէք եջրէթմէտի , օնլարը եումուրգատան չը-
 գարան դավուգ՝ սուլա կիրմէքտէն օնլարը պու գա-

տար մէն՝ էթմէյէ չալըշտը . սույուն օնլար իշին պիր էյի եէր օլտուղունու՝ վէ օնլարըն օնտա եիւզէ պիլտիյինի օնլար նանը պիլիր :

( ) : Լա՛ վալիտէմ՝ հայվանլարըն պու էթտիք-լէրի շէյլէրին հագգընա պանա սէն սէյլէտիգչէ՝ օնլար պանա զիյատէսինճէ ա՛ծայըպ կէօրինիւր :

Ա՛ : ( ) զլում՝ պու հագիգաթ փէք ա՛ծայըպտըր . վէ պունուն պէյլէ օլմասընա՝ պէյլէ օլա Կէյի-Լա՛ Բէնիի՛ Եա՛իլը Կըք ինանմագտան զայրի սէպէպ արանմազ , վէ արանսա տախի պուլունմազ :

( ) : Լա՛ վալիտէմ , պէյլէ տէմէնլէ՝ քէփէնէյէ եումուրդասընը միւնասիպ եէրտէ եումուրդլամասընը վէ գարընճալարա՝ էթմէտէ օլտուգլարը կիպի՝ եումուրդալարը վէ գուրթլարը կէօյէթմէսինի վէ գուշլարա եումվալարընը հէմ արըլարա կէօմէճլէ-րինի եափմասընը վէ էօրտէք եալըուլարընա սույա կիրմէսինի էյրէտէն վէ էթտիրէն Լա՛ հտըր մը տէմէք իսթէրսին :

Ա՛ : Լա՛յլէ տիր օղլում , լաքին պունու Լա՛ լահ՝ րիւզկեարը էսթիրտիյի վէ պուլութլարտա՝ շիմ շէյի կէլիպ աղաճը վուրմաղա էթտիրտիյի եօլտա էթմէզ : Լա՛մա շիմտիլիք չօգ սէյլէշտիք , վէ սէյլէշմէյի պիթիրմէլիյիզ : Լարըն սապահ եինէ սէ-նին իլէ սէյլէշիպ՝ Լա՛ լահըն հայվանլարա պիր չօգ շէյ եափմաղա էթտիյի եօլուն խուսուսունտա սէյլէրիմ :

( ) : ԵԱԹԻՆՆԱՐՆ ՍԻԻԲԵԼԼԻՍԻ :

Ա՛ : Լա՛ օղլում՝ կէզմէյէ պու վարտըղընը պաղ-ճէտէն խօշլանտընմը :

( ) : Փէք չօգ խօշլանտըմ՝ եա՛ վալիտէմ , վէ պիր

աղաճըն իւզերինտէ պիր դըրթըլ կէօրտիւմ , քի պիր եափրաղըն ալթ դարաֆընտա օլ իփէք տիյմէ իլէ ասըմըշտը :

Ա : ( )ղլում , զանն էտերիմ քի , դըրթըլ պու- նու քէնտինին իփէքճինէ՝ վէ օնտան սօնկրա ի- փէքճինին քէփէնէյէ թէպտիլ օլաճաղընը պիլ- մէյէրէք էտեր :

( ) : Եյլէ իսէ , պէյլէ եափմաղա օնու հարաքէ- թէ գօյան նէ տիր :

Ա : Տիւն պէն սանա՝ Լլահըն դըրթըլը պէյլէ եափմաղա՝ վէ հէմ պէօճէքլէրէ հէմ պալըզլարա վէ գուշարա վէ հէփ հայվանլարա պիր չօգ աճա- յըպ շէյլէր եափտըրմաղա գուլանտըղը եօլուն խուսուսունտա սէյլէշմէյէ պաշլատըմ , քի օլ շէյ- լէրի օնլար եափտըրդարընտա՝ կէօրինիւր քի , նէ «եպէպրէն Եափաբլարընը հիշ ապա պիլմէղլէր : Լլահ օնլարըն հէր պիրինէ պաշա պաշա Լապիտի հարաքէլէրի վէրիւր , քի օնլարըն վասիդասի իլէ հայվանլար պա՛ղը շէյլէրի էյրէնմէյէ մուհթաճ օլմայարագ՝ վէ օնլարը նէ իշին եափտըրդարընը պիլմէյէրէք եափմաղա գատիր օլուրլար . վէ կէօ- րինիւր քի՝ պու դապիտի հարաքէլէրի՝ ֆիտանլարտա՝ պիլէ պուլունուր :

Պիր տանէ պուղտայ եէրէ գօնուլտուգտա , պիր աղ վազըթ կէչտիքտէն սօնկրա , օլ տանէնին պիր ուճունտան պիր եէշիլ ֆիլիս՝ վէ օպիր ուճունտան պիր գաչ պէյաղ իփլիք կիպի շէյլէր չըգար . ֆիլիս Եօգաբլար՝ քօզըն՝ վէ իփլիք կիպի շէյլէր աշապար՝ քօզըն՝ եիւրիւրլէր . վէ ֆիլիս եափաշ եափաշ գա- մըշ օլուպ՝ պուղտայ պաշաղը վէրիւր , վէ օլ իփլիք- լէր դօիրաղա գափիճէ եափըշպ կէօքլէր օլուր :

Ա : Եալընըղ պուղտայ տէյիլ՝ իլլա հէր թօխում

պէջլէ օլուր: Այլ պունուն աճայրպը պու տուր քի էյեր պուղտայը՝ եախօտ հեր նէ թօխում օլուրսա օլուն պաշ աշաղա եա պիր եանը եախօտ օպիր եանը իւսթիւնէ գօրսան, տայիմա ֆիլիսիէօ-գարւյա վէ իփլիքլէր աշաղայա՝ տօղրու վարրը:

( ) : Այլ վալիտէմ, հիչ ֆասուլեալարը կէօրմէտիմի, քի տայիմա ֆիլիսլէրի օնլարըն քեօքլէրինին եանլնտա տիքտիքլէրի աղաճա՝ տօղրու վարըպ՝ օնլարըն իւզէրինէ սարըլարագ եօգարըյա՝ տօղրու չըգարըլար:

Այլ : Կէօրմիւշիւմ էյ օղլում. վէ պու՝ հէմ սանա թօխումլարըն հագգընտա սէյլէտիյիմ՝ գապիւթ հարախէթի տէնիլէ պիլիր: Պու շէյ՝ թօխում եախօտ ֆասուլեա ֆիտանը աիւշիւնմէզ վէ պիլմէզ իքէն՝ պէյլէ օլուր:

( ) : Այլ վալիտէմ, ֆիտանլար ճինսլէրինտէ՝ տահա աճայրպ դապիւթ հարաքէթլէրի վարմը:

Այլ : Փէք չօք վար՝ օղլում : Եյեր պիր խըյար ֆիտանընըն պիր եանընտա՝ ֆիտանտան ալթը փարմագ գատար ուզագ պիր գապ իլէ սիւ գօսան, ֆիտան իյիրմի տէօրթ սաաթըն իչինտէ՝ օնտան էվ վէլ ուզանմատա իտիյի դարաֆը պրաղըպ թա օլ գապա վարըպ տօգունանատէք՝ օ եանա տօղրու ուզանըր : Այնէ գապաղ տէնիր պիր ֆիտան վար, քի օ փէք աճայրպ տըր. պու ֆիտանըն եափրագլարը՝ իքիսի պիր եէրտէ պիթիչիք օլուպ իւզէրլէրինտէ իքի սըրա գավի թիքէնլէրի վար : Եյեր պիր սինէք՝ եախօտ պիր ղայրի պէօճէք պու եափրագլարըն իւզէրինէ գօնարսա, օլ թիքէնլէրին իքի սըրասը սըգը սըգըյա գափանըպ՝ օլ քիւշիւք հայվան դութուլուր, վէ թէզ էօլիւր : Այնն

օլունուր քի՛ պիր դարիգտէ օլ ֆիտան՝ պէօճէյին
լէշինտէն պէսլէնիր : Պոլ թասվիրտէ օլ ա՛ճայրպ

Ֆիտանըն պիր փարչասըր ըէսմ օլունմուշտուր : ( )-
նուն եօգարը դարաֆտաքի ուճունա պագ , քի օ-
րատա իքի եսփրագլարըն արասընտա հէնուզ դու-
թուլմուշ պիր սինէյին արտ դարաֆը կէօրինիւր :

Լինէ պունտա տախի քապիտ՝ Լ հարաքէլէտէնիլէ
պիլիր պիր շէյ վար : Լ յափրագլար ափանսըզ գա-
փանըպ՝ պէօճէք էօլմէյէնէտէք աչըլմատըզլարը
զէմանտէ , ֆիտան պունտան պիր շէյ պիլմէզ վէ
հիչ պիր շէյ տույմազ , եախօտ պունուն նէ իչին
օլտուղունուն սէպէպինի պիլմէզ :

( ) : Լ ա՛ վալիտէմ , սաա՛թտա դապիա՛թ հարա-
քէթի վա՛րմը . չին օ՛ պիզէ սաա՛թ գաչտէ օլտու-
ղունու պիլտիրմէք իչին՝ չալար :

Վ : Խոսյըր օղում . սաա՛թըն ա՛ւըլ չալտըղը-
նը՝ եանի չալտըղընըն նէտէն օլտուղունու պիլիրիզ :
Սաա՛թտա սարգըլան թօփուղարըն աղըրըղը չաք-

լարը տեօնտերիր , վէ չարքլար թասա վուրան չէ-
քիճի գալտորըպ պրաղար , վէ օ՝ սաա՛թըն թասը-
նա՛ վուրուր : Պունա՛ Ռեգանիգա՛ եանի խոնճընը
հալաբէլի տերիզ . մանճընըգլարտա դապիա՛թ հա-
րաքէթի եօգ տուր : Պու դապիա՛թ հարաքէթի տե-
նիլէն շէյ՝ եանընըղ նէպաթ՝ եախօտ հայթոն հայաթը
օլան շէյտէ օլուր : Վապիա՛թ հարաքէթինին նե-
տէն օլտուղունու՝ պիլմէզիզ . հէմ տախի Ալլահըն
օնու նէպաթլարա՝ եանի եերտէ պիթէն հէր ֆի-
տանա՝ վէ հայվանլարա նէ դարիքտէ վէրտիյինի՝ վէ
պու գուվլէթին տայիմա իշլէտիյի կիպի՝ օնու նէ
դարիգտէ հէր տայիմ հիչ ասլա եանկըշ էթմէ-
յերէք՝ էջլէ իշլէմէյէ էթտիյինի պիլմէզիզ :

Եւեր ափանսըղ էլիմի՝ սանա վուրաճագ կիպի
եիւզիւնէ տօղու՝ լգալտորըրսամ , սէն տէր ա՛գապ
կէօզլէրինի եումմարն :

( ) : Եւլէ տիր եա՛ վալէտէմ . վէ էջլէ էթմէք-
տէն քէնտիմի դուգամամ :

Մ : Պիր մասում՝ եանի տահա հիչ պիր շէյտէն
անկլամաղ քիւչիւք չօճուգ տախի էջլէ էտեր :
Պէջլէ էթմէնին սէպէպի՝ կէօզիւ հըֆզ էթմէք
տիր , քի օնա պիր քէտէր կէլմէյէ . լաքին կերէք
սէն կերէք օլ քիւչիւք չօճուգ կէօզիւնիւզիւ էջլէ
եումտուղունուզ գէման՝ պու սէպէպի՝ եախօտ կէօ-
զիւնիւզիւ պիլէ եումմայը տիւշիւնմէզսինիզ : Սե-
զէ պոնոն էլիւյէ գաթէլէնպիլէն՝ դապիա՛թ հա-
լաբէլի պիլ : Հէփ հայվանլարը՝ (հէր պիրի
քէնտի թապիա՛թընա կէօրէ ա՛մէլ էթտիքլէրի՝
եանի քէնտի էօմիւրլէրինի հըֆզ էթմէյէ վէ քէն-
տիլէրինի մուխադարատան սագընտորմագ իչիւն
տիգգաթ էթմէյէ մուհթաճ օլտուգլարը շէյլէրին
թէտարիքինի կէօրմէյէ վէ իչինտէ սաքին օլմագ ի-

չիւն վէ եաժուլարընը կէօզէթմէք իչիւն եուվա
լարընը վէ դայրի կէօնէ մէսքեանլարընը եափմաղա
վէ պունոուն կիպի շէյլէրէ մուգայէթ օլմաղա) Հա-
րաքէթէ գոյան դապիաթ հարաքէթի տիր : Պու
տէտիյիմիզ ճիւմէ շէյլէրի՝ հայվանլար սաաթըն
վուրտուղու եախօտ չարք կէմիսինին տէնիզին իւ-
զէրինտէ եիւզտիյիւ դարիգտէն փէք Փարգլը պիր
դարիգտէ էտէրլէր : Ղէրա հայվանլար՝ իմնճընըգլար
Կէյլէ Կիւ : ( )նլար պունու՝ ատէմլէրին պիր շէյի
էթմէյէ էջրէնտիքլէրի դարիգտէն տախի՝ եանի
քէնտիլէրինի հըֆլ էթմէյէ վէ պիրի պիրինի կէօ-
զէթմէյէ՝ վէ քէնտիլէրին րահաթը վէ տահա էյի
օլմալարը իչիւն շէյլէր իճատ էթմէյէ էջրէնտիգ-
լէրի դարիգտէն Փարգլը դարիգտէ էտէրլէր :

Վուշլար եուվալարընը եափմագտա վէ արըլար
գօվանլարընը տիւզմէքտէ՝ ատէմլէրին պիր էվ եա
պիր քիլիսէ եա պիր քէօփրիւ եա պիր կէմի եափ-
տըգլարը զէման էթտիքլէրի կիպի՝ եանի օնլարըն
նիճէ եափըլտըղընը էվվէլա էջրէնիպ անտէն սօնկ-
րա պինանըն րէսմինի վէ սարֆ օլունաճագ քէրէս-
թէյի վէ դայրի մատտէյի միւլհագա էտէրէք տիւ-
շիւնտիւքլէրի կիպի էթտիքլէրինէ՝ թահմին էտէ-
ճէք պիր սէպէպիմիզ եօգ տուր : ( )նլարըն պէյլէ
աճայըպ վէ դարայըպ իլ՝մէ վէ թէտպիրէ վէ հիւ-
նէրէ մալիք օլտուգլարընա ինանաճագ պիր վէսի-
լէմիզ եօգ տուր : ( )նլարը պունու եափմաղա գա-
տիր էտէն դապիաթ հարաքէթի տիր . վէ պու խու-
սուստա՝ Լըլահ պիզէ քէնտի աճիմ իլ՝մինի վէ
գուտրէթինի վէ էյլիյինի պո՝-գարիգպէ կէօսթէ-
րիր : ( )իրա իւ ճէֆէնէյի քէնտի եումուրդալարընը
միւնասիպ եափրաղըն իւզէրինտէ եումուրդլամաղա՝
վէ դըրթըլա օլ եափրաղը եէյիպ միւնասիպ վա-

գըթտա օլ իփէք տիւյմէտէն ասըմաղա՝ վէ իփէք-
 ճինի դըրթըւըն տերիսինին իչինտէն չըգըպ օ տա-
 խի օլ իփէք տիւյմէտէն ասըմաղա՝ վէ էնճամը քե-
 փէնէյի չօգ չապալատըգտան սօնկրա՝ օլտուղու
 գըլըֆընըն իչինտէն չըգմասընը վէ գանատլարընը
 աչմասընը՝ վէ նաֆագասընը արայըպ օնու ալմա-
 սընը՝ վէ էօլմէզտէն էվմէլ եումուրդալարընը եու-
 մուրդլամասընը էտէ պիլմէք իչին պիր դապիա՝ թ
 հարաքէթի իլէ եարատան Ղլա՛հ տըր : Պու դա-
 պիա՝ թ հարաքէթլէրի՝ եիւզէր վէ պինլէր եըլլար-
 ճա՝ էսքի քէփէնէքտէն եէնիսինէ կէչտիյի՝ նէ
 գատար շաշըլաճագ շէյ տիր : Հալա հայաթտէ օ-
 լան վէ տիւնեանըն գուրուլմասընտան պէրու հա-
 յաթէ կէլիպ կէչէն հէփ ճանավարլարը վէ գուշ-
 արը վէ պալըզլարը վէ պէօճէքլէրի միւլհագա՝ էյ-
 լէ օնլար նէ գատար քէրրէ հէզարան պին՝ հէզա-
 րան պին՝ հէզարան պին օլմալը : ( ) նլարըն հէփի-
 սինին՝ իէնպի ճինսինէ խախա- շապիա՝ լէ հալաքէթ-
 լէրի օլա-շա-շ , քի օնլարա՝ քէնտիլէրինին հէմ
 եափրուլարընըն պէլատէն էմին օլմալարը վէ րա-
 հաթըզլարը իչին տիւրլիւ տիւրլիւ իգթիղալը շէյ-
 լէրի տիւրլիւ տիւրլիւ դարիգլէրտէ իճրա էթմէյէ
 եօլ կէօսլթէրիլէր : Պու դապիա՝ թ հարաքէթլէրի
 հայվանլարա նասըլ վէրիլիպ օնլարը պուգաաար
 սահիհ եօլտա ա՛յնի ա՛յնինճէ ա՛մէլ էթմէյէ գատիր
 էտէր , վէ օնլար պիր ա՛ճայըպ դարզտա իպտիտա-
 տէն շիմտիյէտէք էսքի հայվանտան եէնիյէ կէչ-
 մէյէ եափըլտըղլարը եօլու անկլայա՛մազըզ : Պու-
 նա-ն նասըլ օլտուղու-նա՝ էալլընը Ղլա՛հ պիլըր .
 պէրա պու-նա՝ օ՝ էպէր : Սէ պու՝ էյ պէնիմ էվլա-
 տըմ՝ Ղլա՛հըն միւրատընըն վէ թէտպիրինին վէ
 հիւնէրինին շէջլէ պէյիւք պիր իս՝ պաթըտըր քի ,

օնուն հայվանլարըն վիւճիւտլերինի եարատըպ հէր պիր դարաֆլարընը օլտուգլարը կիպի եերլի եերինէ գօմասընը տախի կէչէր : Ան պանա պիր վագըթ տէմիշ իտին քի, էյէր պիր ատէմ պէօյլէ պիր սաւաթ եափա պիլէ քի, օնուն չարգլարը պէօյլէ պիր ուսուլ իւզրէ իշլէյէլէր քի, օլ սաւաթըն իշինտէն՝ պիր եոմուրգանըն իշինտէն պիր փիլիճին չըգտըղը գարգաւա՝ պիր զայրի սաւաթ՝ վէ օնտան պիր զայրի՝ օնտան տախի պիր զայրի սաւաթ չըգըպ պու ուսլուպ իւզրէ կիթսէ, սանա չօգ աճայըպ կէօրիւնէճէք :

Աքին տէյէլիմ քի՝ պունտան մա՛տա՝ պիր ատէմ պէօյլէ պիր սաւաթ եափա պիլէ քի, իլք սաւաթ պիր երլ տօղրու տօղրույա իշլէտիքտէն սօնկրա, քէնտիլիյինտէն եերէ տիւշիւպ փարէ փարէ օլսա, լաքին հէնուզ եերէ տիւշիւպ փարէ փարէ օլմազտան էվվէլ՝ քէնտի չարգլարընը պիլ դապիւթէ հարաթիլի իլէ իտի իշլէթսէ տէ՝ քէնտինին օլ վագըթա գատար իշլէմիշ իտիյի կիպի՝ վէ երլըն թէմամընտա տիւշիւպ փարալանտըղը կիպի՝ վէ տիւշիւպ փարալանմազտան էվվէլ պիր զայրի սաւաթ չըգարտըղը կիպի՝ պիր զայրի սաւաթ չըգարա, սանա նա՛սըլ կէօրիւնիւրիւտիւ :

( ) : Աննի էտէրիմ եւ՛ վալիտէմ, պէն տիւշիւնիւրիւտիւմ քի, օլ ատէմին օլ գատար պէօյիւք միւրատը վէ թէտպիրի վէ հիւնէրի վար քի, էյէր պէն չարգլարըն իշլէտիլինի կէօրմէզսէմ իտի, պէօյլէ շէյին օլա պիլտիլինի ինանմազտըմ :

Ա՛յ՝ Բէփէնէքլէրտէ վէ զայրի հայվանլարտա օլան դապիւթ հարաքէթլերինտէ նէ գատար չօգ զիյատէ հիւնէր վէ միւրատ վէ թէտպիր պէյան օլունուր, շէօյլէ քի, եինէ պունտա տախի՝ շիմաթիյէ գատար հէր կէօրտիլիւմիւզտէն Փարզլը՝

Լ. լահըն իւրինին վէ գուտրէթինին վէ էյլէյինին
պիւր զայրի Կիւրէ- իս' պաւը Կահա' կէօրինիւր :

( ) : Լ. լա Վալիտէմ , պէն պիր գուշուն' եուվասընը
եափտըղընը' եախօտ պիր դըրթըլըն քէնտի իփէք
թէլէրինի հազըրլատըղընը կէօրտիւլիւմտէ , պունու
ա' գըլմա' կէթիրէճէյիմ :

Ս : Սլմարըմ քի , պու տէտիյինի իճրա' էտէ-
ճէքսին' էյ օղլում , վէ պու թագտիրտէ սէն էդ-
րաֆընա պագտըգչա , հէր շէյտէ' կերէք սէնին ա-
յաղընըն տիպինտէ օլան քիւչիւճիւք գարընճատա'
կերէք տահա' պէօյիւք հայվանլարտա' օնլարըն լա' -
ճիւպ օլոնմաճաթ Կապիւ' լէ հարաւէլէրինի օլսուն'
վէ օնլարըն ա' ճայըպ թէնլէրինտէ վէ թէփրէնիշ-
լէրինտէ օլսուն' չիչէքլէրտէ վէ ֆիտանլարտա վէ
աղաճլարտա' շիրին պատի սէպատա վէ շիտտէթի
գասըրղատա' կիւնտիւղիւն ճէլիլ կիւնէշտէ վէ կէ-
ճէ իլէ կիւզէլ այտա վէ երլորղլարտա վէ հէր կէօր-
տիւլիւն մախլուգաթտա Լ. լա' ա' լէ' էլլա' լա' լա-
լալա' վէ Կապիւ' լէնի վէ ի' լա' լա' էյլէյինի կէօրէ-
ճէքսին :

( ) : Ս էյլէշմէյի պիթիրմէգտէն սանա պիր սիւ-
ալ էթմէսինի իսթէրիմ :

Ս : Ս օր' օղլում . պիլիրսին քի' տայիմա սէնին
սիւալլէրինէ ճէվապ վէրմէյէ հազըրըմ :

( ) : Լ. լա Վալիտէմ պա' զը տէֆա' , պա' զը շէյլէրի
եափմաղա' վէ օնլարը նա' սըլ եափմաղա կերէք ի-
տիյինի էվլէլ տիւշիւնմէզլէրմի :

Ս : Կէօրինիւր քի , պա' զը քէրրէ տիւշիւնիւր-
լէր . օնլար չօգ քէրրէ շէյլէր եափարլար քի , եա-
լընըզ դապիւթ հարաքէթի իլէ եափարլարտէյէ-
մէզիլ : Ս է պիր տօսթում պանա պիր աթըն խու-
սոլսունտա պիր շէյ նագլ էթտի . քի օ աթ պիր հէ-

քիմին իտի : Պոլ Հէքիմ պիր կէճէ էվինտէ տէյիլ իտի : Լէճէնին եարըսընտա օլ Հէքիմին գարըսը ույգուսուռնուն արասընտա էվին աշաղաքի գաթընտա եաթտըղը օտաքնն տիշարըսընտա օլան սալատա պիր պէօյիւք շամաթա իշիտիպ ույանտը : Եւ է պոլ շամաթատան օնա էօյլէ կէլտի քի՝ օտասընն տիշարըսընտա պիր գաչ ատէմ աշաղա եօգարը կէզիպ չօգ գուվվէթ իլէ պյագլարընը տէօշէմէյէ վուրուրլարըտը : Իմտի գարը գալգըպ կիյինտի , վէ պաղըրմաղա պաշատը , քի գօնշուլար եարտըմընա կէլէլէր : ( ) Նուն եաթտըղը օտանըն իւթիւնտէ օլան օտանըն իշինտէ պիր ատէմ ույուրուտու , վէ գարընըն սէսինի իշիտինճէ ույանտը , վէ կիյինիպ գարընըն օտասընա սէյիրթտի : Եւ քին մէրտիվէնտէն աշաղա էնիպ գարընըն օտասընա կիթմէյէ սալատան կէչէրքէն , Հիչ պիր շէյ կէօրմէտի , չիւն փէք գարանլըգ իտի : Իմտի էվվէլա՝ էվէ պիր գաչ խըրսըզ կիրտի տէյիլ գօրգմաղըլա եինէ տիշարը չօգմաղա ճէսարէթ էթմէտի . չիւն պիր չօգ խըրսըզ վար կիպի կէօրիւնիւրիւտիւ . լաքին պիր վագըթ գուլագ վուրուպ ատէմ սէսի իշիթմէմէյիլէ , ըշըգ եագըպ տիշարը չօգտը . վէ նէ կէօրսէ էյի , Հէքիմին աթընը կէօրտիւ , քի օրատա տուրուրուտու , վէ կէօրիւնիւրիւտիւ քի , պիր պէօյիւք սըգընթըտա իտի : ( ) Նու գութուպ կէրի ախըրա կէօթիւրտիւլէր , վէ էրթէսի սապաչ աթ էօլտիւ : Պունտան անկլաշըլը՝ քի , էլպէթթէ աթըն պիր շէտիտ սանճըսը օլմաղըլա , տիւշիւնտիւ քի , աղասը օնու սանճըտան խէլաս էթմէյէ գատիր տիր . վէ պոլ նիյէթ իլէ օնուն օտասընըն գափուսունա վարտը : Եւ է պոլ աթըն էթտիյինի զիյատէսի իլէ աճայըպ էտէն պուտուր քի , քէնտիսինին Հիչ ասլա վարմամըշ իտիյի՝

քէնտի աղասընըն օտասընա վարմաղա եօլու պու-
տու . վէ պունու էթմէյէ՝ քէնտինին օլտուղու ախը-
րըն գափուսունուն սիւրմէ մանտալընը աչմաղա՝ վէ
իքի ներտիպէնտէն աշաղա էնիպ պիր պաղչէտէն
կէչմէյէ՝ անտէն էվին արտընտան օլան տիշ գափու-
յու աչմաղա մէճպուր օլտու : Պունուն ճիւմլէօինի
եափմաղա՝ էալլընը պ Կոպլա՝ Է Կոպլա՝ Է օնա եօլու
կէօսթէրէմէզտի :

Ա : Պունագլին կերչէք օլտուղունու սահիճ պի-
լի՞րմիսին՝ եա՞ վալիտէմ :

Ա : Ասհիճ պիլիրիմ եա՞ օղլում . չիւն պէն օլ
ճէքիմին օլտուղու օ էվէ վարտըմ , վէ օ ախըրը վէ
պաղչէյի կէօրտիւմ . վէ պանա պունու նագլ էտէն
ատէմ՝ աթը օլ կէճէ սալանըն իչինտէ դութան
քէնտիսի իտի . շէյլէքի՝ պունուն սանա նագլ էթ-
տիյիմ կիպի օլտուղունա՝ զէրրէ գատար շիւպչէմ
եօգ տուր : Այէր վագթըմ օլսպըտը , սանա՝ պա՛զը
տէֆա՝ պա՛զը հայվանլարըն պա՛զը շէյլէրի պա՛զը
Խոստուս Դիւրոպլար իչիւն եափմաղա տիւշիւնտիւք-
լէրի վէ միւհագա էթտիքլէրի վէ ա՛զըլ հէմ Նիյէլ
Էլֆիլէրի խուսուսունտա պիր չօգ հիքեպլէթլէր
տահա նագլ էտէրիտիմ :

( ) : Այլէ իսէ , օնլարըն հէփիսի պիղլիմ կիպի
տիր՝ եա՞ վալիտէմ :

Ա : Պա՛զը՝ փէք աղ շէյլէրտէ օնլար էյլէ տիր .
լաքին հէր նէ գատար էյլէ իսէ տէ , պիղլիմ իլէ օն-
լարըն արասընտա փէք պէյիւք ֆարգ վար : Պիր
շէյտէ պիլիրսին քի՝ պիղ օնլարտան հէք վէճհիլէ
ֆարգըյըլ : ( ) Նլար՝ Ալլահըն խուսուսունտա վէ
ճանըն հէմ էօլլումտէն սօնկրա ախրէթին խուսու-
սունտա հիչ ասլա պիր շէյ պիլմէզլէր , վէ էյրէն-
մէյէ գատիրլէր տէյիլլէր տիր : ( ) Նլարըն խայր իսէ

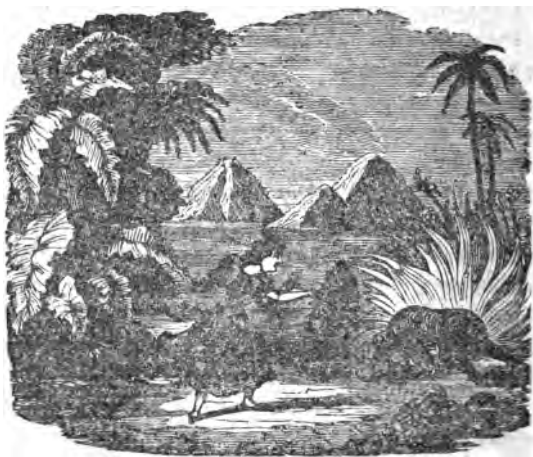
շերի ֆարգ էտեճէք ի գթիտարւերի եօգ : Վ է օն-
լարըն պիր փէք ազը՝ էյէր պաճը տէֆա՝ միւհազա
էտիպ տիւշիւնիւրլէրսէ , (քի պու տախի փէք ազ
քէրրէ վազի՝ օլուր ,) օնլար իւլընըզ պաճը էտնա
շէյլէր խուսուսունտա միւհազա էտիպ՝ օրատա գա-
լըրլար , վէ օնլարըն ֆէրլէ օնլարա՝ հալէրինի էյի
էթտիրմէյէ եարտըմ էթմէզ . վէ օնլարըն էն ա՝
լիմլէրի՝ դապիաթ հարաքէթի իլէ պիլտիքլէրի վէ
եափտըզլարը շէյլէրտէն մատա՝ փէք ազ պիլլիւ-
լէր :

( ) : Եւ վալիտէմ՝ ֆիքիր տէտիյիմիզ շէյին նէ
օլտուղունու էյիճէ անկլամամ . քէրէմ էտիպ՝ օ-
նուննէ օլտուղունու պանա պիր էյիճէ թա՝րիֆ է-
տէ՝րմիսին :

Վ : ( ) նուն հագգընտա ի գթիզա էտէն հէր շէյի
սանա շիմտի սէջլէմէյէ վազթըմ եօգ . չիւն պու-
նու էթմէյէ պիր չօգ զէման լազըմ տըր . լաքին ֆէ-
րլին՝ դապիաթ՝ Է հարաքէթիսիսէն փէք ֆարգլը օլտուղ-
ունա՝ անկլամաղա գատիր օլաճագ գատար սանա սէջ-
լէրիմ : Եյէր սէնին կէօզլէրինէ գարշը ափանսըզ
պիր շէյ կէլիրսէ , օնլարը գափարսըն . լաքին սէն օ-
նու էթմէյէ՝ եախօտ օնու նէ իչիւն էտէճէյինի՝
տիւշիւնմէզսին . սէն օնու դապիաթ՝ Է հարաքէթիսիսէն
էպէրսին :

Պէն պիր հիքեայէթտէ օգուսուլմ քի , պիր խա-
թուն՝ գափլան տէնիլէն ճանափարըն պիր չօգ պու-
լունտուղու մէմլէքէթտէ՝ կիւնլէրին պիրինտէ շէհ-
րին տիշարըսընտա եսլընըզճա կէզլէրիտի : Էփանսըզ
օնուն գարշըսընա պիր գափլա՝ն չըգտը , վէ օնա եագ-
լաշմաղա՝ պաշլատը : Ե իմտի պու գարը՝ քէնտինի
հըֆզ էթմէյէ տէյիւ նէ՝ եափա պիլլիրիտի : Տէր
աճապ օնուն ֆիքրինէ՝ եափմաղա պիր շէյ կէլտի ,

քի պէլքի օնուն վասիդասի իլէ մուխադարայը տէֆ՝
էթմէյէ գատիր օլա : ( )նուն էլինտէ՝ գափանմըշ
պիր քիւչիւք շէմշիյէսի վարըտը : ( )նու դութուպ՝
ափանսըզ գափլանըն եիւզիւնէ տօղըուտուպ աչ-
տը , վէ օ՝ պունտան իւրքմէյիլէ , անիտէ եիւզիւնիւ
շէվիրտի , վէ սէյիրտէրէք օրմանա գաչտը : ( )լ
խաթուն՝ քէնտինին պուլունտուղու մուխադարայը

անկլատը , վէ նէ՞ Էլ-պէն գափլանը՝ քէնտինին իւ-
զերինէ հիւճիւմ էթմէքտէն մէն՝ էտէ պիլտիյինի
տիւշիւնմէյէ պաշլատը . օ տիւշիւնտիւ քի , քէն-
տինին գափլանըն եիւզիւնէ տօղըու ափանսըզ շէմ-
շիյէյի աչմասը՝ իհթիմալ քի պու շէյի իճրա էտէ ,
վէ շէմշիյէյի՝ հէօն պո՝ սէպէպէն Էօլէ-բիւ աչ-
տը : Պունու էթտիյինտէ՝ օ ֆի՛սը Էլ-պէ : Պէլքի է՝օմ-

րիւնտէ պա՛ղը տէ՛ֆա՛ քիւչիւք ջոճուգլարը՝ եախօտ հայվանլարը կէօրտիւ քի՛ օնլարըն գարշըսընա ափանսըզ պիր շէյ չըգարսա, իւրքերլէր : Պէլքի պու դարգտա՛ պիր վագըթ քէնտիսի պիլէ իւրքմիւշիտի . վէ պու օնու Ֆիքրինէ կէլմէյիլէ , տիւշիւնտիւ քի , պէլքի գափլան տախի քէնտի եիւզիւնէ տօղըռ շէմշիյէնին ափանսըզ աչըլմասը իլէ իւրքէ : ( ) Նու պէօյլէ ա՛գըլանէ հարաքէթ էթմէյէ տօղըռուլտան Ֆիւիւր իփի , վէ դապիա՛թ հարաքէթի տէյիլ իտի :

Վրըթըլ քէնտի էսքի տերիսինի միւնասիպ վագըթտա իւթիւնտէն աթտըղընտա՛ իւզէրինէ պիր եէնիսինի վէ տահա էյիսինի ալմաղա՝ եախօտ էն ճամը իփէք տիւլմէտէն ասըլմաղա հաղըրլանմագ իշիւն պուռնու պիր գաչ տէֆա՛ էթմէյէ իգթիզա էթտիյինի՝ քի օնտան պիր իփէքճին՝ վէ օնտան սօնկրա պիր կիւզէլ քէփէնէք չըգա տէյիւ տիւշիւնտիւյիւնտէն աթմաղ . հէփ պու ա՛ճայըպ թէպտիլիքլէրտէն օնու հիշ պիր խապէրի եօգտուր : Վ է նէրէտէն խապէր ալսըն : Վէնտիսի օլ թէպտիլիքլէրտէն հիշ ասլա կէչմէտի , վէ հիշ պիր վագըթ օլ թէպտիլիքլէրտէն պիր զայրի գըրթըլըն կէչտիյինի կէօրմէտի , վէ օնլարըն խուսուսունտա պիր պէօճէք ասլա հիշ պիր քերրէ օնա պիր շէյ էօյրէթմէտի : Վրըթըլ հէր եափտըղընը՝ քէնտինի եափմաղա լաղըմ կէլտիյի շէյին եափըլաճագ տիւրլիւ տիւրլիւ ուսուլլէրի խուսուսունտա հիշ ասլա տիւշիւնմէզ : Հէր էափալը պընը՝ դապիա՛թ հալաքէլի իլէ էափալ : Վէնին էնիշթէն՝ եաղ էյամը կէլտիյի զէման , օլ պէօյիւք վէ գոպա քիւրքիւնիւ չըգարըպ՝ սանտըղա սագլամաղըլա՛ պիր հաֆիֆ էսվապ կիյտիյինտէ , պու էթտիյինի դապիա՛թ հարաքէթի իլէ էթմէզ . օնու պիր Ֆիւր իլէ էտէր : ( )՝ էվ-

վէլտէն պէօյլէ էթտիյի սէպէպտէն էօյրէնտի քի՝ քէնտիրահամթը վէ սաղլըղը իչիւն պէօյլէ եափմասը քէնտինէ էյիտիր : ( )՝ պու թագտիրտէ տիւշիւնիւր քի, գըշ կէչտի, վէ եաճ կէմիշտիր, վէ թա կիւզ կէլէնէտէք՝ քիւրքիւն քէնտինէ իգթիզասը եօգտուր : ( )՝ պու էթտիյինի խախտառ ոլիւ իչիւն էտէր, վէ էյէր օնա սօրաճագ օլուրսան, իչիւն էլիւնէնէ սանա սէօյլէյէ պիլիւր : Պունու պիր Փիքիւր իլէ էտէր :

Վապիւն հարաքէլի՝ Մլահըն հայվանլարա վէրտիյի օլշէյ տիր քի, օտախի օնլարըն էօմիւ կիպի՝ օնլարըն եաշամասընա իգթիզալը տըր, վէ օնլարա՝ քէնտի էօմիւրլէրինի հըֆզ էթմէյէ վէ քէնտիլէրինի հէմ եափրուլարընը կէօզէթմէյէ վէ քէնտի ճինսլէրինի երլտան երլա պագը գօմաղա՝ վէ պու նուն ճիւմլէսինի՝ թալիմ օլունմազտան տօղրու տօղրույա վէ գանուն իւզըն վէ հէր պիր էթտիգլէրի զէմանտէ իպթիտա օլուն իքինճի վէ իւչիւնճիւ տէֆա՝ օլուն եախօտ պունտան սօնկրա հէր նէ զէման օլուրսա օլուն տայիմա պիր հիւնէր վէ պիր մախսուս մալիֆէթ իլէ էթմէյէ՝ վէ իչիւն էլիւնէնէ սանա սէօյլէյէ պիլիւր կէօսթէրի :

Վիլիւ իսէ Մլահըն պախշիշի տիր : ( ) նոն՝ ապիւլէրէ խախտառ ոլիւ պախշիշի ոլիւ : Մտէմլէրի հայվանլարտան՝ գուշարտան վէ պալըզարտան վէ պէօճէքլէրտէն պու գատար ֆարզը էտէն օտուր : Վիլիւրին՝ հէր պիր քիւշիւք չօճուգտա քէնտինի կէօսթէրմէյէ պաշատըղընը կէօրիւրսին : Վիլիւք չօճուգլար՝ պաճը շէյլէրի՝ նաւը վէ իչիւն եափտըզլարընը նէ գատար չափուգ էօյրէնիւրլէր : Հէմ տախի օնլար՝ ղայրի ատէմլէրին պաճը շէյլէրի նաւը վէ իչիւն եափտըզլարընը չափուգ էօյրէն-

մէյէ պաշլարլար : Յիւրիւր ատէմին էօմրիւնիւն միւտ-
տէթինտէ՝ եափաղը շէյլէրտէ Ռ-բապը վէ պա՛ղը
տէֆա՛ Գեփալիւրի վէ հի-նէրի փէք էրքէն կէօսթէր-
մէյէ պաշլար : Պիր քիւչիւք չօճուգ սէջլէմէյէ էջ-
րէնիր իքէն , շէյլէրին շա՛ւղլ եափըլտըղընը վէ
նէ՛ իլէ-ն եափըլտըղընը էջրէնմէսինի նէ գատար
չափուգ պաշլար : Պիր չօճուգ՝ տօղըու վէ հագգ օ-
լանը նէ՛ իլէ-ն եափմալը իտիյինի՝ վէ քէօթիւ հէմ
նահագգ օլան շէյի նէ՛ իլէ-ն եափմամալը իտիյինի՝
վէ աթալարընա շա՛ւղլ հարաքէթ էթմէլի իտի-
յինի՝ վէ ղայրի ատէմէր քէնտինէ էթմէյէ իսթէ-
տիյի կիպի օնլարա էթմէլի կերէք՝ իտիյինի էջրէն-
մէսինի վէ անկլամասընը նէ գատար թէզ պաշլար :
1) է կիւնտէն կիւնէ էջրէնմէտէ օլուպ՝ հէր շէյի
եարատան պիր Լ՝լահըն վարըղընա վէ օնու սէվ-
մէյէ վէ իգաա՛թ հէմ ի պատէթ էթմէյէ շա՛ւղլ
վէ նիլէ-ն ինանմաղա վէ պունա կէօրէ ա՛մէլ էթ-
մէյէ պօրճըլ օլտուղունու անկլար . վէ պու շէյլէրի
իճրա էտինճէ՛ էնճամը ճանը ճէննէթէ Լ՝լահըն
եանընա վարըպ էպէտէն սաա՛տէթըլ օլաճաղընը
ա՛գը քէսէր : Պունու էթմէյէ չօճուղու գատիր է-
տէն ֆիւր տիր : 1) պին էյէր սանա՛ ֆիքրին ատէմ-
լէրի էթմէյի գատիր էթտիյի շէյլէրին հէփիսինի
պիր պիր սէջլէյէճէք օլուրսամ , սէջլէմէքտէ պիր
գաչ երլ կէչիւրմէլիյիմ : Զէր նէ զէման պիր շէյին
շա՛ւղլ եա նէ՛ իլէ-ն եափըլտըղընը տիւշիւնիւրսէք ,
օլ զէման պիզ ֆիւր Էփէրիւ : Զէր նէ զէման պիր
շէյին շա՛ւղլ եափըլա պիլտիյինի վէ օնուն եափըլ-
մասը նէ՛ իլէ-ն էյի օլտուղունու տիւշիւնիւրսէք , օլ
զէման պիզ ֆիւր Էփէրիւ :

Զէր նէ զէման տօղըու վէ հագգ իշլէմէք իշիւն
պիր մախսուս դարիգտէ ամէլ վէ հարաքէթ էթ-

մէյէ՝ եախօտ քէօթիւ վէ նահազգ օլան շէյի իշլէ-
մէմէք իշիւն պիրմախսուս դարիգտէ իշլէմէյէ՝ նի-
շէն իշլէմէյիզ տէյիւ տիւշիւնիւրսէք , օլ զէման
Ֆի՛յր էտերիզ : Էեր նէ զէման պիր շէյին պիզի վէ
ղայրիւրի նա՛ւը եա նիշէն տահա ա՛գըլը վէ ա-
լիմ վէ տահա էյի վէ սաա՛տէթի՛ եախօտ պունլա-
րըն ա՛քսիսինի էթտիյինի տիւշիւնիւրսէք , օ զէման
պիզ Ֆի՛յր եփէրիլ : Իմտի ա՛գըլլարըմըզ եախօտ
ճանլարըմըզ պունուսն ճիւմէսինի էթմէյէ գատիր
օլտուգլարը սէպէպտէն , տերիզ քի՛ պիզիմ ֆիք-
րիմիզ վար , վէ պո՛ւնո՛ւ էթմէյէ գատիլ եփէն Ֆի՛յր
րիլ :

( ) : Պէնիմ ֆիքրիմ օլտուղունա՛ նէ գատար միւ-
թէշէքքիւրիմ՝ եա՛ վալիտէմ :

Ա՛ : Ա՛իւթէշէքքիւր օլմաղա չօգ սէպէպին վար՝
օղում : Վ՛իւշիւք գուշլարը վէ պէօճէքլէրի պիր
չօգ տիւրլիւ ա՛ճայրպ շէյլէր եափարքէն կէօրտիւ-
յիւն զէման , օնլարը պու շէյլէրի եափմաղա տօղ-
րուլտան դապիա՛լ հարաթէլլէրի՛ սանա պիր Ա՛լա-
հըն վար իտիյինի կէօսթէրի : Աքին չօճուգլա-
րը վէ պէօյիւմիւշ ատէմլէրի դապիա՛լ հարաթէլլինին
հիլ պիլ մէճհիլէ Էաթարբաղա գատիլ օլմարըզ՝ իւ-
լա Էա՛լէնըլ Ֆի՛յր Էաթարբաղա գատիլ օլտո՛ղա
շէյլէրի եափարքէն կէօրտիւյիւն զէման , պու՛ սանա
Ա՛լահըն վարըղընա նէ գատար գուվլէթի իս՛-
պաթ կէօրիւնմէլի տիր :

Լ՛տէմ՝ ճանընըն պու ա՛ճայրպ գուվլէթինէ նա՛-
սըլ մալիք օլտու : Շ՛անըն քէնտիսի՛ օնա նէ՛րէտէն
կէլտի . վէ թէնի՛իլէ նէ՛ վէճ՛ իլէ պիրլէշտի : Ա՛ն
կէօրտիւն քի՛ Էա՛լէնըլ Էէնլէրի՛իլ՝ օնլարըն եա-
փըմըշ իտիքլէրի միւրատտէն վէ թէտպիրտէն՝ վէ
օնլարըն տիւրլիւ տիւրլիւ փարչալարընըն թերթի-

պէ գօնուպ նիղամտա սաղլանմալարընտան Մլա-
 Տըն վարլըղընը իս'պամ իտերլէր : Խմտի ճանլարը-
 յըլթէնին գուվվէթլէրինտէն պու գատար ֆարգ-
 լը վէ ալա գուվվէթլէր իլէ՝ եանի ճանաւարլարըն
 դապիաթ հարաքէթլէրինտէն պու գատար ալա օ-
 լան ֆիւիլ իլէ՝ Մլաճըն արեւելէրէ խաւաւ օլան պախ-
 շէշէ՝ ատեմլէրի պիր վէճհիլէ Մլաճա՝ պէնկզէր կի-
 պի էտէն՝ ֆիքր իլէ Մլաճըն վարլըղընը նէ գատար
 զիյատէ գուվվէթլի իս'պամ իտեր : Խմտի պէնիմ
 օղլում՝ Մլաճա՝ սանա ֆիքր վերտիյի իշին նէ
 գատար միւթէշէքքիւր օլմալըսըն : Հէմ տախի
 սէն էյլէքտէ վէ իլմտէ կիւնտէն կիւնէ արթմատա
 օլմաղլա , կերէք քէնտինի կերէք զայրիլէրինի
 տաճա՝ ալիմ՝ տաճա՝ էյի վէ տաճա՝ սաա'տէթլու
 էթմէյէ՝ վէ կիթտիքչէ տաճա զիյատէ Մլաճա
 պէնկզէր օլմաղա՝ վէ պոււնտան պէջլէ Մլաճըն
 խոսոսոսունտա տաճա զիյատէ պիլմէյէ հազըրլա-
 նըպ կէջլէ վարմաղա՝ վէ օրատա օնա էպէտէն ի-
 պատէթ էտիպ օնու սէվմէյիլէ էպէտէն սաա'տէթ-
 լու օլմաղա՝ նէ գատար սայ՝ վէ իհթիմամ էթմէ-
 լիսին :

(Օ) ԵՆԻՏԻՆՆԻ ՄԻԻԲԵԼԵԼԻՄԻ :

( ) : Եւ վալիտէմ , աճուճամ պանա՝ դօփաճ
 ջնայաճագ պիր կիւզէլ գամջը՝ եափտը , օնուն տէյ-
 նէյի պիրսերթ ճինս աղաճտան օլուպ՝ էօմրիւմտէ
 պէջլէ կիւզէլ տէյնէյէ մալիք օլմամըշըտըմ :

Վ : Տէյէլիմ քի՝ օնու պիր պագ գատար տաճա
 ուզուն եափմըշ օլապըտը , սանա նանըլ կէօրիւ-
 նիւրիւտիւ , օնու պէյէնիւրմի խտին :

( ) : Փէք ուզուն օլուրուտու , վէ պէն օնուն իլէ

րահաթ ջնայածաղըտըմ . վէ զանն էտերիտիմ քի ,
ամուճամ դօփած ղյնամաղա՝ տէյնէյի քէնտիսի ի-
չիւն եափտը :

Ա : Ի՛յլէ տիր՝ օղլում . էյեր ամուճան դօփած
ջնայածաղ օլտա , օ սէնտէն պէյիւք օրտուղունտան՝
օնուճ գամշըտընըն տէյնէյի տէ սէնինքինտէն ու-
ղուն օլմալը , շէյլէ քի՝ օնու գուլանան ատէմին
պօյունա ույղուն օլմալը : Պունա Լէվոֆլ Գ՝ եանի
ույղունղուգ տէնիլիր : Ա է էյեր սէնին դօփած գամ-
շըտընըն տէյնէյի սէնին պօյունա կէօրէ իսէ , տէ-
նիլէ պիլիր քի , սէնին դօփածընըն տէյնէյի սէ-
նին պօյունա մուվաֆլըգ տրը :

Լ՝ մուճան օլ տէյնէյի եափտըղ՝ զէման սէնին
պօյունա ույղուն եափմասընը տիւշիւնտիւյիւնիւ
ա՛գըն քէսէ՛րմի :

( ) : Ի՛պէթթէ տիւշիւնտիւ՝ եա՛ վալիտէմ . զի-
րա տահա տէյնէյի քէսմէզտէն , օնու պանա պիր
գաչ տէֆա՛ վերտի , վէ նէ գատար ուղուն օլաճա-
ղընը տիգգաթ էթտի :

Ա : Ի՛մտի օ՝ օնու հէման եափտըղ ուղունըղ-
տա եափմասընտան պիր Դ-բաթ վարըտը : Պու օ-
տատա պուլունան էշեանըն եափըլմասընտա պիր
Դ-բաթ վար իտիյինի ա՛գըն քէսէ՛րմի :

( ) : Ի՛պէթթէ օլմալը՝ տըր՝ եա՛ վալիտէմ : Ա՛ին-
տերլէր՝ իւզէրինտէ օթուրմագ վէ եասթըզար՝ օն-
լարա տայանմագ իչիւն եափըլտը : Ա է պու պէյիւք
տէօշէքլէյ՝ պէյիւք ատէմլէր վէ քիւչիւքլէր չօ-
ճուգլար եաթմագ իչիւն՝ վէ շու պէշիք փէք քիւ-
չիւք չօճուգլար իչիւնտէ ույումագ իչիւն եափըլմըշ-
տըր :

Ա : ( ) ղլում , էվլէրիմիղըն՝ վէ հէփ էշեամիղըն
վէ տիւրլիւ տիւրլիւ իշ կէօրտիւյիւմիւզ շէյլէրին՝

տաբէիէրին զէ օնլարը գոսլանար զգէր զ շէյլէրին պէ-
յի-սլէ-յի-նէ Ին-ձաֆը գ Եանի ույղուն օլտոս-ղո-նա-
հիչ տիւշիւնտիւյիւն վաճ մը :

( ) : Պոնտան եվվէլ տիւշիւնտիւյիւմ Եօղու-
տու՝ Եան վալիտեմ , լաքին շիմտի սէնին պանա պու-
նու սէյլէտիւյիւնտէն՝ Եօյլէ օլտուղունու կէօրիւյո-
րում :

Ս : Լյէր պիղիմ եվլէրիմիղաէ օլան գափուլա-
րն Եարըմ պէյիւքլիւյիւնտէ գափուլու վէ փէն-
ճէրէլէրիմիղին Եարըսը գատար փէնճէրէլի եվլէր
կէօրիւսէն , վէ օնլարն իչինէ կիրտիւյիւնտէ , հէր
շէյի պու թէվաֆըգ իւզըէ պուլուրաւն , Եանի օն-
տա հէփ սօֆալար վէ իսքէմլէլէր վէ մինտէրլէր
վէ Եասթըղլար վէ հէփ գուլանըաճագ շէյլէր պի-
ղիմիւքլէրին օլտուղու պէյիւքլիւյիւն Եարըսընտա օ-
լուրլարսա , նէ՝ տիւշիւնիւրիւտին :

( ) : Տիւշիւնիւրիւտիւմ քի , օլ եվլէր սէնին վէ
ամուճամըն օլտուղունտան՝ Եարըսը գատար պէօ-
յիւք վէ Եարըսը գատար ուզուն ատէմլէր իչիւն Եա-
փըմըշլարտըր :

Ս : Լյպէթթէ Եօյլէ տիւշիւնմէլի իտին . շիւնքի
օլ եվլէրին թէտպիլինի Ետիպ՝ օնլարը վէ օնլարն
իչինտէ օլան շէյլէրի Եափան ատէմին Ռ-բոսը՝ պու
կէօրիւնիւրիւտիւ : Իսպի պիւր Գաշ շէյլէրին՝ Եաթօթ
պիւր շէյլէ պիւր Գաշ շէյլէրին պէյնիւքի օլան Քէվա-
ֆը գ Եա՛նի օւյղո-նը-գ՝ շէյլէրին Եաթըմաւնոս
Ռ-բոսը վէ Քէպպիւր վէ հի-նէր իս՝ պալլէրի կէօրիւքիւ
պիւր Գաթի՛գ պիւր :

( ) : Շիմտիճիք ամգլումտան կէչտի քի՝ Եյէր պէ-
նիւմ գօլլարըմ ամուճամըն գօլլարը գատար ուզուն՝
Եաթօտ օնուն գօլլարը պէնիւքիլէր գատար զըսա
օլպըտը , օնլարը գուլանըպ իշ կէօրիւքտէ նէ գա-
տար ըահաթսըզլըգ վէրիւրիտի :

Վ : Հագիգաթ էյլէ տիր՝ օղլում . վէ հէման տիւշին քի , սէնին վիւճիւտիւնին հէր պիր դարաֆը՝ տէյիլ եալընըզ եէրլի եէրինտէ միւնասիպէթ իլէ՝ իլլա պիրի պիրինէ տախի մուվաֆըզ տիրլէր : Եյէր պաշըն՝ շիմտի օլտուղունտան իւչ գաթ պէօյիւք օլսայրտը , նէ գատար պէտ կէօրիւնիւրիւտիւ : Վ է օլ զէման՝ սէնին շիմտիքի սինկիրլի էթլէրինտէն գավի սինկիրլի էթլէրին օլմալը իտի , քի օնու գըմըլտաթմաղա վէ էօթէ պէրի օյնաթմաղա գատիր օլսաըն , վէ օնու գալտըրմաղա գատիր օլմագ իչիւն՝ տահա գալըն պօյնուն օլմալը իտի : Վ է էյէր սէնին պաճագլարըն շիմտիքինտէն իքի գաթ ուղուն օլսալարտը , սէնին հարաքէթլէրինտէն պիր չօղու նէ գատար չիրքին օլուրուտու , վէ նասըլ էյիլիպ եէրտէն շէյ տլըրտըն : ( ) Ը զէման գօլլարըն օնլարա մուվաֆըզ եանի ույղուն օլմագ իչիւն՝ օնլար տախի տահա ուղուն օլմալը իտի . վէ եալընըզ պու տէյիլ՝ վիւճիւտիւնին հէր պիր դարաֆը պիրի պիրինէ ույղուն օլմագ իչիւն՝ հէփիսի տէ տահա պէօյիւք օլմագ իգթիղա էտէրիտի : Վ է պոնպոն գադընտալար՝ պէլէ մէճիպլէրիիլ իլէ՝ եդրաֆը իւպա օլան շէյլէրին պէյնէնպէ օլան լեվաֆը գըլ պոխի պէր չէրէ պիշէն :

( ) : Պու սօնկրաքի սէյլէտիյինի պիր էյիճէ անկլամամ՝ եա վալիտէմ :

Վ : Սէյլէտիյիմին ֆիքրի նէ օլտուղունու սանտ պէյան էտէրիմ : Տէյէլիմ քի , ինէքլէրիմիզ օլտուղլարընտան իքի եա իւչ գաթ զիյատէ պէօյիւք օլսալար . պու պիզէ փէք սըգընթըլը օլմազմը իտի :

( ) : Հագիգաթ փէք սըգընթըլը օլուրուտու . վէ պիլմէմ օնլարը նասըլ սաղարըտըզ :

Վ : Փէք էյի՝ օղլում . իմտի օնլար իլէ ատէմլէ-

րին պէյնինտէ պիր Ռեֆորմէֆ վար : Ինչք իչիւն պու տետիյիմի՝ աստէմին խրզմէթինէ ղայէթ ֆատիտէլի հայվան օլան պէկիրին խուսուսուստա տախի սէյլէյէ պիլլիրիմ : Եյեր պէկիրլէր՝ շիմտի օլտուգլարընտան իքի իւչ գաթ պէյիւք օլսալարըտը՝ պէկիրէ պինմէսի հէման միւմքիւնսիւզ կիպի օլուրուտու . վէ էյէր օնլարը գօշուլար չէքմէյէ վէ պաղչէ տօլապլարը եա տէյիրմէնլէր չէվիրմէյէ գուլանաճագ օլսայրտըգ , գօշուլար շիմտիքինտէն պաշգա՝ վէ տօլապլար հէմ տէյիրմէնլէր ղայրի դարզտա օլմագ իգթիզա էտէրիտի : ( ) օնլարը եիւքլէթմէսի վէ իւթլէրինտէն եիւքիւ աշաղա ալմասը՝ նէ գատար կիւճ օլուրուտու :

( ) : Եա վալիտէմ , սէյիսլէր տախի օնլարը կէօզէթմէքտէ պիր չօգ զահմէթ չէքէրլէրիտի :

II : Եյեր քէօփէքլէրիմիզ վէ քէտիլէրիմիզ տախի՝ պէկիրլէր գատար պէյիւք օլսալարըտը , էվլէրիմիզին իչինէ կիրմէյէ օնլարը գօմագըտըգ :

( ) : Պունտան մա՛տա՛ եա վալիտէմ , քէտիլէր ֆարէլէրի նա՛սըլ դութարլարըտը :

II : Իմտի կէօրիւյօրսուն՝ եա էվլատըմ , քի ատէմ իլէ՝ կէրչէքտէն օնուն խրզմէթի իչիւն եարատըմըլ օլան հայվանլարըն պէյնինտէ պիր թէվաֆլիզ վար : Հէմ տիւրլիւ տիւրլիւ հայվանլարըն հէփ ճինսլէրինին՝ եա՛նի չարփալարըն (տէօրթ պյագլը օլան հայվանլարըն)՝ գուշլարըն՝ պաղգլարըն՝ պէօճէքլէրին վէ եէրտէ պիթէն հէր ճինս ֆիտանըն պէյնինտէ տախի պո՛նոն իկի պիւ Ռեֆորմէֆ վար :

Հայվանլարըն պիր չօգ ճինսլէրի վար քի , օնլարըն նաֆագասը եէրտէ պիթէն օթ՝ վէ տիւրլիւ տիւրլիւ ֆիտանլար տըր , վէ օնլարըն պիչիմի վէ պէյիւքլիւ վէ եիւքսէքլիյի պէյլէ եափըմըլ

տըր քի՝ հէմ պաշարը վէ ա՛ղալարը վէ վիւճիւտլէրի պու գարգտա մուվաֆըգ եափըւմը տըր քի, նաֆա-
դալարընը գօլայլըղըլա ալա պիլիլիլէր :

Վայրի հայվանլար վա՛ր քի, օնլարըն նաֆագատը տիւրլիւ տիւրլիւ հայվանլարըն էթի տիր . վէ օնլարըն պէջիւքլիյիւ վէ ա՛ղալարը վէ գուվվէթի՝ հէմ շիքեարլարընը էլէ կէթիրմէյէ օլան իգթիտարի՝ պու խոստոսպտ խաֆըգ էաթըլըլա Ե : Նէր ֆարէլէր նաֆագա իչիւն քէտիլէրի դուլթմաղա՝ եախօտ կէյիքլէր արսլանլարը՝ վէ սինէքլէր էօրիւմ ճէքլէրի՝ վէ պէօճէքլէր գուշլարը՝ դուլթուպ եէմէյէ մէճպուր օլսալարտը, հէփիսի աճըգտան էօլիւրլէր իտի :

Հէմ տախի հէփ եէմէք իչիւն գուլլանտըղըմըղ շէյլէրի՝ նէ գօլայլըղըլա էլէ կէթիրիլիլ : Պիղ պա՛ղը հայվանլարըն էթինի եէրիլ . վէ պիղ եէտիյիմիլ պա՛ղը հայվանլարտան զայր՝ֆ վէ գուվվէթիմիլ օնլարըն գուվվէթինտէն չօգ ալ իսէ տէ՝ օնլարըն էթինի ալըպ դաա՛մ էթմէյէ իգթիլա էտէն իլ՝մէ վէ հիւնէրէ մալիքիլ : Վէ պու խոստոսպտ լէվաֆըգ՝ պիղիւմ պէջիւքլիյիւմիլ էլէ օնլարըն պէջիւքլիյիւ՝ եախօտ գուվվէթիմիլ էլէ օնլարըն գուվվէթինին արասընտա տէյիլ տիր . իլա օնլարըն էլէ պիղիւմ իլիմիլ թէտպիրիմիլ վէ հիւնէրիմիլ պիլն արասընտա տըր : Պու խոստոսլարտա՝ եա՛նի պիլմէքտէ վէ պիր շէյի էվվէլ տիւշիւնիւպ եափմաընը վէ նիճէ եափաճագ օլմասընը գուրմադտա՝ վէ հիւնէր վէ մա՛րիֆէթտէ օնլարտան չօգ իւսթիւնիլ . վէ էյեր էյլէ օլմասայլտը, օնլարտան պիր չօղու վար քի, օնլարըն էլէ կէթիրիլ էթլէրինի գաա՛մ էտէմէղիտիլ : Պիղ մէյվէ վէ սէպղէվաթ տախի գաա՛մ էտէրիլ, վէ նաֆագամըղըն

պաշըրճասը օլան էքմէք՝ պուղտայտան օլուր :
 Սէպզէվաթըմըզն պեցիւքլիյիլ՝ պիզիմ վիւճիւտ-
 լերիմիզին պեցիւքլիյինէ նէ գատար ույղուն տուր .
 վէ էյէր օնլար՝ օլտուգլարընտան պեցիւք եախօտ
 չօգքիւչիւք օլսալարըտը , օնլարը էքմէսի՝ տիքմէսի՝
 կէօզէթմէսի՝ վէ դօփլամասը նէ գատար զահմէթլի
 վէ կիւճ օլուրուտու : Նյեր պուղտայ՝ արփա՝ չափ-
 տար վէ պունլար կիպի հուպուպաթ պէշ ալթը ա-
 տամ պոյու ուզուն օլուպ՝ օնլարըն գամըշը պիր իքի
 փարմագ գալըն օլսայըտը ատէմլէր օնլարը պիշէ-
 մէղլէրիտի . հէրնէ իսէ պու պիր փէք զահմէթլի վէ
 կիւճ խըզմէթ օլուրուտու : Նյէր սօղանլար նօխուտ
 գատար պեցիւք օլուպ՝ շիմտիքի կիպի օնլարը տիք-
 տիքլէրի դարզտա տիքիւմէյէ իգթիզա՝ էթսէյիտի ,
 տիքմէսի վէ դօփլամասը օլ գատար զահմէթլի օլու-
 րուտուքի , օնլարըն ֆայիտասը՝ զահմէթինէ տէյ-
 մէղիտի : Ն էյի վէ հէփիսինտէն զիյատէ գուլ-
 լանըլան մէյվէլէրին չօղու՝ էլ իլէ դօփլանըլա պի-
 լիր , վէ եէնտիքլէրի զէման էլտէ դութուլա պիլիր :
 ( ) Նլար իլէ պիլէ՝ էլէրիթիլէն պէյնիպէ պիր լէվա-
 ֆըգ լար :

( ) : Նյլէ տիր՝ եմ վալիտէմ . վէ շիմտի ա՛գլըմա
 կէլտիքի , էյէր էլմալար հէվաճը գապաղը գատար՝
 վէ արմուտլար պալ գապաղը գատար օլսալար իտի ,
 նէ գատար պէտ վէ չիղքին կէօրիւնիւրլէրիտի :

Ս : Հէմ հայվանլար իլէ օնլարըն եափուլարըլ
 արասընտա տախի պիր միւնասիպ թէվաֆըգ վար :
 Նյէր եումուրդալարտան չըգան փիլիճլէր՝ անա-
 լարը գատար պեցիւք օլսալարըտը , եախօտ օնլար
 շիմտի պեցիւտիւքլէրինտէն չօգ թէզ պեցիւյէճէք
 օլսալարըտը , օլտուգլարը եուվա օնլարը սրղմազ
 իտի , վէ օնլարա օ գատար եէմէք իգթիզա էտերի-

տի քի, օնլարը պէսլէմէյէ անալարընա ղայէթ կիւճ պիր իշ օլուրուտու :

( ) : Լա վալիտէմ , շիմտիճիք ֆիքրիմէ՝ գուշ-
լարտա օլան պիր դապիա՛թ հարաքէթի տահա
կէլտի :

Ս : ( ) նէ՞ տիր՝ պէնիմ օղլում :

( ) : ( )՝ օնլարը եուվալարընը՝ եումոլորդալարընըն
վէ եավըուլարընըն պէօյիւքիւյիւնէ մուվաֆըգ վէ
ույդուն եափմաղա տօղրուլտան տրը :

Ս : Հագիգաթ օղլում , պու՝ հէմ մինասիպ
թէվաֆըգ հէմ տախի պիր աճայըպ դապիա՛թ հա-
րաքէթի աշիքեաք էտէր : Պունուն կիպի պիր թէ-
վաֆըգ վէ դապիա՛թ հարաքէթի հայվանլարըն կե-
րէք քէնտիլէրին կերէք եավըուլարընըն րահաթը
իչին հազըրլատըգլարը հէփ եուվալարտա վէ ղայ-
րի մահալլէրտէ ա՛յան կէօրինիւր : ( ) նլարա պու
կիւղէլ թէվաֆըգ դապիա՛թ հարաքէթինի քի՛մ
վէրմիշտիր : Պու մինասիպ վէ տօղրու թէվաֆըգ
րասթ կէլէմի օլուր : Տէյէլիմ քի , ա՛մուճան՝ օնու
հիչ կէօրմէմիշ պիր թէրգիյէ պիր մէքթիւպ եա-
զըպ՝ օնա հիչ պիր էօլէիւ կէօնտէրմէզտէն՝ օնտան
քէնտինէ պիր դագըմ էս՛վապ եափմասընը տիլէսէ ,
վէ օլ թէրգի՛ ա՛մուճանըն ուզո՛ւնմու գըսամը՝ շիշ-
մանմը շիշման տէյիլմի՝ պիլմէսէ , օնուն եափտըղը
էս՛վապլար սէնին ա՛մուճանըն պօյունա վէ իրիլի-
յինէ րասթ կէլէ դըպգը դըպգըյա կէլէ պիլի՛րմի :
Տէյէլիմ քի էս՛վապլար ա՛մուճանըն վիւճիւտինէ
ույսա պիլէ , եալընըղ րասթ կէլէ օլտու : Ս է թէր-
գի պիր ատէմի կէօրմէզտէն վէ պիլմէզտէն վէ էօլ-
չիւսիւ եօղիքէն՝ պիր տտէմէ պիր դագըմ էսվապ
եափմաղա պին քէրրէ չալըշսա՛ տէ՝ եա րասթ կէլիւր
պինտէ պիրի՛ եա րասթ կէլմէզ . վէ էյէր օ՝ պին ա-

տէմէ պաշգա պաշգա հէր պիրինին վիւծիւտինէ սեօյլէտիյիմիղ մինվալ իւզրէ էս՝ վապ կափաճագ օլսա , պին ատէմտէն գաճ ատէմին էս՝ վապը վիւծիւտինէ դըպգը դըպգըյա ույղուն կէլէճէ.ք : Պիր ատէմին պիլէ վիւծիւտինէ դըպգը դըպգըյա ույղուն կէլէ , ղսյէթլէ շաշըլաճագ շէյ տիր : Վաքին հէզարան պին՝ հէզարան պին գուշ վէ պէօճէ.ք՝ էվ վէլա էօլէիւ անմազտան վէ հիսսապ էթմէզտէն՝ վէ հագիգաթ թէվաֆըգ եա ույղունլուգ հագգընա հիչ ասլա տիւշիւնմէզտէն՝ կերէ.ք քէնտիլէրին կերէ.ք եումուրդալարընըն վէ եալրուլարընըն սէլամէթի վէ րահաթը իշիւն եուվալարընը միւնասիպ վէ ույղուն թէվաֆըգ իլէ հափտըլար : Նէր Մ. լա հօնլարա լէվաֆըգ Դապիա՝ լէհաթէլէնի վերմիշ օլմասայըտը , պունու նաճըլ էտէ պիլիլիլէրիտի :

Պու տիւրլիւ դապիա՝ թ հարաքէթի Մ. լա հըն վարըղընը իս՝ պա՝ թ էտէր . վէ սէն քէնտի վիւծիւտինտէ վէ հայվանլարըն ճէսէթլէրինտէ վէ ֆիտանլարտա՝ վէ ատէմլէրին հէմ հայվանլարըն վէ ֆիտանլարըն պիրի պիրինէ օլան ալազալէրինտէն իգթիզա էտէն պէօյիւքլիւքլէրինտէ վէ պօյլարընտա վէ պիլիլիլէրինտէ կէօրտիւյիւն պու տիւրլիւ վէ ղսյրի տիւրլիւ թէվաֆըգ վէ ույղունլուգ՝ Մ. լա հըն ա՝ զիմ իլմինի վէ գուտրէթինի վէ էյլիլինի պէյան էտէր : Վէն պիր ուչուրմա եա պիր դօփաճ գամլըսը՝ եա պիր ղսյրի շէյ եափտըղըն զէման՝ օլ շէյին հէր պիր դարաֆընը պիրի պիրինէ ույղուն եափմաղա նէ գատար տիւշիւնմէլի վէ տիգգաթ էթմէլի իտիյինի պիլիլիլէրին : Վէ էյէր պիր մէրմէր քիւթիւյիւնտէն տիւրլիւ տիւրլիւ չիչէ.քլէր իլէ պիր սագսը յմագտա իշէյէն պիր ուսթատ դաշճը կէօրէճէ.ք օլսան , քի օդաշճը եափտըղը սագսըյա վէ օնտա օլան տիւրլիւ

տիւրլիւ չի չէք լէրէ թէ վաճառք իւզրէ օնլարըն հէր պիր դարափընա պիր ուշղունլուգ վէրէճէք օլսա , օ ա՛մէլի փէք պէյէնիպ՝ օլ ուսթատըն հա՛րէփէլի ու հէնէրիհէ վէ Ռաֆաֆ ու Լեֆաղիլիհէ տփէրիհէ Կէրիհէ : Վէ էյէր սէն Ռամատա օլան Վուրը Պետրոս քիլիսասընըն՝ 700 ալագտան զիյատէ ուշղուն վէ 500 ալագ էնլի վէ 400 ալագ եիւքսէք պէյիլիք քուպպէլի՝ վէ իչէրիտէն օլսուն տիշարըտան օլսուն հէր պիր դարափըն ա՛ղիմ վէ կիւզէլ եափըլմըն պէյիլիք պինասընը՝ վէ պու ա՛ղիմ պինա իլէ կիւզէլ դարափլարընըն պէյինիտէ օլան թէ վաճառքը վէ միւնասիպ ուշղունլուղու կէօրէճէք օլսան , պու պէյիլիք վէ կէնիշ քիլիսասընըն րէսմինի չըգարան մի՛մարըն Ռաֆաֆընա վէ Լեֆաղիլիհէ վէ օնու պինա էտէն ուսթատլարըն հէնէրիհէ վէ հարիփէլիհէ ափէրիհէ տէմէ՞զմի իտին :

Վաքին Լալահըն եափադը շէյլէրէ նազար գըլ . կիւլ չի չէյինին՝ սափընտա վէ տալլարընտա՝ եափադադլարընտա վէ ղօնճէլէրիհէտէ՝ վէ չի չէյինին քէնտիսինտէ նէ իւրէլ Լեֆաղիլի վէ ուշղունլուգ վէ : Վուշլարա պագ . օնլարըն պաշը՝ վիւճիւտլէրի՝ գաւնատլարը՝ թիւլլէրի վէ ալագլարը Ռաֆաֆը Լեֆաղիլի իլէ եափըլմըն տէյիլլէրմի : Վէյիլին պաշը՝ պույնուզլարը վէ հէր պիր ազասը՝ թէքմիլէն ուշղուն եափըլմըն տէյիլլէրմի : Վաքին պունուն ճիւմլէսինտէն իւսթիւն օլան ատէմին եիւզիւնէ տիգգաթ էյլէ . օնուն եիւզիւնիւն պիշիմի վէ հէր պիր դարափըն նա՛սըլ կէօրիւնիւր : Պունտան մամտա՝ կէրէք քէնտիլլէրիմիգտէ վէ կէրէք հէր պիր պիւտիլիմիզ շէյլէրտէ նէ իւրէլ վէ ֆալաթ ուշղունլուգ վէ Լեֆաղիլի վէ : Վէ իւրէլ վէ ա՛ղիմ ուշղունլուգ վէ Լեֆաղիլի վէ : Վաքին պոսըլլարտա վէ տէրէլլէրտէ վէ օլա-

լարտա վէ ըրմագլարտա վէ ազաճլարտա վէ եգրա-
 ֆըմըզտա հէփ կէօրէ պիտիյիմիզ եերլէրին տօլու
 օլտուղու ֆիտանլարտա : ի՛լմի նիւճիւմ պիպէ՝ քէն-
 օտիմիղին շօլ իւզերինտէ եաշատըղմըզ եեր իլէ օ-
 նուն օլ եգրաֆընտա տէօնտիւյիւ կիւնէշին՝ հէմ
 տախի այրն վէ՛սիյարէ երտըզլարն վէ պիւթիւն
 երտըզլար ճիւմհիւրիւնիւն պէյնինտէ տահա մու-
 ա՛զզամ վէ ճէլիլ վէ ալա թէվաֆըզ վէ ույղունլուգ
 կէօթթէրիւր : ( )նլարըն շէքլի պէյիւքիւյիւ ու-
 զագըղը ճէզպի աղըրըղ՝ պիրի պիրինէ նիսպէթէն՝
 փէք ույղուն տուր : շէյլէ քի պու իլմէ տէվամ է-
 տէճէյին վագըրթ՝ պու միւլհազալար սէնի լ՛լլահա
 թա՛ղիմ էտիպ՝ օնտան գօրգմաղա գուլաղուզլամագ
 կերէք :

Սէնին հէր կէօրտիւյիւն շէյին շէքլինի վէ գա-
 լպընը եափան առլապի ա՛ղէթ լ՛լլահա պըր : Պու
 տիւնեայր վէ հէփ տիւնեալարը եափան ա՛ղէթ ի՛հաթ
 լ՛լլահա պըր : Պու տիւնեանըն վէ հէփ տիւնեալարըն
 տօլու օլտուղու հէթ օլ ֆայպուլ վէ ի՛ւղէլ վէ ա՛ղէթ
 լէվմֆըզ վէ աւղունլուգլարը եափան լ՛լլահա տըր :
 Սէն պու թէվաֆըզ վէ ույղունլուգլարը կէօրիւպ
 թամաշա էտերէք հէյրան գալտըղ՝ն զէման , օն-
 լարը լ՛արատանը ֆիքրինէ կէթիւր : ( )նլարը եա-
 րաթմաղա գատիր օլան օնուն իլմինի վէ թէտպի-
 րինի վէ հիւնէրինի ֆիքրինէ կէթիւր : ( )նուն էյլի-
 յինի ֆիքրինէ կէթիւր , քի տայիմա կէօրիւպ ֆեր-
 րահ էտէսին տէյիւ՝ եգրաֆընտա օլ պոննճէ կիւ-
 րէլ վէ մուֆէրիհ շէյլէր եարաթմըլ տըր : լ՛յէր
 պէյլէ էտէրսէն , հէր կիւղէլ շէյ՝ սանա տահա՛ կիւ-
 րէլ կէօրիւնէճէք , վէ հէր ա՛ղիմ շէյ՝ տահա ա՛ղիմ
 կէօրիւնէճէք . շիւնքի պիլէճէքսին քի , օնլար կէօթ-
 տէ օլան Պապամըզտան պէյլէ՝ պիզիմ սաա՛տէ-
 թիմիզ իշիւն եարատըլմըլ տըր :

ՕՆ ՍԼԻՔԻՆԻՆԻ ՄԻՒՐԵԼԻ ԻՄՆ ։

Ա ։ ( ) ՂԵՐԼԻՄ , տիւն սանա՝ պիղիմ իլէ էղրաֆըմըւ-
տա օլան տիւրլիւ տիւրլիւ շէյլէրին պէյնինտէ օլան
թէվաֆըգըն եանի ույղունլուղուն խաւսուսունտա
սէյլէտիմ . լաքին Ն , լաւհըն ա՛ղիմ իլմինի վէ գուտ-
րէթինի վէ էյլէյինի պէյան էտէն պունուն էիպի
պիր շէյ տահա՛ վար ։

( ) ։ Լա՛ վալիտէմ , քերէմ էտիպ օնու պանա
թարիֆ էտէ ըմիսին ։

Ա ։ Փէք էյի օղլու՛մ ։ Պիլիրսին քի՛ հէփ հայ-
վանլարըն նէֆէսի վար . վէ էյէր նէֆէսլէրի օլմա-
սայըտը , եաշայա՛մաղլարտը ։ ( ) նլար նէֆէս ալ-
տըգլարը գէման իչլէրինէ չէքտիքլէրի հավա՛ հէ-
փիմիզին նէֆէսլէնտիյիմիզտէ հավանըն՝ վիւճիւտ-
լէրիմիզին վարտըղը դարաֆը օլան ագ ճիյէրէ՛ վա-
րըր , վէ օրատա գանը՝ պուլուր . քի օ տախի եիւրէք-
տէն ագ ճիյէրէ՛ վարըր ։ Լամտի հավա գանա տոգուն-
մասը իլէ , օնա պիր կէօնէ թէպտիլիք վէրիր , վէ
գան պէյլէ տէյիշտիքտէն սօնկրա , եինէ կէրի եիւ-
րէյէ կիտէր , վէ օրատան վիւճիւտիւն հէր պիր դա-
րաֆընա՛ կէօնտէրիլիր ։ Նյէր գան՝ հավատան պու
տէյիշմէքլիյի ալմասա , շիմտի էթտիյի կիպի՝ վիւ-
ճիւտիւն հէր պիր դարաֆընը պէսլէմէզ՝ վէ օնա
հայաթ վէրմէզիտի ։

Լիւրէք իլէ ճիյէրլէր՝ վէ պօրուլար կիպի գանը
եիւրէքտէն պէտէնին հէր պիր դարաֆընա տաղը-
տան շահ տամարլար՝ վէ պօրուլար կիպի օնու եինէ
կէրի եիւրէյէ կէօթիւրէն դամարլար փէք ա՛ճայըպ
եափըլմըլարտըր ։ Պիլիրսին քի , պիր ատէմին եիւ-
րէյի վուրմագտան՝ վէ ագ ճիյէրի նէֆէս ալըպ վէր-
մէքտէն տինկէրսէ , օ քիմնէ էօլիւր ։

( ) : Լա՛վ վալիտեմ , պանա սինկիրլեր վէ սինկիր-
լի էթլեր նիճէ օլտուղունու թա՛րիֆ էթտիյին կի-
պի՝ եիւրէք իլէ ճիյերլերին խուսուսունտա տախի
թա՛րիֆ էյլէ :

Վ : Լ՛յ օղլում , պունու էթմէյէ՝ վէ սանա օնու
անկլամադ իչին իգթիզա էտէն հէփ թասվիրլերի
կէօսթերմէյէ ֆիքրիմ վար . լաքին շիմտի վագթը
տէյիլ , օնու պիր շայրի զէման էթմէլիյիմ : Ե՛ իմ-
տիլիք սանա էօյրէնմէյէ իգթիզա էտէն պո՛ւ տուր
քի , ճիյերլեր՝ մախսուս նէֆէս իչին վէ եիւրէք՝
գանը էվվէլա ճիյերէ՝ անտէն գան իգթիզա էտէն
տէյիլմէքլիյի ալտըգտան սօնկրա՝ վիւճիւտիւն հէր
պիր դարաֆընա կէօնտերմէք իչին մախսուս եա-
փըմը տըր : Ե՛յեր եիւրէք օլմասայըտը , ճիյեր-
լերին հիչ պիր իգթիզասը օլմազըտը , վէ եիւրէք
տախի՝ ճիյեր օլմասա պիր իչէ եարամազ . վէ էյեր
ճիյեր իչին նէֆէս ալըպ վէրմէյէ հավա՝ եախօտ
պիւթիւն վիւճիւտիւ պէսլէյիպ օնա հայաթ վէր-
մէք իչին հավատան հազըրլանաճագ գան օլմասա ,
նէ ճիյերին նէ եիւրէյին պիր իգթիզասը օլուրու-
տու : Հավա՝ ա՛յնի ա՛յնինճէ ճիյերին նէֆէս ալըպ
վէրմէյէ մուհթաճ օլտուղու շէյ տիր , վէ ճիյեր՝
ա՛յնի ա՛յնինճէ հավայը նէֆէս ալըպ վէրմէյէ միւ-
դապըգ եափըմը տըր : Պունտա՝ եինէ թէտպիրին՝
միւրատըն վէ հիւնէրին պիր գափի իս՝ պաթը կէօ-
րիւնիւր . պու՝ պիւ շէյն պիւ շայրէ շէյն Դի-գապըգ
եթմէյի Բադալ՝գ Կէնիւ :

( ) : Լա՛վ վալիտեմ , պալըգլար նէֆէսլէնի՛րմի :

Վ : Լ՛վվէթ օղլում . օնլար՝ պաշլարընըն իչին-
տէ գըրմըզը վէ էդրաֆը տիքէն տիքէն պալըղէն
գուլագլարը տէտիյիմիզ շէյտէն նէֆէսլէնիւրլեր :

I

( ) : Քեք էյի վալիտէմ . լաքին օնլար սույուն ի-
չինտէ իքէն՝ հավայը նանը նեֆէսլէնէ պիլիլէր :

II : Պալըգ սույուն աղզը իլէ չէքիպ , սու գուլագ-
լարընա վարըր , վէ օրատա սույուն իչինտէ պու-
լունան հավա գանը պուլուպ՝ օնու տէյիշտիլիլի .
չին գան տախի եիւրէքտէն օ գուլագլարա վարըր :
Հէմ սույուն իչինտէ տախի հավա վար :

( ) : I : Եյլէ իսէ եմ վալիտէմ պալըգլարըն ագ ճի-
յերի օնլարըն գուլագլարը տէտիյիմիգ շէյլէր տիր :

II : I : Եյլէ տիր օղլում . լաքին պալըգլար խու-
սուսունտա պունա՝ նեֆէս ալէլէ տէյէլիմ . չին ա-
ղաճլարըն տախի եափրագլարը՝ քէնտիլէրին նեֆէս
ալէլէլէրի տիր . զիրա օնլար՝ եափրագլարը իլէ հա-
վայտան՝ քէնտիլէրին պէսլէնմէսինէ վէ եաշամա-
սընա իգթիգալը պիր շէյ չէքէրլէր : Արէք Ֆի-
տանլար՝ կերէք հայվանլար հավասըգ եաշայա-
մաղլար :

( ) : I : Եմ վալիտէմ , պէօճէքլէրին տախի նեֆէս
ալէթլէրի վար մը :

II : ( ) : Ելարըն նեֆէս ալէթլէրի՝ ատէմլէրին վէ
ղայրի հայվանլարընքինտէն ֆարգլը՝ տըր : Պա՛ղը
պէօճէքլէրին՝ քէնտի վիւճիւտլէրինին պիր գաշ
դարաֆընտա տիշարըյա օղրամըշ քիւչիւք պօրու
կիպի շէյլէր վար , քի օնլարտան հավայը չէքիպ
նեֆէս ալըրլար : II է պա՛ղըլարընըն վիւճիւտլէրին-
տէ քիւչիւք տէլիքլէր վար , քի օնլարտան նեֆէս-
լէնիլլէր . քէփէնէքլէրին չօղու պէյլէ տիր :

( ) : Քեք էյի վալիտէմ . հէփ հայվանլար վէ ֆի-
տանլար իչին նէթիշէճէք միգտարի չօգ հավա
վար :

II : I : Վվէթ՝ էյլէ տիր օղլում : I : Եր՝ պիլիւրին
օղլում , պիր պէյիւք քիւրրէ՝ եանի կիւլէ կիպի

եռւմարլագ պիր շէյ օլուպ՝ չէփ չէվրէ էդրաֆը եէլ-տէն գափլանմըշտըր . վէ հէփ պու եէլէ՝ հափա տէ-նիր : Պու եէլին աղըրլըզը՝ վար , վէ եէրին իւղէրինէ՝ եէր չէփ չէվրէ օթուզ տէօրթ այապ եիւքսէք տուտան գափլանմըշ օլտա , հափա եէրէ՝ օ գատար տույուն վերտիյի աղըրլը՝ գ գատար աղըրլը՝ գ վերիր :

( ) : Սու եէլտէն նէ՞ գատար աղըրտըր՝ եա՞ վալիտէմ :

Ս : Սու եէլտէն սէքիզ եիւզ քէրրէ գատար աղըր տըր : Սպին սանա թա՛րիֆ էթմէյէ իսթէտիյիմ՝ վիւճիտիւմիւղին պա՞ղը դարաֆլարնա հափանըն նէ գատար ա՛ճայըպ միւգապըգ էէլտիյի խուսուսունտա սէօյլէյէճէք պիր գաչ շէյիմ վար : Պիլիրաին քի՝ հափանըն վատըգասի իլէ սէսլէր իշիտիրիզ : Վուլաղըն՝ իչինտէ պիր զար վար , քի օնա՝ գուլաղըն րա՛վալա՛ րէնիլ . օնուն եմնընտա տէօրթ քիւչիւք քէմիքլէր վար , վէ օնլար շէօյլէ եաիլումըշտըր քի՝ գուլաղըն տափուլու թիթրէտիյի զէման՝ օ քէմիքլէրին հէփիտիտէ հարաքէթէ կէլիր :

( ) : Եա՞ վալիտէմ , գուլաղըն րա՛վալա՛ Լիլիէր տէտիյինիզտէն , նէ տէճէք իսթէտիյինիզի անկյամայօրում :

Ս : Սանա օնու անկլատըրում՝ օղում : Պապ շուլուփալտըզը՝ եէրէ թախթանըն իւթթինէ սափլարում . պագ օնուն պաշընր փարմաղում իլէ չէքտիյիմտէ՝ նասըլ Լիլիէրէյէ պաշըտը , հէմ պիր սէտա՛ տախի իշիտիլիյօր : Սէն չամաղըլա տափուլու վուրտուղուն զէման , տէքիսի էօյլէ թիթրէր . հէմ գուլաղըն՝ տափուլու տախի էօյլէ թիթրէր :

( ) : Փէք էյի՝ վալիտէմ . լաքին գուլաղըն տափուլունա՛ վուրաննէ՞ տիր :

Ս : Հա՛վա՛ րըր : ( ) Ղում՝ սույու գըմըլտանմազ

պիր հավուզուն օրթաօրնա պիր դաշ ամթորղըն՝ զէման, օ՝ անխտէ հալգա կիպի պիր տալղա գալ-տորրըր, վէ օ տալղա եանընտաքի սուլա վուրուպ՝ պիր տալղա տաճա՝ գալգտըր, վէ օ տա էջլէ էտիպ՝ պիր տաճա՝ վէ օ տա պիր տալղա տաճա գալտորրըր, վէ պու մինվալ իւղրէ իպթիտաքի տալղանըն հալ-գասը քիւչիւք վէ օ պիրինին տաճա պէջիւք վէ օ պիրինին տաճա պէջիւք օլարագ՝ ազ վագթըն ի-չինտէ կէօրէճէքսին քի, հավուզուն իչի հալգա հալգա տալղալարտան աօլմուշտուր. իմտի սուլուն քէնտորնա եէթիչէն տալղա՝ հավուզուն չէփ չէվ-րէ իէդրափընտա պիթմիշ օլան օթլարա վուրուպ օնլար Գըյըլտապըր: Իմտի սաաթ թասընըն չէ-քիճի թասա վուրաուղու զէման, թաս թիթրէմէյէ պաշլատըղընտան եանընտաքի հավայա վուրուր, վէ հավա տախի՝ սանա եօգարրտա թաթիֆ էթտի-յիմ վէճճ իւլրէ սուլուն էթտիյի կիպի՝ թիթրէմէ-յէ պաշլամաղըլա, հէր դարափընա տօղըու տալ-ղալար կէօնտէրիր, իմտի պու տալղալար էնճամը գուլաղըն տավուլունա եէթիչիպ օնա վուրմաղըլա՝ օնա Գըյըլտապըր, վէ օ թիթրէմէյէ պաշլար: Վու-լաղըն տավուլունուն պու թիթրէմէսի՝ օլ տէտիյիմ րէօրէ րէլէ, րէօրէլէլէ ինիլէպիւր. վէ քէմիքլէրին թիթրէյիչի գուլագ տավուլունուն արտընտա օլան պիր գօվուզուլ մաճալին իչինտէ օլան սալա պիւ պալիւ Գըյըլտապըր: Պու սուլու զագթըն գըմըլտան-մասը պիր թագրիպլէ պիր ա՛սապըն ո՛ճոնա հա-րաքէթէ գօր. վէ պու ա՛սապըն պիր ուճու պաշըն ի-չինտէ օլան պէյինտէ օլմաղըլա, իչիթմէնին տուլու-շունու օրայա տուլուրուր, վէ պիւ ինիլէպիւր:

( ) : Ի՛ն վալիտէմ, էյէր սէն պանա պունու սէջ-լէմէսէն իտի, գուլաղըն պու գատար ա՛ճայըպ դա-

բաժնարար օլտուղուն՝ վէ պէն եալընըզ պիր սէս պիլէ իշխութեայէ գատիր օլմաղտան՝ պու գատար շէյլէր վազի՝ օլմագ կերէք իտիյի խաղըրմտան պիլէ կէշ-մէյէճէք իտիյինի սահիհ պիլըրիմ:

1) : Փէք էյի օղլում , անաստուած քիմնէ՝ պէ-նիմ սանա նէֆէսին վէ իշխութեանին խուսուսունտա հէփ սէջլէտիքլէրիմէ նէ տէյէ պիլըր : Հավանըն իշինտէ րանթ կէլէմի էջլէ դարաֆլար պուլունտու քի , օ՝ պիզիմ պիլթիւն վիւճիւտիւմիւզիւն իշինտէ ագան գանա տօգունմաղա էտիլէ պիլսէ՝ թէնիմի-զին պէսլէնմէսինէ վէ հայաթընա պիլթիւն պիլ-թիւնէ իգթիզա էտէն թէպտիլլիյի ա՛յնի ա՛յնինճէ վէրէ : Հէմ տախի եիւրէք րանթ կէլէմի էջլէ ման-ճընըզ կիպի պիր շէյ օլտու , շէջլէ քի , գան վիւճիւ-տիւմիւզտէն օնա կէլտիյինտէ , օնու կէրի՝ տամարլա-րըն վասըդասը իլէ ճիյէրէ հավայը պուլմագ իշին կէօնտէրէ . վէ հավայը պուլուպ օլ իգթիզալը տէյիշ-մէքլիյի ալմաղըլա կէրի եիւրէյէ կէլտիքտէն սօնկ-րա , օնու եինէ կէրի պիլթիւն վիւճիւտէ կէօնտէրէ քի՝ օնու պէսլէյիպ օնա հայաթ վէրէ : 1) է եիւրէք րանթ կէլէմի պէօյլէ պիւր Գալլէ Խանճընը Գ օլպու , քի եէթմիշ եսսէքսէն երլ՝ վէ պա՛զը տէֆա եիւզ երլ (էյէր պիր ատէմ պու գատար երլ եաշարսա ,) տոլրմայըպ կէճէ վէ կիւնտիւզ զօրլու զօրլու իշլէյէ տէ՝ հիշ ասլանիզամտան չըգըպ պօզոլմայա : 1) իւ-րէք զօրլու իշլէր տէտիյիմտէն՝ պունոլ անկլամա-լըսըն քի , եիւրէք սաաթթա տէօրթ պին պէշ եիւզ քէրրէ պիւզիւլիւր , վէ պոլնճիլէյին գանը տիշարը չըգարըր : Հէր պիր պիւզիւլտիյիւ զէման՝ սէն օնու տույա պիլըրսին , չին օ զէման վուրուր : ( ) րթա եաշըր վէթրթա պոյլու վէ նէ փէք շիշման նէ փէք ինճէ ատէմին վիւճիւտիւնտէ օլան հէփ գան օն իքի

օգգա գատար օլուպ՝ պունուն ճիւմլէսի պիր սաա՝
թըն իչինտէ իյիրմի իւչ քերրէյէ եազըն՝ եախօտ
իքի պուչուգ տադիգատան ազաճըգ զէյատէճէ զէ-
մանըն իչինտէ պիր քերրէ՝ հէփիսի եիւրէքտէն կէ-
չիպ պիւթիւն պէտէնէ տաղըլըր : Պու աճայըպ շէյ
օլան եիւրէք րաճթ կէլէմի օլտու :

Իջլէ իսէ , օլմուշ օլտու քի՝ ագ ճիյերին հէմ
եիւրէյէ հէմ հավայա ույղուն վէ միւդապըգ օլմա-
սը իլէ հէմ հավայը հէմ գանը աճնի աճնինճէ իգ-
թիզա էտէն միգտարը վէ աճնի աճնինճէ լազըմ օ-
լան վազըթտա հէմ լապլ օլտու-պու գապուր չափու-
պիր եերէ կէթիրմէսի րաճթ կէլէ օլմուշտուր : զիրա
ագ ճիյեր եիւրէքտէն չափուք եախօտ եիւրէք ագ
ճիյերտէն չափուք իշլէսէ , էյի օլմազ : Չիւնքի
վիւճիւտիւն սաղ սելիմ օլմասընա՝ էիւրէ իլէ ագ
ճիյերին հապալէլլէրի պիլի պիլինէ հալմիւգ վէ ույ-
պու օլմազ պըր : Հէմ եիւրէյին ագ ճիյերին վէ
հավանըն օլ դարափլարընըն ճիւմլէսի րաճթ կէլէ
մի օլտու . վէ հէփիսի աճնի աճնինճէ իգթիզա էտէն
ույղունլուղուլա րաճթ կէլէմի օլտու . վէ օլ դարափ-
լար՝ տայիմա գանուն իւզըն եիւրիւիւպ՝ հիւչ պո-
զուլմայարագ իշլէմէք իչիւն րաճթ կէլէմի օլտու .
վէ օնլարըն իշլէմէյէ պաշատըգլարը՝ վէ իշլէմէք-
տէ օլտուգլարը՝ վէ տօղրու . սօղրույա իշլէտիքլէրի
վէ պիրի պիրինէ միւդապըգ օլտուգլարը րաճթ կէ-
լէմի օլտու :

( ) : Լա՝ վալիտէմ՝ պանա պիր քերրէ սեջլէտի-
յին՝ Լստուաճաշունչուն սեօզիւ եինէ ֆիքրիմէ՝
կէլտի : Տիւմնէ իւնպի գալլիւնպի՝ Լլա՝ Էօգ պուր
պէպի :

Վ : Լլ օղլում , պէն սանա Լլահըն վարըղընըն
վէ իլմինին վէ գուտրէթինին վէ էյլիյինին խու-

սոստոյնտա պու գատար իս' պաթլար կէօսթէր տիք-
տէն սօնկրա՝ պէջլէ պիր տիվանէլէյէ տիւլմէյէ-
ճէյինէ սահիհիմ : Ա՛յ սէն պէջլէյիւպ քէնտի պա-
շընա օլտուղուն զէման , էյէր Ա՛լլահըն վարլըղընտ
շիւպհէ էտէր պիր տէրի վէ եարամազ քիմնէյէ
րասթ կէլլիրսէն , օլ զէման օնա՝ կերէք օնու քէն-
տիսինի վէ կերէք մէվճիւտ օլան պագի հէփ զաթ-
լարը եարատան պիր Ա՛լլահըն վարլըղընը օնա իս՝-
պաթ կէթմէյէ գատիր օլասըն . վէ պէլքի օնա պու-
նու իս' պաթ էտէ պիլէսին , վէ Ա՛լլահըն եարտըմը
իլէ օնուն պիր էյի վէ սաա՛տէթլու ա՛տէմ օլմա-
սընա վէսիլէ օլասըն :

( ) : Ա՛յ վալիտէմ , էյէր էջլէ պիր ատէմէ րասթ
կէլէճէք օլուրսամ , էլպէթթէ էջլէ կէթմէյէ ճէհտ
էտէճէյիմ :

Ա՛յ , Ա՛յ օղլում , հավանըն հագգընա սանա սէջ-
լէյէճէք պիր գաշ շէյիմ տահա՛ վար , քի օնլար
տախի եինէ սանա՛ օնուն ատէմլէրին մուհթաճ օլ-
տուղլարը շէյլէր իշիւն վէ րահաթլըգլարը իշիւն
նէ գատար ալա միւգապըգ օլտուղունու պէյան է-
տէճէքլէր :

( ) : Ա՛յ վալիտէմ , կէօրիւնիւր քի , շէյլէրին
պիրի պիրինէ Ռադտուր օլտուրընա՝ տախի՝ օն-
լարըն պիրի պիրինէ Քէփաթլէ վէ ուլլա՛նլա՛գլարը
խուսոսոստա պանա սէջլէտիյին գատար ա՛ճա-
յըպ վէ շաշըլաճագ շէյլէր վար :

Ա՛յ : Հագիգաթ վար տըր , օղլում , վէ հավա՛ օ-
նուն պաշըլճանիւմինէլէրին պիրի տիր : Այէր հա-
վա օլմասայրտը , չօգ շէյլէրի շիմտիքի կէօրտիւ-
յիւմիւզ կիպի կէօրէմէզիտիք :

( ) : Այի՛ շիւն կէօրէմէզիտիք՝ եա՛ վալիտէմ . ըշը-
ղը պիզէ վէրէն կիւնէշ տէյիլմի , հավանըն՝ ը-

շրջտա պիր շէյի զոյրի տիւրլիւ էտէ պիտիյինի անկլայամամ :

Ա : ( ) զլում , հիչ պիր այնա ալապ օնու կիւնէշին գարշըսընա դուծտուգտան սօնկրա՝ այնայա վուրան կիւնէշին ըշըղընը օտանըն տիվարը իւզէրինէ ա՛քս էթտիյին՝ եանի տիւշիրտիյիւն վա՛ր մը :

( ) : Ա՛վվէթ , պունու էթմի՛շիմ՝ եա՛ վալիտէմ . վէ պիլիրսին քի կիւնէշին ըշըղը տիվարըն իւզէրի-րինէ պու ուսուլ իլէ հեր դարաֆա կէօնտերիլէ պիլիր :

Ա : Փէք էյի . Պու սուրէթտէ տերիզ քի , այ-նանըն իւսթիւնտէ ըշըգլայան կիւնէշին ըշըղը՝ այ-նատան տիվարա՝ ա՛քս էտէր : Փէք էյի . շիմտի պիր օտանըն հէփ փէնճէրէլէրի վէ գափուլարը սըգը սըգըյա գափալը օլուրսա , օնուն իչի գափ գարան-լը՛գ օլուր . ամմա փէնճէրէլէրին գանատլարընտա դօփլու ինէսի գատար պա՛ղը տէլիքլէր օլուպ՝ օն-լարտան օտանըն իչինէ պիր փէք ազ ըշըգ կիրսէ , օտանըն իչինտէ՝ պիր ատէմ՝ հեր նէ օլուրսա եափ-մաղա կէօրէճէք գատար ըշըգ օլուր : Ամտի տէյէ-լիմ՝ քի՛ էյլէ պիր օտանըն իչինտէ պիր գաչ այնա գօսա՛ն տա՝ օ տէլիքլէրտէն կիրէն ըշըղը պիր գաչ եէրէ ա՛քս էթսէն , վէ օլ ա՛քս օլունմուշ ըշըղա զայրի այնալար գօսա՛ն տա՝ օնու տախի պիր գաչ եէրէ ա՛քս էթսէն , վէ պունու պիր տահա վէ պիր տահա վէ պիր տահա՝ միւմքիւն հեր օլտուղու եէրէ պու մինվալ իւզրէ ա՛քս էթսէն , օլ օտանըն իչինէ տէլիքլէրտէն կիրէն ազ ըշըգ՝ օտանըն հեր դարա-ֆընա՝ վէ օտատա օլան հեր շէյին իւզէրինէ տա-ղըլաճագ , վէ՛սէն հէփ էյի կէօրմէյէ գատիր օլա-ճագսըն :

Ամտի հտլա գտիլ՝ տ՛յնի այնինճէ պո-նո-ն իկալ պիք

շէ՛յ եփե՛ր : Հա՛վա՛ հէզարան պին միլյօն՝ հէզարան
 պին միլյօն հէզարան պին միլյօն ինէնին ուճուն-
 տան հիսապարզ քերթէ ուֆագ զերթէլերտէն եա-
 փըմըշտըր , քի օնլար էօյլէ՛ հէր միւմքիւն օլտուղու
 դարաֆա՛ տօղրու՛ վէ կէօրտիւյիւմիւզ հէր շէյին
 իւզէրինէ՛ . վէ հէր եերէ՛ (նէ գատար պէօյիւք օլուր-
 աս օլտուն՝) ըշօլ աս եփե՛րլէր : Եւհէր հա՛վանըն ը-
 շօլ աս ելիւյէ գո՛ւմէլի՛ օլմասայըտը , պիզ եա՛-
 լընըզ օ շէյլէրի կէօրիւրիւտիւք քի , կիւնէշ տօղրու
 տօղրույա ըշըղընը օնլարըն իւսթիւնէ պրաղըր , վէ
 օնլարտան մա՛տա հիշ պիր շէյ կէօրէմէղիտիք . չիւն
 օնլարտան մա՛տա հէր շէյ վէ հէր եեր գարանլըզ-
 տա՛ գալըրըտը : Պունտան գաղը՝ նաղար՝ կիւնէշին
 օլ իւզէրլէրինէ ըշըղընը պրագտըղը շէյլէրին հէ-
 փիսի՛ եդրաֆլարընտա օլան գարանլըղն իշինտէ
 փէք միւնէվվէր օլուրուտու , շէյլէ՛ քի՛ օնլարըն պիր
 չօղունուն նուրունա կէօզ տայանամազըտը : Եւհէր
 հա՛վա օլմայըպ՝ պու պէօյլէ՛ օլտայըտը , շիմաիքի հա-
 վանըն վասիգասի իլէ՛ կիւնէշին շօլ տօղրու տօղ-
 րույա ըշըղընը իւզէրլէրինէ պրագմատըղը շէյլէրէ
 կէլէն հաֆիֆ վէ կիւզէլ ըշըգտան նէ գատար
 ֆարղը՝ օլուրուտու : Եւհէրին եիւզիւնտէքի տաղլար
 թէփէլէր՝ տերէլէր պայըրլար՝ պաղլար պաղէլէր
 պու փէք միւնէվվէր վէ քէօլկէլի ըշըղըն իմթի-
 ղաճընտան նէ կիւզէլ վէ մուֆէրրիհ ըէնքլէր կէօս-
 թերիրլէր : Պունտան պէօյլէ կէօրիւյօրսուն քի ,
 հալա պիզէ՛ եաիմաղա մուհթաճ օլտուղումուզ հէր
 շէյի եաիմաղա՛ իգթիզա էտէն ըշըղը հէր դարա-
 ֆա տօղրու ղանիմէթլէ տաղըթմաղա միւսապըթ
 ասը . հէմ պիզիմ եդրաֆըմըզտա օլան հէր շէյտէ
 օլան կիւզէլ ըէնքլէրի վէ քէօլկէլէրի կէօրմէմիզէ ,
 պիղէ տայիմ ֆերրահլըզ պունկարը օլուր :

Եւ յէր վագթըմ՝ օլտայրտը , կէօզին պիրի պիրինտէն ֆարգը դարաֆլարընըն պիր գաւ պիրի պիրինտէն ֆարգը շէյլէրպէն օնտ ա՛յս օլտանտն ըշըզ՝ նասըլ գապուլ էթտիյինի սանա կէօսթէրիրտիմ . հէմ սանսն նասըլ ըշըգ կէօզէ ա՛քս էտինճէ՝ պիզիմ կէօրտիյիւմիւզ շէյլէրին կէօզիւմիւզին իչինտէ պիր փէք ա՛ճայրպ՝ իւլէճէ՝ աւմա օնլարըն դըպ-դըսը՝ Լուվէր բէսմ էտիպ՝ օլ թասվիր պիր թագ-րիպտէ պիր ա՛սաղը հարաքէթէ գամասը իլէ՝ օ տա պէյնիթիլ հարաքէթէ կէթիյրտիքտէն սօնկրա՝ պուն-տան պէօյլէ կէօրմէյէ գատիր օլտուզումիւզու պէ-յան էտէրիտիմ :

( ) : Լա վալիտէմ , չօգ իսթէրիմ քի՝ կէօզին տիւրլիւ տիւրլիւ ֆարգը դարաֆլարընը պանա պէ-յան էտէ պիլէյիտին :

Ս : Սլմարըմ է՛յ օղլում՝ քի ազ վագթըմտան սօնկրա՝ պունու էթմէյէ գատիր օլուրում . աւմա շիմտիլիք էտէմէմ : Լաքին հէր նէ իսէ , պիթիր-մէզտէն էվլէլ՝ սանա կէօրմէք թուսուսունտա պիր ազ սէօյլէյէճէք շէյլէրիմ տահա վար : Սանա հա-վանըն ըշըզ հէր դարաֆա տօզըու ա՛քս էթտիյի-նի՝ վէ պունուն պիզէ փէք իզթիզաղը վէ ֆայտալը՝ հէմ ֆէրրահլըգ ու սիւրիւրիմիզէ պայիս՝ օլտու-զու թուսուսունտա սէօյլէտիմ : Հավա պու շէյի ա՛յնի ա՛յնինճէ իճրա էթմէյէ փէք միւզապըգ տըր : Լաքին ըշըգ տախի՝ հալապտն ա՛քս՝ վէ կէօպէն գապուլ օլունմագ իչին փէք ա՛ճայրպ եա-փըլմըշ տըր : Հալանըն նէ գատար ուֆագ զէրէ-լէրտէն եափըլմըշ իտիյինի վէ կէօզին էօնինտէքի օնլարը գապուլ էտէն տէլիք նէ գատար քիւչիւք օլ-տուզունու՝ վէ ասապը հէմ պէյնի հարաքէթէ կէթիրիպ պիզի կէօրմէյէ գատիր էտէն կէօզին

արտընտաքի թասվիրին նէ գատար քիւչիւք օլտու-
ղունու պիլիրսին : Խմաի ըւըղըն զէրրէլէրի՝ պո-ն-
լարըն հէփիսին՝ հէմ փէք ուզագտա օլան շէյլէրի
պիլէ չափուճագ կէօրմէյէ պիզի գատիր էթմէք ի-
չիւն՝ օնլարըն եիւրիւտիւքլէրի չափուքլուղա մու-
վաֆրիգ տըրլար : Ը՛շոգ՝ պիր սանիյէ իշինտէ 195,
000 միլ մէսաֆէ եիւրիւք, քի պո՛ւ դօփուն աղզըն-
տան չըգան կիւլլէնին եիւրիւտիւյիւ չափուքլուք-
տան պիր միւյօն պէշ եիւզ էլլի քէրրէ չափուք
տուր : Կիւնէշ՝ եէրտէն տօգսան պէշ միւյօն միլ
ուղագտըր, վէ էօյլէ իքէն, ըւըգ կիւնէշտէն պիզէ՝
սէքիզ տագիզէ վէ օն իւշ սանիյէտէ կէլիր :

( ) : Ի՛ն վալիտէմ՝ ըւըղըն նէ գատար չափուք
եիւրիւտիւյիւ ա՛գլըմա սըղմազ :

Ա : Տօղըու սէօյլէտին օղլում . հէմ պիզ՝ ըւը-
ղըն զէրրէլէրինին նէ գատար ուֆագ՝ փէք քիւչիւք
վէ ուֆագ օլտուգլարընը ա՛գլըմըզա սըզտըրամա-
զըզ : Իյէր օնլար օլտուգլարընտան ալաճըգ պէօ-
յիւք օլսալարըտը, պիզէ չօգ քէտէր էտէրլէրիտի :

( ) : Ե՛ր չիւն էօյլէ էթսին՝ եա՛ վալիտէմ :

Ա : Իյէր շու էլիմաէքի եիւքսիւյիւ՝ փէք եա-
վաշ սէնին եիւզիւնէ աթսամ , սանա պիր քէտէր
էտէրմի իտի :

( ) : Օ՛լանն էտէրիմ էթմէղիտի . լաքին օնու էտէ
պիլտիյի՛ն գատար զօրլու աթսան , պէնի պիր չօգ
ինճիտիրիտի :

Ա : Պիր գօփլու ինէնին պաշը՝ տախի զօրլու ա-
թըլա , չօգ դարար վէրիրիտի . վէ էյէր օ՝ պիք թիւ-
ֆէնկին իշինէ՛գունուպ աթըլա , սէնին կէօզիւնիւ
տէօքէրիտի, վէ պէլքի սէնի էօլտիւրիւրիւտիւ պի-
լէ : Խմաի տիւշիւն՝ ըւըղըն զէրրէլէրի կիւնէշտէն
պէրու պո՛ւ գատար չափուքլուգ վէ զօր իլէ կէլիւլէր

խսէ տէ , սէնին կէօզիւնէ վուրտուզլարը զէման օնա
հիշ պիր զարալ, վերմէմէյէ նէ գատար քիւչիւք վէ
ուֆագ օլմալըտըլար : Այէր ըշըղըն զերրէլէրին-
տէն պիր միլյօնու պիր գում տանէսինին էն քիւ-
չիւյիւ գատար օլսա , կէօզէ՝ թիւֆէնկին իչինէ գու-
շուն եերինէ գում գօնուպ կէօզէ աթըլտըղը՝ զէ-
ման վերտիյի զարալ գատար քէտէր վէրիրիտի :
Ը իմտի հէփ պու շէյլէրին իւզէրինէ պիր էյիճէ
միւհազա էյլէ , հաճա՝ ըշըղըն ա՛քս էթմէք իչիւն՝ վէ
կէօլ ըշըղը գապուլ էտիպ պիզի կէօրմէյէ գատիր
էթմէք իչիւն նէ գատար ա՛ճայրպ եափըմըշտըր-
լար : Հէմ տախի տիւշիւն քի՛ , ըշգ Բէնպիսի՝ զա-
յէլէն Բիւշէր Գէրրէլէրի իլէ նասըլ եափըմըշտըր ,
շէյլէ քի հափանըն պիր ուֆագ օլան զերրէլէրին-
տէն ուֆաճըգ այնալարտան կիպի գօլայը՝ղըլա ա՛քս
օլունա պիլէ : Հէմ տիւշիւն քի՛ ուզագտա օլան
շէյլէրտէն ըշըգ նէ գատար շաշըլաճագ դարզ իւզ-
րէթէզ կէլիւր քի , պիզի օլ շէյլէրի կէօրմէյէ գա-
տիր էտէ . վէ օնուն զերրէլէրի նէ գատար ուֆագ
օլմագ կերէք քի , պու գատար ուզագ մահալտէն
կէլիրլէր իսէ տէ կէօզէ ողըր եա զարալ վերմէզէր :
( ) Նլարըն ուֆագըղըն ա՛գըմըզա սըղմազ :

Պու պիրի պիրինտէն ֆարգըլ շէյլէրին՝ պիլի պի-
լինէ Բիւրապըգ օլմալըլ նէ՞ ա՛ճայրպ ուլը : Պու
Բիւրապըգըլըն լասիպտա իլէ՝ նէ՞ ա՛ճայրպ շէյլէր
հասիլ օլալ : Պունուն վասիդասի իլէ եալընըզ պիզէ
եագըն օլան շէյլէրի տէյիլ՝ իլա ուզագտա օլանլա-
րը տախի կէօրիւր վէ պիլիրիզ : Ա՛հս՝էլա՝ կէնէշ
կէօրիւրիւզ . կիւնէշ իսէ եերտէն՝ 95,000,000 միլ
ուզաճ տըր : Ա՛պիլ Էլպըլալըլ կէօրիւրիւզ քի՛
օնլարըն հէր պիրի՝ զայրի տիւնեալար իչիւն պիր
կիւնէշ տիր . վէ ս՛ապիթ երտըզլարըն եերէ էն եա-

դրնը՝ 5,000,000,000,000 միլիոն զեյատե ուզա՛գ տրը : Պունուն ճիւմէսինտե Լ՛լլահ պիզէ՛ քէնտի-նիննիհայեթսիզ գուտրէթինի վէ իլմինի՝ հէմ տա-խի պունուն հէփիսինի ատեմին քահաթը վէ տին-եատէ հէմ աթրէթտէ սաա՛տէթ պուլմասը իշլուն եափմասը իլէ՛ օնուն ա՛ղիմ էյլիյինի հէյրան գա-լաճագ դարիգտէ կէօսթերիր :

ԽԼԹԻՍԻ :

Իշ պու քիթապտա զեքր էթտիյիմիզ վալիտէ՛ քէնտի օղունա Լ՛լլահըն ա՛ճայրպ գուտրէթինի հէմ տախի ա՛ղիմ իլմինի վէ էյլիյինի պէյան էթ-մէք իշլուն՝ օնա իլմինուճումտան սէջլէմէյէ նիյէթ էթմիշ իտի . քի պէջլէճէ օղու կինէշին՝ պըն վէ երտըղարըն պէյիւքլիւքլէրինտէն վէ հարաքէթ-լերինտէն Լ՛լլահըն ա՛ղամէթի խոսոսոսունտա տտ-հա էյի անկլայա պիլէ : Եւքին տիւշինտիւ քի՛ օղու պու իլմի անկլամաղա՝ տահա հազըր տէյիլ իտի . չինքի օ՛ էվվէլա զայրի քիթապլար օգոյուպ պաշ-գա շէյլէր էյրէնմէյէ մուհթաճ իտի . թաքիմ պու իլմին խոսոսոսունտա հէր շէյի էյիճէ անկլամաղա գատիր օլա . պունուն իշլուն պու թա՛լիմի պուրատա պիթիրէճէք օլտու : Խմտի էրթէսի ախշամ օղու իլէ պու մինվալ իւզրէ սէջլէշտի :

Ս : ( ) զլում՝ պիր Լ՛լլահըն վարըղընը՝ վէ օնուն նիհայեթսիզ գուտրէթէ վէ իլմէ վէ էյլիյէ մալիք օլտուղունու սանա իա՛ պաթ էթմէք իշլուն՝ պիր գաչ կինտէն պերու սանա հէփ սէջլէտիյիմ շէյլէրի ումարմ քի ֆիքրինտէ սազլայաճագսըն :

( ) : Եւ վալիտէմ , ումարմ քի էլպէթթէ հէչ ունուլթմայաճաղմ , չինքի օլ պանա սէջլէտիք-

լերինտէն պու գատար շէյլեր եօյրենտիմ . հէմ տախի օլ միւքեալիմէրտէն չօգ հալզ էթտիմ :

Վ : ( ) Ղոււմ , սէն պէջիւյիւպ՝ պիլիլի վէ իլիմ թահսիլ էթտիքչէ , վէ Մլահըն եարաթտըղ տիւրլիւ տիւրլիւ զաթլտըր վէ շէյլերի եօյրենտիքչէ՝ Մլահըն վարդղընա վէ օնուն շաշըլաճագ գուտրէթինէ վէ իլմինէ վէ էյլիյինէ տա չօգ իս'պաթլար կէօրէճէքսին : Եյեր պու տիւնեատա եաշար տա՝ քէնտինի իլմէ վէրիրսէն , կէրէք մէթէպլերտէ վէ կէրէք մէթէպլերտէն տիշարը պիր չօգ քիթապլար օգուլաճագսըն , քի օնլարտա Մլահըն տար'պէլէ տնլըլապ . լաքին պու պէյլէ իքէն , օնլար՝ Մլահըն փէք աճայրպ միւրատընըն՝ թէտպիրինին վէ հիւնէրինին՝ վէ զպլէթլէ շաշըլաճագ գուտրէթինին վէ իլմինին վէ էյլիյինին նիշանլարընտան տօլու տուր : Պունուն պէյլէ օլտուղուն եա'նի Մլահ իմաալանըն ատը քիթապլարտա անկըմաւըղը՝ վէ պիզի եարատան հէմրահաթըմըլ էյլիյիմիզ վէ էյի օլմամըլ իշիւն պու գատար շէյլեր եարատան Մլահ ազիմ էշանըն խուտունտա տիւշիւնմէսինի վէ սէյլէմէսինի վէ եազմասընը ատէմլէրին սէվմէտիյի փէք գասաթլէթ էտէճէք շէյ տիր : Մլահ իսթէր քի պիզիմ հէիիմիզ օնու սէվէլիմ , վէ օնա իգաաթ էտէլիմ , վէ պէյլէճէ՝ էօլտիւյիմիւզ զէման՝ օնուն իլէ օլմաղա կիթմէյէ՝ վէ կէօքտէ էպէտէն մութլու օլմաղա հազըրլանալըմ : Եպքին սէն՝ եա պէնիմ՝ օղլում՝ ումարըմ քի , հեր տէրսլէրինտէ վէ հէփ օգուտուղուն քիթապլարտա՝ սանա Մլահըն միւրատընը վէ թէտպիրինի վէ հիւնէրինի՝ վէ օնուն գուտրէթինի վէ իլմինի վէ էյլիյինի կէօթէրէն հեր շէյի մախսուսէն տիգգաթ էտէճէքսին . վէ տուրուպ՝ Մլահըն խուտունտա թա'զիմ

վէ թէքրիմ իլէ՝ վէ գորգուհէմ խափթ իլէ՝ վէ թէ
 շէքքիւր հէմ մուհապպէթ իլէ տիւշիւնէճէքսին :
 Պու՝ եմնի Մ.լլահ թաա'լանըն խուսուսունաա տիւ-
 շիւնմէք՝ սէնին եւրէյինտէ ս'ապիթ գալսըն . վէ
 հէր կիւն պու խուսուստա տիւշիւնիւպ միւհհազա
 էթմէյի քէնտինէ ա'տէթ էյլէ : Մ'իւհհազա էտէ-
 ճէք չօգ վէսիլէլէրին վար . Մ.լլահ սանաա առղտու-
 ղուն ղէմանտէն պէրու շիմտիյէ տէկին նէ գատար
 չօգ էյլիլէր էյլէմէքտէ տիր , վէ սանա հէր կիւն նէ
 գատար նիյ'մէթլէր իհսան էտէյօր , սանա՝ րա-
 հաթ վէ սիւրիւր թահսիլ էտէճէք նէ գատար շէյ-
 լէր վէրիյօր . սէն էյէր կիւնահ իշլէր՝ եա պիր եա-
 բամազ շէյ եափարսան , օ՝ նէ գատար գասավէթ-
 լէնիր . սէն էօլտիւյիւն ղէման կիտիպ էպէտէն օնուն
 իլէ օլուպ՝ ա'վէլէրէ վէ ի'լիթ վէ հալիւլ-գաա
 պայիմա տըլիւգաա օլա'սըն տէյի՝ սէնին էյի օլմանը
 վէ էյլէր էլիւնի կէօրմէքտէն նէ գատար հազգ է-
 տէր : Պուստան գաղը՝ նազար՝ հուլուսի փաք իլէ վէ
 թէշէքքիւր իլէ Ֆիքրինաէ սազլա քի՝ Մ.լլահ սա-
 նա՝ սէնի կէօյէ կիթմէյէ եօլտա ըշըգ վէրմէք ի-
 շիւն սէնին իւզէրինէ ըշըգ վէրէն Մ.լլահըն՝ եափար-
 ղը՝ օնուն հէփ եարաթտըղը շէյլէրտէն վէ զաթ-
 լարտան զիյատէ Ռ-նէվէլէր պիւր նա՝ր վէրիշլէր :

Եօգարրտա ղէր էթիւնի իթաղարտան՝ Մ.լլահըն
 հէյրան գալաճագ ի'լմինի վէ գօւլվէթինի վէ էյ-
 լիյինի էօյրէնէ պիլիբսին . ամմա Մ.լլահ՝ հէմ սէ-
 նին քէնտիճանըն խուսուսունաա պիլմէք իշիւն՝ վէ
 էօլիւմտէն սօնկրա սէնին նէ'րէյէ իթէճէր օլաաղա-
 նա՝ վէ նէ օլաճաղընը վէ նէ իշլէյէճէյինի սանա էօյ-
 րէնմէյէ փէք իգթիզաղ օլան շէյլէր խուսուսուն-
 տա՝ օլ քիթապլարտան պիր չօգ էօյրէնէմէզսին :
 Մ.մմա պու փէք իգթիզաղ շէյլէրի էօյրէնմէնին

դարի գին տէ սէնի գուլաղուզամաղա՝ Լ՝ լաճ թաւա՝
լա սանա լուգֆ վէ քերէմ՝ էտիպ՝ սանա ոլեր դայրէ
նուր իհասն էթտի, քի օ՝ հէր նուրպան զէյապէ՝ Բ-
նէվէր րիւր : Լ՝ լաճ սանա Լ՝ ստուածաշունչն՝ վէր-
րի : Պո՛ւ Լ՝ լաճնն ա՛ղիզ ատէմլէր վասիդասի իլէ
եազտրրտրղը ա՛ղիզ քիթապ՝ Լ՝ լաճնն՝ սանա վէ
սէնին ճաննն վէ սէնին էօլիւմտէն սօնկրա օլաճա-
ղնն հալին խուսոսսունտա պիլմէյէ իգթիզա էտէն
հէր շէյի սէօյլէր : Իմտի սէն պու ա՛ղիզ քիթա-
պը հէր նէ գատար տիգգաթ իլէ օգուրսան, օգու-
տուգէ ա՛լիմ օլուքսուն : ( ) նու հէրնէ գատար սէ-
վէր վէ օնա իդաաթ էտէրսէն, օնու սէվտիգէ վէ
օնա իդաաթ էթտիգէ տահա էյի վէ տահա սաա՝
տէթլու վէ մուդլու օլաճադսն :

Իմտի սէն Լ՝ լաճը՝ օնուն եափտրղը շէյլէրտէ վէ
զաթլարտա կէօրմէյիլէ՝ օնու էլլէրինին ա՛մէլլէրին-
տէ կէօրմէսինի վէ եիւրէքտէն սէվմէսինի քէնտինէ
ա՛տէթ էթմէքտէ իքէն, Լ՝ լաճնն քէնտիսինտէն
տէրս ալասըն վէ օնաա՛ն թա՛լիմ օլունասըն տէյիւ
հէր կիւն քէնտի Լ՝ ստուածաշունչունա վար . թա-
քիմ Լ՝ լաճնն սանա պիր լադիֆ փէտէր կիպի՝ օ-
նուն էպէրի րօսլլադննու գապանադա նէ էլլէր
իլլէր իրիլինի վէ ուլլադըն էն ուլլայիլլէր օլուն օ-
նուն հիլլէլլէր րօսպընլլէր րօս գալադա նէ էլլ-
էր իլլէր իրիլինի սէօյլէտիլլինի տինկիլլէսին : Պէօյ-
լէճէ պէնիմ սէվկիլլիւ՝ օղլում ճանի կէօնիլլտէն
Լ՝ լաճա եալվարըրմ քի՝ սէն կէրէք օնուն էօթ-
րըլ շէյլէրէ՝ րօգալաթ՝ կէրէք օնուն իլլադըն
օգոյարաթ՝ Լ՝ լաճտան տէրս ալապ թա՛լիմ օլու-
նասըն, քի պու տինեատէ ա՛լէմէ ֆայտալը՝ վէ
միւթէպէր վէ սաա՛տէթլու օլմաղա՝ վէ օպիր
տինեատէ ճէննէթին թա՛պիր օլունմաղ վէ էպէ-

տէն տիւքէնմէզ սաստէթինէ նայիլ օլմաղա հա-
ղըրլանասըն : Կէճէնիզ խայրօ օլա՝ օղլում :

( ) : Խայրա գարշը՝ եա՛ վալիտէմ : Զօգ միւ-
թէշէքքիւր վէ մէմնուն իմ սէնտէն քի՝ պանա
պունճիլէյին էյի նասիհաթլար վէ կիւզէլ հէմ
լադիֆտէրսլէր վէրիւսին եա՛ սէվկիւլիւ
վալիտէմ :

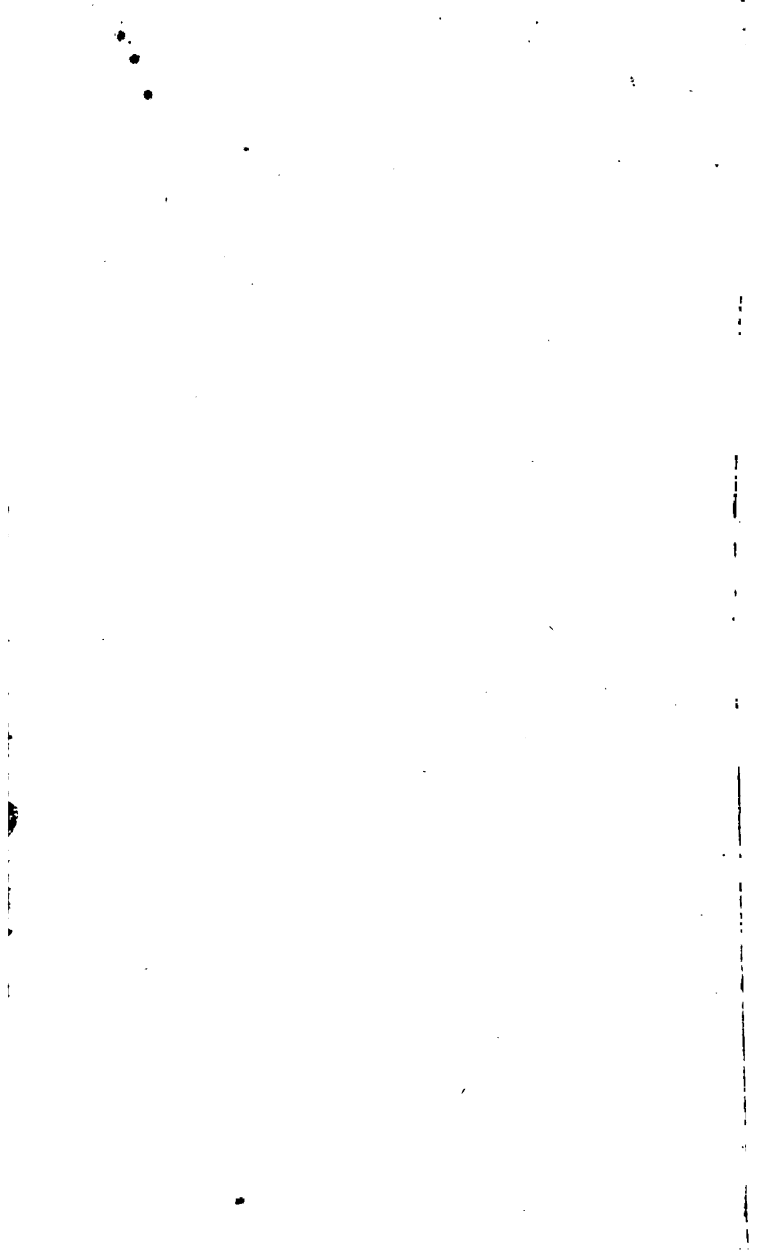
ԹԱՆՍԻՄ

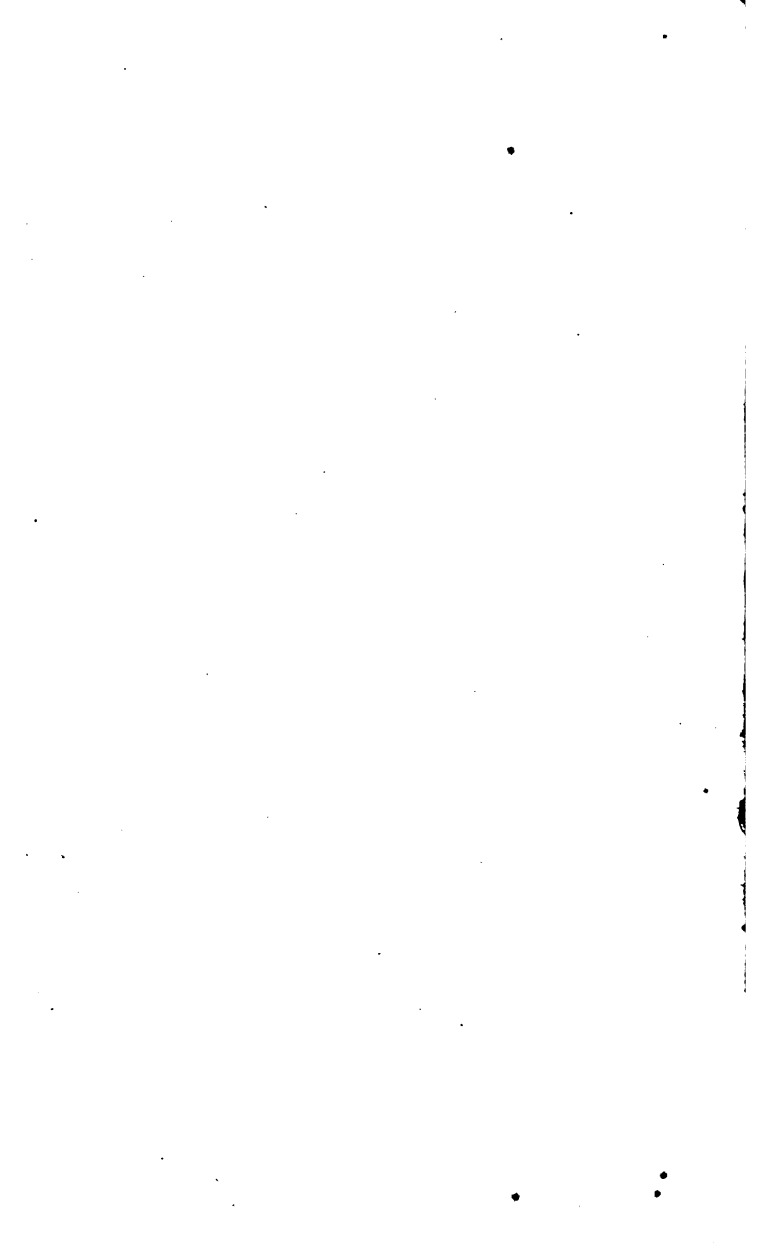

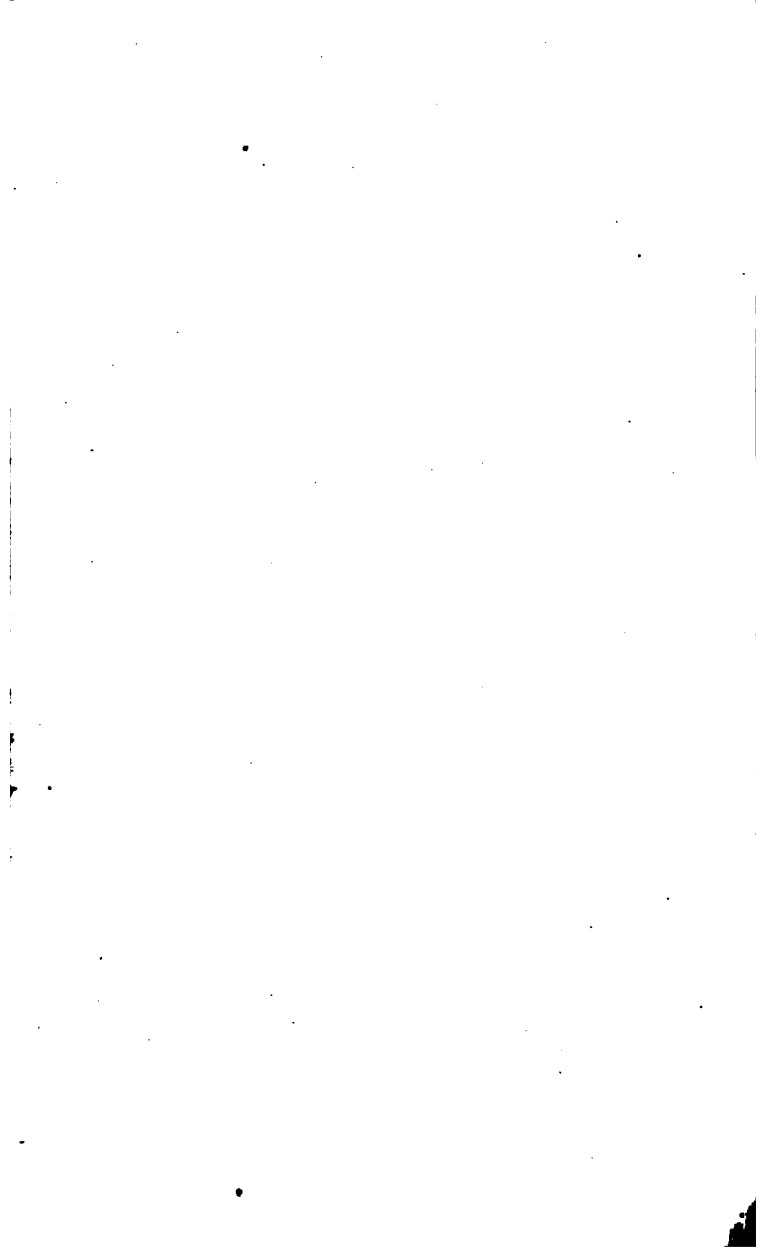

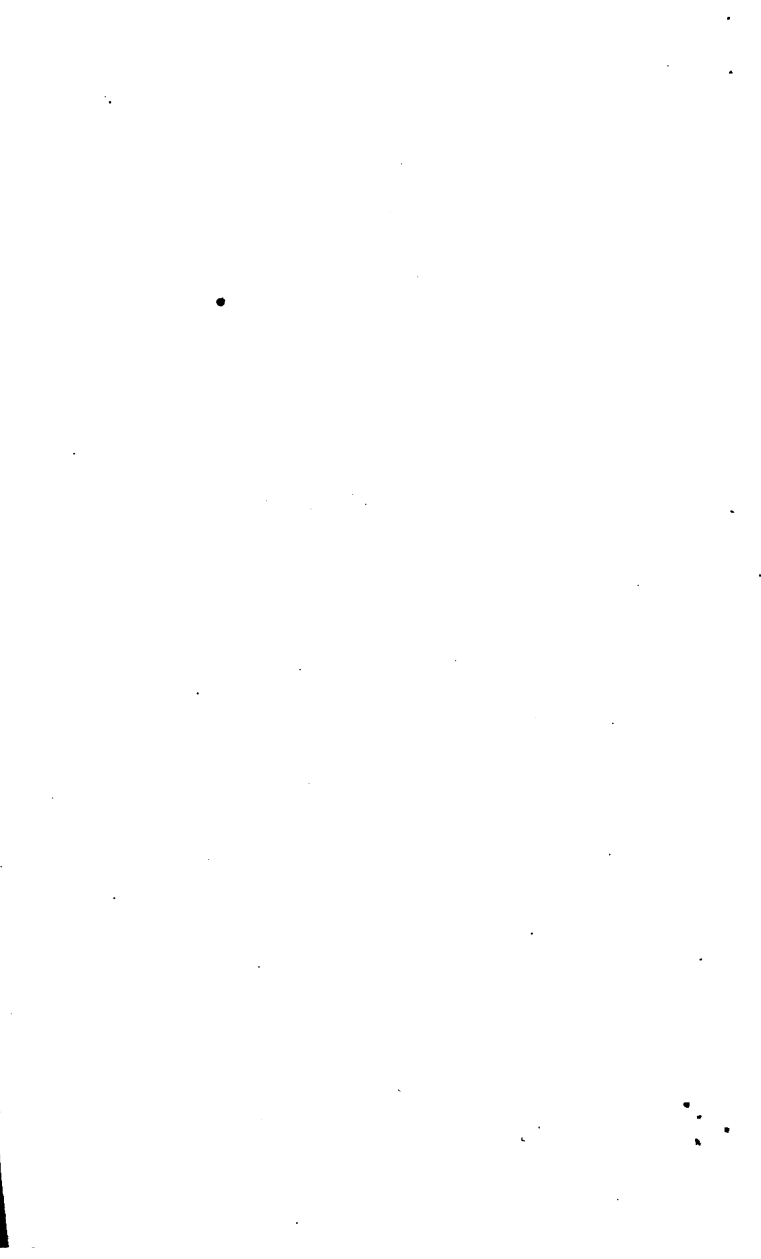

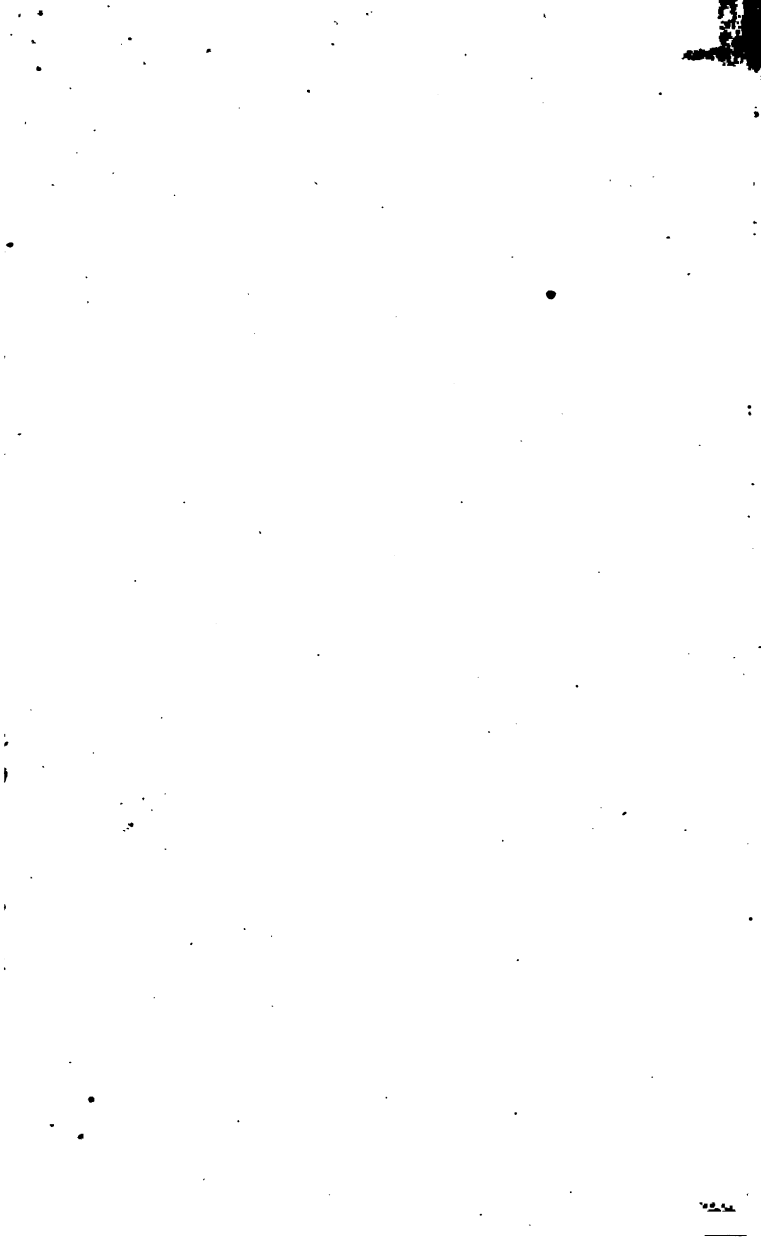

No —

3 2044 038 361 465

